

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA  
NACIONALNE POPULACIJSKE POLITIKE  
ZA 2009. GODINU**

**Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti**

**Zagreb, 2010. godine**

## SADRŽAJ

<b>1. SAŽETAK</b> .....	<b>3.</b>
<b>2. UVOD</b> .....	<b>7.</b>
<b>3. IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA NACIONALNE POPULACIJSKE POLITIKE U 2009. GODINI</b> .....	<b>9.</b>
<b>4. PRIMJERI DOBRE PRAKSE</b> .....	<b>190.</b>
<b>5. ZAKLJUČAK</b> .....	<b>195.</b>
<b>6. PRILOZI</b> .....	<b>197.</b>
6.1. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave .....	<b>197.</b>
6.2. Tablični prikaz utrošenih sredstava po područjima i mjerama Nacionalne populacijske politike .....	<b>199.</b>
<b>7. PRIKAZ BROJA NOVOROĐENE DJECE U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2009. GODINE</b>	<b>201.</b>

## 1. SAŽETAK

Sukladno Završnim odrednicama Nacionalne populacijske politike, zaduženi nositelji za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike (tijela državne uprave na nacionalnoj razini, te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave) dostavili su Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, kao koordinatoru provedbe Nacionalne populacijske politike, izvješća o provedbi mjera iz svoje nadležnosti, temeljem kojih je sačinjeno ovo Izvješće.

Objedinjeno Izvješće daje prikaz ostvarenja mjera od strane nositelja te njihovih suradnika u provedbi Nacionalne populacijske politike. Od ukupno 62 mjere Nacionalne populacijske politike, 32 mjere provedene su u cijelosti, 5 djelomično, a provedba 19 mjera je u tijeku. U narednom razdoblju planirana je provedba preostalih 6 mjera.

Temeljem statističkih pokazatelja Državnog zavoda za statistiku u 2009. godini zabilježen je blagi porast živorođene djece u odnosu na prethodnu godinu za 1,88%, tj. rođeno je 44.577 djece, a 2008. rođeno je 43.753 djece. U odnosu na 2003. godinu, kad je rođeno 39.668 djece to je porast od 12,38%. Ovi pokazatelji govore o ohrabrujućem uzlaznom trendu te se može reći da su mjere NPP postigle temeljni cilj - zaustavljanje daljnjeg pada broja novorođene djece na tisuću stanovnika. Primjerice 2003. godine na 1.000 stanovnika rođeno je 8,93 djece, a 2009. godine 10,05 djece na 1.000 stanovnika.

Ovome pozitivnom učinku pridonijela je ustrajnost Vlade Republike Hrvatske u provedbi pronatalitetne politike od srpnja 2004. godine, a osobito donošenje Nacionalne populacijske politike u studenome 2006. godine. Značajan doprinos u postizanju gore navedenog pozitivnog demografskog trenda dale su i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Unatoč gospodarskoj recesiji za provedbu mjera u području **održivog gospodarskog razvoja** sve zacrtane mjere, obzirom na njihovu narav, su u tijeku provedbe. Iz prikazanih pokazatelja središnjih tijela državne uprave (nositelji ili sunositelji) vidljivo je da je za provedbu mjera iz sredstava državnog proračuna 2009. ukupno utrošeno 6.872.855.262,30 kuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 756.400.988,03, a iz drugih izvora 50.000.000,00 kuna. Sveukupno za provedbu ovih mjera u 2009. godini utrošeno je 7.679.256.250,33 kuna.

Mjere u području **sustav obiteljskih potpora**, mogli bi reći provedene su u najznačajnijem dijelu, osobito u dijelu koji se odnosi na poticaje obitelji. Mjere iz ovog područja pripadaju izravnim mjerama populacijske politike s kojima se i najčešće povezuje pronatalitetni učinak. Stabilnost doplatka za djecu, roditeljskih i roditeljskih potpora te drugih novčanih poticaja vezanih uz ove obiteljske naknade mnogi stručnjaci usko povezuju s pronatalitetnim učinkom.

Izmjene i dopune Zakona o doplatku za djecu 2006. godine i uvođenje pronatalitetnog dodatka te podizanje iznosa dohodovnog cenzusa za ostvarivanje doplatka s 40% na 50% proračunske osnovice te primjena novog Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, 85/08 i 110/08) od 1. siječnja 2009. godine, uz sve druge mjere iz Nacionalne populacijske politike, može se reći, dale su očekivani učinak. Očituje se to ne samo u porastu broja novorođene djece nego i u činjenici da prema podacima Državnog zavoda za statistiku raste i broj drugo i treće rođene djece, a zaustavljen je pad broja obitelji u kojoj je rođeno četvrto dijete.

Stupanjem na snagu Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama 1. siječnja 2009. godine učinjen je dodatan iskorak u pravcu stvaranja čvršćih osnova za dodatno osnaživanje obitelji u Republici Hrvatskoj, poticanje nataliteta te kvalitetnijeg usklađivanja obiteljskih i poslovnih obveza obitelji. Ogleda se to i po rastu broja korisnica/ka iz ovog Zakona. Primjerice u siječnju 2009. bilo je registrirano ukupno 60.451 korisnica/ka, a u prosincu iste godine 73.247 korisnica/ka. S ovim Zakonom stvorene su i izuzetno povoljne pravne osnove za ravnopravnost spolova. Na pozitivan pomak u ovom području upućuje porast broja očeva koji koriste prava prema ovom Zakonu. Tako je broj očeva u korištenju različitih oblika dopusta radi njege i skrbi o djetetu s 617 u siječnju porastao na 1.282 u prosincu 2009. godine.

O značaju ovog Zakona govori činjenica da je u svrhu praćenja njegove provedbe pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osnovano Povjerenstvo za praćenje provedbe Zakona sastavljeno od predstavnica/ka gospodarstva i obrtništva, sindikalnih središnjica, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Stupanjem na snagu Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama možemo reći da je Nacionalna populacijska politika u području B. „Sustav obiteljskih potpora“ gotovo u cijelosti provedena.

Primjer dobre prakse su podaci pristigli u izvješćima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, iz kojih je vidljivo da postoji vidan napredak u različitim novčanim davanjima i drugim potporama namijenjenim obiteljima, sukladno mjerama Nacionalne populacijske politike.

Za provedbu mjera u području sustava obiteljskih potpora tijekom 2009. godine iz sredstava državnog proračuna u svrhu isplate doplatka za djecu, roditeljskih i roditeljskih potpora ukupno je isplaćeno 3.864.097.591,90 kuna, iz sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 39.753.741,05 kuna što ukupno iznosi 3.903.851.332,95 kuna.

Područje **poreznih olakšica** izuzetno je osjetljivo područje. S jedne strane jačaju zahtjevi za uvođenjem različitih poreznih olakšica, s druge strane socijalni i financijski analitičari skreću pozornost da taj sustav, najčešće, nema izravnog ili nekog značajnijeg učinka na poticanje nataliteta ili podizanje kvalitete života, pogotovo iz razloga što je porezni sustav u Republici Hrvatskoj potrebno prilagoditi pravnoj stečevini Europske unije.

**Usklađivanje obiteljskog i poslovnog života** obuhvaća mjere kojima se želi postići veća zaposlenost radno sposobnog stanovništva, posebice žena, kroz implementaciju fleksibilnih oblika rada uređenih radnim zakonodavstvom u svrhu usklađenja obiteljskog i poslovnog života, veće ravnopravnosti spolova u podizanju djece što sve pridonosi boljoj usklađenosti obiteljskih i profesionalnih izazova.

Od ukupno 7 mjera u ovom području tri su potpuno provedene, jedna djelomično, dvije su u tijeku provedbe i ugrađene su u odredbe Zakona o radu, a jedna mjera planirana je za naredno razdoblje.

Važno je za istaći da kroz usklađivanje i međusobno povezivanje propisa u području roditeljskih i roditeljskih potpora, rada i zapošljavanja te zaštite na radu ovaj sustav potpora pokazao je određene pozitivne pomake. No unatoč tome rad u polovici punog radnog vremena kod korisnica/ka prava iz Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama još nije naišao na značajniji pozitivni odziv, za razliku od povećanja broja očeva u korištenju roditeljskih i roditeljskih dopusta.

Mjere u području **skrb o djeci** imaju za cilj stvoriti prostorne, kadrovske i druge pretpostavke za primjerenu skrb o djeci, prilagođenu različitim potrebama roditelja i djece, te dobi djece, podići kvalitetu institucionalne i izvaninstitucionalne skrbi za djecu, osigurati ravnomjernu dostupnost usluga namijenjenih djeci na području Republike Hrvatske te pridonijeti poboljšanju kvalitete života djece iz brojnih obitelji.

Od 10 mjera iz ovog područja provedeno je 6 mjera, jedna nije provedena, dvije su u tijeku i jedna je planirana za naredno razdoblje.

Provedene su mjere u području predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja i mjera vezana za osnivanje Zaklade „Hrvatska za djecu“.

Temeljem Zakona o Zakladi „Hrvatska za djecu“ (Narodne novine, 129/08), 2009. godine osnovana je Zaklada „Hrvatska za djecu“ sa svrhom prikupljanja sredstava u cilju razvoja poželjnog pronatalitetnog trenda i osnaživanja obitelji s većim brojem djece.

Donošenjem Državnog pedagoškog standarda i Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju provedene su mjere kojima se određuju standardi u predškolskim i obrazovnim ustanovama te osigurava produženi boravak djece poslije redovite nastave.

Za provedbu mjera u području skrbi o djeci ukupno je utrošeno 339.264.400,26 kuna od kojih je u državnom proračunu osigurano 45.945.175,83 kuna, u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 289.765.156,83 kune, iz drugih izvora 3.554.067,60 kuna.

**Zaštita zdravlja majke i djeteta** čini 9 mjera od kojih je 5 u tijeku, a 4 su provedene. Obzirom na značaj ovih mjera za očuvanje reproduktivnog zdravlja, zaštitu trudnice i roditelje te novorođene djece poduzete mjere i ukupni rezultati koji se ogledaju u, iz godine u godinu, sve manjem broju postporođajne smrtnosti novorođenčadi vrlo su ohrabrujući. Smrtnost novorođenčadi od 4,5 promila registriran 2008. godine i visoko mjesto koje zauzima Republika Hrvatska po niskoj stopi smrtnosti djece u dobi do 10 godina od 6 promila upućuje na zaključak da je hrvatsko zdravstvo postiglo i postiže vrlo zapažene uspjehe u zaštiti zdravlja žena, trudnica, roditelja i djece. Provedba mjera u ovom području znatnim dijelom, ako ne i pretežitim, financira se kroz redovitu djelatnost zdravstvenih ustanova. Iz navedenog razloga i ukupno iskazana sredstva za ovu namjenu iznose 4.305.200,22 kune od kojih je 20.000,00 kuna osigurano iz sredstava državnog proračuna, a 4.285.200,22 kuna iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U području **senzibilizacija i informiranje** provedeno je svih pet zadanih mjera. Doprinos provedbi zadanih mjera dali su svi nositelji i sunositelji, neke od mjera provedene su kroz postojeće institucije iz razloga što bi njihova provedba značila osnivanje potpuno novih ustanova (Institut za demografiju) koje bi se financirale iz sredstava državnog proračuna.

Za provedbu mjera u ovom području ukupno je tijekom izvještajnog razdoblja utrošeno 405.063,74 kuna od kojih 402.195,90 kuna iz državnog proračuna, a 2.867,84 kune iz sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Iz prikupljenih i obrađenih izvješća nositelja i sunositelja provedbe mjera Nacionalne populacijske politike može se zaključiti da demografsko kretanje stanovništva, a osobito zabrinjavajući pad broja mladog stanovništva u ukupnoj populaciji, postaje sve ozbiljniji izazov s kojim se susrećemo. Isto tako, zaključujemo da osim ozbiljnih napora koji se poduzimaju u pravcu poduzimanja i provedbe pronatalitetnih mjera od strane Vlade Republike Hrvatske sve veće sudjelovanje iskazuju i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ogleda se to i u podacima prema kojima je za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike tijekom 2009. godine ukupno utrošeno **11.927.082.247,40** kuna, od kojih 10.783.320.225,90 kuna iz sredstava državnog proračuna, 1.090.207.953,97 kuna iz sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te 53.554.067,60 kuna iz drugih izvora.

## 2. UVOD

Vlada Republike Hrvatske je 28. rujna 2006. godine, temeljem prijedloga Savjeta za populacijsku politiku i Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, predložila, a Hrvatski sabor, na sjednici održanoj 24. studenoga 2006. godine, usvojio Nacionalnu populacijsku politiku koja je objavljena u „Narodnim novinama“ broj 132/06.

Uvažavajući načela kojima se afirmiraju obiteljske vrijednosti, Nacionalnom populacijskom politikom osobito se:

- promiče obitelj kao jedinstveni i nezamjenjivi fizički, socijalni, emocionalni, duhovni i gospodarski potencijal društva,
- promiče nova svijest o obiteljskim potrebama i izazovima,
- promiče potreba sagledavanja obitelji i djece kao jamstva društvenog razvoja i opstanka,
- promiče nov odnos između obitelji, države, lokalne zajednice i gospodarstva,
- potiče zajedničko djelovanje obitelji, formalnih i neformalnih institucija društva,
- potiče društvo na zaštitu i osnaživanje uloge obitelji,
- osnažuje javna svijest o obitelji kao središtu društva, njezinim potrebama i izazovima kojima je izložena u tranziciji,
- osnažuje i usmjerava intervencije društva u pravcu stvaranja okružja naklonjena obitelji i djeci,
- potiče razvoj institucionalnih i izvaninstitucionalnih usluga namijenjenih obitelji i djeci te
- potiče i ohrabruje obitelj u izgradnji vlastitih resursa u pravcu svladavanja svakodnevnih izazova.

Ovim nacionalnim dokumentom za razdoblje od 2007. do 2012. godine propisan je niz mjera u području održivog gospodarskog razvoja, sustava obiteljskih potpora, poreznih olakšica, usklađivanja obiteljskog i poslovnog života, skrbi o djeci te zdravstvene zaštite majke i djeteta kojima se želi utjecati na ukupna buduća demografska kretanja, a osobito u pravcu zaustavljanja daljnjeg negativnog prirasta stanovništva. Mjere Nacionalne populacijske politike kontinuirano su se provodile u 2009. godini.

Nacionalnom populacijskom politikom se tijelima državne uprave na nacionalnoj razini, te na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uvodi obveza provođenja propisanih mjera.

Radi ostvarenja navedenih ciljeva Nacionalne populacijske politike predviđene su ukupno 62 mjere koje u svoju provedbu uključuju sva nadležna tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te organizacije civilnog društva.

Budući su, sukladno Završnim odrednicama, sva tijela zadužena za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike obvezna do 31. siječnja svake godine dostaviti Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti izvješća o provedbi mjera iz svoje nadležnosti, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je, kao koordinator provedbe mjera, zatražilo izvješće o provedbi mjera od strane tijela nadležnih za njihovu provedbu.

Izvješća o provedbi mjera Nacionalne populacijske politike u 2009. godini dostavila su sva tijela državne uprave koja su nositelji navedenih mjera.

Završno s krajem mjeseca travnja 2010. godine Ministarstvu su izvješća o provedbi mjera u 2009. godini dostavili:

- 21 tijelo državne uprave (sva tijela državne uprave, nositelji mjera Nacionalne populacijske politike, dostavila su izvješća)
- tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
  - 17 županija i Grad Zagreb
  - 38 gradova i
  - 131 općina.

Pregled županija koje nisu dostavile izvješće:

1. Istarska županija
2. Sisačko-moslavačka županija
3. Splitsko-dalmatinska županija

Temeljem izvješća tijela zaduženih za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike dostavljamo sljedeće izvješće za 2009. godinu.



### 3. IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA NACIONALNE POPULACIJSKE POLITIKE U 2009. GODINI

#### A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE

##### ♦ Ciljevi

- stvoriti pretpostavke za rješavanje stambene problematike, posebice mladih i obitelji s djecom,
- smanjiti trend iseljavanja stanovništva vitalne dobi,
- osigurati uključivanje građana s otežanim čimbenikom zapošljivosti u svijet rada,
- osigurati cjeloživotno obrazovanje dugotrajno nezaposlenih osoba,
- podići konkurentnost roditelja s otežanim čimbenikom zapošljivosti na tržištu rada,
- osigurati uvjete za povoljno kreditiranje maloga obiteljskog poduzetništva,
- utvrditi prioritete za dodjelu poljoprivrednih zemljišta obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima,
- smanjiti neuravnoteženost u razvoju pojedinih područja i osigurati dostupnost obrazovanja,
- osigurati kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja.

#### Mjera A 1. Poticati razvoj potencijalnih središnjih naselja i usmjeravati trend nutarnjih migracija

##### Nositelji mjere:

*Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

##### Aktivnosti:

1. izraditi analizu i utvrditi potencijalna središnja naselja
2. izraditi analizu kretanja stanovništva na području potencijalnih središnjih naselja
3. osnaživati postojeću infrastrukturu na području središnjih naselja
4. izraditi specifičan plan i program razvoja potencijalnih središnjih naselja

##### Provedba mjere:

U tijeku.

##### ♦ Postignuti rezultati u 2009. godini

##### *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa*

– *Policentrični razvoj stručnih studija u manjim urbanim sredinama*

Visoka učilišta usklađuju strategiju vlastitog razvoja s državnom strategijom policentričnog razvoja hrvatskoga visokoškolskog sustava. Vodi se računa o osiguravanju ujednačenih mogućnosti pristupa obrazovanju u različitim dijelovima zemlje. Zadaća policentričnog razvoja stručnih studija je prerastanje županijskih centara u veleučilišne centre. Policentrični razvoj uključuje jačanje veleučilišta i stručnih studija po istom modelu. Povezivanje visokog obrazovanja i rada s gospodarstvom proces je usporedan s reformom visokoškolskog sustava.

Razvoj visokih učilišta te ulaganje u perspektivne mlade ljude jamstvo su uspjeha Hrvatske te budućega nacionalnog blagostanja.

Na temelju članka 51. stavka 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 - Odluka USRH, 46/07 i 45/09) visoka učilišta kojima je na temelju postupka vrednovanja izdana dopusnica uz uvjet dužna su u razdoblju od pet godina ravnomjerno zaposliti nastavnike do potrebnog broja i o tome jednom godišnje izvještavati ministra. Ovisno o datumu izdavanja dopusnice uz uvjet visoka učilišta dostavila su izvješća o zapošljavanju nastavnika u 2009. godini koja su proslijeđena u daljnje postupanje Nacionalnom vijeću za visoko obrazovanje. Na temelju prethodnog mišljenja Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, visokom učilištu izdaje se trajna dopusnica.

Tako je Veleučilištu „Nikola Tesla“ u Gospiću nakon dostave Izvješća o dinamici zapošljavanja nastavnika izdana trajna dopusnica za izvođenje stručnog studija Upravni studij i Ekonomika poduzetništva, u sjedištu visokog učilišta, u trajanju od tri godine, čijim se završetkom stječe 180 ECTS bodova.

Osnovana visoka učilišta u 2009. godini:

Medijsko sveučilište u Splitu, privatno visoko učilište

Visoka škola međunarodnih odnosa i diplomacije, Zagreb, privatno visoko učilište

Institucije koje surađuju na projektu: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, visoka učilišta

– *Oснаživanje postojeće infrastrukture putem izgradnje/dogradnje visokih učilišta*

Institucije koje surađuju na projektu: visoka učilišta i banke

Utrošena sredstva:

Za izgradnju visokih učilišta izravno iz sredstava Državnog proračuna za 2009. godinu – utrošeno je 34.844.875,54 kuna.

Za razvoj visokih učilišta u 2009. godini utrošeno je 620.018.655,71 kuna iz kredita poslovnih banaka za kapitalna ulaganja – izravno je plaćeno izvođačima radova za izvedene radove i dobavljačima opreme za isporučenu opremu. Otplata glavnice kredita, kao i svih troškova po kreditu (kamata i naknada) financira se iz sredstava Državnog proračuna tijekom duljeg razdoblja.

Utrošena sredstva: 654.863.531,25 kuna

***Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva*** u svom je izvješću istaknulo kako je navedenu mjeru provodilo kroz svoje redovite aktivnosti kao što su:

– dodjela financijske pomoći za izradu prostornih planova uređenja gradova i općina i Urbanističkih planova uređenja za sedam (7) općina i dvije (2) županije u iznosu od ukupno 1.072.000,00 kuna, čime su ostvareni prostorni uvjeti za postizanje ciljeva Nacionalne populacijske politike;

– sudjelovanje Ministarstva u provedbi Nacionalnog programa za Rome (Vlada Republike Hrvatske 2003.) i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. – 2015. (Vlada Republike Hrvatske 2005.) s posebnim rezultatima u osiguranju sredstava i pomoći pri osiguranju prostornih planova za romska naselja;

– izrada prostornih planova zaštićenih područja (nacionalni i parkovi prirode) čime se stvaraju uvjeti za život i rad stanovnika u zaštićenom, u pravilu, ruralnom području:

a) dovršetak Prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje, pred donošenjem

b) završna faza izrade Prostornog plana Nacionalnog parka Plitvička jezera, Sjeverni Velebit

– sudjelovanje Ministarstva u provedbi Pilot projekta lokalnog razvoja otoka Cresa koji je pokrenut u okviru Regionalnog programa Vijeća Europe za kulturnu i prirodnu baštinu jugoistočne Europe (priprema od 2008., a provedba do 2010. godine.)

Utrošena sredstva: 1.072.000,00 kuna

#### ***Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture***

Ministarstvo je u suradnji s „Hrvatskim cestama“ d.o.o., „Bina – Istrom“ d.d., Hrvatskim vodama te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave:

- sufinanciralo objekte komunalne infrastrukture u iznosu od 32.000.000,00 kuna (procjena)
- financiralo komunalni i vodni doprinos u iznosu od 48.100.000,00 kuna (procjena).

Ukupno utrošena sredstva za navedene aktivnosti, u 2009. godini, iznosila su: 80.100.000,00 kuna.

– *Ustupanje na raspolaganje dijela prostora upravne zgrade Društva Domu zdravlja Pazin radi pružanja primarne zdravstvene zaštite lokalnom stanovništvu*

Ambulanta radi dva do tri puta tjedno, ovisno o potrebi stanovništva.

Utrošena sredstva: 60.000,00 kuna

Ministarstvo je u prosincu 2009. godine Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Lupoglav doniralo vatrogasno vozilo.

Ministarstvo sudjeluje u ekološkim akcijama na području ustanove Park prirode Učka.

Utrošena sredstva za ove dvije aktivnosti: 250.000,00 kuna

U suradnji s Krapinsko-zagorskom županijom u 2009. godini kontinuirano se osnaživala postojeća infrastruktura na području središnjih naselja Županije.

Utrošena sredstva: 19.522.850,00 kuna

U suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskim vodama, županijskim lučkim upravama i resornim ministarstvima osnažena je infrastruktura na otocima i priobalnim prostorima za što je utrošeno ukupno 158.700.000,00 kuna.

Isto tako, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, otočnim udrugama, Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskim oglasnim zborom i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje realizirani su projekti „Hrvatski otočni proizvod“, „Potpore otočnim poslodavcima“ te „Potpore otočnim udrugama“ za što je utrošeno ukupno 10.804.169,99 kuna.

Ukupno utrošena sredstva: 269.437.019,99 kuna

#### ***Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva***

Ministarstvo je s ciljem osnaživanja postojeće infrastrukture na području središnjih naselja, u suradnji s Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo provelo projekt Poduzetničke potporne institucije za 2009. godinu.

Utrošena sredstva: 6.373.000,00 kuna

#### ***Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva***

U suradnji s jedinicama lokalne samouprave osnažena je komunalna i socijalna infrastruktura. Putem godišnjih programa regionalnog razvoja sufinancirani su projekti iz komponente komunalne i socijalne infrastrukture koje provode jedinice lokalne samouprave, te je nastavljeno s realizacijom višegodišnjih, kapitalnih programa obnove, izgradnje i nadogradnje

objekata osnovne komunalne i socijalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave (lokalne ceste, vodoopskrbe i odvodnja, uređenje javnih površina, školski objekti, domovi kulture, dječji vrtići, zdravstveni objekti).

Utrošena sredstva: 500.000.000,00 kuna

*Oснаživanje postojeće infrastrukture na području središnjih naselja*

Strategija upravljanja vodama ("Narodne novine", broj: 91/08) kao dugoročni planski dokument kojim se utvrđuju misija, ciljevi i zadaća državne politike u upravljanju vodama, čiji sadržaj je usklađen s odgovarajućim direktivama Europske unije, daje strateška opredjeljenja i smjernice razvoja vodnoga gospodarstva polazeći od zatečenog stanja vodnog sektora, te razvojnih potreba za unapređenjem stanja voda. Strateški cilj razvoja javne vodoopskrbe jest povećanje stupnja opskrbljenosti stanovništva vodom iz javnih vodoopskrbnih sustava sa sadašnjih 80% na 85-90% do 2023. godine što je primjereno europskim standardima.

Aktivnosti koje se provode radi osiguranja pristupa pitkoj vodi za domicilno stanovništvo i unos dostatne količine vode, jesu programi razvoja vodoopskrbnog sustava koji se realiziraju temeljem odluka odnosno zaključaka Vlade Republike Hrvatske i za koje su potpisani višegodišnji sporazumi o financiranju, odnosno temeljem odobrenog Plana upravljanja vodama za svaku pojedinu godinu.

Programi razvoja regionalnih sustava vodoopskrbe temelj su razvoja vodoopskrbe u Republici Hrvatskoj i isti trebaju osigurati postupno ukidanje malih "nelegalnih vodovoda" i povezivanje lokalnih vodovoda u jedinstvene sustave, kako bi se omogućilo racionalnije korištenje vodnih resursa te povećala sigurnost u opskrbi pitkom vodom odgovarajuće kvalitete kako je to propisano propisima o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće.

Nadalje, vrlo značajne aktivnosti koje se provode radi smanjenja broja domaćinstava bez pristupa higijensko sanitarnim objektima su programi razvoja sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda za koje su također potpisani višegodišnji sporazumi i godišnji ugovori.

Regionalni programi razvoja sustava odvodnje temelj su razvoja zaštite voda i okoliša u cijelosti i isti trebaju osigurati priključenje što većeg broja stanovnika na sustave javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kako bi se postotak priključenosti na sustave javne odvodnje povećao sa sadašnjih 43% na 60% čime će se ispuniti ključni zahtjevi Direktive o odvodnji i pročišćavanju komunalnih otpadnih voda Europske unije.

Značajne aktivnosti provode se i na području navodnjavanja koja je jedna od mjera kojom se štete od suša mogu smanjiti ili u potpunosti izbjeći. S obzirom na to stanje Vlada RH pokrenula je projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u RH te je 2005. izrađena i usvojena strategija sadašnjeg i budućeg razvoja navodnjavanja s ciljem poboljšanja gospodarenja prirodnim resursima, organizacija poljoprivredne infrastrukture i tržišne ekonomije poljoprivrednim proizvodima pod nazivom Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u RH (NAPNAV). Provedbom NAPNAV-a do 2010. god. planiraju se izgraditi sustavi za navodnjavanje na novih 35 000 ha poljoprivrednih površina odnosno do 2020. god. na ukupno 65 000 ha.

Suradne institucije: tijela državne uprave, Hrvatske vode, komunalna društva, županije, gradovi i općine.

Ukupno uložena sredstva u Program razvoja vodoopskrbe u 2009. godini bila su u iznosu od 232.218.000,00 kuna, od čega je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva uložilo sredstva u iznosu od 81.829.954,21 kuna.

Ukupno uložena sredstva u Program zaštite voda u 2009. godini bila su u iznosu 336.726.000,00 kuna, od čega je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva uložilo sredstva u iznosu od 81.180.000,00 kuna.

Ukupno uložena sredstva u Program sustava navodnjavanja u 2009. godini bila su u iznosu od 104.058.000,00 kuna, od čega je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva uložilo sredstva u iznosu od 90.416.000,00 kuna.

U projekte IPA i Unutarnje vode ukupno uložena sredstva Ministarstva regionalnog razvoja u 2009. godini iznose 4.893.000,00 kuna za projekte zaštite voda, vodoopskrbe i zaštite od štetnog djelovanja voda.

Ukupno utrošena sredstva za sve navedene aktivnosti: 758.318.954,21 kuna.

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Koprivničko-križevačka županija***

Za izgradnju komunalne infrastrukture unutar Županije u 2009. godini utrošeno je 2.650.000,00 kuna.

***Međimurska županija*** je za osnaživanje postojeće i izgradnju nove infrastrukture te zaštitu okoliša i održivi razvitak (komunalna infrastruktura – navodnjavanje, zaštita okoliša i upravljanje otpadom) utrošila 2.768.001,58 kuna.

#### ***Varaždinska županija***

Kontinuiranim osnaživanjem već postojeće infrastrukture središnjih naselja Županije osigurani su uvjeti za kvalitetan život stanovništva.

Suradne institucije: Komunalna poduzeća, Županijska uprava za ceste, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Utrošena sredstva: 21.500.000,00 kuna

U suradnji sa stručnim institucijama za urbanizam izrađeni su generalni urbanistički planovi najvažnijih naselja u Županiji.

#### ***Grad Cres***

Izrađeni su urbanistički planovi za mala naselja i stvorena je podloga za gradnju i adaptaciju stambenih i poslovnih prostora

Utrošena sredstva: 806.247,00 kuna

#### ***Grad Đakovo***

Grad Đakovo izgradnjom objekata komunalne infrastrukture nastoji stvoriti takve uvjete života i rada koji će motivirati mlade da ostanu živjeti ili dođu živjeti na područje Grada. S tim razlogom kontinuirano vrši radnje s ciljem poboljšanja i osnaživanja infrastrukture u gradu i 8 prigradskih naselja. Ove radnje odnose se na gradnju, rekonstrukciju i redovito održavanje cesta, gradnju pješačkih staza i parkirališta, održavanje prometne signalizacije, gradnju nove mreže javne rasvjete i održavanje postojeće javne rasvjete, gradnju ostalih objekata (projektna dokumentacija za izgradnju natkrivene tržnice, mjesni dom u prigradskim naseljima Ivanovci i Široko Polje), čišćenje i održavanje javnih površina i groblja, održavanje

slivnika, održavanje javnih parkova, gradnju dječjih igrališta, gradnju vodovodne, kolektorne i kanalizacijske mreže i financiranje projektne dokumentacije odvodnje te izradu plansko-prostorne dokumentacije.

Grad omogućava oslobođenje od troškova priključka na komunalnu infrastrukturu za gradnju kuće za HRVI-e.

Gradsko komunalno poduzeće Univerzal d.o.o. Đakovo u suradnji s proizvođačima cvjetnih sadnica podijelilo je građanima 2.500 komada besplatnih cvjetnica koje je dobilo oko 200 građana za uljepšavanje svojih okućnica u sklopu akcije koju provodi Odjel za komunalne djelatnosti i prostorno uređenje Grada „Učinimo naš grad ljepšim“.

U sklopu ozelenjivanja grada uredili su se postojeći i izgradili novi cvjetnjaci, zasadili novi nasadi i izgradile nove zelene površine. U aktivno uređenje grada su preko Odjela za komunalne djelatnosti uključena i gradska trgovačka društva Univerzal i Đakovački vodovod.

U 2009. godini financirana je izrada urbanističkog plana uređenja gospodarske zone Široko Polje te su izdvojena sredstva za sufinanciranje kamata za poduzetničke kredite kao nastavak programa iz prijašnjih godina Poduzetnik 1. i Poduzetnik 2.

Utrošena sredstva: 18.338.389,00 kuna.

**Grad Orahovica** je u suradnji s Virovitičko-podravskom županijom, Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Županijskom upravom za ceste, za izgradnju Vatrogasnog doma u prigradskom naselju Dolci, izradu Urbanističkih planova za projekte „Poduzetnička zona II“ i Sunčanu elektranu „Orahovica I“, izgradnju i modernizaciju cesta, pješačkih staza, parkirališta, mostova i sličnih objekata, izgradnju i rekonstrukciju javne rasvjete i prometne signalizacije te izgradnju oborinske kanalizacije i Društvenog doma u Doljanima – Orahovica utrošio 8.540.649,76 kuna.

**Grad Virovitica** je, u suradnji s Vladom Republike Hrvatske i Virovitičko-podravskom županijom, za osnaživanje postojeće i izgradnju novu infrastrukture na području središnjih i prigradskih naselja utrošio 38.923.000,00 kuna.

#### **Grad Zabok**

– *Infrastrukturno uređenje Centra 3 (City park Zabok) i otkup zgrade za Centar mladih „Regenerator“*

Na prostoru bivše tekstilne tvornice ZIVT (Zagorska industrija vunениh tkanina) izgrađene su prometnice i kompletna prateća infrastruktura (područje Centar 3 Zabok).

Zahvaljujući ulaganjima u taj dio grada – nakon što je napuštena tekstilna proizvodnja, vraća se život. Već su otvoreni brojni poslovni sadržaji (razne trgovine, ugostitelji, banka, pekara, tiskara, uredi...). U zgradi namijenjenoj za aktivnosti mladih, iako je još uvijek neadekvatno uređena, odvijaju se razni programi, uglavnom se radi o glazbenim programima.

Suradne institucije: Poduzetništvo „Tomek“ i Udruga mladih „Mraz“

Utrošena sredstva: 7.500.000,00 kuna

#### **Grad Zagreb**

Grad Zagreb u svojim prostornim planovima, programima za unapređenje zaštite okoliša, gospodarskim, društvenim, pa i Programom poticajnih mjera populacijske politike Grada Zagreba vodi računa o provedbi ciljeva prostornog, gospodarskog i društvenog održivog razvoja, uključujući i ovaj glavni cilj svog demografskog razvoja, kako naselja svog upravno-političkog obuhvata tako i prigradskih naselja.

Na tom planu u 2009. godini na užem području Grada (naselje Zagreb) prvenstveno su nastavljena ulaganja u velike gradske i infrastrukturne projekte (komunalne, prometne i društvene), koji pridonose izgrađenosti odnosno podizanju razine razvijenosti i poslovne konkurentnosti Zagreba kao urbanog naselja najvećeg stupnja centraliteta, kojem gravitiraju mnoga jače ili slabije urbanizirana te ruralna naselja njegove okolice. Stoga usluge ovih objekata, nakon njihova završavanja i stavljanja u funkciju neće uvelike koristiti samo stanovništvo naselja Zagreb već i ostalih naselja šireg gradskog, pa i okolnog područja.

Glede ovih infrastrukturnih gradskih projekata u 2009. nastavljena je provedba/izgradnja sljedećih projekata/objekata:

– *Projekt infrastrukturnih objekata za potrebe izgradnje centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada zagreba (CUPOVZ)*

U 2009. završena je izgradnja Objekata za mehaničko i biološko pročišćavanje otpadnih voda, Objekata uprave i pogona te Domovinskog mosta. U tijeku su dodatni radovi na izgradnji GOK-a, te radovi na izgradnji Glavnog dovodnog cjevovoda otpadnih voda iz Novog Zagreba i Čulinečke ceste. Do sada je realizirano oko 96% investicije.

Procijenjena vrijednost investicije: 2.109.700.000,00 kuna

– *Postrojenje za termičku obradu otpada Grada Zagreba (PTOOZ)*

Svrha gradnje PTOOZ-a je termička obrada komunalnog otpada s reciklažom energije i mulja iz Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Zagreba (CUPOVZ-a). Nadležno Ministarstvo donijelo je rješenje kojim je namjeravani zahvat PTOOZ-a ocijenjen kao prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša. Izrađena je dokumentacija za ishodenje lokacijske dozvole. U tijeku su aktivnosti oko usklađivanja postojeće dokumentacije s novim zakonskim propisima, posebno usklađenje sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji.

Procijenjena vrijednost investicije: 1.241.000.000,00 kuna

– *Športsko rekreacijska zona u Zagrebu*

Ovaj projekt je u pripremi na lokaciji zapadno od nedovršene Sveučilišne bolnice Zagreb u Novom Zagrebu. Za pripremu projekta od 2008. osnovano je trgovačko društvo Terme Zagreb d.o.o. za odmor, rekreaciju i zdravstveni turizam, koje je i u prošloj godini nastavilo s pripremnim aktivnostima za izgradnju Športsko-rekreacijske zone u Zagrebu.

Procijenjena vrijednost ove investicije je: 365.000.000,00 kuna

– *Projekt stadioni Maksimir i Kajzerica*

Gradska skupština Grada Zagreba je, na sjednici u listopadu 2009., odbila prijedlog gradonačelnika o raspisivanju referenduma za obnovu maksimirskog stadiona ili gradnju novog stadiona na Kajzerici.

– *ZET – Program obnove sustava prijevoza putnika*

U sklopu ovog programa do sada je nabavljen 131 niskopodni tramvaj, od čega u 2009. godini 30, uz kontinuiranu obnovu autobusnog voznog parka (ukupno 214 autobusa). U 2009. također su obavljene pripremne aktivnosti na realizaciji proizvodnje vlaka prilagođenog za gradsko-prigradski promet.

– *Program sanacije smetlišta Jakuševac*

Projekt se provodi od 1998., a u okviru ovog projekta u 2009. nastavljena je sanacija smetlišta Jakuševac i izgradnja uređenog odlagališta otpada Prudinec, izgrađen je interventni crpni

sustav, uređaj za pročišćavanje procjednih voda i plinska stanica. Do sada je realizirano oko 90% investicije čija procijenjena vrijednost iznosi 408.800.000,00 kuna.

U planovima malih komunalnih akcija 17 gradskih četvrti planirano je 1.313 akcija radi izgradnje i poboljšanja komunalne infrastrukture i komunalne opremljenosti u četvrtima.

Realizirano je 1.225 malih komunalnih akcija, a od toga:

- gradnja objekata vodoopskrbe i odvodnje u rubnim dijelovima naselja Zagreb i u gradskim četvrtima Sesvete i Brezovica,
- uređivanje i asfaltiranje kolnika, nogostupa i dr.,
- uklanjanje arhitektonskih barijera za kretanje osoba s invaliditetom (upuštanje rubnjaka i sl.),
- postavljanje razne opreme na javnoprometnim površinama (zaštitni stupići, usporivači prometa i sl.),
- opremanje i uređivanje dječjih igrališta i parkova,

Utrošena sredstva: 202.740.000,00 kn

Pored toga kroz pripremu i izradu dokumenata prostornog uređenja u 2009. kao doprinos preusmjeravanju novodoseljenog stanovništva odnosno decentralizaciji naseljenosti, uz ostale dokumente prostornog uređenja, donijeti su i određeni planovi prostornog uređenja pojedinih središnjih naselja odnosno dijelova naselja šireg gradskog područja i to: urbanistički plan uređenja (UPU) poslovne zone Veliko Polje; UPU Odra II.; izmjena i dopuna GUP-a Sesvete; UPU Oranice – TEP tematski park (preseljenje proizvodnog dijela TEP-a na područje Krapinsko-zagorske županije realizirano je ranijih godina).

\*Napomena: Za Grad Zagreb nisu iskazana ukupno utrošena sredstva za provedene aktivnosti (osim za iznose malih komunalnih akcija) obzirom da se u izvješću navodi da su to procijenjene vrijednosti ukupnih investicija.

### ***Općina Bilje***

Kao središnje naselje općine određeno je naselje Bilje kao najveće i najrazvijenije, a ujedno i naselje prema kojem gravitira najveći broj stanovnika.

Postojeća infrastruktura naselja osnaživala se provođenjem sljedećih aktivnosti: ulaganje u poduzetničku zonu Bilje, izgradnja distributivne vodovodne mreže dijela Bilja, održavanje i pročišćavanje oborinskih kanala, kapitalna potpora za odvodnju, održavanje komunalne infrastrukture, uređenje centra naselja Vardarac te popravci putova i mostova.

Suradne institucije: Osječko-baranjska županija, Komunalno-Bilje d.o.o., Vodoopskrba Darda

Utrošena sredstva: 6.241.372,79 kune

***Općina Brinje*** je za izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine, PZ Brinje – Žuta Lokva i izgradnju kanalizacijske mreže kroz naselje Brinje utrošila 2.864.500,00 kuna.

***Grad Otočac*** je za radove na održavanju i izgradnji cesta, javnu rasvjetu, izgradnju i uređenja površina javne namjene, održavanje i uređenje groblja te nepredviđene interventne radove utrošio 15.018.000,00 kuna.

***Općina Čačinci*** osnažuje postojeću infrastrukturu na području središnjih naselja. Utrošeno je ukupno 597.112,00 kuna.

### ***Općina Čavle***

Tijekom posljednje dvije godine izrađen je Projekt ukupnog razvoja Općine i nekoliko prostornih planova raznih razina.



Suradne institucije: Primorsko-goranska županija  
Utrošena sredstva: 1.670.000,00 kuna

#### ***Općina Darda***

U tijeku je provedba projekta odvodnje otpadnih voda, sanacija odlagališta otpada, kao i izrada projektne dokumentacije za ostale projekte usmjerene razvoju postojećih naselja Općine.

Utrošena sredstva: – za sanaciju odlagališta otpada iznose 978.000,00 kuna  
– za izgradnju odvodnje otpadnih voda iznose 330.000,00 kuna

Utrošena sredstva: 1.308.000,00 kuna

#### ***Općina Dragalić***

U središnjem naselju Općine izgrađen je nogostup u dužini 2.700 m. Za izgradnju je utrošeno 405.684,61 kuna.

Pokrenute su aktivnosti s ciljem razvoja Radne zone Dragalić kako bi se povećalo zapošljavanje i gospodarski razvoj. Pristupilo se izradi projektne dokumentacije za vodovod, kanalizaciju, izgradnju trafostanice, ceste u radnoj zoni i pristupne ceste do radne zone.

Za aktivnost razvoja radne zone utrošeno je 1.174.811,69 kuna.

Suradne institucije: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Fond za regionalni razvoj, Brodsko-posavska županija

Ukupno utrošena sredstva: 1.580.496,30 kuna

#### ***Općina Đulovac***

Asfaltirano je oko 7 km nerazvrstanih cesta u naseljima Đulovac, Vukovje i Bastajski Brđani.

Suradne institucije: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ceste d.d. Bjelovar

Utrošena sredstva: 6.177.871,33 kuna (20% iz općinskog proračuna = 1.235.574,26 kuna)

#### ***Općina Đurmanec***

Izrađene su analize i utvrđena su potencijalna središnja naselja te je izvršena analiza i procjena budućih kretanja stanovništva na području Općine.

Suradne institucije: tvrtke koje se bave izradom prostorno-planskih dokumenata

Općina kontinuirano vrši radnje s ciljem poboljšanja i osnaživanja infrastrukture na području općinskih središnjih naselja.

Utrošena sredstva: više od 4.000.000,00 kuna.

***Općina Gradina*** je za osnaživanje infrastrukture na području središnjih naselja utrošila 562.706,13 kuna.

***Općina Karlobag*** pristupila je izradi izmjena i dopuna Prostornog plana te paralelno s tim krenula s izradom Urbanističkog plana uređenja za naselje Karlobag. Završena je izgradnja oborinske i fekalne kanalizacije, kao i rekonstrukcija vodoopskrbnog sustava. Utrošena sredstva za ovu namjenu iznose 596.900,00 kuna.

***Općina Klinča Sela*** je za osnaživanje infrastrukture na području središnjih naselja utrošila 4.400.892,43 kuna.

#### ***Općina Kneževi Vinogradi***

Tijekom 2009.godine vršena su ulaganja u infrastrukturu svih naselja Općine s ciljem ostanka stanovništva na ovim prostorima.

Suradne institucije: resorna ministarstva, državne institucije i tvrtke, županijske upravne organizacije

Utrošena sredstva: cca. 17.000.000,00 kuna

**Općina Lovinac** je izradila plan ukupnoga razvoja Općine Lovinac.

**Općina Mikleuš** je za osnaživanje postojeće infrastrukture na području središnjih naselja utrošila 552.898,46 kuna.

#### **Općina Nova Kapela**

U 2009. godini, s ciljem zadržavanja postojećeg broja stanovnika na području Općine, radilo se na izgradnji komunalne infrastrukture, uređenju javnih društvenih prostorija i prosvjetnih ustanova u središnjem naselju Nova Kapela, Batrina.

Suradne institucije: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Hrvatske vode i Brodsko-posavska županija.

Utrošena sredstva: 10.000.000,00 kuna

**Općina Pitomača** je u suradnji s Hrvatskim vodama, Komunalno Pitomača d.o.o., „Vtc projekt d.o.o.“ i Zavodom za planiranje d.d. za priključivanje korisnika/ca na komunalnu infrastrukturu (odvodnja i vodoopskrba) i izradu Izmjena i dopuna Prostornog plana Općine Pitomača utrošila 517.029,66 kuna.

#### **Općina Punat**

U 2009. izrađeni su urbanistički planovi ulica, te orto-foto topografske katastarske podloge za urbanističke planove (UPU 1-10).

Kontinuirano se radi na izgradnji i održavanju komunalne infrastrukture, zaštiti okoliša i prostornom uređenju.

Utrošena sredstva: 13.285.030,60 kuna (od toga 721.278,54 kn za vodovodnu mrežu Otoka Krka i zbrinjavanje otpada).

#### **Općina Rogoznica**

U 2009. godini izgrađen je vodoopskrbni i dio kanalizacijskog sustava te je na taj način omogućena opskrba velikog dijela stanovništva pitkom vodom.

Suradne institucije: Hrvatske vode, Vodovod i odvodnja Šibenik

Utrošena sredstva: 2.250.000,00 kuna

U izgradnju javne rasvjete uloženo je 102.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 2.352.000,00 kuna

#### **Općina Skrad**

Nastavljena je izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda, sanacija vodoopskrbnog sustava, uređenje šetnica, uređenje parkova i javnih površina.

#### **Općina Stubičke Toplice**

U 2009. godini: izgrađen je nogostup u centru naselja Pila, vršene su pripreme radnje za asfaltiranje ulica od lokalnog značaja u Topličkom naselju, vršena je rekonstrukcija mosta u Lampuševom te rekonstrukcija i asfaltiranje ulice Žrtava seljačkih buna.

Završena je izgradnja kanalizacije u Ulici Viktora Šipeka te je postavljena javna rasvjeta (u Naselju Jarki, Topličkom naselju, Strmcu Stubičkom, Pili) i kućice za stajalište autobusa.

Utrošena sredstva: 2.051.337,03 kune

**Općina Stari Jankovci** je u suradnji sa Hrvatskim vodama, za izgradnju mreže kanalizacije u Novim Jankovcima utrošila 500.000,00 kuna.

**Općina Suhopolje** je, u suradnji s tvrtkama Virkom d.o.o, HEP ODS d.o.o. Elektra Virovitica, Kobak d.o.o. i Ceste Bjelovar za osnaživanje postojeće i izgradnju nove infrastrukture na području središnjih i prigradskih naselja utrošila 1.621.315,22 kuna.

#### **Općina Sveti Križ Začretje**

Općina svake godine s ciljem poboljšanja uvjeta života građana kontinuirano ulaže u izgradnju komunalne infrastrukture te razvoj gospodarstva na svojem području.

U 2009. godini ulagalo se u modernizaciju i asfaltiranje nerazvrstanih cesta, izgradnju vodovoda, izgradnju nogostupa i javne rasvjete te razvoj i poticanje gospodarstva.

Suradne institucije: Fond za regionalni razvoj i Hrvatske vode

Utrošena sredstva: 2.227.000,00 kuna

**Općina Sv. Petar u Šumi** je za osnaživanje infrastrukture, održavanje i izgradnju utrošila 1.851.441,00 kuna.

**Općina Špišić Bukovica** je u suradnji s Virovitičko-podravskom županijom, Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i tvrtkama „Virkom“ i „Plin“ iz Virovitice izgradila školsku sportsku dvoranu, mrtvačnicu u Rogovcu, nogostup u Špišić Bukovici te plinovod i vodovod u ulici I. Gundulića u naselju Lozan. Utrošena su sredstva u iznosu od 2.349.000,00 kuna.

#### **Općina Veliko Trojstvo**

Općina dodjeljuje subvencije obiteljskim gospodarstvima.

Utrošena sredstva: 178.178,54 kune

**Općina Voćin** je za osnaživanje postojeće infrastrukture na području središnjih naselja (općinsko središte i 20 naselja na području Općine Voćin) utrošila 1.140.000,00 kuna.

#### **Općina Zagorska Sela**

U suradnji s Upravom za ceste Krapinsko-zagorske županije izgrađen je nogostup u središnjem naselju Zagorska Sela za što je utrošeno cca. 300.000,00 kuna.

**Općina Zdenci** provela je projekt „Općina bez makadama“ te su provedene sljedeće aktivnosti: asfaltiranje ulice do groblja u Zokovom Gaju i Bankovcima, asfaltiranje ulice Ljudevita Gaja u Zdencima, uređenje Trga Stjepana Radića u Zdencima, izgradnja pješačkog mosta preko rijeke Zdenčake u Zdencima, izgradnja pješačke staze kod Trga Stjepana Radića i u Školskoj ulici u Zdencima i izgradnja eko javne rasvjete u Školskoj ulici u Zdencima.

Suradne institucije: Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

Utrošena sredstva: 739.207,31 kuna

**Ukupno utrošena sredstva za mjeru A 1. iz Državnog proračuna iznose 1.690.064.505,45 kuna.**

<b>Mjera A 2. Osigurati dostupnost obrazovanja svima</b>
--

#### **Nositelji mjere:**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

### **Aktivnosti:**

1. utvrditi obrazovnu strukturu i potrebe za osnivanjem stručnih studija na područjima potencijalnih središnjih naselja (osnivati veleučilišta)
2. izraditi smjernice za sustav stipendiranja i širu dostupnost stručnim studijima

**Provedba mjere:** U tijeku.

### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

#### ***Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa***

– *Izrada smjernica za sustav stipendiranja i širu dostupnost sveučilišnim i stručnim studijima*  
Proveden je natječaj za dodjelu državnih stipendija redovitim studentima sveučilišnih i stručnih studija te naknada dijela troškova za školarine na poslijediplomskim studijima za studente s invaliditetom za 2009. godinu. U 2009. godini dodijeljeno je ukupno 2.500 novih stipendija te je zajedno sa stipendistima iz ranijih godina bilo ukupno u 2008. godini oko 8.000 studenata u sustavu stipendiranja Ministarstva. Prema izvješću Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, broj stipendista varira od mjeseca do mjeseca (zbog završetka studija i diplomiranja, upisa godine mirovanja, odustajanja od studija i sličnih razloga).

Institucije koje surađuju na projektu: visoka učilišta u Republici Hrvatskoj

Utrošena sredstva: 52.063.800,00 kuna

– *Subvencioniranje prijevoza redovitih studenata u Osijeku, Rijeci i Splitu tijekom 2009. godine*

Subvencioniran je prijevoz za sve redovite studente u gradovima Osijek, Rijeka i Split za prijevoz na gradskim i prigradskim linijama.

Institucije koje surađuju na projektu: visoka učilišta u Republici Hrvatskoj

Utrošena sredstva: 5.376.448,38 kuna

– *Subvencioniranje prijevoza studenata s invaliditetom*

101 redovitih studenata/ica s invaliditetom na sveučilišnim i stručnim studijima te na poslijediplomskom studiju ostvarilo je mjesečne subvencije za prijevoz od kuće do visokog učilišta na kojem studira.

Institucije koje surađuju na projektu: visoka učilišta, udruge studenata s invaliditetom

Utrošena sredstva: 639.500,00 kuna

Ukupno utrošena sredstva u 2009. godini: 58.079.748,38 kuna

Planirana sredstva u 2009. godini: 86.000.000,00 (zbog dva rebalansa Državnog proračuna u ožujku i srpnju 2009. došlo je do smanjenja sredstava namijenjenih za studentski standard te realizacija odstupa od planiranih sredstava).

– *Osigurati svim učenicima dostupnost srednjoškolskog obrazovanja*

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradilo je Nacionalni program mjera za uvođenje obveznoga srednjoškolskog obrazovanja kojim se sustavno i postupno uvodi obvezno srednjoškolsko obrazovanje.

Broj učenika koji se upisuje u srednje škole raste, odnosno broj onih koji se upišu u srednju školu veći je od broja onih koji završe osnovnu školu. To znači da se uz učenike koji redovito završe osnovnu školu na nastavak školovanja odlučuje i u prosjeku 1.600 starijih učenika koji su osnovnu školu završili ranijih godina. S obzirom na strateške ciljeve Hrvatske za društvom znanja, ovaj trend je iznimno važan.

Pokrenute su sljedeće poticajne mjere za učenike 1., 2. i 3. razreda srednjih škola u Republici Hrvatskoj:

1. Besplatan smještaj i prehrana u učeničkim domovima, za učenike 1., 2., i 3. razreda  
Utrošena sredstva: plaćano iz decentraliziranih sredstava (u bilančnim pravima odobreno 70.635.600,00 kuna za 6.731 učenika).

2. Besplatan međumjesni prijevoz (pokrivanje troškova prijevoza učenicama i učenicima 1., 2. i 3. razreda)

Utrošena sredstva: 208.999.812,48 kuna

– *Poticanje stambenog zbrinjavanja nastavničkog kadra*

U 2009. godini odobreno je 25 novih kredita, a od početka provedbe programa 2001. godine pa do kraja 2009. godine odobreno je ukupno 2.512 kredita.

Institucije koje surađuju na projektu: visoka učilišta, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, banke

Utrošena sredstva: u 2009. godini utrošeno je ukupno 25.623,328,00 kuna na subvenciju kamata po stambenim kreditima za znanstvenike i znanstvene novake.

Utrošena sredstva: 363.338.488,86 kuna

### ***Jedinice lokalne i područne(regionalne) samouprave***

#### ***Bjelovarsko-bilogorska županija***

Županija stipendira 214 studenata sa svog područja.

Utrošena sredstva: 1.696.000,00 kuna

Za sufinanciranje troškova Ekonomskog fakulteta u Bjelovaru u 2009. godini izdvojeno je 250.000,00 kuna.

Suradne institucije: Grad Bjelovar i Pučko učilište Bjelovar

Utrošena sredstva: 1.946.000,00 kuna

#### ***Brodsko-posavska županija***

Osiguran je prostor za rad Učiteljskog fakulteta Osijek, dislocirani studij Slavonski Brod te je rad studija sufinanciran u iznosu od 480.000,00 kuna.

Na Veleučilištu Slavonski Brod ustrojen je poslijediplomski specijalistički stručni studij managementa.

Financiran je prijevoz svih redovitih učenika 1. i 2. razreda srednjih škola u ukupnom iznosu od 12.091.543,00 kuna.

U suradnji s općinama sufinancirano je pola iznosa za prijevoz redovitih učenika 3. i 4. razreda srednjih škola. Za tu namjenu Brodsko-posavska županija izdvojila je 906.934,00 kuna.

Za 2.400 učenika od 5. do 8. razreda osnovnih škola na području Županije, koji žive u ruralnim sredinama, organiziran je poseban školski prijevoz te je za tu namjenu izdvojeno 8.190.903,00 kuna.

Suradne institucije: Učiteljski fakultet Osijek, 11 srednjih i 19 osnovnih škola Brodsko-posavske županije

Ukupno utrošena sredstva: 21.669.380,00 kuna

– *Izraditi smjernice za sustav stipendiranja i širu dostupnost stručnim studijima*

Organizirana je priprema maturanata za polaganje prijemnih ispita na fakultetima u iznosu od 163.503,00 kuna.

Županija redovito stipendira 60 studenata/studentica s mjesečnim iznosom od 800,00 kuna, te je u 2009. godine za tu namjenu izdvojeno ukupno 576.000,00 kuna.

Za tri studenta isplaćena je potpora za poslijediplomski studij u ukupnom iznosu od 15.000,00 kuna.

Suradne institucije: sve srednje škole na području Županije, Veleučilište Slavonski Brod  
Utrošena sredstva: 754.503,00 kuna

Ukupno utrošena sredstva: 22.423.883,00 kuna

### ***Karlovačka županija***

Karlovačka županija već niz godina u svojem proračunu osigurava sredstva za stipendiranje učenika srednjih škola, studenata i poslijediplomanata, te je u 2009. godini dodijeljeno 50 stipendija (30 studentima i 20 učenicima).

U 2009. godini nastavljeno je s projektom „Stipendika“ (jedinstveni sustav stipendiranja učenika i studenata osmišljen za područje Karlovačke županije) za koji sredstva osiguravaju: Karlovačka županija 25%, općina ili grad 25% te poslodavac 50%. U školskoj godini 2008./2009. u sustav „Stipendike“ bilo je uključeno 19 poslodavaca, gotovo sve općine i gradovi na području Županije, a potpisano je 77 ugovora s učenicima i studentima s područja Županije.

Županija je u 2009. godini sufinancirala:

- programske aktivnosti na Veleučilištu u Karlovcu
- prijevoz učenika srednjih škola Karlovačke županije

Suradne institucije: tvrtke

Utrošena sredstva: 3.318.250,00 kuna

### ***Koprivničko-križevačka županija***

Tijekom 2009. godine izdvojeno je 5.530.040,00 kuna za prijevoz učenika osnovnih škola, 1.040.845,00 kuna za prijevoz učenika srednjih škola, 464.500 kuna za studentske kredite za 70 studenata, te 262.100,00 kuna za subvencioniranje kamate za studentske kredite preko poslovne banke za 385 studenata.

Utrošena sredstva: 7.297.485,00 kuna

### ***Krapinsko-zagorska županija***

Županija provodi program stipendiranja učenika i studenata, sukladno Pravilniku o stipendiranju te je u 2009. godini dodijeljeno:

- 77 učeničkih stipendija u iznosu od 400,00 kn mjesečno,
- 64 studentske stipendije u iznosu od 600,00 kn mjesečno.

Utrošena sredstva: 986.400,00 kuna

– *Kreditiranje studenata*

U 2009. godini otplaćeno je 2.015,24 kune kredita za izvrsne studente.

Dodijeljen je 41 povlaštenu studentski kredit namijenjen sufinanciranju osnovnih troškova studiranja.

Županija je sufinancirala:

- međumjesni prijevoz učenika srednjih škola kojima troškove ne podmiruje nadležno ministarstvo u iznosu od 2.135.263,00 kuna,

- troškove nabave udžbenika i drugih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola u iznosu od 200.000,00 kuna,
- djelovanje visokoškolskih ustanova u Krapini, Pregradi i Zaboku u iznosu od 50.000,00 kuna te
- učenička natjecanja (školska i županijska) u iznosu od 361.672,16 kuna.

Ukupno utrošena sredstva: 2.746.935,16 kuna

Utrošena sredstva: 3.735.350,40 kuna

### ***Međimurska županija***

Županija s ciljem osiguranja dostupnijeg i kvalitetnijeg obrazovanja učenicima i studentima provodi sljedeće aktivnosti:

– stipendiranje djece branitelja, učenika osnovnih škola i srednjih škola

Utrošena sredstva: 179.400,00 kuna

– financiranje studentskih stipendija putem kojih je omogućeno školovanje i studentima iz obitelji slabijeg imovinskog statusa

Utrošena sredstva: 368.792,07 kuna

– financiranje studentskih kredita

Utrošena sredstva: 371.016,51 kuna

– financiranje županijskih i državnih natjecanja učenika Međimurske županije

Utrošena sredstva: 290.402,50 kuna

– financiranje škole plivanja osnovnoškolaca

Utrošena sredstva: 195.412,00 kuna

– financiranje boravka učenika u učeničkim domovima

Utrošena sredstva: 1.971.900,00 kuna

– ulaganja u izgradnju športskih objekata kako bi se učenicima osnovnih i srednjih škola osigurali uvjeti za pohađanje nastave tjelesne kulture u adekvatnim prostorima

Suradna institucija u svim navedenim aktivnostima je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Utrošena sredstva: 3.376.923,08 kuna

### ***Osječko-baranjska županija***

Županija provodi program stipendiranja učenika i studenata.

Utrošena sredstva: 2.129.850,00 kuna

***Šibensko-kninska županija*** je za stipendiranje i rad veleučilišta u Šibeniku i Kninu utrošila 600.000,00 kuna.

### ***Varaždinska županija***

U suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa utvrđena je obrazovna struktura kojom se pridonosi stvaranju uvjeta u korist dostupnosti obrazovanja za mlađu populaciju, osigurava se kontinuitet obrazovanja i u konačnici su preduvjeti zapošljavanja usuglašeni sa zahtjevima koje traži prisutnost novih tehnologija. U 2009. godini za kapitalne projekte osnovnih i srednjih škola, za poboljšanje uvjeta rada odgojno-obrazovnih ustanova te opremanje i tekuće održavanje, utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 25.000.000,00 kuna.

Povećan je broj programa na razini veleučilišta te je organiziran novi studij sestrinstva kojim se žele stvoriti uvjeti za prilagodbu medicinskog kadra standardima Europske unije.

Poticane su specifične aktivnosti koje pridonose brizi za obitelj i poboljšanju obrazovne strukture, kao i popularizaciji znanosti poput: programa međunarodne mature, sufinanciranja pedagoškog standarda, programa „Obitelj i škola“, sufinanciranja rada znanstvenih ustanova. Nadalje, ostvaruju se programi rada s darovitim učenicima, sufinancira se školska kuhinja za romsku djecu, potiče se cjeloživotno obrazovanje organizacijom i financiranjem Instituta cjeloživotnog obrazovanja.

Osiguranje obrazovanja na području Županije predstavlja dugoročni poticaj pri planiranju obitelji.

Utrošena sredstva: 1.033.000,00 kuna

U svrhu unapređenja obiteljske potpore na razini Županije osigurane su kvalitativne promjene u financijskoj organizaciji života obitelji s obzirom na utvrđene kriterije i mjerila sustava stipendiranja i kreditiranja učenika i studenata, kao i prijevoza učenika i studenata.

Stipendiranje se provodi za darovite studente i učenike te za studente i učenike iz obitelji lošijih socio-ekonomskih prilika u ukupnom iznosu od 1.500.000,00 kuna.

Po prethodno provedenom javnom natječaju, sukladno kriterijima i mjerilima, u školskoj/akademskoj godini 2008./2009. dodijeljeno je ukupno 84 stipendija (20 učeničkih, 64 studentskih), a u školskoj godini 2009./2010. 64 stipendija (11 učeničkih i 53 studentskih). Stipendije se isplaćuju u mjesečnim iznosima od 500,00 kuna za učenike i 1.000,00 kuna za studente.

Isto tako, u suradnji s Obrtničkom komorom Varaždinske županije, stipendiraju se učenici deficitarnih zanimanja u ugostiteljstvu i turizmu te obrtnička zanimanja, njih ukupno 59, za što je u 2009. godini utrošeno 177.000,00 kuna.

Projekt kreditiranja učenika i studenata provodi se u suradnji s VABA bankom d.d. iz Varaždina. Povlašteni studentski i učenički krediti kao namjenski krediti služe za pokrivanje osnovnih troškova studija, smještaja i prehrane izvan mjesta prebivališta. Koriste ga učenici ili studenti Varaždinske županije uz povoljniju kamatnu stopu u iznosu manjem od 5%, a u mjesečnim iznosima od 500,00 do 5.000,00 kuna. U 2009. godini odobreno je 98 povlaštenih studentskih kredita.

Ukupni iznos ugovorenih povlaštenih studentskih i učeničkih kredita za 2009. godinu iznosi: 2.100.000,00 kuna.

Prijevoz učenika srednjih škola je program Županije kojim se sufinancira prijevoz troškova za 5.500,00 učenika srednjih škola od kuće do mjesta školovanja. Odvija se u suradnji Županije i jedinica lokalne samouprave na području Županije u omjeru 50:50, a za tu namjenu osiguravaju se sredstva u proračunu Županije u iznosu od 26.000.000,00 kuna. Ovaj program 2009. godine proširen je i na studente te je 3.207 studenata s prebivalištem na području Županije ostvarilo pravo na subvencioniranje javnog linijskog prijevoza putnika u cestovnom ili željezničkom prijevozu. Za projekt je bilo osigurano 3.200.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 59.010.000,00 kuna

*Virovitičko-podravska županija* je izvijestila kako je tijekom 2009. godine 1. generacija studija Drvne tehnologije završila studij, Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici imala je 650 studenata/ica te je počela s radom Srednja glazbena škola u Virovitici (15 učenika/ca). Isto tako je za sustav stipendiranja studenata/ica i učenika/ca deficitarnih zanimanja te sufinanciranje troškova prijevoza redovitih učenika/ca srednjih škola utrošeno 640.400,00 kuna.



**Vukovarsko-srijemska županija** je za sufinanciranje troškova prijevoza učenika/ca srednjih škola s područja županije i sustav stipendiranja i širu dostupnost stručnih studija utrošila 2.741.400,00 kuna.

### **Grad Belišće**

Temeljem Pravilnika o odobravanju stipendija studentima, u 2009. godini odobreno je ukupno 5 novih studentskih stipendija u iznosu od po 600,00 kuna.

Suradne institucije: Savjet mladih grada Belišća

Izrađena je analiza subvencije troškova prehrane u osnovnim školama u 100% iznosu za učenike koji ispunjavaju uvjete iz Odluke o zadovoljavanju socijalnih potreba socijalno ugroženih osoba s područja grada Belišća u 2008. i 2009. godini. U 2009. godini Grad Belišće je podmirio troškove mliječne kuhinje za 103 učenika osnovne škole.

Suradne institucije: Osnovna škola I. Kukuljevića, Belišće

Utrošena sredstva: 57.170,00 kuna

Grad je potpisao Ugovor s prijevoznikom tvrtkom Panturist d.d. Osijek za subvencioniranje prijevoza učenika srednjih škola.

Utrošena sredstva: 50.000,00 kuna

Ukupno utrošena sredstva: 107.170,00 kuna

### **Grad Cres**

Grad pruža financijsku pomoć školama prilikom nabave opreme te provodi stipendiranje studenata.

Utrošena sredstva: 573.284,00 kuna

**Grad Čazma** je provodio program subvencioniranja kamata za studentske i učeničke kredite. U program je uključeno 40-ak studenata/studentica, a utrošeno je 50.000,00 kuna. Dodatno je osigurano i subvencioniranje prijevoza za 70-ak učenika/ca srednjih škola, kojima nadležno ministarstvo ne osigurava besplatan prijevoz te za sve studente/ice, za što je utrošeno 90.000,00 kuna. Grad Čazma je svakoj obitelji sa troje ili više djece te socijalno ugroženim obiteljima isplatio pomoć za kupnju udžbenika u iznosu od 500,00 kuna. Aktivnost se provodila u suradnji s Osnovnom školom i Centrom za socijalnu skrb. Ovu pomoć ostvarilo je ukupno 79 obitelji, a utrošeno je 39.500,00 kuna.

Utrošena sredstva: 179.500,00 kuna

### **Grad Đakovo**

Grad posvećuje veliku pozornost obrazovanju. Na području Grada djeluju sljedeće odgojno-obrazovne ustanove:

- tri osnovne škole: Osnovna škola Vladimir Nazor, Osnovna škola I. G. Kovačić i Osnovna škola J. A. Čolnić koje u svojem sastavu imaju još 4 područne škole u prigradskim naseljima (Ivanovci, Kuševac, Široko Polje i Đakovački Pisak),
- tri osnovne škole škole prigradskih naselja Budrovci, Đakovački Selci i Piškorevci,
- tri srednje škole: Obrtnička škola A. Horvata, Srednja strukovna škola Braća Radić i Gimnazija A. G. Matoš u Đakovu,
- Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu (Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku),

- privatna učilišta: Memoria d.o.o. Đakovo – informatičko obrazovanje, računovodstveni programi, škola stranih jezika te Armando d.o.o. Đakovo – obrazovanje odraslih i auto-škola.

Grad Đakovo donio je Odluku o pokretanju inicijative o osnivanju Veleučilišta u Đakovu. U tu svrhu izrađena je strategija gospodarskog i društvenog razvoja i Studija isplativosti osnivanja Veleučilišta te je dobiveno mišljenje relevantnih ustanova na lokalnoj razini (Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu). Grad je također poduzeo potrebite radnje za osiguranje odgovarajućeg prostora i opreme te uputio dopis Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom kojim traži prijenos vlasništva nekretnina koje su u vlasništvu Republike Hrvatske. Izrađeni su studijski programi usklađeni s nacionalnim prioritetima i potrebama profesionalnog sektora i to za agronomiju (smjer Održivi ruralni razvoj), ekonomiju (smjerovi Turizam i ugostiteljstvo i Projekt menadžer) i elektrotehniku (smjer Informatika poslovnih procesa). Programi su usporedivi s programima zemalja EU te sadržavaju bodovni sustav (ECTS), kriterije za mobilnost predavača i studenata te kriterije i načine osiguranja kvalitete. Osiguran je i potreban broj nastavnog i drugog osoblja s odgovarajućom znanstvenom i stručnom kvalifikacijom, kao i sredstva za opremanje Veleučilišta. U 2009. godini utrošena su sredstva za izradu studije i elaborata za osnivanje Veleučilišta.

Grad Đakovo je dodijelio nagrade redovitim studentima 2. godine fakulteta i najboljim učenicima završnih razreda đakovačkih srednjih škola (prijenosno računalo i pisač) i to za 152 studenta i 9 učenika – maturanata.

Utrošena sredstva: 498.597,92 kune

Za učenike završnih razreda srednjih škola organizirana je „Maturijada“ i ples Quadrille, održana je III. smotra Sveučilišta na kojoj je predstavljeno 20-tak fakulteta (dekani, profesori, asistenti i studenti predstavili su svoje fakultete) i financiran je pripremni tečaj za polaganje prijemnih ispita za fakultete za 100-tinjak polaznika.

Za učenike srednjih škola financirano je tiskanje godišnjaka svih učenika srednjih škola „Generacija moja“ (2.000 besplatnih primjeraka).

Za djecu i osnovnoškolce organiziran je program zabavno-edukativne naravi prigodom Uskrsa „Uskršna bajka“, natječaj likovnih radova s temom Uskrsa (u suradnji s Učilištem Memoria d.o.o. Đakovo) i poduka iz informatike, a za učenike prvih razreda osnovnih škola financirane su majice u sklopu programa „Sigurno u prometu“.

Kroz svoj program aktivnog uključivanja i kreiranja obrazovno-gospodarske politike Grad je sufinancirao tečaj informatike za mlade (od 15 do 29 godina starosti) koji je odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, koji je, po uspješnom završetku, upisan u radnu knjižicu. Tečaj je provelo privatno učilište Memoria d.o.o. Đakovo i to za 40 polaznika.

Za potrebe učenika i studenata utrošeno je u 2009. godini 380.825,25 kuna.

Grad ima izrađen sustav stipendiranja i kreditiranja učenika i studenata, a sufinancirao je i prijevoz za 200-tinjak redovitih i izvanrednih studenata.

Kreditiranje učenika i studenata: od siječnja do lipnja 2009. učeničke kredite koristilo je 17 učenika u ukupnom iznosu 41.000,00 kuna, a do kraja godine 27 učenika u ukupnom iznosu

od 54.400,00 kuna. Od siječnja do rujna 2009. studentske kredite koristilo je 89 studenata u ukupnom iznosu od 430.600,00 kuna.

Stipendije učenicima i studentima: od siječnja do rujna 2009. godine stipendije su koristila 4 učenika i 7 studenata u ukupnom iznosu od 52.800,00 kuna.

Prijevoz učenika i studenata, koji se školuju izvan mjesta boravka, u 2009. godini sufinanciran je u iznosu od 31.395,00 kuna.

Utrošena sredstva: 1.489.618,17 kuna

***Grad Ilok*** je za deset stipendija utrošio 49.000,00 kuna.

### ***Grad Krapina***

Grad provodi program stipendiranja 19 učenika i 29 studenata.

Sufinancira se prijevoz 190 učenika (75%) s prebivalištem na području Grada Krapine te prijevoz djece s teškoćama u razvoju u Osnovnu školu pri specijalnoj bolnici Krapinske Toplice.

Utrošena sredstva: 509.997,34 kuna

***Grad Lipik*** je kreditirao i stipendirao 3 učenika i 20 studenata.

Utrošena sredstva: 157.400,00 kuna

### ***Grad Garešnica***

Grad u suradnji s Centrom za socijalnu skrb pruža pomoć učenicima osnovnih škola na području Grada, iz obitelji slabijeg imovnog stanja, podmirenjem troškova prehrane.

Utrošena sredstva: 60.000,00 kuna

Grad subvencionira prijevoz učenika srednjih škola s područja Grada iznosom od 120.000,00 kuna.

S ciljem pružanja pomoći učenicima i studentima iz obitelji slabijeg imovnog stanja tijekom školovanja, Grad stipendira učenike i studente te je za tu namjenu u 2009. godini utrošeno ukupno 200.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 380.000,00 kuna

### ***Grad Mali Lošinj***

Grad subvencionira troškove prijevoza za učenike i studente do mjesta studiranja (tzv. vikend karte).

Pravo ostvaruje 325 učenika ili studenata (pretežito studenti). Dio studenata ima povlasticu od 30% na karte do mjesta studiranja izvan Primorsko-goranske županije.

Suradne institucije: „Autotrans” d.o.o. i Uprava za otoke.

Utrošena sredstva: 419.825,80 kuna

Grad subvencionira obrok učenicima osnovne škole. Pravo ostvaruje 19 učenika iz obitelji u stanju socijalne potrebe.

Utrošena sredstva: 24.606,00 kuna

Ukupno utrošena sredstva: 444.431,80 kuna

### ***Grad Miholjac***

Temeljem Odluke o sufinanciranju prijevoza učenika srednjih škola pružena je pomoć obiteljima tijekom školovanja djece.

Suradne institucije: prijevozničke tvrtke – Panturist, Osijek i Čazmatrans, Čazma

Utrošena sredstva: 86.146,40 kuna

**Grad Našice** sufinancira prijevoz srednjoškolske djece u školu.

Utrošena sredstva: 5.282,00 kuna

### **Grad Nova Gradiška**

Grad stipendira 35 studenata i 7 učenika za što je u 2009. godini ukupno utrošeno 262.000,00 kuna.

Grad je sufinancirao prijevoz učenika srednjih škola u 2009. godini s 5.000,00 kuna iz Županijskog proračuna. Isto tako, sufinancirano je osmero djece slabijeg imovnog stanja, u vidu nagrade za postignute rezultate u školovanju i vladanju, s ukupno 10.000,00 kuna.

Za pomoć u školovanju djece iz obitelji sa šestero i više djece u Gradskom proračunu bilo je predviđeno 29.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 306.000,00 kuna

**Grad Orahovica** je za stipendiranje studenata/ica, prijevoz učenika/ca srednjih škola i tekuće donacije u novcu za OŠ "Ivana Brlić Mažuranić" i SŠ „Stjepana Ivšića“ (nagrade učenicima/ama i učila) utrošio 130.704,80 kuna.

### **Grad Osijek**

Odlukom o socijalnoj skrbi je utvrđeno pravo učenika srednjih škola i redovnih studenata iz socijalno ugroženih obitelji na pomoć za troškove javnog gradskog prijevoza (112 učenika srednjih škola i studenata koristilo je besplatni gradski prijevoz).

Suradne institucije: Gradski prijevoz putnika d.o.o., Osijek

Utrošena sredstva: 45.287,00 kuna

Nadalje, Odlukom o socijalnoj skrbi odobrava se pravo na tople obroke učenicima u osnovnim školama na području Grada i to za djecu iz socijalno ugroženih obitelji i djecu koja su smještena u drugu obitelj od strane Centra za socijalnu skrb Osijek (239 učenika iz socijalno ugroženih obitelji koristilo je besplatnu prehranu u osnovnim školama u gradu).

Suradne institucije: osnovne škole i Centar za socijalnu skrb Osijek

Utrošena sredstva: 165.630,50 kuna

Ukupno utrošena sredstva: 210.917,50 kuna

**Grad Otočac** je u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva započeo izgradnju učeničkog doma. Za stipendiranje 13 studenata/ica utrošeno je 100.000,00 kuna, a za sufinanciranje prijevoza učenika/ca srednje škole utrošeno je 580.000,00 kuna.

Ukupna sredstva: 680.000,00 kuna

**Grad Rijeka** Na temelju članka 46. Statuta Grada Rijeke ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 24/09) Gradsko vijeće Grada Rijeke, na sjednici 29. rujna 2009. godine, donijelo je novu Odluku o stipendiranju darovitih učenika/ca srednjih škola i studenata/ica, usklađenu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, a koji je zakonski temelj ovog novog sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Temeljem Natječaja za dodjelu stipendija Grada Rijeke, gradonačelnik Grada Rijeke donio je Odluku o stipendiranju novih 15 darovitih učenika/ca srednjih škola i novih 37 studenata/ica u tekućoj školskoj odnosno akademskoj godini 2009./2010. Sveukupno Grad Rijeka godišnje stipendira 165 mladih Riječana/ki. Ovakvom skrbi za darovite srednjoškolce/ke i studente/ice Grad Rijeka potvrdio je ostvarenje jednog od svojih strateških prioriteta – ulaganje u znanje mladih. U 2009. godini Program za darovite učenike/ce i studente/ice – stipendije izvršen je u iznosu od 1.423.911,18 kn, a uključuje:

– isplate stipendija darovitim učenicima/ama 3. i 4. razreda srednjih škola i studentima/icama u iznosu od 1.397.837,23 kn, za 6 mjesečnih stipendija 165 stipendista/ica u školskoj/akademskoj 2008./2009. godini, odnosno 3 mjesečne stipendije za 165 stipendista/ica u školskoj/akademskoj 2009./2010. godini

– naknade za rad članova/ica Povjerenstva za stipendije i psihologa/inju u ukupnom bruto iznosu od 26.073,95 kn, i to za 4 vanjska člana/ice Povjerenstva i 3 člana/ice za provođenje psihologijskog testiranja pristupnika/ca natječaju za dodjelu stipendija Grada Rijeke za školsku/akademsku 2009./2010. godinu.

Utrošena sredstva: 1.423.911,18 kuna

### ***Grad Pakrac***

U Gradu Pakracu temeljem Odluke o stipendiranju studenata stipendiraju se svi redovni studenti druge, treće, četvrte, odnosno završne godine studija s područja Grada Pakraca kroz 12 mjeseci u godini mjesečnim iznosom od 800,00 kn. Studenti prve godine studija stipendiraju se istim iznosom, a uz uvažavanje socijalnog kriterija obitelji.

U 2009. godini Grad Pakrac stipendirao je ukupno 57 studenata od kojih su 2 studenta prve godine studija, na temelju socijalnih kriterija.

Utrošena sredstva: 547.200,00 kuna

### ***Grad Požega***

Na području Grada Požege postoji Veleučilište, kojem je Grad Požega za rad dodijelio na korištenje i upravljanje zgradom u Vukovarskoj ulici u Požegi.

Grad Požega ima razrađen sustav stipendiranja studenata s područja Grada Požege, koji je uređen Pravilnikom o stipendiranju i drugim oblicima potpore studentima Grada Požege. Stipendije se dodjeljuju od 2002. godine. U 2009. godini Grad Požega stipendirao je 30 studenata. Mjesečni iznos stipendije iznosi 750,00 kn.

Suradne institucije: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba u Požegi (u svezi utvrđivanja deficitarnih zanimanja)

Utrošena sredstva: 244.500,00 kuna

***Grad Senj*** je u suradnji s Ekonomskim fakultetom u Rijeci utvrdio obrazovnu strukturu i potrebe za osnivanjem stručnog studija te nastavnu, znanstveno-istraživačku i stručnu suradnju. Utrošena sredstva: 72.000,00 kuna

***Grad Slatina*** je u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, ustanovama i obrtnicima/cama s područja Grada Slatine za stipendiranje i širu dostupnost stručnim studijima utrošio 317.800,00 kuna.

### ***Grad Slavonski Brod***

Izrađen je pravilnik o načinima i uvjetima pružanja potpore studentima Grada Slavonskog Broda. Grad pruža potporu za 116 studenata i sufinancira Učiteljski fakultet u Slavonskom Brodu.

Suradne institucije: Hrvatski zavod za zapošljavanje Područna služba Slavonski Brod, Učiteljski fakultet

Utrošena sredstva: 1.430,00 kuna (*stipendije*) i 695.650,00 kuna (*Učiteljski fakultet*)

Ukupno utrošena sredstva: 697.080,00 kuna

***Grad Sveta Nedelja*** je za sufinanciranje učeničkog i studentskog prijevoza utrošio 1.215.590,00 kuna.

**Grad Vinkovci** je za sufinanciranje stipendija studentima utrošio 930.000,00 kuna.

**Grad Virovitica** izradio je smjernice za sustav stipendiranja i širu dostupnost visokoškolskom obrazovanju te smjernice za sustav priprema za prijemne ispite učenika/ca srednjih škola s područja Grada Virovitice. Stipendije se dodjeljuju redovnim studentima/cama od druge do završne godine studija, studentima/icama preddiplomskih i dodiplomskih te integriranih preddiplomskih i dodiplomskih studija prema Listi deficitarnih zanimanja na području Grada Virovitice, koju dostavlja područni ured Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Grad Virovitica, kako bi poboljšao broj upisanih na visokoškolske ustanove, u suradnji s Centrom za cjeloživotno učenje, organizirao je pripreme za prijemne ispite iz hrvatskog jezika, matematike, opće kulture, kemije i fizike. Grad Virovitica u cijelosti je financirao ove troškove. Suradne institucije: Hrvatski zavod za zapošljavanje, ustanove s područja Grada Virovitice, Centar za cjeloživotno učenje (CCU).

Utrošena sredstva: 206.200,00 kuna

**Grad Vukovar** osigurava stipendije za 44 studenta/studentice te je osnovano Veleučilište Lavoslav Ružička.

### **Grad Zabok**

U Zaboku postoji jedna osnovna s dvije područne škole, tri srednje škole i tri visokoškolske ustanove.

Iz Proračuna su izdvojena sredstva za stipendiranje studenata, sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola (25%), sufinanciranje nabave udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola i sufinanciranje dopunskih programa osnovnih i srednjih škola.

Odobreno je 37 studentskih stipendija.

Suradne institucije: Osnovna škola K.Š. Gjalski – Zabok, Gimnazija AGM Zabok, Srednja škola Zabok, Škola za umjetnost, dizajn, odjeću i grafiku – Zabok

Utrošena sredstva: 517.000,00 kuna

### **Grad Zagreb**

U Zagrebu djeluju 162 osnovne škole (matična/područna), 6 privatnih škola, 4 umjetničke osnovne škole i 4 ustanove za učenike s teškoćama u razvoju, koje razmjerno dobro pokrivaju cjelokupno područje Grada. U cilju primjene Državnoga pedagoškoga standarda za sada je u tekućim planovima Grada izgradnja 16 novih škola, dogradnja, nadogradnja ili rekonstrukcija 36 škola i tekuće održavanje u oko 80 škola.

U 2009. vršilo se prikupljanje i obrada osnovnih podataka o osnovnim školama Grada Zagreba, prema gradskim četvrtima, potrebnih za izradu kartografskog prikaza mreže osnovnih škola Grada Zagreba koji sadržava, za svaku osnovnu školu posebno, oznaku postojeće škole, potrebnu dogradnju, nadogradnju, rekonstrukciju, izgradnju novih škola/školskih dvorana, zonu predviđenu Generalnim urbanističkim planom, zonu predviđenu Urbanističkim planom uređenja ili Detaljnim planom uređenja te ustanove s posebnim uvjetima obrazovanja. Izrađena je Digitalna mreža osnovnih škola, a u izradi je i prijedlog nove mreže osnovnih škola Grada Zagreba.

*– Intenzivirati izgradnju novih ili dogradnju postojećih osnovnih škola, u skladu s Mrežom osnovnih škola u cilju podizanja osnovnoškolskog standarda*

Investitor Zagrebački holding d.o.o., u 2009. godini u sklopu izgradnje novog stambenog naselja, nastavio je ulaganja u izgradnju Osnovne škole Sopnica Jelkovec. Na istoj lokaciji također je uloženo u izgradnju srednje škole (Srednja škola Sopnica Jelkovec). Isti investitor

uložio je 26.079.867,70 kuna u izgradnju Osnovne škole Sesvetski Kraljevac, također u sklopu izgradnje novog stambenog naselja.

Sve ove tri škole još nisu završene, već je izgradnja objekata u tijeku.

Iz proračunskih sredstava Grad Zagreb uložio je u 2009. ukupno 95.100.235,47 kuna u dogradnju i nadogradnju četiri postojeće osnovne škole koje su do sada radile u tri smjene (Osnovna škola Žuti brijeg, Malešnica, Matija Gubec i Josip Račić).

Nositelji/suradne institucije: Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Zagrebački holding d.o.o., drugi investitori, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport u suradnji s Gradskim uredom za strategijsko planiranje i razvoj Grada i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa (primjena Državnog pedagoškog standarda).

– *Osigurati materijalnu potporu potrebitim skupinama srednjoškolske i studentske mladeži, prema posebnim kriterijima u cilju osiguranja dostupnosti obrazovanja svima, kroz sustav stipendiranja*

U rujnu i listopadu 2009. godine bili su raspisani natječaji za nove učeničke stipendije, nove studentske stipendije i stipendije studentima poslijediplomskog studija te nove stipendije za učenike koji se obrazuju za deficitarna zanimanja.

a) učeničke i studentske stipendije

Za školsku godinu 2008./2009. dodijeljeno je 60 stipendija učenicima, 77 stipendija studentima preddiplomskog, diplomskog i dodiplomskog studija, 5 stipendija studentima poslijediplomskog studija.

U školskoj godini 2009./2010. dodijeljeno je i 7 stipendija učenicima srednje škole koji su na službenim svjetskim natjecanjima u znanju osvojili jedno od prva tri mjesta, odnosno dobili nagradu.

Produženo korištenje stipendije u akademskoj godini 2009./2010. odobreno je za 57 korisnika u prvoj godini preddiplomskog studija i 32 korisnika na diplomskom studiju.

Nositelji: Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, povjerenstva za dodjelu stipendija

b) stipendije za nagrađene učenike srednjih škola na međunarodnim natjecanjima

Gradska skupština Grada Zagreba donijela je Odluku o Stipendiji Grada Zagreba za nagrađene učenike srednjih škola na međunarodnim natjecanjima (Službeni glasnik Grada Zagreba 9/08 i 22/09). Stipendije se isplaćuju u visini 40% prosječne neto plaće u Gradu Zagrebu za razdoblje I. – VIII. 2009. za osvojeno prvo mjesto odnosno dobivenu prvu nagradu, 30% za osvojeno drugo mjesto odnosno dobivenu nagradu i 20% za osvojeno treće mjesto, odnosno dobivenu nagradu.

U 2009. godini stipendiju je dobilo 8 učenika i to 2 učenika u iznosu 1.867,80 kuna za osvojeno drugo mjesto i 6 učenika u iznosu 1.245,20 kuna za osvojeno treće mjesto.

Četiri stipendije isplaćene su jednokratno u 2009. godini za školsku godinu 2008./2009., a četiri stipendije isplaćuju se za školsku godinu 2009./2010. u mjesečnim iznosima, jer su natjecanja održana u 2009./2010. školskoj godini.

c) stipendije za učenike koji se obrazuju za deficitarna zanimanja

U razdoblju siječanj – kolovoz 2009. stipendiju je primao ukupno 381 učenik i to 144 učenika prvih razreda, 120 drugih i 117 učenika trećih razreda.

U rujnu 2009. stipendiju je nastavilo primati 126 učenika drugih razreda i 111 učenika trećih razreda. Za učenike prvih razreda u listopadu 2009. raspisan je natječaj za dodjelu stipendije, pa se do kraja godine stipendija isplaćivala samo za 237 učenika drugih i trećih razreda.

Suradne institucije: Srednje škole, Obrtnička komora Zagreb, Zavod za zapošljavanje, Područna služba Zagreb i druge nadležne institucije.

Utrošena sredstva: 22.134.728,05 kuna

d) stipendije za učenike i studente slabijeg socijalnog statusa

Od školske/akademske godine 2007./2008., dodjeljuju se stipendije učenicima i studentima slabijeg socijalnog statusa. Stipendija se dodjeljuje temeljem Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente slabijeg socijalnog statusa (Službeni glasnik Grada Zagreba 13/08, 17/09 i 22/09, u daljnjem tekstu: Odluka). Stipendija se dodjeljuje za 12 mjeseci. Iznos stipendije utvrđuje se u visini 20% za učenike i 30% za studente prosječne neto plaće u Gradu Zagrebu za razdoblje siječanj – kolovoz godine u kojoj se natječaj za stipendiju raspisuje. Natječaj za dodjelu stipendija za školsku/akademsku godinu 2009./2010. raspisani su potkraj mjeseca listopada 2009. godine, na temelju kojih će se dodijeliti 10 učeničkih i 10 studentskih stipendija. Povjerenstvo je utvrdilo Prijedloge lista kandidata za dodjelu Stipendije Grada Zagreba. Konačne liste kandidata za dodjelu stipendije utvrđuje gradonačelnik nakon čega će uslijediti potpisivanje Ugovora o korištenju Stipendije Grada Zagreba.

Učenicima i studentima slabijeg socijalnog statusa za školsku/akademsku godinu 2008./2009. dodijeljeno je 18 stipendija (7 učeničkih i 11 studentskih). U 2008./2009. s korištenjem stipendije nastavilo je 14 stipendista – 5 učenika i 8 studenata.

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom sveukupno je u 2009. godini stipendirao 31 korisnika slabijeg socijalnog statusa.

Utrošena sredstva: 615.588,82 kuna

e) stipendije za učenike i studente s invaliditetom

Stipendije se dodjeljuju temeljem Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/07 i 17/09, u daljnjem tekstu: Odluka). Stipendija se dodjeljuje za 12 mjeseci. Iznos stipendije utvrđuje se u visini 20% za učenike i 30% za studente prosječne neto plaće u Gradu Zagrebu za razdoblje I. – VIII. mjeseca godine u kojoj se natječaj za stipendiju raspisuje. Natječaj za dodjelu Stipendija za školsku/akademsku godinu 2009./2010. raspisan je potkraj mjeseca listopada 2009. godine. Temeljem istog za školsku/akademsku godinu 2009./2010. bit će dodijeljeno 18 stipendija (8 za studente i 10 za učenike). Povjerenstvo je utvrdilo Prijedlog liste kandidata za dodjelu stipendije učenicima/studentima s invaliditetom. U školskoj/akademskoj godini 2009./2010. sveukupni broj stipendista bit će 39 (22 učenika i 17 studenata).

Temeljem Odluke i Zaključka o raspisivanju natječaja za dodjelu stipendije Grada Zagreba učenicima i studentima s invaliditetom za školsku/akademsku godinu 2008./2009. dodijeljena je 21 stipendija (10 za studente i 11 za učenike), a sveukupni broj stipendista bio je 30 (15 studenata i 15 učenika).

Utrošena sredstva: 710.000,00 kuna

*– Uvesti program zdrave prehrane u sve osnovne škole uz osiguranje besplatnog doručka za učenike*

Sukladno članku 68. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i članku 38. Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, svaka je osnovna škola dužna osigurati prehranu za svoje učenike, dok je utvrđivanje nutricionističkih zahtjeva, uvjeta i načina organiziranja prehrane u nadležnosti osnivača, odnosno Grada Zagreba. Cijena mliječnog obroka iznosi 5,00 kuna, ručka 9,00 kuna, a užine 2,50 kuna, odnosno za roditelje iznosi ukupno 12,00 kuna, a iz proračuna Grada osigurava se 4,50 kuna. Učenici ostvaruju pravo na sufinanciranje cijene obroka, sukladno kriterijima i mjerilima utvrđenim Programom javnih potreba u osnovnom školstvu Grada Zagreba koji donosi Skupština Grada Zagreba.



Utrošena sredstva: 27.777.643,19 kuna

– *Osigurati sredstva za besplatni prijevoz ili subvencioniranje istoga za učenike osnovnih i srednjih škola te studente*

Prijevoz učenicima razredne nastave (1. – 4. razred), koji imaju adresu stanovanja udaljenu od škole najmanje tri kilometra, te učenicima predmetne nastave (5. – 8. razred), koji imaju adresu stanovanja udaljenu od škole najmanje pet kilometara, organiziran je temeljem Ugovora o pružanju usluge prijevoza učenika u osnovnim školama Grada Zagreba., za razdoblje od 3. rujna 2007. do 29. lipnja 2012., koji su zaključili Grad Zagreb i Zagrebački holding d.o.o. – Podružnica Zagrebački električni tramvaj. U školskoj godini 2008./2009. prijevoz, organiziran s 25 autobusa, koristilo je 16 osnovnih škola (1.947 učenika razredne nastave i 1.907 učenika predmetne nastave).

U školskoj godini 2009./2010. prijevoz, organiziran s 25 autobusa, koristi 17 osnovnih škola (2.295 učenika osnovnih škola i 1.580 učenika razredne nastave).

Utrošena sredstva: Za potrebe prijevoza učenika u 2009. godini isplaćena su sredstva u iznosu od 5.509.632,12 kune.

Međumjesni prijevoz, sredstvima redovitog putničkog javnog linijskog prijevoza, učenicima srednjih škola koji imaju mjesto prebivališta, odnosno boravišta udaljeno od mjesta škole najmanje pet kilometara, uz uvjet da su program upisali u školi najbližoj mjestu prebivališta, odnosno boravišta:

Sukladno Odluci o kriterijima i načinu financiranja troškova prijevoza redovitih učenika prvih i drugih razreda srednjih škola u razdoblju siječanj – kolovoz 2009., koju je donijelo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, nadležno Ministarstvo financiralo je troškove međumjesnog prijevoza za učenike navedene u Odluci.

U školskoj godini 2009./2010. prijevoz učenika srednjih škola financira se sukladno Zakonu o izmjeni i dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, 86/09) te Odluci o financiranju nabave udžbenika i drugih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola i međumjesnog prijevoza za učenike srednjih škola u školskoj godini 2009./2010. (Narodne novine, 92/09).

Za učenike s teškoćama, u osnovnoj i srednjoj školi, osigurava se prijevoz bez obzira na udaljenost kada je zbog vrste i stupnja teškoća pratitelj potreban, a sukladno rješenju o primjerenom obliku školovanja. Mjerila i kriteriji financiranja utvrđeni su Odlukom o financiranju troškova prijevoza, posebnih nastavnih sredstava za školovanje učenika s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim programima u 2009. i Odlukom o kriterijima za financiranje povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava i pomagala te sufinanciranja prehrane učenika s teškoćama u osnovnoškolskim programima za 2009. godinu, što ih je donijelo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Temeljem članka 14. i 34. Izjave Zagrebačkog holdinga d.o.o. u vezi čl. 2 Odluke o javnom linijskom gradskom prijevozu putnika (Službeni glasnik Grada Zagreba 11/95 i 23/03), član Uprave – direktor Podružnice Zagrebački električni tramvaj, 2007. godine donio je *Pravilnik o obavljanju prijevoza djece s teškoćama u razvoju*. Pravilnikom se, pored ostalog, utvrđuje da se prijevoz djece s teškim motoričkim smetnjama obavlja posebno opremljenim vozilima (kombi-vozila), a svako kombi-vozilo, koje prevozi korisnika, mora imati u pratnji najmanje jednu osobu – pratitelja koji mora proći edukaciju o obilježjima oštećenja i postupanja s djecom s teškoćama u razvoju.

Redoviti polaznici osnovnih i srednjih škola s prebivalištem u Gradu Zagrebu, redoviti studenti fakulteta, akademija, visokih i viših škola te drugih visokoškolskih obrazovnih

ustanova u gradu Zagrebu s pravom javnosti, koji su upisali semestar tekuće školske godine, apsolventi za vrijeme trajanja studentskih prava te strani studenti, polaznici pripremnih tečajeva hrvatskog jezika koji se pripremaju za obrazovanje u Hrvatskoj, po prethodno navedenim uvjetima ostvaruju pravo na besplatan prijevoz javnim gradskim prijevozom na području Grada Zagreba sukladno Zaključku o besplatnom prijevozu đaka, studenata i umirovljenika koji je donijelo Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba, na 88. sjednici, 24. kolovoza 2006.

Suradne institucije: Gradski ured za zdravstvo i branitelje, Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom i Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o.

Utrošena sredstva: 5.509.632,12 kune

Ukupno utrošena sredstva: 177.927.695,35 kuna

**Općina Antunovac** sufinancirala je prijevoz učenicima srednjih škola i redovnim studentima s 242.940,00 kuna za 177 djece.

**Općina Bilje** kontinuirano provodi stipendiranje učenika i studenata sa svog područja (donesen je pravilnik o stipendiranju učenika i studenata Općine Bilje). Za školsku/akademsku 2009./2010. godinu dodijeljeno je ukupno 9 stipendija, od toga 3 učeničke, u iznosu od 300,00 kuna mjesečno i 6 studentskih u iznosu od 500,00 kuna mjesečno.

Utrošena sredstva: 80.000,00 kuna

Za subvencioniranje prijevoza učenika i studenata Općina je u 2009. godini utrošila 406.121,40 kuna.

Utrošena sredstva: 486.121,40 kuna

#### **Općina Bizovac**

Općina sufinancira prijevoz srednjoškolskih učenika sa svog područja.

Utrošena sredstva: 75.000,00 kuna za tri mjeseca 2009. godine (194 učenika)

Općina svake godine stipendira 7 srednjoškolskih učenika i sedam studenata sa svog područja. Utrošena sredstva: 63.000,00 kuna

Ukupno utrošena sredstva: 138.000,00 kuna

#### **Općina Blato**

Provodi se stipendiranje učenika i studenata te je u tu namjenu 2009. godine utrošeno ukupno 204.600,00 kuna.

**Općina Bogdanovci** je za darivanje djece i sufinanciranje učeničkih karata utrošila 336.263,00 kuna.

**Općina Brinje** je za financiranje toplog obroka za djecu iz OŠ Brinje sukladno uvjetima iz Odluke o socijalnoj pomoći Općine, sufinanciranje međumjesnog prijevoza, financiranje školskih natjecanja i eko-škole te nabavu kombi vozila utrošila 295.200,00 kuna.

**Općina Crnac** sufinancira programe javnih potreba u školstvu, primjerice, školu plivanja, školsku prehranu za učenike/ce od 5. do 8. razreda osnovne škole s područja Općine Crnac koji pohađaju osnovnu školu Ivan Goran Kovačić u Zdencima, prijevoz učenika/ca srednjih škola, upotrebe pitke vode u osnovnoškolskom obrazovanju, sustav stipendiranja i šire dostupnosti stručnim studijima te darivanje predškolske djece i školske djece od 1. do 4. razreda povodom božićnih blagdana.

Suradne ustanove: OŠ Ivan Goran kovačić u Zdencima, područna škola u Velikom Rastovcu, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Župna crkva sv. Ivan Krstitelj u Crncu.

Ukupna sredstva: 194.905,12 kuna

**Općina Čačinci** je izradila smjernice za sustav stipendiranja i širu dostupnost stručnim studijima. Odlukom o stipendiranju studenata/ica i učenika/ca srednjih škola koji/e imaju prebivalište na području Općine Čačinci osigurana su sredstva u Proračunu Općine Čačinci sukladno kriterijima za dodjelu stipendija i drugih oblika pomoći.

Utrošena sredstva: 32.800,00 kuna.

**Općina Čađavica** je izradila smjernice za sustav stipendiranja i širu dostupnost stručnim studijima u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i obrtnicima/cama koji/e djeluju na području Općine Čađavica. Odlukom o stipendiji Općine Čađavica uvedena je potpora studentima/cama s područja Općine. Sredstva za stipendiranje osiguravaju se u Proračunu Općine Čađavica.

Utrošena sredstva: 21.575,00 kuna

### **Općina Čavle**

Donijeta je Odluka o stipendijama za proizvodna zanimanja, srednje škole i studente na svim fakultetima. Odobrene su 64 stipendije.

Suradne institucije: škole i fakulteti

Utrošena sredstva: 382.000,00 kuna

### **Općina Čeminac**

Za stipendiranje četiri studenta s područja Općine izdvojeno je 30.000,00 kuna. Za akademsku godinu 2008/2009. i 2009/2010. bio je raspisan Natječaj za dodjelu stipendija s područja Općine Čeminac. Temeljem Natječaja dodjeljuju se četiri stipendije i to: jedna stipendija za studenta iz naselja Čeminac, jedna stipendija za studenta iz naselja Grabovac, jedna stipendija za studenta iz naselja Kozarac i jedna stipendija za studenta iz naselja Novi Čeminac. Stipendija se isplaćuje u mjesečnom iznosu od 625,00 kuna.

Općina je sufinancirala troškove prijevoza učenika srednjoškolaca s područja Općine za razdoblje rujan – prosinac 2009. godine

Utrošena sredstva: 54.841,00 kuna

### **Općina Darda**

Općina plaća tople obroke u školskoj kuhinji za djecu, iz obitelji čiji su članovi korisnici socijalne skrbi, koja pohađaju osnovnu školu.

Suradne institucije: Osnovna škola Darda; Utrošena sredstva: 105.500,00 kuna

Kako bi se osigurali bolji uvjeti za studente, dodijeljene su stipendije 41 studentu za 2009./2010. godinu

Suradne institucije: Fakulteti na kojima su upisani studenti kojima su dodijeljene stipendije.

Utrošena sredstva: 190.000,00 kuna

Općina je u 2009. godini sufinancirala prijevoz za 106 učenika.

Suradne institucije: Škole u kojima su upisani učenici čiji je prijevoz sufinanciran. Utrošena sredstva: 510.000,00 kuna

Ukupno utrošena sredstva: 805.500,00 kuna

### **Općina Dežanovac**

Općina isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć studentima s područja Općine te je za tu namjenu u 2009. godini isplaćeno ukupno 27.500,00 kuna.

U suradnji s Osnovnom školom Dežanovac, Općina je sufinancirala Malu školu i Školu u prirodi u iznosu od 32.300,00 kuna.

Općina sufinancira željeznički prijevoz učenika iznosom od 900,00 kuna.

Utrošena sredstva: 60.700,00 kuna

### ***Općina Dragalić***

Općina:

- subvencionira prijevoz učenika srednjih škola – u 2009. godini utrošeno je 58.853,12 kuna,
- dodjeljuje studentske stipendije u iznosu od 500,00 kuna mjesečno – u 2009. godini utrošeno je 1.000,00 kuna.

Nadalje, Općina je izradila projektnu dokumentaciju za izgradnju jednodijelne školske športske dvorane uz Osnovnu školu Dragalić, te kapitalnom donacijom Osnovnoj školi Dragalić doznabila sredstva za vodni doprinos. Za ovu je aktivnost utrošeno ukupno 280.523,55 kune.

Učenicima osnovne škole, iz obitelji koje su slabijeg materijalnog stanja, financira se obrok (školska kuhinja) te je za tu namjenu utrošeno 5.385,00 kuna.

Općina je tekućim donacijama pomogla u realizaciji programa Osnovne škole Dragalić u iznosu od 14.700,00 kuna.

Utrošena sredstva: 360.461,67 kuna

### ***Općina Draž***

Općina financira troškove putovanja djece u školu i provodi stipendiranje studenata u mjesečnom iznosu od 500,00 kuna.

Ukupno utrošena sredstva: 77.130,00 kuna

***Općina Drenovci*** je u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Vukovarsko-srijemskom županijom, za sufinanciranje mjesečnih karata za 230 učenika/ca, utrošila 1.278.876,46 kuna.

***Općina Drenje*** provodi stipendiranje učenika i studenata te sufinancira troškove putovanja djece u školu.

Ukupno utrošena sredstva: 146.633,00 kuna

***Općina Dubravica*** je za sufinanciranje prijevoza učenicima/ama srednje škole i studentima/cama te financiranje škole u prirodi, plivanja, školskih natjecanja i školskog športskog kluba utrošila 138.742,90 kuna.

***Općina Đurđenovac*** je u 2009. godini stipendirala 19 studenata te je za tu namjenu utrošeno 114.000,00 kuna.

### ***Općina Đurmanec***

Općina je, kao suosnivač, poduzela konkretne radnje na osnivanju stručnog Veleučilišta u Krapini.

Suradne institucije: Grad Krapina, jedinice lokalne samouprave, javne i privatne tvrtke

Utrošena sredstva: 35.000,00 kuna

Općina kontinuirano provodi stipendiranje studenata (godišnje ocjenjivanje uvjeta i kriterija za dodjelu stipendija).

Utrošena sredstva: cca. 120.000,00 kuna godišnje

Ukupno utrošena sredstva: 155.000,00 kuna

***Općina Erdut***

Općina je pomogla uređenje i opremanje Srednje škole Dalj iznosom od 70.000,00 kuna.

Općina sufinancira prijevoz učenika Srednjih škola Osijek, Vukovar i Dalj iznosom od 146.400,00 kuna.

Utrošena sredstva: 216.400,00 kuna

***Općina Ernestinovo*** sufinancira prijevoz učenika i studenata, iznosom od 200,00 kn mjesečno po učeniku odnosno studentu.

***Općina Fažana*** je za stipendiranje učenika/ca i studenata/tica utrošila 353.400,00 kuna. Za prijevoz učenika/ca srednjih škola, čiji su roditelji korisnici doplatka za djecu, utrošeno je 33.013,03 kuna. Za troškove božićnih i novogodišnjih paketa i sufinanciranje izborne nastave iz informatike za učenike/ce od 1. – 4. razreda osnovne škole utrošeno je 46.005,36 kuna. Za troškove prehrane i prijevoza učenika/ca osnovne škole utrošeno je 85.507,99 kuna.

Utrošena sredstva: 517.926,38 kuna

***Općina Fužine***

Dodjeljuje stipendije svoj djeci u sustavu srednjeg i visokog obrazovanja. Za tu je namjenu u 2009. godini utrošeno 277.900,00 kuna.

***Općina Gorjani*** u suradnji s tvrtkom Panturist d.o.o. sufinancira prijevoz učenika. Za tu je namjenu u 2009. godini utrošeno 24.818,00 kuna.

***Općina Gornja Vrba***

Isplačene su novčane pomoći za sve redovne studente s područja Općine gornja Vrba u iznosu od 36.000,00 kuna (novčana pomoć od 400,00 kuna mjesečno tijekom trajanja akademske godine).

Utrošena sredstva: 36.000,00 kuna

***Općina Gradec*** je za pomoć plaćanja obroka u školskoj kuhinji za 41 dijete utrošila 15.210,00 kuna.

***Općina Gradina*** je za sustav stipendiranja i širu dostupnost stručnim studijima utrošila 372.111,60 kuna.

***Općina Hum na Sutli***

Općina provodi program pripomoći učenicima i studentima te je za navedeni program u 2009. godini utrošeno 754.199,82 kune.

Općina sufinancira Osnovnu školu te je u tu svrhu izdvojeno ukupno 70.188,72 kune.

Utrošena sredstva: 821.388, 54 kuna

***Općina Karlobag*** je za stipendiranje 8 učenika/ca i 9 studenata/ica te sufinanciranje troškova prijevoza učenika utrošila 229.200,00 kuna.

***Općina Kistanje***

U 2009. g. Općina Kistanje sufinancirala je troškove prijevoza učenika srednjih škola s mjestom prebivališta na području općine Kistanje koji radi nastave putuju u Knin.

Bio je osiguran redovan prijevoz učenika 3. i 4. razreda srednjih škola na relaciji Kistanje – Knin – Kistanje u školskoj godini 2008./2009., koji sufinancira Općina Kistanje i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva.

Redovan prijevoz učenika srednjih škola, neovisno o razredu, u školskoj godini 2009./2010., koji žive u obiteljima koje nisu korisnici socijalne skrbi, sufinancira Općina Kistanje i Šibensko-kninska županija.

Suradne institucije: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Šibensko-kninska županija

Utrošena sredstva: 147.461,00 kuna

**Općina Kloštar Ivanić** u suradnji s Osnovnom školom Braće Radić sufinancira topli obrok za učenike osnovne škole koji dolaze iz obitelji lošijeg imovinskog stanja. Za tu namjenu je utrošeno 40.000,00 kuna.

Općina subvencionira prijevoz redovnih učenika i studenata s područja Općine.

Suradne institucije: Zagrebačka županija, centar za socijalnu skrb, Hrvatske željeznice, Čazmatrans i Zagrebački električni tramvaj

Utrošena sredstva: 80.000,00 kuna

Općina je raspisala natječaj za dodjelu potpore/stipendije učenicima i studentima te je za tu namjenu utrošeno 100.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 220.000,00 kuna

**Općina Konavle** je u 2009. godini za 84 učeničkih i studentskih stipendija isplatila 751.000,00 kuna. Isto tako, Općina je financirala prijevoz za 456 učenika iznosom od 1.298.640,00 kuna.

Utrošena sredstva: 2.049.640,00 kuna

#### **Općina Konjščina**

Djeci, koju predlože razrednici i pedagog osnovne škole, Općina plaća prehranu u školskoj kuhinji.

Općina sufinancira prijevoz učenika srednjih škola u iznosu 25% cijene karte.

Ukupno 30 učenika i studenata ostvaruje stipendije.

Utrošena sredstva: 173.137,90 kuna

**Općina Koška** je u 2009. godini za stipendiranje 20 studenata i učenika utrošila 39.400,00 kuna.

**Općina Klinča Sela** je za subvencioniranje prijevoza učenika/ca srednje škole i troškova prehrane u osnovnoj školi utrošila 114.711,40 kuna.

#### **Općina Kneževi Vinogradi**

Općina sufinancira učeničke karte.

Suradne institucije: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva

Utrošena sredstva: cca. 490.000,00 kuna

Dodijeljene su stipendije studentima u ukupnom iznosu od 55.000,00 kuna.

Ukupno utrošena sredstva: 545.000,00 kuna

#### **Općina Kraljevec na Sutli**

Općina u suradnji s javnim prijevoznicima sufinancira prijevoz učenika i studenata. Za ovu je namjenu u 2009. godini izdvojeno ukupno 185.960,00 kuna.

Općina provodi program stipendiranja učenika i studenata s područja Općine. Za ovu je namjenu u 2009. godini izdvojeno ukupno 22.600,00 kuna.

Utrošena sredstva: 208.560,00 kuna

#### ***Općina Krapinske Toplice***

U školskoj godini 2009./2010. Općina iz Proračuna osigurava sredstva za isplatu 46 stipendija. Pravo na stipendije ostvaruje 26 učenika (od toga 2 stipendije za nadarene učenike) i 20 studenata (od toga 2 stipendije za nadarene studente). Mjesečni iznos stipendije: 300,00 kuna za učenike, 600,00 kuna za studente, 400,00 kuna za nadarene učenike, a 700,00 kuna za nadarene studente.

Općina sufinancira prijevoz učenika od 1. do 4. razreda srednje škole u visini od 35% iznosa mjesečne karte. Pravo na sufinanciranje prijevoza za školsku godinu 2009./2010. ostvaruje 171 učenik koji ima prebivalište na području Općine.

Utrošena sredstva:

- za stipendiranje učenika i studenata 165.600,00 kuna
- za financiranje prijevoza učenika 174.966,23 kune

Ukupno utrošena sredstva: 340.566,23 kune

***Općina Kršan*** je za rad predškolskih i osnovnoškolskih ustanova sa svojega područja utrošila 1.928.961,52 kuna.

#### ***Općina Lobor***

Općina stipendira učenike srednjih škola i studente te sufinancira prijevoz učenika 3. i 4. razreda srednjih škola u 2009. godini.

Utrošena sredstva: 131.703,19 kuna

***Općina Lovinac*** je za sustav stipendiranja utrošila 26.000,00 kuna.

#### ***Općina Lovran***

Općina sufinancira prehranu, produženi boravak te izborne programe u osnovnoj školi, prijevoz učenika osnovne škole i prijevoz studenata.

Suradne institucije: Osnovna škola Viktora Cara Emina, Fakultet za menadžment u ugostiteljstvu i turizmu – Opatija i Sveučilište u Rijeci.

Utrošena sredstva: 128.352,48 kuna

Općina, u suradnji s Centrom za socijalnu skrb Opatija i tvrtkom VAN d.o.o. osigurava stručnu pratnju i prijevoz djece s teškoćama u razvoju, iz Dječjeg doma Ivana Brlić Mažuranić u osnovnu školu Viktora Cara Emina, Lovran.

Utrošena sredstva: 94.011,76 kuna

Ukupno utrošena sredstva: 222.364,24 kuna

***Općina Luka*** je za sufinanciranje škole u prirodi, te subvencije prijevoza i stipendije utrošila 271.575,00 kuna.

***Općina Lukač*** je za stipendiranje studenata/tica utrošila 37.000,00 kuna.

#### ***Općina Mače***

U suradnji s Osnovnom školom Mače sufinancira obuku djece neplivača, iznosom od 5.123,82 kune.

S ciljem provedbe što većeg broja školskih i izvanškolskih aktivnosti, Općina sufinancira programe Osnovne škole Mače te je za tu namjenu utrošeno 4.000,00 kuna.

Isto tako, Općina sufinancira obrok u školskoj kuhinji za djecu iz obitelji slabijeg imovnog stanja te prijevoz učenika osnovnih i srednjih škola.

Utrošena sredstva: 84.947,93 kune

Općina dodjeljuje stipendije i školarine s ciljem financijskog rasterećenja učenika i studenata te je za ovu namjenu u 2009. godini utrošeno 19.150,00 kuna.

Utrošena sredstva: 113.221,75 kuna

**Općina Markušica** je za sufinanciranje mjesečnih karata za učenike/ce srednjih škola utrošila 244.000,00 kuna.

#### **Općina Medulin**

Općina sufinancira 75% cijene prijevoza za učenike srednjih škola u koju je svrhu utrošila 116.820,00 kuna.

Općina ujedno sufinancira besplatan prijevoz učenika u dijelu koji ne pokriva resorno ministarstvo te je za ovu svrhu utrošeno 79.712,40 kuna.

Osigurava se sufinanciranje toplog obroka učenicima, korisnicima doplatka za djecu, odnosno topli obroci u školi su besplatni za djecu slabijeg imovinskog statusa. Utrošena sredstva: 87.020,80 kuna

Utrošena sredstva: 283.553,20 kuna

**Općina Mikleuš** je za stipendiranje i sufinanciranje troškova prijevoza učenika/ca utrošila 26.571,46 kuna.

**Općina Nijemci** je za javni prijevoz učenika/ca srednje škole i stipendije studentima/icama utrošila 1.181.637,93 kune.

**Općina Nova Bukovica** provodi program stipendiranja studenata/ica s područja Općine, sufinanciranje mjesečnih voznih karata za učenike/ce svih razreda srednjih škola u 50% iznosu za karte u željezničkom prometu i 10% iznosu za karte u autobusnom prijevozu, u suradnji s Virovitičko-podravskom županijom i prijevoznicima (Auto-prijevoz i Hrvatske željeznice). Utrošena sredstva: 75.345,45 kuna

Utrošena sredstva: 75.345,45 kuna

#### **Općina Nova Kapela**

Općina je dodijelila 7 stipendija u iznosu od po 600,00 kuna, za studente iz obitelji slabijeg imovnog stanja.

Utrošena sredstva: 50.400,00 kuna

**Općina Nuštar** je za stipendiranje učenika/ca srednjih škola i studenata/ica utrošila 180.000,00 kuna.

#### **Općina Oriovac**

Općina provodi Program sufinanciranja studenata s područja Općine. Studenti, koji pohađaju studij matematike i hrvatskog jezika, za vrijeme školovanja ostvaruju naknadu u iznosu od 800,00 kuna mjesečno.

Utrošena sredstva: 30.400,00 kuna

**Općina Petlovac** financira prijevoz za 50 učenika srednjih škola.

Suradne institucije: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva

Utrošena sredstva: 244.108,90 kuna



Općina ujedno provodi program stipendiranja 6 studenata s područja Općine te je za tu namjenu u 2009. godini utrošeno ukupno 54.600,00 kuna.

Utrošena sredstva: 298.708,90 kuna

#### ***Općina Petrijevci***

U 2009. godini, s ciljem podizanja i unapređenja kvalitete nastave u osnovnoj školi, izgrađena je nastavno športska dvorana.

Suradne institucije: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Utrošena sredstva: 711.698,69 kuna

***Općina Pisarovina*** je za subvencioniranje javnog prijevoza učenicima/ama srednje škole i studentima/cama te za srednjoškolske i studentske stipendije utrošila 458.280,96 kuna.

***Općina Pitomača*** je za stipendiranje studenata/tica, sufinanciranje putnih troškova za učenike/ce srednjih škola i besplatno informatičko obrazovanje žitelja Općine Pitomača utrošila 325.445,16 kuna.

***Općina Podcrkavlje*** u 2009. godini započela je izradu smjernica za sustav stipendiranja te su planirana sredstva za 2010. godinu u visini 50.000,00 kuna.

#### ***Općina Podgorač***

Iz godine u godinu na području Općine Podgorač povećava se broj osoba koji se odlučuju za nastavak školovanja i studiranje, kao i broj osoba sa završenim visokim obrazovanjem.

U 2009. godini Općina je stipendirala 10 studenata iznosom od 600,00 kuna mjesečno.

Sufinancira se prijevoz učenika srednje škole i prehrane učenika Osnovne škole Hinka Juhna Podgorač.

Suradne institucije: Ministarstvo regionalnog razvoja, Uprava za područja posebne državne skrbi i Panturist d.d. Osijek

Utrošena sredstva: 438.868,20 kuna

#### ***Općina Punat***

Općina dodjeljuje stipendije darovitim učenicima i studentima te je za tu namjenu utrošeno 217.000,00 kuna.

Općina također sufinancira prijevoz učenika i studenata te je za tu namjenu utrošeno 38.339,00 kuna.

Utrošena sredstva: 255.339,00 kuna

***Općina Rogoznica*** financira prijevoz učenika i studenata iznosom od 244.000,00 kuna

***Općina Satnica Đakovačka*** sufinancira prijevoz učenika i studenata u iznosu 60% cijene prijevozne karte. Za tu je namjenu u 2009. godini utrošeno 60.000,00 kuna.

#### ***Općina Skrad***

Općinsko vijeće Odlukom je utvrdilo deficitarna zanimanja, te sukladno tome dodjeljuje stipendije. Za školsku godinu 2009./2010. dodijeljeno je 5 učeničkih i 7 studentskih stipendija.

Utrošena sredstva: 35.000,00 kuna

***Općina Sopje*** je za stipendiranje studenata/tica i sufinanciranje troškova prijevoza srednjoškolskih učenika/ca s područja općine utrošila 304.037,13 kuna.

### ***Općina Stara Gradiška***

Izrađen je Pravilnik o stipendiranju studenata i proveden je natječaj za stipendiranje.

Općina stipendira petero studenata te je za tu namjenu u 2009. godini utrošeno ukupno 56.000,00 kuna.

***Općina Stari Jankovci*** je za 28 donacija diplomantima/cama utrošila 23.000,00 kuna.

### ***Općina Stubičke Toplice***

U školskoj godini 2008./2009. stipendirano je 17 studenata i 22 učenika, a u školskoj godini 2009./2010. stipendira se ukupno 13 studenata i 18 učenika.

Utrošena sredstva: 111.510,00 kuna

Općina je osnovala Osnovnu školu Stubičke Toplice za koju je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izdalo rješenje o odobrenju početka rada, čime je utvrđeno da škola zadovoljava tehničke i stručne uvjete za rad. Zahvaljujući tome za učenike od petog do osmog razreda više nema putovanja. Utrošena sredstva: 708.530,96 kuna

Ukupno utrošena sredstva: 820.040,96 kuna

### ***Općina Sveti Križ Začretje***

Općina svake godine u Proračunu osigurava financijska sredstva za stipendiranje učenika i studenata s područja Općine. U 2009. godini općina je stipendirala 19 učenika srednjih škola i 23 studenta. Utrošena sredstva: 252.000,00 kuna

Općina u suradnji s Krapinsko-zagorskom županijom sufinancira 25% cijene prijevoza učenika srednjih škola. Utrošena sredstva: 54.000,00 kuna

Ukupno utrošena sredstva: 306.000,00 kuna

***Općina Sveti Lovreč*** je za stipendije učenicima/ama i studentima/icama, sufinanciranje prijevoza učenika/ca i troškova prehrane u osnovnoj školi utrošila 57.928,00 kuna.

***Općina Špišić Bukovica*** je provela sljedeće aktivnosti: stipendiranje studenata/tica, sufinanciranje đачkih karata za srednje škole, sufinanciranje male škole i rada visoke škole u Virovitici.

Utrošena sredstva: 102.000,00 kuna

***Općina Štitar*** je za sufinanciranje troškova prijevoza za učenike/ce srednjih škola utrošila 240.988,00 kuna.

***Općina Tompojevci*** je za sufinanciranje troškova javnog prijevoza za učenike/ce od 1. do 4. razreda srednje škole, financiranje troškova međumjesnog prijevoza za učenike/ce 3. i 4. razreda srednjih škola te paketiće za predškolsku i školsku djecu povodom božićnih blagdana utrošila 311.086,05 kuna.

***Općina Trnava*** sufinancira putničke karte za prijevoz učenika srednjih škola.

Suradne institucije: od siječnja do lipnja 2009. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, a od studenoga 2009. Općina sama provodi sufinanciranje

Utrošena sredstva: 81.381,40 kuna

***Općina Udbina*** je za isplatu stipendija za 3 učenika/ce i 5 studenata/tica utrošila 41.400,00 kuna.

### ***Općina Velika Pisanica***

U 2009. godini Općina je stipendirala sedam novih učenika/ca i jednog studenta, te je nastavila stipendiranje šest učenika/ca i četiri studenta/tice iz 2008. godine.

Utrošena sredstva: 62.100,00 kuna

### ***Općina Vrbnik***

S Autotransom d.o.o. sklopljen je ugovor tako da đaci putnici imaju osiguran prijevoz od kuće do škole i natrag iz svih naselja općine Vrbnik u svim smjenama.

Utrošena sredstva: 112.727,00 kuna

### ***Općina Viljevo***

Općina financira troškove putovanja djece u srednju školu. Tijekom 2009. godine (od listopada do prosinca) utrošeno je 36.088,04 kune za prijevoz ukupno 65 djece.

Tijekom 2009. godine stipendirano je 20 studenata u mjesečnom iznosu od 600,00 kuna, što ukupno iznosi utrošak od 120.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 156.088,04 kuna

### ***Općina Vižinada***

Općina je u svrhu stipendiranja učenika i studenata u 2009. godini utrošila ukupno 72.000,00 kuna u 2009. godini.

Općina sufinancira prijevoz učenika srednjih škola u iznosu od 80.000,00 kuna te prehranu u osnovnoj školi u iznosu od 12.296,00 kuna.

Nadalje, Općina pruža pomoć za redovitu djelatnost osnovne škole u visini 41.827,00 kuna.

Utrošena sredstva: 206.123,00 kuna

***Općina Voćin*** je izradila smjernice za sustav stipendiranja i donijela Odluku o sufinanciranju prijevoza učenika/ca srednjih škola te Odluku o sufinanciranju smještaja i prehrane učenika/ca srednjih škola u učeničkim domovima (20% cijene mjesečne karte i 20% cijene smještaja i prehrane u učeničkim domovima). Financijska potpora u pojedinačnom iznosu od 500,00 kuna dodjeljuje se za školovanje studenata/tica visokih i viših škola, od prve do završne godine studija (26 studenata/tica).

Utrošena sredstva: 200.000,00 kuna

***Općina Vođinci*** je za sufinanciranje prijevoza učenika/ca i studenata/tica te mjesečnu novčanu pomoć studentima/icama, koji/e stanuju u mjestu studiranja, utrošila 301.000,00 kuna.

### ***Općina Zagorska Sela***

Dodijeljeno je 12 novčanih pomoći učenicima i studentima u ukupnom iznosu od 64.000,00 kuna.

***Općina Zdenci*** je Odlukom o dodjeli bespovratnih potpora studentima/icama s područja Općine Zdenci uvela bespovratnu potporu redovnim studentima/icama za školsku 2009./2010. godinu. Odlukom o sufinanciranju troškova prijevoza učenika/ca srednjih škola s područja Općine Zdenci, svim učenicima/cama koji/e koriste prijevoz firmi „Čazma“ i „Panturist“, Općina Zdenci od 1. rujna 2009. godine sufinancira učeničke karte u iznosu 10% vrijednosti karte. Odlukom o dodjeli jedne novčane potpore nadarenom učeniku/ci srednje škole s područja Općine Zdenci omogućeno je da najbolji učenik/ca dobije mjesečno 300,00 kuna za školsku godinu 2009./2010 (natječaj je objavljen u razdoblju od 1. do 24. kolovoza 2009. godine). Odlukom o dodjeli novčane potpore prehrane učenika/ca slabijeg imovnog stanja

osigurano je plaćanje školske kuhinje. Suradne institucije: Virovitičko-podravska županija; Utrošena sredstva: 32.605,95 kuna

**Općina Župa Dubrovačka** subvencionirala je učenicima srednjih škola 50% iznosa pokazne karte te je za ovu namjenu utrošeno 70.400,00 kuna.

Za učeničke i studentske stipendije utrošeno je 573.500,00 kuna.

Utrošena sredstva: 643.900,00 kuna

**Ukupno utrošena sredstva za mjeru A 2. iz Državnog proračuna iznose: 363.338.488,86 kuna.**

**Mjera A 3. Poticati i subvencionirati osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskih gospodarstava i drugih oblika zapošljavanja radnog i fertilnog stanovništva na prostorima izloženim iseljavanju, ubrzanom starenju i rijetko naseljenim prostorima Republike Hrvatske**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu gospodarskog stanja i iseljavanja stanovništva
2. donijeti plan i program gospodarske i populacijske revitalizacije raseljenih područja
3. utvrditi potrebe za specifičnim djelatnostima
4. donijeti propis o sustavu financijskih i poreznih mjera kojima se potiče osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskog gospodarstva i drugih oblika zapošljavanja
5. utvrditi financijski plan subvencija za razdoblje od 2007. do 2012. godine

**Provedba mjere:**

U tijeku.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

**Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva** u suradnji s *Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo* s ciljem donošenja propisa o sustavu financijskih i poreznih mjera, kojima se potiče osnivanje proizvodnih i uslužnih trgovačkih društava, obiteljskog gospodarstva i drugih oblika zapošljavanja, provodilo je:

- Projekt „Poduzetništvo žena“ za 2009. godinu, za što je utrošeno ukupno 4.500.000,00 kuna i
- Projekt „Poduzetništvo mladih, početnika i osoba s invaliditetom“ za 2009. godinu, za što je utrošeno ukupno 3.000.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 7.500.000,00 kuna

**Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja**

– *Izrada školskih, nastavnih, edukacijskih i razvojnih programa, planova i projekata iz oblasti poljoprivrede, ribarstva, šumarstva, lovstva i ruralnog razvoja*

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja provelo je natječaj za dodjelu novčane potpore za mjeru „Izrada školskih, nastavnih, edukacijskih i razvojnih programa, planova i projekata iz oblasti poljoprivrede, ribarstva, šumarstva, lovstva i ruralnog razvoja“ u 2009. godini pod nazivom „Prethodna procjena spremnosti projekata za financiranje iz pretpristupnih programa“. Cilj natječaja bio je dodjela novčane potpore za prethodnu procjenu ekonomskih i financijskih pokazatelja, kao i spremnosti dokumentacije potencijalnih korisnika pretpristupnih programa.

Utrošena sredstva: 460.000,00 kuna

– *Školovanje seoskih žitelja iz oblasti poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja*

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja provelo je natječaj za dodjelu novčane potpore za mjeru „Školovanje (srednje škole, edukacijski kampovi, stručna obuka) seoskih žitelja iz oblasti poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja“ za 2009. godinu pod nazivom „Program edukacije i informiranja stanovnika ruralnih prostora o provedbi programa ruralnog razvoja“.

Utrošena sredstva: 1.999,427,00 kuna

– *Obnova i razvitak sela i seoskog prostora*

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja provelo je natječaj za dodjelu novčane potpore za mjeru 8. „Obnova i razvitak sela i seoskog prostora (ruralna infrastruktura, zaštita okoliša, uređenje zemljišta, ribarstvo, šumarstvo, lovstvo, diverzifikacija djelatnosti)“ za 2009. godinu pod nazivom „Sufinanciranje izgradnje kopnene infrastrukture za ribarstvo“. Predmet natječaja bio je prikupljanje prijava za projekte izgradnje, sanacije, modernizacije ili adaptacije ribarskih luka i/ili iskrcajnih mjesta namijenjenih za iskrcaj ribe te izrade dokumentacije potrebne za izgradnju, sanaciju, modernizaciju ili adaptaciju ribarskih luka kao luka posebne namjene i/ili iskrcajnih mjesta u okviru luka otvorenih za javni promet.

Utrošena sredstva: 1.000.000,00 kuna

– *Razvoj seoskog, lovnog i ribolovnog turizma*

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja provelo je natječaj za dodjelu novčane potpore za mjeru 9. „Razvoj seoskog, lovnog i ribolovnog turizma“, pod nazivom „Poboljšanje turističke ponude na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima“ za 2009. godinu. Cilj natječaja bio je poboljšanje turističke ponude na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima čime će se podići ukupna turistička ponuda u ruralnim područjima. Obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima to znači proširenje postojeće ponude i stvaranje dodatnog prihoda. Dugoročno, cilj je jačanje poljoprivrednog sektora, očuvanje, razvoj i zaštita ruralnih područja.

Utrošena sredstva: 5.958,387,71 kuna

– *Manifestacije 2009.*

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja provelo je natječaj za dodjelu financijske potpore organizatorima gospodarskih manifestacija i manifestacija kulturne baštine, sajmovi i znanstvenih skupova iz područja djelokruga Ministarstva u 2009. godini. Predmet natječaja bio je prikupljanje ponuda projekata gospodarskih manifestacija i manifestacija kulturne baštine, sajmovi i znanstvenih skupova kojima je bila dodijeljena financijska potpora od strane Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja u 2009. godini.

Cilj natječaja bio je financijskom potporom potaknuti promoviranje domaćih proizvoda, proizvođača i proizvodnih područja, upoznavanje s novim znanstvenim i stručnim dostignućima te njihov transfer prema potencijalnim korisnicima.

Utrošena sredstva: 7.915,000,00 kuna

Aktivnosti koje nisu provedene zbog nedovoljno financijskih sredstava:

- natječaj za dodjelu novčane potpore za mjeru 5. „Ulaganja u obiteljska poljoprivredna gospodarstva, uzgajalište riba i školjaka privatne šume te uzgoj divljači (objekti i oprema za poljoprivrednu, akvakulturnu, šumarsku i lovačku proizvodnju)“ za 2009. godinu pod nazivom „Kalcifikacija/kalcizacija poljoprivrednih površina“,
- natječaj za dodjelu novčane potpore za mjeru 6. „Prerada, skladištenje i trženje poljoprivrednih, ribarskih i šumarskih proizvoda“ za 2009. godinu pod nazivom „Program uređenja i opremanja objekata za preradu vlastitih poljoprivrednih proizvoda na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (OPG-ima)“,
- natječaj za dodjelu novčane potpore za mjeru 6. „Prerada, skladištenje i trženje poljoprivrednih, ribarskih i šumarskih proizvoda“ pod nazivom „Opremanje prodajnih mjesta namijenjenih za izravnu prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (OPG-u)“ za 2009. godinu,
- natječaj za dodjelu novčane potpore za mjeru 8. „Obnova i razvitak sela i seoskog prostora (ruralna infrastruktura, zaštita okoliša, uređenje zemljišta, ribarstvo, šumarstvo, lovstvo, diverzifikacija djelatnosti)“ za 2009. godinu pod nazivom „Poboljšanje infrastrukture u ruralnim područjima“,
- natječaj za dodjelu novčane potpore za mjeru 9. „Razvoj seoskog, lovnog i ribolovnog turizma“ za 2009. godinu pod nazivom „Sufinanciranje tematskih puteva“.

Utrošena sredstva: 17.332.814,71 kuna

***Hrvatska agencija za malo gospodarstvo***

Izdavanjem jamstava za poduzetničke kredite *Hrvatska agencija za malo gospodarstvo* kontinuirano omogućuje subjektima malog gospodarstva (trgovačka društva, obrti, zadruge i obiteljska poljoprivredna gospodarstva), koji nemaju dostatnih instrumenata osiguranja povrata kredita, pristup izvorima financiranja, radi započinjanja, proširenja i razvoja poduzetničke djelatnosti te na taj način potiče osnivanje novih i rasta i razvoja postojećih subjekata, kao i povećanog zapošljavanja stanovništva.

*Hrvatska agencija za malo gospodarstvo* je u 2009. godini odobrila 137,4 milijuna kuna jamstva za poduzetničke kredite, čime je omogućeno 621,7 milijuna kuna investicija u gospodarstvo.

Potrebno je naglasiti da Agencija provodi poseban jamstveni program namijenjen područjima od posebnog državnog interesa, kako bi potaknula razvoj poduzetništva na tom području i stvorila povoljnu poduzetničku klimu, te poseban jamstveni program namijenjen novim poduzetnicima kojem je cilj poticanje osnivanja, početka poslovanja i proširenje poslovanja poduzetnika koji su tek započeli s radom.

Osim izdavanja jamstava, *Hrvatska agencija za malo gospodarstvo* provodi i projekte dodjele bespovratnih potpora predviđene Operativnim planom poticanja malog i srednjeg poduzetništva, koji su također usmjereni prema jačanju poduzetništva i smanjenju nezaposlenosti. U 2009. godini, poduzetnicima je odobreno i isplaćeno više od 78 milijuna kuna bespovratnih sredstava.

Nadalje, kroz projekt „Mreža konzultanata“, *Hrvatska agencija za malo gospodarstvo* obrazuje i certificira konzultante za malo gospodarstvo i poduzetnicima sufinancira njihove usluge, čime omogućava višu kvalitetu konzultantskih usluga uz nižu cijenu za poduzetnike.

Svim navedenim aktivnostima *Hrvatska agencija za malo gospodarstvo* potiče rast i razvoj poduzetništva, osnivanje novih i jačanje postojećih subjekata malog gospodarstva, smanjenje nezaposlenosti i razvoj poduzetništva u slabije naseljenim područjima Republike Hrvatske, što namjerava činiti i u budućnosti i na taj način pozitivno utjecati na provedbu mjera Nacionalne populacijske politike.

Utrošena sredstva: 215.400.000,00 kuna

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Koprivničko-križevačka županija***

Za poticanje razvoja poduzetništva, subvencioniranjem kamata na kredite u 2009. godini, utrošeno je 4.288.941,00 kuna, a za različite subvencije obrtnicima, malim i srednjim poduzetnicima 108.381,00 kuna. Za poticanje razvoja poljoprivrede putem različitih subvencija utrošeno je ukupno 1.358.200,00 kuna.

Utrošena sredstva: 5.755.522,00 kuna

#### ***Krapinsko-zagorska županija***

S ciljem kvalitetnije prometne povezanosti naselja na području Županije, Županija je subvencionirala mjesečne željezničke učeničke, studentske i radničke karte stanovnika s područja gradova Donja Stubica i Oroslavje, te općina Gornja Stubica, Stubičke Toplice i Đurmanec.

Utrošena sredstva: 176.000,00 kuna

***Međimurska županija*** je za promotivne aktivnosti u gospodarstvu, potporu razvoju obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva te subvencioniranje kamata na kredite utrošila 8.051.247,85 kuna.

#### ***Osječko-baranjska županija***

Od 2004. godine Osječko-baranjska županija aktivno provodi mjere koje se u znatnom postotku odnose na subvencioniranje ulaganja koja su izvršila poljoprivredna gospodarstva u svoju proizvodnju. Županijskim mjerama obuhvaćena je cjelokupna poljoprivredna proizvodnja (ratarska, voćarska, vinogradarska, povrtlarska i stočarska proizvodnja).

Korisnici županijskih potpora su poljoprivredna gospodarstva, a djeluju kao obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti, zadruge i trgovačka društva.

Subvencijama u poljoprivredi Županija stvara preduvjete provođenja nacionalnih programa razvoja poljoprivrede, vezuje i osigurava ulaganje značajnih sredstava Državnog proračuna te potiče jedinice lokalne samouprave, pravne i fizičke osobe na zajedničko djelovanje i ulaganje sredstava u stvaranju preduvjeta razvoja.

Razvitak poljoprivrede, potican i projektima sufinanciranim sredstvima Županijskog proračuna, stvara uvjete, među ostalim, i za povećanje zapošljavanja (samozapošljavanje članova obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva).

Od 2004. do 2009. godine Županija je subvencionirala 8.272 zahtjeva. U svim segmentima poljoprivredne proizvodnje (ratarska, voćarska, vinogradarska, povrtlarska i stočarska proizvodnja) zabilježeni su značajni rezultati koji su se manifestirali kroz povećanje proizvodnje.

Suradne institucije: Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu, Hrvatska poljoprivredna agencija, Poljoprivredni fakultet u Osijeku

Utrošena sredstva: Od 2004. do 2009. godine Županija je subvencionirala 8.272 zahtjeva s ukupno 32.551.190 kuna

Napomena: Za 2009. godinu u izvješću Osječko-baranjske županije nisu posebno iskazana sredstva.

**Šibensko-kninska županija** je za sufinanciranje kamata na poduzetničke kredite i sufinanciranje projekata malog gospodarstva i turizma te realizaciju projekata iz poljoprivrede, marikulture i ostalih projekata iz ROP-a utrošila 3.030.691.00 kuna.

#### **Varaždinska županija**

U Varaždinskoj županiji održan je gospodarski forum vezano uz perspektivu razvoja tekstilne, kožarsko-obučarske i drvne industrije. Vladi Republike Hrvatske upućen je Prijedlog mjera za održanje tekstilne i drugih radno-intenzivnih grana industrije. Navedeni Prijedlog predviđa osnivanje interventnog fonda za potporu tvrtkama u poteškoćama, prijedlog konzistentne Strategije razvoja prerađivačke industrije na razini države, transparentnijeg modela dodjele državnih poticaja itd.

Suradne institucije: Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Varaždin

Odobrena su 32 kredita po projektu mikrokreditiranja i formiran je zajednički jamstveni fond kao jamstveno pokriće za kredite.

Suradne institucije: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Vaba banka

Utrošena sredstva:

Kreditni potencijal iznosio je 5.000.000,00 kuna za projekt mikrokreditiranja.

Varaždinska županija je po projektu Regionalni jamstveni fond udružila sredstva u iznosu od 300.000,00 kuna s istim iznosom od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

Utrošena sredstva: 300.000,00 kuna

#### **Virovitičko-podravska županija**

Virovitičko-podravska županija provela je sljedeće aktivnosti:

1. Poticanje razvoja govedarstva – Stvoreni su uvjeti za uzgoj visokovrijednih grla holštajn-frizijske i simentalke pasmine u suradnji s Hrvatskom poljoprivrednom agencijom – Stočarska služba Virovitičko-podravske županije; Utrošena sredstva: 50.000,00 kuna
2. Poticanje svinjogojske proizvodnje – Stvoreni su uvjeti za uzgoj rasplodnih grla pasmine veliki jorkšir, švedski landras, njemački landra, pietren i durok, koji su pod selekcijskim uzgojem. Suradne institucije: Hrvatska poljoprivredna agencija – Stočarska služba Virovitičko-podravske županije. Utrošena sredstva: 20.000,00 kuna
3. Osiguranje visokovrijednih grla u stočarstvu (mliječne krave, koze, ovce...) koji omogućuju nesmetanu daljnju proizvodnju i razvoj stočarstva. Utrošena sredstva: 70.000,00 kuna
4. Sufinanciranje izložbe slavonskih hladnokrvnih konja – osiguranje daljnjeg uzgoja slavonskog hladnokrvnjaka, tradicijskog načina života i korištenja konja u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (OPG). Utrošena sredstva: 10.000,00 kuna
5. Izložba vina u Orahovici SLAVIN – poticanje proizvodnje kvalitetnih vina i razvoj podrumarstva – veća kvaliteta proizvedenih vina na području Virovitičko-podravske županije i korištenje tradicionalnih sorti. Utrošena sredstva: 20.000,00 kuna
6. Poticanje ekološke proizvodnje – povećana ekološka proizvodnja ljekovitog bilja na području Virovitičko-podravske županije s osiguranim otkupom. Utrošena sredstva: 115.000,00 kuna
7. Poticanje proizvodnje povrća i cvijeća – plastenička proizvodnja – poticanje proizvodnje visokodohodovnih kultura u plastenicima – osiguranje kontinuirane proizvodnje u plastenicima, te povećani prihodi za obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Utrošena sredstva: 260.000,00 kuna



8. Poticanje sadnje trajnih nasada u voćarstvu i vinogradarstvu u suradnji s Hrvatskim zavodom za poljoprivrednu savjetodavnu službu – poticanje proizvodnje dugogodišnjeg nasada i osiguravanje kontinuirane proizvodnje na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima – povećanje površina s trajnim nasadima. Utrošena sredstva: 500.000,00 kuna
9. Sufinanciranje analize tla kao temelj gnojidbe i povećanja poljoprivredne proizvodnje na području Virovitičko-podravske županije u suradnji s Hrvatskim centrom za poljoprivredu, hranu i selo – Zavod za tlo – poticanje kontrole zemljišta za potrebe sadnje trajnih nasada u voćarstvu i vinogradarstvu – poboljšanje agrotehnike uzgoja trajnih nasada. Utrošena sredstva: 130.000,00 kuna
10. Subvencioniranje premije osiguranja usjeva od mogućih šteta od elementarnih nepogoda – poticanje osiguranja poljoprivredne proizvodnje – osiguranje usjeva – povećanje broja osiguranih kultura i površina na području Županije. Utrošena sredstva: 400.000,00 kuna
11. Poticanje proizvodnje krastavaca i jagoda – povećanje proizvodnje krastavaca i jagoda. Utrošena sredstva: 133.000,00 kuna
12. Subvencioniranje nabave i postavljanje mreža za zaštitu višegodišnjih nasada od tuče – zaštita višegodišnjih nasada od nepovoljnih vremenskih uvjeta i poboljšanje kvalitete proizvoda. Utrošena sredstva: 72.000,00 kuna
13. Sufinanciranje natjecanja orača/ica; izložba voća, povrća i ostalih poljoprivrednih proizvoda; izložba meda i pčelinjih proizvoda; poticanje ribolovnog turizma i natjecanje. Suradne institucije: Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu, Savez pčelara Virovitičko-podravske županije, Hrvatska gospodarska komora Virovitičko-podravske županije, Obrtnička komora Virovitičko-podravske županije, Udruženje obrtnika/ca Virovitica, Savez športsko-ribolovnih udruga Virovitičko-podravske županije; Utrošena sredstva: 126.260,01 kuna
14. Projekt navodnjavanja – Sustav navodnjavanja Kapinci – Vaška i Sustav navodnjavanja Novi Gradac – Detkovic – izrada projektnih dokumentacija za SN Kapinci – Vaška i Novi Gradac – Detkovic – omogućavanje navodnjavanja poljoprivrednih površina za konkurentnu poljoprivrednu proizvodnju krajnjih korisnika/ca – obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Suradne institucije: Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom, Hrvatske vode, Elektroprojekt d.d. Zagreb, Općina Sopje, Udruga korisnika/ca sustava navodnjavanja Kapinci –Vaška, Općina Gradina i Lukač. Utrošena sredstva: 790.764,00 kuna
15. Edukacija za poljoprivrednike/ce, studijska putovanja, znanstveni skupovi, razvoj zadugarstva i znanstvena istraživanja u suradnji s Hrvatskim zavodom za savjetodavnu službu – provedene edukacije za poljoprivredne proizvođače/ice, razvoj zadugarstva i znanstveni skupovi; BIOPA edukacije o ekološkoj proizvodnji i savjetovanje u suradnji s BIOPA – Udrugom za organsko biološku proizvodnju – provedena edukacija poljoprivrednih proizvođača/ica o primjeni ekološke proizvodnje. Utrošena sredstva: 74.700,00 kuna
16. Zbrinjavanje opasnog otpada u poljoprivredi u suradnji s Ekološkim društvom Virovitica. Utrošena sredstva: 10.000,00 kuna
17. Uređenje prostora za laboratorij analize tla i biljnog materijala u suradnji s Hrvatskim centrom za poljoprivredu, hranu i selo – Zavod za tlo. Utrošena sredstva: 437.489,42 kuna
18. Poticanje inovacija u poljoprivrednoj proizvodnji, očuvanje tradicijskih vrijednosti i poticanje razvoja turizma, u suradnji s Gradom Slatina i Udrugom inovatora Hrvatske. Utrošena sredstva: 43.623,40 kuna
19. Sufinanciranje kamata za projekt razvoja poljoprivrede 2004., 2005. i 2006., u svrhu poboljšanja poljoprivredne proizvodnje i modernizacije mehanizacije na Obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. Utrošena sredstva: 236.066,18 kuna

20. Subvencije troškova otvaranja novih obrta, ulaganja u infrastrukturu obiteljskih gospodarstava, obrta i trgovačkih društava koja su svoju djelatnost usmjerila na razvoj i stvaranje pretpostavki za djelatnost ruralnog turizma (subvencionirani troškovi otvaranja novih 57 obrta). Utrošena sredstva: 149.608,23 kuna
21. Projekt promicanja proizvodnih obrta i zaštite tradicijskih obrta u suradnji s Hrvatskom obrtničkom komorom Virovitica. Utrošena sredstva: 56.100,00 kuna
22. Subvencioniranje kamata po programu „Lokalni projekt razvoja – Mikrokrediti 07-09“ s ciljem osnaživanja poduzetničkih sposobnosti u provedbi proizvodnih i uslužnih poduzetničkih aktivnosti. Utrošena sredstva: 125.000,00 kuna
23. Aktivnosti razvojne agencije „Vidra“ – projekt IPA – žene na tržištu rada i izrada poslovnih planova za početnike poduzetnike te žene poduzetnice. Utrošena sredstva: 1.992.462,48 kuna
24. Subvencioniranje kamata po odobrenim kreditima za malo poduzetništvo po programu „Lokalni projekti razvoja – Poduzetnik 04-06“. Utrošena sredstva: 880.000,00 kuna
- Ukupna sredstva: 6.302.073,72 kuna

**Grad Čazma** je podmirio 100% troškova komunalnog doprinosa za poduzetnike/ce koji/e grade prostor za proizvodne djelatnosti na području Grada Čazme, u iznosu od 40.000,00 kuna.

#### **Grad Đakovo**

Grad Đakovo je u 2009. godini sufinancirao razvoj malog poduzetništva, troškove analize tla poljoprivrednog zemljišta, veterinarske usluge, geodetsko-katastarske te druge intelektualne i osobne usluge, a financirao održavanje građevina detaljne melioracijske odvodnje, održavanje poljskih putova i mostova i dr.

U tu svrhu je u 2009. godini izdvojio sredstva za program razvoja i poticaja poljoprivrede u iznosu 1.870.354,95 kuna.

U 2009. godini Grad je sufinancirao i organizaciju „Sajma poslova“ u Osijeku u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, te organizirao prijevoz autobusom na sajam za nezaposlene građane Grada Đakova već drugu godinu za redom. U tu svrhu potrošeno je 5.000,00 kuna. Grad organizira svake godine u Đakovu sajam voćara pod nazivom „Jabučni dani“ gdje svoje proizvode izlažu poljoprivredne zadruge i poljoprivredni obrtnici s ciljem postizanja konkurentnosti na tržištu poljoprivrednih proizvoda.

Utrošena sredstva: 1.875.354,95 kuna

#### **Grad Novi Vinodolski**

U 2009. godini nastavljen je razvoj poslovne zone Zapad i subvencioniranje kamata.

Suradne institucije: Poduzetnički centar Vinodol d.o.o., GKTD Ivanj d.o.o., KTD Vodovod Žrnovnica d.o.o.

**Grad Orahovica** je u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje osnovao trgovačko društvo RUŽICA GRAD d.o.o. Orahovica za upravljanje Turističkim kompleksom JEZERO Orahovica, uz zapošljavanje 16 radnika/ca u javnim radovima te na određeno vrijeme dva vježbenika/ce i dva/dvije volontera/ke. Za provedbu aktivnosti je utrošeno 604.097,42 kuna.

**Grad Otočac** je osnovao poslovnu zonu u kojoj je uređena infrastruktura. U zoni je osam poduzetnika kupilo građevinsko zemljište od koja su tri izgradila objekte i započela s radom, a ostali su u fazi izgradnje ili ishođenja potrebne dokumentacije. U sufinanciranju su sudjelovali Grad Otočac, Fond za regionalni razvoj, Fond za zapošljavanje i Ministarstvo

gospodarstva, rada i poduzetništva, a utrošeno je 11.203.825,00 kuna. Grad je osnovao i sufinancira poduzeće „Gacka“ d.o.o. za zaštitu i gospodarenje rijekom Gackom za što je utrošeno 150.000,00 kuna. Grad je osnovao i sufinancira rad Centra za autohtone vrste riba i rakova krških voda za što je utrošeno 776.800,00 kuna. U sektoru poljoprivrede Grad osigurava subvencije za stočarstvo, poticanje sadnje novih višegodišnjih nasada i razvoj pčelarstva za što je utrošeno 271.800,00 kuna. Grad sufinancira rad Turističke zajednice i Radija Otočac za što je utrošeno 1.300.000,00 kuna.

Ukupna sredstva: 13.567.425,00 kuna

**Grad Rijeka** Tijekom 2009. godine napravljena je godišnja analiza za 2008. godinu i polugodišnja analiza za 2009. godinu gospodarskog stanja na temelju poslovnih podataka gospodarskih subjekata koji imaju sjedište u Gradu Rijeci (podatci FINE) i u suradnji s Obrtničkom komorom Primorsko-goranske županije definirana su deficitarna zanimanja. U suradnji s poslovnim bankama za područje subvencija kamata i depozitne kredite proveden je opći program mjera poticanja razvoja poduzetništva. Grad Rijeka je razradio utvrđeni financijski plan subvencija za razdoblje od 2009. do 2011. godine. Sredstva za provedbu ovih aktivnosti utrošena su na sljedeći način:

– jačanje konkurentnosti poduzetnika/ca	652.153,31 kuna
– sajam novih tehnologija	360.954,95 kuna
– korištenje ureda hrvatskih regija u Bruxellesu	84.000,00 kuna
– 40% iznosa za 16 stipendija deficitarnim zanimanjima	56.320,00 kuna
– depozit za kredite	512.666,66 kuna
– subvencije kamata i komunalne naknade	222.328,85 kuna
– medijski kutak	39.040,00 kuna

Ukupna sredstva: 1.927.463,77 kuna

**Grad Senj** je provodio subvencioniranje vode malim gospodarstvima.

**Grad Slatina** je za razvoj poljoprivrednika, obrtnika/ca, malih i srednjih poduzetnika utrošio 1.172.966,80 kuna.

**Grad Virovitica** u suradnji s Vladom Republike Hrvatske i Virovitičko-podravskom županijom započeo je izgradnju Poduzetničke zone III. za što je utrošeno 14.800.000,00 kuna.

#### **Grad Vrbovsko**

Grad je u 2009. godini provodio sljedeće aktivnosti: izgradnja i obnova komunalne infrastrukture, poticanje razvoja malog poduzetništva, izgradnja poslovne zone, davanje poticaja poljoprivrednicima i dr.

Dodijeljena su:

- 4 kredita iz Programa „Mladi i žene u poduzetništvu“ čime su stvorene mogućnosti za 5 radnih mjesta i
- jedan kredit iz Programa „Poduzetnik“ čime su stvorene mogućnosti za 1 radno mjesto.

Otkupljen je značajan dio zemljišta i započeta je izgradnja komunalne infrastrukture u Poslovnoj zoni te je nastavljena izgradnja komunalne infrastrukture za skijalište Bijela kosa.

Suradne institucije: poslovne banke, resorna ministarstva, Primorsko-goranska županija, Poduzetnički centar Vrbovsko, Komunalac d.o.o., Bijela kosa.

Utrošena sredstva: 13.137.151,00 kuna

#### **Grad Zagreb**

U 2009. na planu poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva nastavljena je provedba poticajnih mjera i aktivnosti iz Programa poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg

poduzetništva. Pri tome su poticajne mjere i aktivnosti bile usmjerene na dva osnovna područja djelovanja: dodjelu poticajnih financijskih sredstava i gradnju poduzetničke infrastrukture preko institucionalne mreže za poticanje razvoja.

#### a) Dodjela poticajnih financijskih sredstava

U 2009. Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo zaprimio je i obradio 53 zahtjeva za dodjelu poduzetničkih kredita preko poslovnih banaka. Ukupna vrijednost investicijskih ulaganja ovih poduzetnika je 17.906.113,00 kuna.

Grad se u srpnju 2009. uključio u projekte Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva: Projekt „Lokalni projekti razvoja – mikrokreditiranje“ i Projekt „Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva“ te je u tijeku potpisivanje ugovora između Ministarstva, Grada i poslovnih banaka.

U cilju poticanja inovacija Grad dodjeljuje bespovratna financijska sredstva za financijsku i tehničku potporu inovatorima. S obzirom da su inovacije jedan od važnijih čimbenika uspješnoga gospodarstva jer osiguravaju konkurentnost na tržištu, za poticanje inovatorstva od 2001. do kraja 2009. utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 3.466.382,24 kune. U 2009. za sufinanciranje troškova organizacije nastupa zagrebačkih inovatora na domaćim i međunarodnim sajmovima i izložbama inovacija Savezu inovatora Zagreba dodijeljena su bespovratna financijska sredstva u iznosu od 290.000,00 kuna.

U studenome 2009. raspisan je novi Natječaj za odobravanje potpora inovatorima radi pripreme inovacija za poduzetničko korištenje temeljem kojeg je zaprimljeno 48 zahtjeva inovatora za dodjelu potpora čija je obrada u tijeku.

Također raspisan je novi Natječaj za dodjelu potpora obrtnicima temeljem kojeg je zaprimljeno 414 zahtjeva čija je obrada u tijeku. Time se ne omogućuje samo opstanak obrta već i zadržavanje postojećeg broja zaposlenih u ovom segmentu obrtništva.

S obzirom na aktualnu globalnu financijsku krizu, odnosno s ciljem prevladavanja ekonomske recesije i stvaranja uvjeta za brzi oporavak i razvoj obrtnika, malih i srednjih poduzetnika na području Grada Zagreba, razrađene su mjere, kriteriji i aktivnosti iz točke III. Pomoć i olakšanje poslovanja obrtnicima i poduzetnicima – Smjernica gospodarskog oporavka i zaštite standarda građana Grada Zagreba.

U okviru antirecesijskih mjera je i osnivanje Interventnog fonda za realizaciju poduzetničkih projekata od gospodarskog značaja za Grad Zagreb u iznosu od 20 milijuna kuna/god. U tom je smislu 20. svibnja 2009. raspisan Natječaj za dodjelu interventnih sredstava poduzetnicima temeljem čega je za 402 poduzetnika utvrđen Prijedlog liste za dodjelu interventnih sredstava u ukupnom iznosu od 19.652.000,00 kuna. U tijeku je sklapanje ugovora o dodjeli sredstava.

#### b) Razvoj poduzetničke infrastrukture

Za sufinanciranje troškova funkcioniranja te za provođenje projekata i aktivnosti Razvojnoj agenciji Zagreb –TPZ d.o.o. u 2009. doznačeno je 1.345.000,00 kuna. Osim što je poduzetnicima omogućeno povoljnije korištenje poslovnog prostora i zajedničke infrastrukture, u Razvojnoj agenciji provodi se tehničko – tehnološka obrada i priprema inovacija za poduzetničko korištenje, edukacija već etabliranih poduzetnika i poduzetnika – početnika na organiziranim seminarima, savjetodavno – konzultantske usluge za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom i/ili okolišem ISO 9001 i 14001, dodjela jamstava za poduzetničke kredite, izrada gospodarskih projekata i studija, izrada i vođenje projekata financiranih iz EU fondova i sl.

Tako su u 2009., među ostalim, izdana 3 jamstva za kredite poduzetnika; pokrenut je 8. ciklus projekta uspostave Sustava upravljanja kvalitetom ISO 9001:2000 u koji je uključeno 12 malih poduzeća. Razvojna agencija se prijavila na natječaje kao partner u tri projekta u sklopu EU programa IPA 2007 i FP7. Poduzetnici iz Razvojne agencije za svoje inovativne proizvode dobili su 2 nova patenta i zaštitili 1 industrijski dizajn proizvoda, a na domaćim i inozemnim sajmovima i izložbama inovacija dobili su 19 nagrada i priznanja. Nadalje, održano je 40 edukacijskih i informatičkih seminara te stručnih predavanja za 878 polaznika; organizirana su četiri tematska Okrugla stola i dr.

U razdoblju od 2000. do kraja 2009. Razvojnoj agenciji Zagreb –TPZ d.o.o. za sufinanciranje troškova funkcioniranja te za provođenje projekata i aktivnosti doznačeno je 12.219.335,00 kuna, od čega su sredstva Grada 9.681.223,00 kuna, a sredstva Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva su 2.538.112,00 kuna.

Radi uspješne realizacije projekata i aktivnosti iz Programa rada *cluster*a, Grad Zagreb zajedno sa Zagrebačkom i Krapinsko-zagorskom županijom, te Hrvatskom obrtničkom komorom, Obrtničkom komorom Zagreb i Udruženjem obrtnika grada Zagreba, dodjeljuje bespovratnu financijsku potporu, odnosno inicijalna sredstva Centru proizvodnog strojarstva i alatničarstva. U tom je smislu u listopadu 2009. navedenom *clusteru* dodijeljena potpora u iznosu od 300.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 42.959.495,24 kuna

### ***Općina Bilje***

Osnovana je Zadruga Poduzetnička mreža. U sklopu programa „Poduzetnik 2“ pomaže se poduzetnicima pri prikupljanju dokumentacije i izradi poslovnog plana ili investicijskih elaborata.

Osnovana je turistička zajednica Općine Bilje koja pomaže udruživanje iznajmljivača soba u vlastitom domaćinstvu, kao i iznajmljivanje soba u seljačkom domaćinstvu te pružanje usluga vezanih uz ovu djelatnost, što je dovelo do zapošljavanja dijela stanovništva.

### ***Općina Bizovac***

Općina provodi subvencioniranje obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava kroz davanja novčane potpore proizvodnji na gospodarstvu (sadnice, osiguranje proizvodnje, analiza tla i dr.), donesena je Odluka i Program za dodjelu subvencija na području Općine Bizovac za 2009. godinu.

Izvršena je i analiza velikog dijela površina poljoprivrednog zemljišta.

Suradne institucije: Osječko-baranjska županija, Zavod za tlo

Utrošena sredstva: 65.000,00 kuna

***Općina Čačinci*** je utvrdila financijski plan subvencija. Za razvoj poljoprivrede, odnosno poticanje podizanja višegodišnjih nasada Općinsko vijeće Općine Čačinci u proračunu za 2009. godinu osiguralo je 20.000,00 kuna, a iskorišteno je 1.440,00 kuna.

Utrošena sredstva: 1.440,00 kuna

***Općina Čadavica*** u suradnji s Veterinarskom ambulantom „NOVET“ iz Čadavice subvencionirala je osjemenjivanje krava na obiteljskim gospodarstvima.

Utrošena sredstva: 26.180,00 kuna.

### ***Općina Čavle***

Općina u suradnji s Poslovnim bankom podupire malo i srednje poduzetništvo organiziranom kreditnom linijom pod vrlo povoljnim uvjetima, te subvencioniranje dijela kamate (30 korisnika kredita).

Utrošena sredstva: 57.000,00 kuna za subvenciju kamata

### ***Općina Darda***

U Općini Darda se provode aktivnosti koje su usmjerene na razvoj gospodarstva, a čiji cilj je pored ostalog, usmjeravati trend unutarnjih migracija osiguravanjem zapošljavanja. U tijeku je realizacija projekta izgradnje Poduzetničke zone.

Sklopljeni su ugovori o ustupu prava služnosti, prijenosu prava građenja, te prijenosu prava vlasništva u Poslovnoj zoni pod nazivom: „Zona obrta, malog i srednjeg poduzetništva Općine Darda“ u Dardi.

Suradne institucije: tvrtke s kojima su sklopljeni ugovori za gradnju, o ustupu prava služnosti, prijenosu prava građenja, te prijenosu prava vlasništva u Poslovnoj zoni.

Utrošena sredstva: 4.900.000,00 kn

Odobrena su sredstva temeljem Odluke o javnom pozivu za podnošenje zahtjeva za sufinanciranje umjetnog osjemenjavanja u govedarstvu u 2009. godini. Sredstva se odobravaju kao poticajna, bez obveze povrata. Iznos sredstava utvrđuje se u visini od 50% od određene cijene za usluge veterinaru za umjetno osjemenjavanje u govedarstvu.

Suradne institucije: obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Odobrena su sredstva temeljem Odluke o odobrenju poticaja za novoootvorene: tvrtke, zadruge i obrte, na području Općine Darda za 2009. godinu.

Općina Darda odobrava poticaj: za novoootvorene tvrtke i zadruge u iznosu od 5.000,00 kn, za novoootvorene obrte u iznosu od 2.000,00 kn. Poticaj se odobrava za novoootvorene: tvrtke, zadruge i obrte za djelatnost na području Općine Darda.

Sufinanciranjem je pomognuto otvaranje tvrtki, zadruga i obrta, a time i zapošljavanje građana. Utrošena sredstva: 27.400,00 kuna

Utrošena sredstva: 4.927.400,00 kuna

### ***Općina Dragalić***

S ciljem poticanja useljavanja u slabije razvijena područja, izrađena je projektna dokumentacija za vodoopskrbu naselja Poljane i Donji Bogićevci u cilju poboljšanja uvjeta života, a time i naseljavanja navedenih naselja. Za navedeno je ishoda lokacijska dozvola i potvrda glavnog projekta.

Ishoda je potvrda glavnog projekta za sustav javne odvodnje u naselju Mašić i Medari. Izgrađena je distribucijska vodovodna mreža naselja Mašić i Medari u dužini 5000 m.

Suradne institucije: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva

Utrošena sredstva: 1.274.670,74 kuna

### ***Općina Đurmanec***

Doneseni su potrebni akti kojima su utvrđeni kriteriji i uvjeti, korisnici i vrsta subvencija kojima se potiče osnivanje obiteljskih gospodarstava, poljoprivredna proizvodnja i slično tome.

Suradne institucije: Krapinsko-zagorska županija, poljoprivredna zadruga

Utrošena sredstva: cca. 50.000,00 kuna

***Općina Gradina*** je za specifične aktivnosti iz ove mjere utrošila 54.832,00 kuna.

***Općina Klinča Sela*** je za različite programe sufinanciranja utrošila 261.030,27 kuna.

### ***Općina Kneževi Vinogradi***

S ciljem razvitka obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i trgovačkih društava, Općina dodjeljuje subvencije temeljem Proračuna Općine.

Suradne institucije: županijska upravna tijela; Utrošena sredstva: cca. 700.000,00 kuna

Općina Kneževi Vinogradi je u suradnji s resornim ministarstvima i županijskim upravnim tijelima izgradila poslovno-poduzetničku zonu Kneževi Vinogradi s ciljem upošljavanja većeg broja stanovništva za što je utrošeno 1.000.000,00 kuna

Utrošena sredstva: 1.700.000,00 kuna

#### ***Općina Lobor***

Općina je s ciljem lakše otplate kredita subvencionirala kamate za kredite obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Općina je s ciljem manjih troškova proizvodnje poljoprivrednih proizvoda subvencionirala potrebe za poljoprivredu.

Utrošena sredstva: 53.955,89 kuna

***Općina Nuštar*** je za sufinanciranje u proizvodno uslužnim zonama utrošila 14.000,00 kuna.

***Općina Petrijevci*** pruža financijsku pomoć obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i domaćinstvima koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom.

Utrošena sredstva: 51.530,08 kuna

#### ***Općina Skrad***

Općina je donijela Program poticanja razvoja malog gospodarstva. Njime je utvrđen sustav mjera kojim se potiče osnivanje i pokretanje razvoja poduzetništva.

***Općina Stari Jankovci*** je u suradnji s Vukovarsko-srijemskom županijom za sufinanciranje analize tla za poljoprivrednike/ce i kamate za poljoprivredne kredite utrošila 5.500,00 kuna.

#### ***Općina Stubičke Toplice***

Podijeljena su sredstva za poljoprivredne poticaje sukladno Odluci o poticaju u poljoprivredi na području Općine.

Utrošena sredstva: 30.562,82 kune

#### ***Općina Sveti Križ Začretje***

Općina je u 2009. godini poticala razvoj poduzetništva i poljoprivrednih gospodarstava kroz subvencioniranje kamata po poduzetničkim kreditima (Projekt Poduzetnik 2) i poticanje razvoja poljoprivrede. U 2009. godini subvencionirana je kamata po poduzetničkim kreditima za 8 poduzetnika.

Suradne institucije: Krapinsko-zagorska županija

Utrošena sredstva: 190.000,00 kuna

***Općina Zdenci*** je utvrdila financijski plan subvencija za razvoj poljoprivrednika/ca, obrtnika/ca te malih i srednjih poduzetnika/ca.

Utrošena sredstva: 20.447,00 kuna

***Ukupno utrošena sredstva za mjeru A 3. iz Državnog proračuna iznose: 240.232.814,71 kuna.***

<b>Mjera A 4. Usmjeravati buduće useljeničke tokove u slabije razvijena i depopulacijska područja</b>
---

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu stanja (doseljeništva)
2. osnažiti regionalnu suradnju i poticati infrastrukturni razvoj
3. izraditi plan poticanja useljavanja u slabije razvijena i depopulacijska područja

**Provedba mjere:**

U tijeku.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva* je u suradnji s *Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo* s ciljem osnaživanja regionalne suradnje i poticanja infrastrukturnog razvoja provodilo projekt Poduzetničke potporne institucije za 2009. godinu, za što je utrošeno ukupno 6.373.000,00 kuna.

***Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija***

Sukladno odredbama Ustava (članak 10.) Vlada Republike Hrvatske ima posebnu dužnost i odgovornost brinuti se o pripadnicima/ama hrvatskog naroda u drugim državama te s tim u vezi poticati stvaranje uvjeta za njihov povratak u domovinu, kao i druge oblike integracija. U tom smislu, unutar Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, Samostalna služba za Hrvate u inozemstvu i kulturu putem Odjela za Hrvate u inozemstvu pruža potrebne informacije Hrvatima izvan domovine o administrativnom i upravnom sustavu Republike Hrvatske i mogućnostima njihova aktivnog uključivanja u svekolike društvene procese. Posebnu pozornost Služba posvećuje stvaranju uvjeta i pozitivne klime u široj javnosti za povratak hrvatskih iseljenika/ca i pružanju što kvalitetnijih usluga useljenicima od strane državnih institucija na svim razinama.

***Stipendiranje učenika/ca i studenata/ica – pripadnika/ca hrvatskog naroda izvan Republike hrvatske***

Na temelju Pravilnika o stipendiranju učenika i studenata u Republici Hrvatskoj – pripadnika/ca hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske raspisuje Natječaj za dodjelu stipendija pripadnicima/ama hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske koji pohađaju srednje škole ili visoka učilišta na teritoriju Republike Hrvatske. Stipendije se dodjeljuju učenicima/ama i studentima/cama za jednu školsku ili akademsku godinu, odnosno 10 mjeseci u godini i to isključivo za vrijeme redovnog školovanja, odnosno studiranja. Za akademsku i školsku 2008/2009. godinu studentska stipendija iznosila je 500,00 kn, a učenička 400,00 kn mjesečno. Navedena kategorija studenata/ica putem Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija ostvaruje i pravo na smještaj u studentskim domovima.

Ukupno je za akademsku/školsku 2008/2009. godinu dodijeljeno 393 stipendije i to 337 studentima/cama i 56 učenicima/ama. Pravo na smještaj u studentskim domovima u 2009. godini ostvarilo je ukupno 54 studenata/ica.

Suradne institucije: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa; Studentski centri: Zagreb, Split, Rijeka, Zadar i Osijek; Utrošena sredstva: 1.909.000,00 kuna



### *Tečaj učenja hrvatskog jezika za pripadnike hrvatskog naroda s prebivalištem izvan Republike Hrvatske*

Na temelju Pravilnika o naknadi za učenje hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj za pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske preuzima obvezu plaćanja školarine za učenje hrvatskog jezika u trajanju od 2 semestra (u iznimnim slučajevima i više) za kandidate hrvatskog podrijetla s prebivalištem izvan Republike Hrvatske. Tečaj učenja hrvatskog jezika se održava na Filozofskim fakultetima u Zagrebu (Croaticum) i Splitu (Croatica). Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija putem internetske stranice te diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u svijetu objavljuje Javni poziv za dodjelu naknade za učenje hrvatskog jezika. Značaj ovoga programa jest u činjenici da polaznici, osim što uče hrvatski jezik, upoznaju široki spektar hrvatske kulturne baštine i cjelokupnog naslijeđa hrvatskog naroda, što olakšava njihovu kasniju integraciju u hrvatsko društvo. Polaznici tečaja dolaze iz različitih zemalja svijeta (Argentina, Australija, Bolivija, Brazil, Čile, Danska, Francuska, Italija, Južnoafrička Republika, Kanada, Kolumbija, Mađarska, Njemačka, Sjedinjene Američke Države, Peru, Rumunjska, Rusija, Švedska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Velika Britanija, Venezuela itd.), a većina ih je iz Južne Amerike. Navedeni polaznici tečaja ostvaruju i pravo na smještaj u studentskom domu putem Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija.

U 2009. godini tečaj hrvatskog jezika pohađalo je 75 polaznika, i to 16 na Filozofskom fakultetu u Splitu i 59 na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Pravo na smještaj u studentskim domovima u Zagrebu i Splitu ukupno je ostvarilo 34 polaznika tečaja.

Suradne institucije: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa; Filozofski fakulteti u Zagrebu i Splitu, Studentski centri: Zagreb i Split; Utrošena sredstva: 490.817,00 kuna

Ukupno utrošena sredstva u 2009. godini: 2.399.817,00 kn

### ***Ministarstvo unutarnjih poslova***

*– Izraditi analizu stanja (doseljeništvo)*

Podatci o odobrenim boravcima strancima u Republici Hrvatskoj i broju osoba koje su primljene u hrvatsko državljanstvo su prikupljeni i dostavljeni drugim nositeljima mjere kako bi se pristupilo analizi stanja i izradi plana poticanja useljavanja u slabije razvijena i depopulacijska područja.

Iz navedenih podataka vidljivo je da je u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2009. godine ukupno 35.774 stranaca imalo reguliran status, od čega je 13.331 stranac boravio na stalnom boravku, te 22.443 na privremenom boravku. Policijske uprave na području kojih je boravio najveći broj stranaca su Policijska uprava zagrebačka (3.100 na stalnom i 7.413 na privremenom boravku), potom slijede Policijska uprava primorsko-goranska (1.766 na stalnom i 2.887 na privremenom boravku), Policijska uprava istarska (1.804 stranaca na stalnom boravku i 2.682 na privremenom boravku) te Policijska uprava splitsko-dalmatinska (1.052 na stalnom i 2.386 na privremenom boravku).

Obzirom na podjelu stranaca po njihovoj stručnoj spremi, vidljivo je da najveći broj stranaca, koji ima reguliran status u Republici Hrvatskoj, ima srednju stručnu spremu (5.822), zatim slijede KV zanimanja (1.521), niža stručna sprema (1.399) te visoka stručna sprema (1.356).

Svrhe radi kojih je strancima u Republici Hrvatskoj u vremenskom razdoblju od 1. siječnja 2009. do 31. prosinca 2009. godine odobran privremeni boravak su u najvećem broju rad (11.758) i spajanje obitelji (9.295).

Prema podacima o broju osoba koje su primljene u hrvatsko državljanstvo u 2009. godini, vidljivo je da je najveći broj osoba primljen u hrvatsko državljanstvo na području Policijske uprave zagrebačke (502), zatim slijede Policijska uprava istarska (214), Policijska uprava primorsko-goranska (200) te Policijska uprava splitsko-dalmatinska (107).

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Grad Zagreb***

– *Utvrđiti plan i program dislokacije proizvodnih, skladišnih i drugih gospodarskih kapaciteta iz užeg područja Grada u širi gradski prostor i okolicu radi usmjeravanja budućih useljeničkih tokova*

U Zagrebu ne postoji plan i program dislokacije proizvodnih, skladišnih i drugih gospodarskih kapaciteta iz užeg područja Grada u širi gradski prostor odnosno okolicu već tendencije tog preseljenja s naglaskom na područje susjednih županija koje se u novije vrijeme odvijaju spontano. Tvrtke pretežito industrijske djelatnosti sele na područje susjedne Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije. To je normalan proces razvoja odnosno metropolizacije velikih gradova u okolni prostor, pri čemu se gospodarske djelatnosti restrukturiraju, a na području grada nastavlja se proces tercijarizacije.

To je na zagrebačkom području pozitivan proces, barem kada je riječ o usmjeravanju odnosno preusmjeravanju budućih useljeničkih tokova izvan Zagreba.

#### ***Općina Bilje***

Jačanjem Mjesnih odbora te ulaganjem u infrastrukturu naselja koja su van središnjeg naselja Bilja podiže se razina kvalitete življenja u slabije razvijenim područjima.

Suradnjom Mjesnih odbora i tijela Općine Bilje pokušava se što preciznije procijeniti prioritete za poboljšanje infrastrukture slabije razvijenih naselja kako bi se dovela u ravnopravni položaj sa središnjim naseljem.

#### ***Općina Kneževi Vinogradi***

S ciljem osnaživanja regionalne suradnje i poticanja infrastrukturnog razvoja, provedeno je spajanje turističke ponude Baranje.

Suradne institucije: županijska upravna tijela, jedinice lokalne samouprave s područja Općine i tvrtke i tijela u njihovom sastavu

***Općina Nuštar*** oslobađa od plaćanja komunalnog doprinosa sve obitelji koje grade kuću temeljem darovanja osnovnog građevinskog materijala od strane Republike Hrvatske. Aktivnost se provodi u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva i Ministarstvom mora, turizma, prometa i razvitka.

***Općina Pirovac*** s ciljem zadržavanja stanovništva na području Općine, pomaže mlade ljude isplaćivanjem jednokratne novčane pomoći prilikom sklapanja braka u visini od 5.000,00 kuna.

#### ***Općina Skrad***

Općina Skrad pored središnjeg naselja u svom sastavu ima 31 slabije razvijeno i depopulacijsko naselje. S tim u vezi u 2009. u nekim naseljima vršena su ulaganja u razvoj infrastrukture.

Započelo se s radovima na izgradnji vodoopskrbnog sustava Hlevci, te su izvršeni radovi na sanaciji ceste D3 – Mala Dobra.

*Općina Stari Jankovci* je u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva za osnaživanje regionalne suradnje i dodjelu građevinskog materijala i obiteljskih kuća utrošila 2.000.000,00 kuna.

**Ukupno utrošena sredstva za mjeru A 4. iz Državnog proračuna iznose: 8.772.817,00 kuna.**

<b>Mjera A 5. Omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost potencijalnih središnjih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka s kopnom i brdsko-planinskih područja</b>
---

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo financija, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu cestovne infrastrukture i prometne povezanosti
2. izraditi studiju isplativosti za planirane cestovne pravce
3. izraditi plan cestovne mreže za potencijalna središnja naselja, gradske i prigradske prostore, otoke i kopna, brdsko-planinska područja
4. izraditi analizu učinkovitosti mjere

**Provedba mjere:**

U tijeku.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva* u svom je izvješću istaknulo kako je navedenu mjeru provodilo sudjelovanjem predstavnika/ca Ministarstva u Otočkom vijeću pri Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture. Postignuti rezultati vezani za populacijsku problematiku (ostanak mladih) su ponajprije bolja prometna povezanost, mjere poboljšanja zdravstvenih usluga, obrazovanja te socijalne usluge.

***Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture***

– Izgradnja autocesta

Puštanjem u promet, krajem prosinca 2009. godine, zaobilaznice grada Rijeke, dovršeni su investicijski projekti izgradnje koncesijskog područja Autoceste Rijeka – Zagreb. Na autocesti Zagreb – Rijeka preostala je izgradnja i uređenje prometnih čvorova Zdenčina i Novigrad, uređenje pratećih uslužnih objekata te kontinuirano održavanje prometnica na projektiranoj razini.

Suvremenom prometnicom spojen je glavni grad Republike Hrvatske i luka Rijeka, odnosno prometni pravac Rijeka – Budimpešta kao dio V b paneuropskog koridora. Ukupna dužina autoceste Rijeka – Zagreb iznosi 146 km, dok ukupna dužina dionica pod koncesijskim upravljanjem Autoceste Rijeka – Zagreb d.d. iznosi 181,44 km.

Puštanjem u promet punog profila autoceste, stanovništvo Zagrebačke, Karlovačke i Primorsko-goranske županije moći će lakše i brže putovati do mjesta rada te će to omogućiti i jači gospodarski razvoj područja uz autocestu te povećanje broja zaposlenih. Autocesta Rijeka – Zagreb d.d. zapošljava djelatnike duž cijelog koncesijskog područja koje uključuje domicilno, ruralno i otočko stanovništvo.

Utrošena sredstva: 755.948.370,00 kn (do listopada 2009. godine)

„Hrvatske autoceste“ d.o.o. su u 2009. godini u promet pustile ukupno 43 kilometra novih dionica autocesta i to 9 km dugu dionicu Velika Gorica jug – Buševac na autocesti A11 Zagreb – Sisak i 33 km dugu dionicu Osijek – Đakovo na autocesti A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj. Također je u promet pušteno 12 km drugih cijevi odnosno puni profil tunela Mala Kapela i Sveti Rok na autocesti A1 Zagreb – Split – Dubrovnik.

Vrijednost ulaganja „Hrvatskih autocesta“ d.o.o. u izgradnju i investicijsko održavanje autocesta u 2009. godini iznosilo je 3.595.368.000,00 kuna.

Zbog puštanja u promet novih dionica autocesta zaposleno je 152 novih radnika, pretežito na poslovima održavanja autocesta i naplate cestarina.

#### *– Otočki program*

Radilo se na izgradnji i rekonstrukciji cesta i mostova na otocima s ciljem poboljšanja kvalitete prometne povezanosti otoka s kopnom. U 2009. godini bili su u tijeku radovi na otocima na rekonstrukciji i izgradnji cesta i mostova: otok Korčula (dionica Dubovo – Kapja), most Ždrelac između otoka Ugljana i Pašmana te Pelješki most.

Utrošena sredstva: 62.660.322,00 kuna

Radilo se i na izgradnji spojnih cesta na autoceste s ciljem prometne povezanosti naselja – u tijeku su radovi na spojevima na autoceste D1 Majdan – Jamani – Klis(Grlo).

Utrošena sredstva: 43.883.473,00 kuna

#### *– Oslobođenje plaćanja mostarine*

Temeljem članka 10., stavka 5. Zakona o otocima, oslobođene su od plaćanja mostarine fizičke i pravne osobe koje imaju prebivalište odnosno sjedište na otoku Krku, odnosno na otoku koji je s tim otokom povezan brodom i trajektom.

Trošak besplatnih prolaza na mostu Krk nije subvencioniran.

#### *– Oslobođenje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine*

Hrvatski sabor je na sjednici održanoj dana 8. prosinca 2006. godine donio Zakon o dopuni Zakona o javnim cestama (Narodne novine, 138/06) kojim je propisano da osobe s 80% ili više tjelesnog oštećenja, odnosno osobe kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje, koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više, ne plaćaju godišnju naknadu za uporabu javnih cesta iz članka 62. stavka 1. i 2.

Trošak se subvencionira od strane Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Utrošena sredstva: 29.728.751,90 kuna ukupno za godišnju naknadu i cestarinu

#### *– Istarski ipsilon*

Od 2008. godine nastavljena je izgradnja Istarskog ipsilona, odnosno njegovo pretvaranje u puni profil autoceste u dužini od 100 km na dionici od Umaga do Pule te Kanfanara do Rogovića, priključna cesta Pula – Pomer, kao i Umag – državna cesta D200. Završetak izgradnje planira se do 2012. godine.

U sklopu ovog projekta izrađena je i studija utjecaja na okoliš s idejnim rješenjem za izgradnju punog profila autoceste za dionicu Rogovići – Matulji, uključujući drugu cijev tunela „Učka“.

Ministarstvo je s ciljem provođenja aktivnosti izrade plana cestovne mreže za otoke u suradnji s autoprijevoznicima, subvencioniralo cestovni unutarotočni prijevoz. Ukupno utrošena sredstva za provedbu ove aktivnosti iznose 26.763.000,00 kuna.

Ukupno utrošena sredstva za sve navedene aktivnosti: 4.514.351.916,90 kuna

## ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

***Međimurska županija*** je za osiguravanje lakše i pristupačnije prometne povezanosti i gradnju novih komunikacijskih prilaza utrošila 721.821,16 kuna.

### ***Varaždinska županija***

Mreža lokalnih cesta gotovo je u cijelosti asfaltirana. Kontinuirano se izrađuju i provode godišnji planovi izgradnje, modernizacije i održavanja županijskih cesta.

Suradne institucije: Županijska uprava za ceste i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Utrošena sredstva: 21.500,00 kuna

### ***Grad Cres***

Grad je ulagao u izgradnju i održavanje cesta, sufinanciranje autobusne veze za mala naselja, sufinanciranje opskrbom (prehrambenom robom) malih naselja.

Utrošena sredstva: 3.327.753,00 kuna

### ***Grad Čazma***

Po narudžbi grada Prometni fakultet Sveučilišta u Zagrebu izradio je prometnu studiju za kvalitetniju prometnu povezanost svih prigradskih naselja i samog naselja Čazma, uz suradnju s Bjelovarsko-bilogorskom županijom, za što je utrošeno 100.000,00 kuna. Isto tako, Grad Čazma sudjeluje u redovitom održavanju, obnovi i izgradnji prometnica po prigradskim naseljima, za što je utrošeno 1.500.000,00 kuna.

Ukupno utrošena sredstva: 1.600.000,00 kuna

### ***Grad Đakovo***

Grad Đakovo je u 2009. godini izdvojio sredstva za osnaživanje cestovne infrastrukture i prometne povezanosti i kontinuirano ulaže u cestovnu i komunalnu infrastrukturu u svim naseljima (gradu i 8 prigradskih naselja: Đakovački Selci, Piškorevci, Ivanovci, Kuševac, Široko Polje, Đurđanci, Budrovci i Novi Perkovci).

***Grad Ilok*** je započeo aktivnosti za izgradnju brze ceste Ilok – Lipovac.

***Grad Otočac*** je za subvencioniranje prigradskog prijevoza i bolju prometnu povezanost prigradskih naselja utrošio 180.000,00 kuna.

### ***Grad Pakrac***

U izradi je analiza cestovne infrastrukture i prometne povezanosti s mjerama i planovima rekonstrukcije određenih cesta – mreža i s planom njihova financiranja. U 2009. godini snimljeno je stanje u cijelosti, započelo se s rješavanjem imovinsko pravnih odnosa.

Rekonstruirana je spojna cesta D5 i D38 ukupne dužine 2,7 km, izvršeno je asfaltiranje, postavljanje rubnika, izgradnja nogostupa i pružnog prijelaza. U svibnju 2009. godine, završeni su radovi i cesta je puštena u promet.

Suradne institucije: EU – PHARE 2005. poslovna infrastruktura, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva RH

Utrošena sredstva: otprilike 6.273.774,00 kuna, od čega je Grad Pakrac dao 206.000,00 kuna, a Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva 1.300.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 6.273.774,00 kuna

**Grad Senj** je u suradnji s Hrvatskim cestama i Mjesnim odborima osigurao asfaltiranje nerazvrstanih cesta s ciljem bolje prometne povezanosti središnjih naselja i brdsko-planinskih područja.

### **Grad Zagreb**

U funkciji provedbe ove mjere, a time i doprinosa ravnomjernijem demografskom razvoju u gradskoj regiji Zagreb u 2009. u tijeku su bili ili nastavljeni sljedeći razvojni projekti:

- projekt razvoja prigradskog željezničkog prometa (Hrvatske željeznice, Zagreb i susjedne županije);
- izrada Prometne studije cestovno-željezničkog sustava šireg područja Grada, što obuhvaća i vezani prigradski dio prometa i prometnica (zajedno s Hrvatskim auto cestama, Hrvatskom željeznicom i drugim županijama);
- suradnja u izradi i javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova i studija utjecaja na okoliš;
- započete su aktivnosti na izradi strategije Regionalnog operativnog plana Grada Zagreba koji će uz ostalo sadržavati i zajedničke prometne razvojne interese i projekte Grada Zagreba, Zagrebačke i ostalih susjednih županija.

Suradne institucije: Gradski ured za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet u suradnji s jedinicama lokalne samouprave Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije.

### **Općina Bilje**

U 2009. godini radilo se na izgradnji i sanaciji nerazvrstanih cesta na području Općine te izgradnji ugibališta za autobuse.

**Općina Brinje** je za asfaltiranje nerazvrstanih cesta te nasipanje i izgradnju potpornog zida u naselju Križ Kamenica utrošila 1.535.000,00 kuna.

**Općina Čadavica** je u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva provela projekt socijalnog i gospodarskog oporavka PPDS (područja posebne državne skrbi).

Utrošena sredstva: 492.500,00 kuna

### **Općina Čavle**

Javni prijevoz organiziran je preko Komunalnog društva za prijevoz putnika. Povezanost i učestalost prijevoza je vrlo dobra.

Suradne institucije: Grad Rijeka i KD Autotrolej d.o.o. Rijeka.

Utrošena sredstva: 1.782.004,00 kuna

### **Općina Darda**

U tijeku je izgradnja lokalnih cesta.

Realizacijom ovog projekta postići će se sljedeći ciljevi: bolji gospodarski razvoj, povećanje zapošljavanja, bolja prometna povezanost, smanjenje prometnih nesreća, kvalitetniji život građana, povećanje cijena nekretnina, bolja dostupnost u snabdijevanju građana.

Suradne institucije: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Fond za regionalni razvoj

Utrošena sredstva: 710.000,00 kuna

### **Općina Dragalić**

Definiran je Plan cestovne mreže, u područjima uz centralne dijelove naselja koja su planirana urbanističkim planom uređenja Općine za proširenje naselja.

Na utvrđena autobusna stajališta, uz izgrađene prometnice u naseljima, postavljeno je 12 autobusnih čekaonica, od kojih su u 2009. godini, u naselju Mašić postavljene tri. U planu je postavljanje još 6 autobusnih čekaonica u budućem razdoblju.

Utrošena sredstva: 18.234,69 kuna

**Općina Karlobag** je za utvrđivanje potreba izgradnje i održavanja nerazvrstanih cesta i cestovne infrastrukture utrošila 1.458.282,34 kuna.

#### **Općina Kistanje**

Općina Kistanje je u cilju provedbe ove mjere 2009. g., kroz projekt PSGO MKI 2, uz financijsku pomoć Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva modernizirala i asfaltirala 3.038 metara seoskih i nerazvrstanih cesta na svom području.

Suradne institucije: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva (PSGO MKI 2)

Utrošena sredstva: 920.000,00 kuna (od toga: Općina Kistanje 120.000,00 kuna i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva 800.000,00 kn.)

#### **Općina Kneževi Vinogradi**

Izvođeni su radovi na izgradnji županijske ceste Kotlina – Podolje.

#### **Općina Lobor**

S ciljem provedbe ove mjere Općina je izradila projekt izgradnje nerazvrstanih cesta i asfaltiranja nerazvrstanih cesta te izgradnje nogostupa i kanalizacije.

Utrošena sredstva: 2.350.870,94 kune

**Općina Markušica** je u suradnji s Fondom za regionalni razvoj, za izgradnju i rekonstrukciju lokalnih cesta utrošila 700.000,00 kuna.

**Općina Nova Bukovica** je za modernizaciju i rekonstrukciju lokalnih nerazvrstanih cesta i putova na području Općine utrošila 237.047,00 kuna.

**Općina Nuštar** je za asfaltiranje prometnica utrošila 660.000,00 kuna.

**Općina Pitomača** je za ulaganje u cestovnu i komunalnu infrastrukturu (asfaltiranje cesta te uređenje javnih površina i nogostupa) utrošila 1.132.882,18 kuna.

#### **Općina Podcrkavlje**

U suradnji s Hrvatskim cestama d.o.o., rekonstruirana je dionica državne ceste D53 na dionici Podvinje – Podcrkavlje u dužini 5,9 km.

Utrošena sredstva: cca. 50.000.000,00 kuna (uloženo od strane Hrvatskih cesta d.o.o.)

#### **Općina Rakovica**

Općina je u 2009. godini izradila plan cestovne infrastrukture i mreže te je sukladno tome izgrađen dio novih cestovnih pravaca.

Suradne institucije: Zagrebačka županija

Utrošena sredstva: 50.000,00 kuna

#### **Općina Rogoznica**

Općina subvencionira nerentabilne prometne autobusne linije te na taj način omogućava bolju prometna povezanost sa županijskim centrom.

Utrošena sredstva: 90.000,00 kuna

U 2009. godini vršene su aktivnosti s ciljem izgradnje nerazvrstanih cesta te je za tu namjenu utrošeno 1.700.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 1.790.000,00 kuna

#### ***Općina Skrad***

U općini je nastavljena sanacija i asfaltiranje dionica nerazvrstanih cesta.

Izgradnjom auto-ceste Rijeka – Zagreb u potpunosti je ukinut javni linijski prijevoz. Organiziran je sustav županijskih linija javnog cestovnog prijevoza putnika, a Općina subvencionira nerentabilnost na tim linijama.

Utrošena sredstva: 50.000,00 kuna

#### ***Općina Sveti Križ Začretje***

Tijekom 2009. godine nastavljene su aktivnosti na modernizaciji i asfaltiranju nerazvrstanih cesta te uređenju makadamskih putova. U 2009. godini asfaltirano je 3,5 km nerazvrstanih cesta te su nastavljene aktivnosti na uređenju makadamskih putova.

Utrošena sredstva: 2.058.000,00 kuna

***Ukupno utrošena sredstva za mjeru A 5. iz Državnog proračuna iznose: 4.516.451.916,90 kuna.***

<b>Mjera A 6. Osigurati koncesije državnih poljoprivrednih zemljišta za obiteljska poljoprivredna gospodarstva</b>
--

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvo financija, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu stanja i potreba postojećih obiteljskih gospodarstava
2. provesti istraživanje potreba potencijalnih obiteljskih gospodarstava
3. izraditi izmjenu zakonskih propisa vezano uz određivanje prioriteta kod koncesija

#### **Provedba mjere:**

U tijeku.

#### ***♦ Postignuti rezultati u 2009. godini***

#### ***Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva***

*– Izraditi izmjenu zakonskih propisa vezano uz određivanje prioriteta kod koncesija*

U prosincu 2009. godine donesen je novi Zakon o vodama (Narodne novine, 153/09) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. godine. Isto tako, temeljem Strategije upravljanja vodama (Narodne novine, 91/08) te temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 302-01/08-03/01; Urbroj: 5030120-08-1) od 15. svibnja 2008. godine, kao dugoročni planski dokument za provođenje aktivnosti i mjera radi poboljšanja cjelokupnog sustava u području koncesija, u Ministarstvu je u izradi tekst Strategije gospodarenja vodama, pijeskom i šljunkom na vodnom dobru u Republici Hrvatskoj s budućim projekcijama financijskih učinaka za razdoblje do 30 godina.

Vezano uz dodjelu koncesija za korištenje voda na poljoprivrednom zemljištu, te za korištenje voda za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta usko je vezana i dodjela koncesija za



korištenje voda radi uzgoja riba u tržišne svrhe čime se osigurava i lokalno zapošljavanje domicilnog stanovništva.

Vodno gospodarstvo svojim djelovanjem omogućuje razvoj ribnjaka, posebno toplovodnih. Najviše je ribnjaka na području sliva Save (39 ribnjaka), dok na području slivova Drave i Dunava postoji ukupno 29 većih toplovodnih ribnjaka. Na područjima dalmatinskih i istarskih slivova evidentirano je po 5 hladnovodnih ribnjaka.

Voda za navodnjavanje zahvaća se iz rijeka i jezera, a zastupljeno je i zahvaćanje podzemnih voda. Iako postoji značajan vodni potencijal i površine pogodne za navodnjavanje, do danas je izdan mali broj koncesija za korištenje voda za navodnjavanje, ali s povećanjem broja projekata navodnjavanja, koji su u fazi projektiranja, taj broj će se značajno povećati. U Republici Hrvatskoj trenutno je 98 projekata navodnjavanja koji su većinom u fazi izrade projektne dokumentacije, manji broj je u fazi izgradnje.

Najveće površine pod navodnjavanjem u kontinentalnom dijelu Hrvatske nalaze se na području Vukovarsko-srijemske županije, Osječko-baranjske županije, Virovitičko-podravske županije i Međimurske županije, dok se u obalnom dijelu najviše navodnja u Istri i Dalmaciji i to naročito u dolini Neretve i na području Kaštela te na području Vrgorskog polja u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Procjenjuje se da se za postojeće navodnjavanje ukupno, zajedno s gubitcima vode, godišnje iskoristi 15 – 20 mil. m<sup>3</sup> vode.  
Suradne institucije: tijela državne uprave, trgovačka društva, obrti

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

**Grad Đakovo** je raspisao javni natječaj za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske s vrlo niskom cijenom zakupa.

#### ***Grad Pakrac***

Prema programu raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na području Grada Pakraca dodjeljuje se predmetna zemlja u zakup, prodaju, koncesiju i povrat – izuzeće. Prema tom programu, koji se provodi od 2002. godine do sada je u zakupu 26 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava s raznim osnovnim djelatnostima – pretežito ratarstvo i stočarstvo. Prema dobnoj skupini pretežito su mlade obitelji.

U 2009. godini je s 25 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava sklopljen ugovor o prodaji, a s 5 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava ugovor o zakupu.

Utrošena sredstva: Za poslove objave natječaja i sklapanja ugovora 60.000,00 kuna i plaća zaposlenika Upravne organizacije za gospodarstvo i društvene djelatnosti.

#### ***Grad Zagreb***

– *Provođenje zaključka o mjerama subvencije u poljoprivredi i šumarstvu za 2010. kao mjerama radi očuvanja i razvoja poljoprivrednih strateških aktivnosti na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije – vinogradarstvo, voćarstvo, stočarstvo – proizvodnja mlijeka, ekološka poljoprivreda, povrćarstvo.*

Plasmanom financijskih sredstava u 2009. godini izvršen je vrlo značaj utjecaj na povećanje površina pod novim nasadima, ali je i plasmanom sredstava u razne mjere održavanja i očuvanja razine poljoprivredne proizvodnje izvršen vrlo značajan utjecaj na ukupno ostvareni dohodak u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

Suradne institucije:

Hrvatski zavod za poljoprivredno savjetodavnu službu, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, strukovne i proizvođačke udruge.

Utrošena sredstva: 9.805.828,00 kuna na 849 obiteljskih gospodarstava i obrta.

– *Stručni poslovi u svezi s postupkom zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske na području Grada Zagreba za k.o. Brezovica, Kupinečki Kraljevec, Sesvetski Kraljevec, Odra i Odranski Obrež*

Prikupljen je dio dokumentacije propisane Zakonom o poljoprivrednom zemljištu i ostalim provedbenim propisima.

Suradne institucije: Ministarstvo pravosuđa, Zemljišnoknjižni odjel Zagreb, Ministarstvo financija, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Općinsko državno odvjetništvo, Hrvatske šume d.o.o., Hrvatske vode, Hrvatske autoceste, Hrvatske željeznice-Infrastruktura d.o.o. i gradski uredi i zavodi.

Utrošena sredstva: 9.805.828,00 kuna

### ***Općina Bizovac***

Općina je Programom raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem osigurala svim obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima uvjete za kupnju državnog poljoprivrednog zemljišta.

Zaključena su 53 kupoprodajna ugovora i prodano 1.576,66,27 ha zemljišta.

Suradne institucije: Osječko-baranjska županija, Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja

### ***Općina Dragalić***

Općina, do raspisivanja Natječaja za dugogodišnji zakup Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (zemljište koje je po Programu raspolaganja namijenjeno za koncesiju), privremeno daje zemljište na korištenje uz naknadu. U cilju što skorijeg raspisivanja natječaja, Općina je na zahtjev Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja pristupila prikupljanju potrebne dokumentacije za raspisivanje natječaja.

***Općina Đurmanec*** ovu mjeru nije provela iz razloga što na području općine Đurmanec nema poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske.

### ***Općina Nova Kapela***

Općina je dodijelila 900 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske na korištenje obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima na području Općine. Na taj način osigurana je egzistencija za 50 obiteljskih poljoprivrednih domaćinstava.

***Općina Pitomača*** je u suradnji s Virovitičko-podravskom županijom, Uredom za katastar i Općinskim državnim odvjetništvom potpisala Ugovor za izmjeru državnog poljoprivrednog zemljišta na području Općine i time započela rješavanje imovinsko pravnih odnosa predmetnog zemljišta, kao preduvjeta raspisivanja natječaja za koncesije.

### ***Općina Skrad***

Programom poticanja razvoja malog gospodarstva predviđena je mogućnost subvencije kamata na poduzetničke kredite.

***Za potrebe provedbe mjere A 6. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera A 7. Poticati zapošljavanje mladih nezaposlenih roditelja, roditelja koji samostalno skrbe o djeci i roditelja djece s posebnim potrebama</b>
--

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge sindikata, Hrvatska udruga poslodavaca, organizacije civilnog društva*

**Aktivnosti:**

1. izraditi reviziju politike zapošljavanja koju provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje
2. izraditi plan i program poticajnih mjera zapošljavanja mladih i nezaposlenih roditelja
3. roditelja koji samostalno skrbe o djeci i roditelja djece s posebnim potrebama
4. evaluirati učinke aktivne politike zapošljavanja

**Provedba mjere:**

U tijeku.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva* u okviru provedbe mjere 7. i mjere 8. te u suradnji s *Hrvatskim zavodom za zapošljavanje* provodi:

- program sufinanciranja zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba te je u okviru tog programa u 2009. godini zaposleno ukupno 298 osoba, a utrošeno 8.185.995,04 kuna,
- program sufinanciranja zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba te je u okviru ovoga programa u 2009. godini zaposleno ukupno 65 osoba, a utrošeno 1.654.322,76 kuna,
- program sufinanciranja obrazovanja za poznatog poslodavca te je u program bilo uključeno 644 osoba, a utrošeno je 3.464.967,63 kuna,
- program financiranja obrazovanja za nepoznatog poslodavca u koji je bilo uključeno 3.025 osoba, a utrošeno je 36.216.227,80 kuna.

Ukupno utrošena sredstva: 49.521.513,23

***Hrvatski zavod za zapošljavanje***

Na temelju Nacionalnog programa za poticanje zapošljavanja za 2009. i 2010. godinu, Hrvatski zavod za zapošljavanje poticao je zapošljavanje mladih nezaposlenih roditelja, te samohranih roditelja i roditelja djece s posebnim potrebama. Tako je u 2009. godini sufinancirano zapošljavanje 42 mlada nezaposlena roditelja, 47 samohranih roditelja, te jednog roditelja djece s posebnim potrebama.

***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

**Grad Čazma** kroz provođenje javnih radova, u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i tvrtkom Komunalije d.o.o. osigurava zapošljavanje određenih skupina ljudi (nezaposleni starije životne dobi, žene i dr.). Sredstva nisu utrošena iz Gradskog proračuna već putem tvrtke Komunalije d.o.o. Čazma (u izvješću Grada Čazme ne navodi se iznos utrošenih sredstava).

***Općina Kistanje***

Općina Kistanje je ovu mjeru provodila tijekom pet mjeseci 2009. godine i to uz pomoć Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Zaposleno je ukupno 7 osoba koje su bile duže nezaposlene i u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, na određeno vrijeme.

Utrošena sredstva: 169.792,11 kuna, od toga Hrvatski zavod za zapošljavanje 116.176,15 kuna, Općina Kistanje 53.615,96 kuna

***Ukupno utrošena sredstva za mjeru A 7. iz Državnog proračuna iznose 49.637.689,38 kuna.***

**Mjera A 8. Poticati i sufinancirati cjeloživotno obrazovanje i zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih građana, osobito roditelja s otežanim čimbenikom zapošljivosti, roditelja koji samostalno skrbe o malodobnoj djeci i nezaposlenih roditelja većeg broja djece**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska udruga poslodavaca*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu ponude i potražnje na tržištu rada
2. utvrditi obrazovnu strukturu dugotrajno nezaposlenih roditelja i roditelja s otežanim čimbenikom zapošljivosti
3. izraditi program za doedukaciju i/ili prekvalifikaciju nezaposlenih roditelja i roditelja s otežanim čimbenikom zapošljivosti
4. donijeti zakonske propise iz područja cjeloživotnog obrazovanja
5. evaluirati uspješnost cjeloživotnog obrazovanja i zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih roditelja i roditelja s otežanim čimbenikom zapošljivosti

**Provedba mjere:**

U tijeku.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva***

Proveden je projekt Obrazovanje za poduzetništvo za 2009. godinu u sastavu Operativnog plana poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2009. godinu – provedbeni akt četverogodišnjeg Programa Vlade Republike Hrvatske, za čiju je provedbu utrošeno 4.211.850,00 kuna.

Suradne institucije: potporne institucije za poduzetništvo, obrazovne institucije i akademska zajednica

Utrošena sredstva: 4.211.850,00 kuna

***Hrvatski zavod za zapošljavanje***

Hrvatski zavod za zapošljavanje kontinuirano analizira zapošljavanje nezaposlenih osoba prema obrazovnom programu koji su završile, te utvrđuje neusklađenosti između strukture ponude rada i strukture potražnje za radom. Hrvatski zavod za zapošljavanje također analizira obrazovnu strukturu dugotrajno nezaposlenih osoba.

Hrvatski je zavod za zapošljavanje u 2009. godini, u okviru provedbe mjera iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja iz njegove nadležnosti, financirao obrazovanje za 40 roditelja s 4 i više djece, te 49 samohranih roditelja.

## ***Jedinice lokalne i područne(regionalne) samouprave***

### ***Brodsko-posavska županija***

Pučko otvoreno učilište „Matija Antun Reljković“ provodi obrazovne programe s mogućnošću završavanja srednje škole, prekvalifikacije i dokvalifikacije za razvojačene branitelje, pripadnike nacionalnih manjina, program osnovne glazbene škole i ostalo.

Suradne institucije: Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Slavonski Brod

Utrošena sredstva: 12.221,00 kuna

***Krapinsko-zagorska županija*** sufinancira stručno usavršavanje i doškolovanje. Za ovu je namjenu u 2009. godini utrošeno 77.050,00 kuna.

***Grad Čazma***, u iznosu od 30.000,00 kuna sufinancirao je program informatičkog tečaja za 50-ak polaznika/ca svih dobni skupina. Grad Čazma za sve korisnike sufinancira tečaj tako da polaznik/ca plaća 550,00 kuna, a za osobe s invaliditetom, nezaposlene žene-majke i neke druge kategorije Grad Čazma ih sufinancira u cijelosti. Aktivnost je provedena u suradnji s Centrom za kulturu Čazma i Centrom za nove tehnologije iz Zagreba.

Utrošena sredstva: 30.000,00 kuna

### ***Općina Podcrkavlje***

U suradnji s ispostavom Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Slavonski Brod, zaposlene su tri osobe koje su bile dugotrajno nezaposlene, a jedna od njih je majka šestero djece.

Utrošena sredstva: 40.210,83 kuna

***Ukupno utrošena sredstva za mjeru A 8. iz Državnog proračuna iznose: 4.211.850,00 kuna.***

<b>Mjera A 9. Osigurati uklanjanje diskriminacijskih uvjeta pri zapošljavanju mladih, posebice mladih žena</b>
--

### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Državni inspektorat, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska udruga poslodavaca, Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske, Ured Vlade Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova, organizacije civilnog društva*

### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta u natječajima za zapošljavanje
3. ustrojiti učinkovit pravni sustav odgovornosti poslodavca
4. ustrojiti sustav praćenja i nadzora provedbe smjernica za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta u natječajima za zapošljavanje

### **Provedba mjere:**

U tijeku.

### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva* u suradnji s *Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom*

obrtničkom komorom, Hrvatskom udrugom poslodavaca, KRUG-om (Hrvatska udruga poslovnih žena), Uredom za ravnopravnost spolova i Centrom za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva izradilo je Strategiju razvoja ženskog poduzetništva te je u pripremi izrada Akcijskog plana.

Temeljem postupka javne nabave Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva je izradio nacrt Strategije, ugovoreni utrošeni iznos 145.180,00 kuna.

### ***Ured Vlade Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova***

*– Provođenje znanstveno empirijskog istraživanja*

U svrhu izrade analize postojećeg stanja Ured je tijekom 2009. godine proveo znanstveno empirijsko istraživanje u suradnji s Filozofskim fakultetom u Zagrebu, Odsjekom za psihologiju i Institutom za društvena istraživanja pod naslovom *Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u Republici Hrvatskoj*. Istraživanje je provedeno metodom ankete na reprezentativnom uzorku (N=1363), a ispitanici/e su odabrani prema spolu, dobi, stupnju obrazovanja, regionalnoj zastupljenosti i veličini mjesta stanovanja. Istraživanjem se nastojalo ispitati jesu li u hrvatskom društvu žene i muškarci jednako tretirani u obitelji, obrazovanju, na poslu i u politici, ali i to koliko su oni sami skloni diskriminiranju ljudi na temelju spola.

Većina ispitanih (57,7%) slaže se s tvrdnjom da u hrvatskom društvu muškarci i žene nisu ravnopravni, žene su u većoj mjeri svjesne postojanja rodne neravnopravnosti (66,7%). Žene su svjesnije rodne diskriminacije na tržištu rada i u visokom postotku slažu se s tvrdnjama da žene teže napreduju na poslu nego muškarci, da dobivaju manju plaću za posao jednake vrijednosti, da se njihove sposobnosti na poslu češće podcjenjuju te da češće dobivaju otkaze nego muškarci. Iako 2/3 ispitanih nije navelo i iskustvo takve diskriminacije, od onih koji su to učinili ženska iskustva pokazuju više diskriminacije prema ženama osobito u pogledu manje plaće, odbijanja zapošljavanja, uskraćenog napredovanja, uvredljivih komentara i spolnog uznemiravanja. Istraživanje je pokazalo da su muškarci skloniji diskriminiranju žena na poslu nego obrnuto.

Ovim je znanstvenim istraživanjem potvrđena hipoteza o nepovoljnijem položaju i postupanju prema ženama u odnosu na muškarce na tržištu rada. Žene su na tržištu rada diskriminirane zbog svog posla, a ne zbog nedostatka vještina ili sposobnosti za određeni posao. Rezultati ovog istraživanja mogu poslužiti za unaprjeđivanje uklanjanja diskriminacije mladih žena pri zapošljavanju.

Suradne institucije: Filozofski fakultet u Zagrebu, Institut za društvena istraživanja

*– Izraditi smjernice za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta u natječajima za zapošljavanje*

Zakon o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, 82/08) propisuje u članku 6. i članku 13. zabranu diskriminacije u području zapošljavanja i rada u javnom i privatnom sektoru. Nadalje, Uredbom o raspisivanju i provedbi javnog natječaja i internog oglasa u državnoj službi (Narodne novine, 8/06, 8/07, 13/08) u svim tekstovima javnih natječaja mora biti istaknuto da se za pojedino radno mjesto mogu javiti osobe oba spola. Načelo zabrane diskriminacije uneseno je i u Zakon o državnim službenicima (Narodne novine, 27/08), a primjenjuje se na način da se kandidatima i kandidatkinjama za zaposlenje u državnim tijelima ne smiju postavljati pitanja o obiteljskim prilikama, braku, broju djece i sl.

Ured za ravnopravnost spolova preveo je publikaciju europske komisije *Priručnik za uvođenje rodno osviještene politike u politike zapošljavanja, socijalne uključenosti i socijalne zaštite* i uvrstio je na svoje internetske stranice [www.ured-ravnopravnost.hr](http://www.ured-ravnopravnost.hr).

Ured je svim obveznicima donošenja Planova djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti dostavio *Smjernice* za njihovu izradu u kojima je istaknut i značaj zabrane diskriminacije u području zapošljavanja.

### ***Državni inspektorat***

– *U područnim jedinicama Državnog inspektorata ustrojiti evidencije o zaprimljenim pritužbama u kojima se ukazuje na diskriminaciju prilikom traženja zaposlenja ili na radnom mjestu*

S danom 1. rujna 2007. godine u područnim jedinicama Državnog inspektorata ustrojene su evidencije o zaprimljenim pritužbama u kojima se ukazuje na diskriminaciju prilikom traženja zaposlenja ili na radnom mjestu. Tijekom 2009. godine bilo je zaprimljeno ukupno 13 pritužbi radnika zbog povrede dostojanstva na radnom mjestu, od toga 11 pritužbi žena. Tijekom 2009. godine bilo je zaprimljeno ukupno 6 pritužbi vezano uz diskriminaciju (čl. 2. Zakona o radu), a od toga su 2 pritužbe podnijele žene.

Suradne institucije:

Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova

– *Ustrojiti sustav izvješćivanja Službe nadzora u području rada i zaštite na radu Državnog inspektorata o zaprimljenim pritužbama koje se odnose na diskriminaciju*

S danom 1. rujna 2007. godine ustrojen je sustav izvješćivanja Službe nadzora u području rada i zaštite na radu Državnog inspektorata o zaprimljenim pritužbama koje se odnose na diskriminaciju. Tijekom 2009. godine radilo se na pripremi e-očevidnika, a dana 1. siječnja 2010. godine stupio je na snagu Pravilnik o sadržaju, obliku i načinu vođenja očevidnika inspektora Državnog inspektorata (Narodne novine, 134/09), kojim je propisan sadržaj, oblik i način vođenja e-očevidnika kojeg vode inspektori Državnog inspektorata, a koji sadrži podatke o obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama koje su obavili, odnosno poduzeli inspektori rada Državnog inspektorata.

Suradne institucije:

Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova

– *Nastaviti upućivati podnositelje pritužbi vezanih uz diskriminaciju i povredu dostojanstva radnika o načinima zaštite pojedinačnih prava*

S obzirom da odredbe Zakona o radu, koje se odnose na zabranu diskriminacije osoba koje traže zaposlenje i zaposlenih osoba, nisu prekršajno sankcionirane, Inspektorat nije ovlašten izravno postupati u slučajevima moguće diskriminacije, kao ni utvrđivati moguće postojanje diskriminacijskih uvjeta za zapošljavanje, te je li u konkretnom slučaju bilo diskriminacije ili ne. Stoga su inspektori nastavili upućivati osobe, koje su im se obraćale radi zaštite od diskriminacije, u način ostvarivanja mogućih povrijeđenih prava sudskim putem.

Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, 85/08), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine, propisano je da poslove središnjeg tijela nadležnog za diskriminaciju obavlja pučki pravobranitelj. Državni inspektorat je, kao i tijela iz članka 8. navedenog Zakona, dužan prijaviti osnovanu sumnju na diskriminaciju pučkom pravobranitelju ili posebnim pravobraniteljima, uz pristanak osobe za koju postoji sumnja da je žrtva diskriminacije.

Suradne institucije:

Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, pučki pravobranitelj

### ***Hrvatski zavod za zapošljavanje***

U procesu posredovanja na tržištu rada, Hrvatski zavod za zapošljavanje ne prihvaća prijavu potrebe za radnikom koja bi sadržavala diskriminacijske uvjete pri zapošljavanju u pogledu spola ili dobi, odnosno traži od poslodavca njezinu ispravku.

### ***Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske***

**Napomena:** Iako ova mjera u Nacionalnoj populacijskoj politici nema aktivnosti predviđene za provedbu u 2009. godini, Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova je i u 2009. godini nastavio s provedbom aktivnosti *Ustrojiti sustav praćenja i nadzora provedbe smjernica za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta u natjecajima za zapošljavanje.*

Tijekom 2009. godine Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova redovito je pratio oglašavanje za zapošljavanje u tisku te proveo dvije analize oglasa/natječaja za zapošljavanje: u svibnju i u rujnu 2009. Tijekom 2009. pravobraniteljica je uputila ukupno 101 upozorenje oglašivačima potreba za zapošljavanje koji nisu poštivali odredbu čl. 13., st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, 82/08) koji propisuje da „*prilikom oglašavanja potrebe za zapošljavanjem u oglasu mora biti jasno istaknuto da se za oglašeno radno mjesto mogu javiti osobe oba spola*“.

Za potrebe analiza u svibnju i rujnu 2009., Ured pravobraniteljice prikupio je ukupno 358 oglasa za zapošljavanje (u svibnju 171, u rujnu 187). U 18% oglasa nije poštivana odredba Zakona o ravnopravnosti spolova.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova je u razdoblju od 2006. – 2009. godine, zbog nepoštivanja odredbe o oglašavanja potreba za zapošljavanjem, uputila ukupno 1.538 upozorenja državnim tijelima, tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave, obrazovnim i zdravstvenim ustanovama te drugim pravnim i fizičkim osobama.

Ako se usporede rezultati analiza iz rujna 2006., kada je bilo 60% oglašivača koji u oglasu nisu jasno istaknuli da se za oglašeno mjesto mogu javiti osobe oba spola, i iz rujna 2009., kada je takvih oglašivača bilo samo 12%, vidljiv je veliki pozitivan pomak prema uklanjanju diskriminacijskih uvjeta u natjecajima za zapošljavanje.

***Ukupno utrošena sredstva za mjeru A 9. iz Državnog proračuna iznose: 145.180,00 kuna.***

<b>Mjera A 10. Osigurati poštivanje načela jednakosti spolova u pristupu tržištu roba i usluga unutar značajnih aspekata društvenog i gospodarskog života</b>
---

### **Nositelji mjere:**

*Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske, Ured Vlade Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova, Ured Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava, organizacije civilnog društva*

### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja i pratiti poštivanja načela jednakosti spolova



2. izraditi smjernice za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta temeljem rodne pripadnosti u ostvarivanju jednakog pristupa tržištu roba i usluga te jednakost u načinima i uvjetima slobodnog ugovaranja
3. osigurati pravne instrumente kojima će se jamčiti sankcioniranje kršenja načela jednakosti spolova

**Provedba mjere:** U tijeku.

#### ♦ Postignuti rezultati u 2009. godini

##### ***Ured Vlade Republike Hrvatske za ravnopravnost spolova***

Ured za ravnopravnost spolova organizirao je okrugli stol pod nazivom *Suzbijanje rodnih stereotipa u hrvatskoj kinematografiji* koji je održan u Puli 17. srpnja 2009. godine u organizaciji Ureda i u suradnji s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Grada Pule. Tom prilikom predstavljena je publikacija „Vidljivost žena u hrvatskoj kinematografiji“ koja je tiskana u nakladi od 500 primjeraka, a dostupna je na internetskim stranicama Ureda. Na okruglom stolu nastavljena je javna rasprava otvorena na okruglom stolu 2008. godine na kojem je dokumentirana niska zastupljenost redateljica u cjelovečernjem igranom filmu, a ujedno je otvoren i problem predstavljanja ženskih likova u realiziranim scenarijima, sa zaključkom da se rasprava o ovoj temi kontinuirano nastavi.

##### ***Ured Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava***

Republika Hrvatska je donošenjem Zakona o suzbijanju diskriminacije izgradila zakonsku podlogu za uklanjanje diskriminacijskih uvjeta temeljem rodne pripadnosti u ostvarivanju jednakog pristupa tržištu roba i usluga te jednakost u načinima i uvjetima slobodnog ugovaranja te, ujedno, osigurala pravne instrumente kojima će se jamčiti sankcioniranje kršenja načela jednakosti spolova.

Naime, od 1. siječnja 2009. godine na snazi je Zakon o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, 85/08) kojeg je donio Hrvatski sabor dana 9. srpnja 2008. godine. Njime se pruža zaštita i zabranjuje diskriminacija svake potencijalno marginalizirane ili diskriminirane skupine, bilo da je riječ o rasi, etničkoj, nacionalnoj, socijalnoj pripadnosti, vjeri, rodnom identitetu i izražavanju, bračnom statusu, genetskom nasljeđu i slično. Po prvi puta Republika Hrvatska, sukladno ovom Zakonu, utemeljuje središnje tijelo za suzbijanje diskriminacije – Ured pučkog pravobranitelja. Tri su specijalizirana pravobranitelja u Republici Hrvatskoj (pravobranitelj za djecu, za osobe s invaliditetom i za ravnopravnost spolova) ovlaštena postupati po odredbama Zakona koje se odnose na njihovu nadležnost.

Zakon o suzbijanju diskriminacije pruža niz mogućnosti za postupak pred sudom: tužbu za utvrđivanje diskriminacije, tužbu za zabranu ili otklanjanje diskriminacije te tužbu za naknadu štete. Među ostalim, predviđena je i mogućnost podnošenja udružne tužbe kojom se štite kolektivni interesi neke grupe. Jedna od specifičnosti Zakona je i zaštita od viktimizacije, odredba kojom se osobi, koja prijavi slučaj diskriminacije i/ili sudjeluje u postupku vođenom povodom diskriminacije, omogućuje zaštita.

Intencija ovog Zakona je da se suzbije diskriminacija u čitavom nizu društvenih područja te se stoga Zakon primjenjuje na postupanje svih državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih osoba s javnim ovlastima te na postupanje svih pravnih i fizičkih osoba.

Osim spomenutog, Vlada Republike Hrvatske je u rujnu 2008. godine usvojila Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2008. do 2013. godine. On je nastao kao obveza koja za Hrvatsku proizlazi iz Durbanske deklaracije i preuzetih obveza nastalih njenim potpisivanjem te je usklađen s pravnom stečevinom Europske unije. Uklanjanje i sankcioniranje diskriminacije je obveza koja proizlazi i iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, pa donošenje tog dokumenta predstavlja ispunjavanje političkih kriterija. Izrađen je i Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije 2008. – 2009. koji sadrži popis nositelja pojedinih mjera, rokova za njihovu provedbu te iznos i izvore potrebnih sredstava. U tijeku je osnivanje posebne stručne skupine za praćenje provedbe akcijskih planova za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2008. – 2013. Sukladno zaključku sjednice Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava od 4. prosinca 2009. godine, Ured za ljudska prava je zadužen donijeti odluku o zadaći radne skupine i imenovati članove/ice radne skupine. Nadležna tijela će nakon toga dostaviti prijedloge predstavnika/ca koji/e će biti uključeni u rad posebne stručne skupine.

Ured za ljudska prava član je povjerenstva za praćenje provedbe Zajedničkog memoranduma o prioritetima politike zapošljavanja (JAP), unutar kojeg je izrađen Nacionalni provedbeni plan za zapošljavanje 2009. – 2010.

#### ***Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske***

Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova redovito prati i upućuje svoje primjedbe i prijedloge tijekom procedure donošenja zakona koji su svojim odredbama vezani uz područje ravnopravnosti spolova.

U 2008. godini pravobranitelj/ica je sudjelovala u radnim skupinama za izradu prijedloga Zakona o ravnopravnosti spolova i Zakona o suzbijanju diskriminacije.

Tijekom 2009. godine pravobranitelj/ica je, s obzirom na svoj djelokrug, uputila primjedbe i prijedloge prilikom donošenja novog Zakona o radu. Primjedbe pravobranitelj/ice ticale su se uređenja ugovora o radu na određeno vrijeme, zaštite trudnica, roditelja i posvojitelja te žena koje doje dijete, diskriminacije, isplate i obračuna plaća, sadržaja ugovora o radu odnosno pisane potvrde o sklopljenom ugovoru o radu te neiskorištenog godišnjeg odmora kod prestanka ugovora o radu. Pravobranitelj/ica je svoje primjedbe i prijedloge izmjena i dopuna pojedinih odredaba dala iz razloga što svaki zakon različito utječe na žene i muškarce, a kako su žene u općenito lošijem položaju na tržištu rada, naročito što se tiče ugovora o radu na određeno vrijeme, pravobranitelj/ica je smatrala da bi pojedine odredbe mogle imati diskriminacijski učinak na položaj žena na tržištu rada.

Pravobranitelj/ica je također uputila preporuku Odboru za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora da se u prijedlogu Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu članak 19. dopuni odredbom koja otvara mogućnost povlačenja udžbenika iz uporabe u slučaju diskriminirajućeg sadržaja zabranjenog člankom 4., st. 2. nacрта prijedloga Zakona.

Vežano za Izvješće o radu nacionalnog vijeća za znanost za 2008., pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova dostavila je svoje mišljenje Odboru za ravnopravnost spolova Hrvatskog sabora u kojem je predložila da Odbor za ravnopravnost spolova uputi preporuku Nacionalnom vijeću za znanost da do kraja 2009. godine donese nadopunu Pravilnika o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama kojim bi rodne studije uvrstio u interdisciplinarna područja znanosti, a čime bi se uskladio i s Preporukom o uvođenju kolegija

ženskih studija na preddiplomske, diplomske i poslijediplomske studije nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i s Nacionalnom politikom za promicanje ravnopravnosti spolova 2006.–2012.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova uputila je mišljenje na Nacrt Prijedloga zakona o medicinskoj oplodnji predlagatelju, Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, jer se radilo o zakonu koji zadire, među ostalim, i u pitanja reproduktivnog zdravlja i reproduktivnih prava žena i zabrane diskriminacije na temelju bračnog i obiteljskog statusa. Budući da je temeljem Zakona o ravnopravnosti spolova pravobraniteljica ovlaštena ocjenjivati usklađenosti propisa s tim zakonom, te upozoravati i davati preporuke, pravobraniteljica je ocijenila da su sve odredbe predloženog Nacrta prijedloga Zakona o medicinskoj oplodnji s Nacrtom konačnog prijedloga Zakona, koje ne daju ista prava izvanbračnim parovima, kao ni osobama koje nisu ni u jednoj od tih zajednica, diskriminirajuće prema tim osobama i parovima.

Još 2008. godine doneseni su Zakon o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, 82/08) i Zakon o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, 85/08) koji zabranjuju diskriminaciju na temelju spola, definiraju izravnu i neizravnu diskriminaciju, te uznemiravanje i spolno uznemiravanje. Zakon o ravnopravnosti spolova zabranjuje i diskriminaciju na temelju bračnog i obiteljskog statusa (čl. 6., st.2.) te diskriminaciju u odnosu na mogućnosti dobivanja i nabave roba, kao i diskriminaciju u pružanju i pristupu uslugama (čl. 6., st. 4.). Za kršenje odredbi o zabrani diskriminacije oba zakona predviđaju sankcije.

U 2009. godini donesen je novi Zakon o radu (Narodne novine, 49/09) koji uključuje odredbe o uznemiravanju i spolnom uznemiravanju u poglavlju Zaštita dostojanstva radnika (čl. 130.). Primjedbe i prijedlozi pravobraniteljice na Prijedlog Zakona o radu nisu usvojeni.

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Grad Zagreb***

Glede ravnopravnosti spolova na svim osnovnim područjima iz ove mjere postoji formalno-pravna ravnopravnost spolova, ali ne i stvarna. Pri tome je umnogome u praksi žena kao glavni nositelj populacijske politike diskriminirana u odnosu na muškarca kako na planu zapošljavanja, tako pri odlasku na roditeljski dopust, u neizvjesnosti povratka odnosno zadržavanja radnog mjesta, poduzetništva itd.

Stoga se očekuje zaoštavanje zakonskih propisa protiv ovih pojava diskriminacije, kao i značajnija uloga inspekcijskih službi koje prate primjenu zakonskih propisa i dr.

***Za potrebe provedbe mjere A 10. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera A 11. Izraditi strategiju stambenog zbrinjavanja na nacionalnoj, lokalnoj i regionalnoj razini, posebice za mlade koji tek dolaze na tržište rada i na putu su stvaranja vlastite obitelji</b>
---

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Hrvatska banka za obnovu i razvitak*

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi smjernice za strategiju stambenog zbrinjavanja na nacionalnoj, lokalnoj i regionalnoj razini

2. osigurati jamstvo države, odnosno lokalne zajednice u realizaciji kredita mladim parovima koji su kreditno nesposobni (vježbenici, zaposlenici s niskim prihodima, zaposlenici na određeno vrijeme, nezaposleni i mlade obitelji koje žive u ruralnim područjima)
3. izraditi poseban propis za osiguravanje jamstva država, odnosno lokalne zajednice u realizaciji kredita mladim parovima koji su kreditno nesposobni
4. osigurati dodjelu državnih stanova u najam mladim obiteljima (bračnim parovima) sukladno broju djece u obitelji
5. izraditi poseban propis vezan uz dodjelu državnih stanova u najam mladim obiteljima
6. evaluirati učinke strategije stambenog zbrinjavanja na nacionalnoj, lokalnoj i regionalnoj razini

#### **Provedba mjere:**

U tijeku.

#### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

##### ***Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva***

Sukladno članku 11. stavku 12. Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine, 86/08) darovanjem građevinskog materijala za izgradnju obiteljske kuće na vlastitom zemljištu ili dogradnju stambenog objekta u vlasništvu članova obitelji potiču se novonastale obitelji, odnosno demografski i gospodarski napredak područja posebne državne skrbi. Novonastale obitelji mogu ostvariti pravo na stambeno zbrinjavanje i kroz sve oblike stambenog zbrinjavanja utvrđene člankom 8. Zakona:

- davanjem u najam obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu,
- davanjem u najam oštećene obiteljske kuće u državnom vlasništvu i dodjelom građevinskog materijala,
- darovanjem građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i građevinskog materijala za izgradnju obiteljske kuće, ili
- darovanjem građevinskog materijala za popravak, obnovu i nadogradnju obiteljske kuće ili stana, odnosno izgradnju obiteljske kuće na građevinskom zemljištu u vlasništvu podnositelja zahtjeva,
- darovanjem građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i građevinskog materijala za izgradnju stambene jedinice u višestambenom objektu,
- darovanjem obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu.

Napomena: podnositelji zahtjeva za ostvarivanje ovih oblika stambenog zbrinjavanja do sada nisu bili posebno evidentirani, no ubuduće će se posebno evidentirati mlade obitelji podnositelji zahtjeva za stambena zbrinjavanja u odnosu na ostale korisnike stambenog zbrinjavanja.

Isto tako, u okviru odredaba Strategije regionalnog razvoja i Zakona o potpomognutim područjima, čiji su postupci donošenja u tijeku, bit će, među ostalim, ugrađene i mjere Nacionalne populacijske politike koje se odnose na strategiju stambenog zbrinjavanja.

Strategija regionalnog razvoja predviđa nastavak programa stambenog zbrinjavanja koji se do sad provodio samo na područjima posebne državne skrbi, što je jedan od ključnih instrumenata poticanja razvoja potpomognutih područja, prije svega u pogledu poboljšanja vrlo loše postojeće demografske situacije. Spomenuti program uključuje brojne mjere kao što su dodjela i komunalno opremanje građevinskih zemljišta za izgradnju stambenih kuća, potpora u izgradnji objekata te druge mjere.

**Hrvatska banka za obnovu i razvitak** kao sunositelj aktivnosti za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike nije izravno uključena, ali je voljna uključiti se u provedbu mjera odnosno pojedine aktivnosti za njihovu provedbu, unutar djelokruga svoje osnovne djelatnosti.

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

**Grad Čazma** je pokrenuo postupak izgradnje stanova za mlade obitelji, koje po prvi puta rješavaju svoje stambeno pitanje, po povoljnijim cijenama. Grad besplatno osigurava zemljište i svu infrastrukturu, a korisnici/e plaćaju samo cijenu gradnje stana. Tijekom 2009. godine provedena je anketa o zainteresiranosti i javilo se 20-ak osoba, a sljedeći korak je potpisivanje ugovora i početak gradnje. Ova aktivnost provodi se u suradnji s Agencijom za promet nekretninama Zagreb (APN).

#### ***Grad Dubrovnik***

Grad daje subvencije mladim obiteljima za najam stana. Sufinancira se najamnina mladim obiteljima do 35 god. života u iznosu od 750,00 kn mjesečno. Za ovu je namjenu utrošeno 509.250,00 kuna.

**Grad Rijeka** je planirao sljedeće aktivnosti: 1. izraditi analizu potreba stambenog zbrinjavanja, 2. osigurati dodjelu gradskih stanova u najam mladim obiteljima prema listi prioriteta i 3. osigurati mogućnost kupnje stanova prema programu društveno-poticane stanogradnje (POS) i/ili drugim modelima mladim obiteljima. Postignuti rezultati: 1. u pripremi je nova Odluka o davanju stanova u najam i izrada nove Liste prioriteta za davanje stanova u najam za jesen 2010. godine, 2. tijekom 2009. godine dodijeljeno je ukupno 26 stanova u najam i 3. tijekom 2009. godine sklopljeno je ukupno 80 predugovora o kupnji stana u objektima Rujevica II faza po modelu POS-a.

Utrošena sredstva: 1.250.845,19 kuna namijenjenih za uređenje stanova dodijeljenih u najam.

**Grad Slatina** je u suradnji s Agencijom za pravni promet i posredovanje nekretninama izradio strategiju stambenog zbrinjavanja na parceli u vlasništvu Grada te donio Odluku o kriterijima i mjerilima za kupnju stana iz Programa POS-a.

**Grad Virovitica** u suradnji s Agencijom za pravni promet i posredovanje nekretninama započeo je realizaciju programa društveno poticane stanogradnje (POS) za izgradnju zgrade za 28 stanara/ki s Konačne liste za kupnju stana iz Programa POS-a.

Utrošena sredstva: 167.000,00 kuna

#### ***Grad Zagreb***

*– Provoditi posebnu strategiju i politiku stambenog zbrinjavanja na razini Grada, zajedno s procjenom potreba za stanovima u narednom razdoblju, uz mogućnost subvencioniranja stambenih kredita za kupnju stanova, posebice za mlade koji se tek uključuju u tržište rada i na putu su stvaranja vlastite obitelji.*

Grad Zagreb od 2006. provodi posebnu politiku stanogradnje kojom nastoji dati svoj doprinos poticanju izgradnje, kako većeg broja stanova za potrebe socijalno ugroženih kategorija stanovništva, tako i jeftinijih stanova za tržište, kao i za najam.

U sklopu zagrebačkog programa poticane stanogradnje, u 2009. godini uglavnom je dovršena izgradnja naselja Sopnica – Jelkovec u Sesvetama. Izgrađena su 2.733 stana (naseljeno oko

8.000 stanovnika) U ovom novom stambenom naselju izgrađeni su (dijelom još u fazi izgradnje) svi osnovni prateći sadržaji (osnovna škola, dva dječja vrtića, crkva, športska dvorana, natkriveni bazen, tržnica, srednja škola – još je u fazi izgradnje).

Nositelj izgradnje stanova prema Zagrebačkom modelu stanogradnje je „Zagrebački holding“. Do sada je prodano na tržištu 449 stanova, a 1.300 stanova dano je u najam Ugovorom o najmu. Ostatak od oko 900 stanova na ovoj lokaciji predviđenih osnovnim Ugovorom između Grada i Holdinga namijenjen je za socijalne stanove koji se dodjeljuju prema posebnoj listi reda prvenstva.

*– Prilikom redovite kupnje i dodjele gradskih stanova u najam nastaviti s primjenom gradske odluke kojom se posebna pozornost posvećuje i obiteljima s većim brojem članova*

Donesena je Odluka o najmu javno najamnih stanova (Službeni glasnik Grada Zagreba 7/09), kojom se uređuju uvjeti, postupak i mjerila za davanje u najam javno najamnih stanova. Mjerila za utvrđivanje liste reda prvenstva za odabir stana među ostalim su: životna dob podnositelja zahtjeva, a prema tom mjerilu maksimalni broj bodova ostvaruju osobe do 35 godina starosti, te broju članova obiteljskog kućanstva podnositelju prijave, prema kojem mjerilu podnositelju prijave pripada za svakog člana obiteljskog domaćinstva, uključujući i podnositelja prijave, po 1 bod, a za svako malodobno dijete dodatnih 5 bodova. Temeljem navedene Odluke 17.4.2009. raspisan je Natječaj za davanje u najam javno najamnih stanova u naselju Sopnica – Jelkovec, koji je bio otvoren do 4.5.2009. Po provedenom natječaju utvrđena je 21.12.2009. Konačna lista reda prvenstva za odabir stana na kojoj je raspoređeno 394 osobe – obitelji.

Utrošena sredstva: za stanove uzete u najam od Zagrebačkog holdinga d.o.o., koji su namijenjeni za javni najam i za davanje u najam (tzv. socijalni stanovi), mjesečno se plaćala najamnina, počevši od svibnja 2009., u iznosu od 9.354.050,29 kune, bez PDV-a.

Donesena je Odluka o najmu stanova (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/09) kojom se uređuju uvjeti, postupak i mjerila za davanje stanova u najam, prvenstveno osobama koje nemaju riješeno stambeno pitanje, a slabijeg su imovnog stanja. Sukladno navedenoj Odluci 2. studenoga 2009. godine raspisan je Natječaj za davanje stanova u najam. Stanovi se daju u najam na vrijeme od tri godine sa zaštićenom najamninom. Osim na temelju Konačne liste reda prvenstva, sukladno Pravilniku o najmu stanova, koji je bio na snazi do stupanja na snagu gore navedene Odluke, stanovi se mogu davati u najam izvan liste reda prvenstva osobama u izuzetno teškom socijalno zdravstvenom položaju na temelju obrazloženog mišljenja Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, odnosno Gradskog ureda za zdravstvo i branitelje i Gradskog ureda za socijalnu skrb i osobe s invaliditetom. Stanovi se također daju u najam na vrijeme od tri godine sa zaštićenom najamninom.

U 2009. na temelju Konačne liste reda prvenstva dodijeljena su 803 stana, od kojih je 718 u Sopnici – Jelkovec, te 160 stanova obiteljima u izuzetno teškom socijalno zdravstvenom položaju od kojih je 100 na lokaciji Sopnica – Jelkovec.

Po gore navedenim osnovama, stambeno su zbrinute obitelji s više djece i to:

- 99 obitelji s troje djece;
- 29 obitelji s četvero djece;
- 11 obitelji s petero djece;
- 5 obitelji s šestero djece;
- 4 obitelji sa sedmero djece;
- 1 obitelj s osmero djece;
- 2 obitelji s devetoro djece;

– 1 obitelj s desetero djece.

Suradne institucije:

Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu skrb i branitelje, odnosno Gradski ured za zdravstvo i branitelje, te Gradski ured za socijalnu skrb i osobe s invaliditetom.

Utrošena sredstva:

Za stanove uzete u najam od Zagrebačkog holdinga d.o.o., koji su namijenjeni za javni najam i za davanje u najam (tzv. socijalni stanovi), mjesečno se plaćala najamnina, počevši od svibnja 2009., u iznosu od 9.354.050,29 kuna, bez PDV-a.

Utrošena sredstva: 74.832.402,32 kuna (za razdoblje svibanj – prosinac, bez PDV-a)

***Za potrebe provedbe mjere A 11. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera A 12. Osigurati snižene kamatne stope na kredite mladim parovima i obiteljima s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskim područjima**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja (kamatnih stopa na stambene kredite i korisnika)
2. izraditi strategiju stambenog zbrinjavanja mladih parova i obitelji s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskih područjima
3. izraditi prijedlog propisa kojim se uređuju kamatne stope na stambene kredite mladim parovima i obiteljima s djecom na području od posebnog državnog interesa, ruralnim i depopulacijskim područjima

**Provedba mjere:**

U tijeku.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Hrvatska banka za obnovu i razvitak* kao sunositelj aktivnosti za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike, nije izravno uključena, ali je voljna uključiti se u provedbu mjera odnosno pojedine aktivnosti za njihovu provedbu, unutar djelokruga svoje osnovne djelatnosti.

***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

***Grad Otočac*** u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva osigurava stambeno zbrinjavanje darovanjem osnovnog građevinskog materijala za izgradnju obiteljske kuće, popravak i obnovu vlastite kuće/stana te privremeno zbrinjavanje davanjem u najam stana na području posebne državne skrbi.

***Grad Šibenik*** u svom vlasništvu ima 190 stanova, a prioritet u ustupanju stanova na korištenje imaju obitelji s troje i više djece i obitelji slabijeg imovinskog stanja.

**Općina Blato** subvencionira kamate na stambene kredite mladim obiteljima (osobe do 35. godine života) u visini od 10.000,00 kuna po kreditu na rok od pet godina, kako bi se mladim obiteljima olakšalo rješavanje stambenog pitanja te ih se poticalo na ostanak u rodnome mjestu.

Za ovu aktivnost je u 2009. godini utrošeno ukupno 119.406,00 kuna.

**Općina Brinje** u suradnji s Ministarstvom mora, prometa i razvitka usmjerava mlade bračne parove i obitelji s djecom na korištenje Programa stambenog zbrinjavanja u PPDS-u.

### **Općina Dragalić**

Općina je u svojem urbanističkom planu uređenja planirala proširenje centralnog naselja Općine. Daljnje aktivnosti definirane su s ciljem izrade prostornih planova uređenja užih područja, a nakon toga u smjeru izrade projektne dokumentacije za potrebitu komunalnu infrastrukturu u svrhu omogućavanja što kvalitetnije razine pripremljenosti za gradnju obiteljskih kuća i na taj način osiguravanja uvjeta za ostanak na prostorima Općine.

Unatoč činjenici da sva naselja Općine pripadaju području I. skupine od posebne državne skrbi, Općina ima ohrabrujuće rezultate u provedbi programa stambenog zbrinjavanja mladih obitelji s djecom, što je rezultiralo povećanim doseljavanjem u naselja Mašić i Medari.

Suradne institucije: Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

**Općina Karlobag** je tijekom 2009. godine raspisala javni natječaj „Poticanje stambene izgradnje“. Mlade obitelji su mogle po povoljnijim cijenama od tržišnih kupiti zemljište u vlasništvu Općine.

**Općina Lovinac** izvijestila je o darivanju zemljišta u vlasništvu Općine u svrhu stambenog zbrinjavanja mladih parova i obitelji.

**Općina Punat** provodi program poticajne stanogradnje.

**Za potrebe provedbe mjere A 12. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.**

## **B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA**

### **♦ Ciljevi**

- unaprijediti i proširiti sustav obiteljskih potpora,
- osigurati kvalitativne promjene u financijskoj organizaciji života obitelji,
- redefinirati ulogu i značaj dosadašnjeg sustava obiteljskih potpora,
- omogućiti dostupnost usluga svim obiteljima u jednakoj mjeri,
- omogućiti roditeljima slobodan izbor u načinu korištenja roditeljskog dopusta,
- stvoriti pretpostavke za kvalitetan obiteljski život i kvalitetno roditeljstvo.

### **Mjera B 1. Posebnim propisom/zakonom institucionalizirati sustav obiteljskih potpora**

**Nositelji mjere:**



*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu stanja postojećeg sustava obiteljskih potpora
2. izraditi prijedlog za proširenje sustava obiteljskih potpora
3. donijeti poseban propis/zakon o sustavu obiteljskih potpora
4. izraditi analizu učinkovitosti donesenog propisa/zakona o sustavu obiteljskih potpora

**Provedba mjere:** Provedena.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti* osiguralo je pristup informacijama vezanim uz propisane postupke i načine utvrđivanja prava iz *Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama* (Narodne novine, 85/08 i 110/08), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine. Stručne službe Ministarstva pisanim putem i putem telefona odgovarale su na upite građana/ki o novinama iz Zakona te prema potrebi, u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, korisnicima/ama omogućile ostvarivanje pojedinih prava. Dodatno je Ministarstvo putem javnih nastupa čelnika i odgovorima na novinarske upite omogućilo i široj javnosti upoznavanje sa svim novostima koje je donio Zakon. Temeljem Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, u 2009. godini objavljeni su sljedeći pravilnici: Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja elektroničkog očevidnika o korisnicima prava na roditeljske i roditeljske potpore (Narodne novine, 18/09), Pravilnik o uvjetima i postupku za stjecanje prava zaposlenog roditelja ili samozaposlenog roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju na dopust ili na rad u skraćenom radnom vremenu radi njege djeteta (Narodne novine, 18/09 i 25/09), Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja izvješća o ostvarivanju prava na roditeljske i roditeljske potpore (Narodne novine, 18/09) i Pravilnik o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na stanku za dojenje djeteta i prava na trudnički ili dojenački dopust s pravom na naknadu plaće (Narodne novine, 24/09).

Za isplatu roditeljskih i roditeljskih potpora iz državnog proračuna s razdjela Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, u dijelu koji nije pokriven obveznim zdravstvenim osiguranjem, isplaćeno je 1.032.256.435,00 kuna.

***Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje***

Predstavnik Zavoda sudjelovao je u radnoj skupini za izradu posebnog zakona o sustavu obiteljskih potpora osnovanoj u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti tijekom 2008. godine.

Predstavnica Zavoda sudjelovala je u radu Povjerenstva za praćenje provedbe Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, osnovanom tijekom 2009. godine, u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Analizirano je i ocijenjeno trenutno stanje provedbe Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama te su se tijekom cijele godine rješavali problemi iz prakse vezani uz provedbu navedenog Zakona.

Za provedbu Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama u dijelu koji se odnosi na roditeljski dopust do 6 mjeseca života u državnim proračunu na razdjelu Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje osigurana sredstva u iznosu od 971.815.747,00 kuna.

### ***Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje***

Predstavnica Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje sudjelovala je u izradi analize stanja postojećeg sustava obiteljskih potpora.

Suradne institucije: Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

### ***Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske***

- *Provođenje edukacije i upoznavanje potencijalnih korisnika s pravima i zakonskim uređenjem*

- *Provođenje edukacije poslodavaca o korisnim učincima fleksibilnog korištenja dodatnoga roditeljnog odnosno roditeljskog dopusta (2009. - 2010.)*

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova sustavno prati provedbu zakona koji reguliraju obiteljsku problematiku, pa tako i roditeljne dopuste te radi na promociji i podizanju razine svijesti o potrebi i pravu očeva da koriste roditeljne dopuste budući da je broj muškaraca koji koriste tu zakonsku mogućnost još uvijek jako mali. Tijekom 2009. dala je nekoliko izjava medijima vezanih uz obiteljsku problematiku, a među ostalim, govorila je o tome i prilikom sudjelovanja na okruglim stolovima u organizaciji nevladinih udruga i povjerenstava za ravnopravnost spolova županija i gradova Republike Hrvatske.

***Za potrebe provedbe mjere B 1. Državnom proračunu 2009. osigurana su sredstva u ukupno iznosu od 2.004.072.898,00 kuna .***

**Mjera B 2. Osigurati isplatu jednokratne pomoći za opremu novorođenog djeteta u visini 70% proračunske osnovice**

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje*

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu primjene Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta
2. uskladiti iznos jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta s rastom proračunske osnovice
3. izmijeniti Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta
4. izraditi analizu učinkovitosti donesenih izmjena postojećeg propisa

#### **Provedba mjere:**

Provedena.

#### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti* je na proračunskim pozicijama osiguralo dostatna financijska sredstva za daljnju provedbu isplate jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta, sukladno uvjetima iz Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama. Za isplatu jednokratne novčane potpore utrošeno je 99.240.508,06 kuna za 43.048 korisnika/ca.

***Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje***

Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, 85/08 i 110/08) je utvrđeno pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete u visini 70% proračunske osnovice uz uvjete predviđene istim Zakonom.

Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta (Narodne novine, broj 58/94) nije izmijenjen, već je isti stavljen izvan snage s obzirom da se navedena problematika isključivo regulira odredbama Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama.

***Ukupno utrošena sredstva za mjeru B 2. iz Državnog proračuna iznose: 99.240.508,06 kuna.***

### **Mjera B 3. Osigurati doplatka za djecu sukladno ostvarenom dohotku u obitelji**

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje*

#### **Aktivnosti:**

1. uskladiti postojeće propise vezane uz sustav doplatka za djecu
2. donijeti jedinstven propis kojim bi se uredio sustav obiteljskih potpora
3. utvrditi iznose doplatka za djecu sukladno ostvarenom dohotku u obitelji
4. izvršiti reviziju iznosa doplatka za djecu svake dvije godine

#### **Provedba mjere:**

Provedena.

#### ***♦ Postignuti rezultati u 2009. godini***

##### ***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osnovalo je Radnu skupinu za analizu provedbe Zakona o doplatku za djecu. U Radnu skupinu imenovani/e su predstavnici/ce Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Radna skupina ima sljedeće zadaće: 1. izraditi Nacrt prijedloga zakona kojim se odredbe Zakona o doplatku za djecu usklađuju sa zaključkom Ustavnog suda Republike Hrvatske, 2. izraditi prijedlog Zakona o doplatku za djecu sukladno primjeni pravne stečevine Europske unije u području sustava koordinacije socijalne sigurnosti i 3. izraditi prijedlog poboljšanja odgovarajućih odredbi Zakona o doplatku za djecu u svrhu njegove djelotvornije primjene. Tijekom 2009. godine za isplatu doplatka za djecu utrošeno je 1.760.785.185,84 kuna za 212.214 korisnika/ca i 402.528 djece.

##### ***Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje***

Prema Zakonu o doplatku za djecu (Narodne novine, 94/01, 138/06 i 107/07), pravo na doplatka na djecu ostvaruje se pod uvjetom dohodovnog cenzusa za sve korisnike osim onih koji imaju djecu s težim oštećenjem zdravlja, te za djecu poginulih zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja u skladu sa Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine, 174/04, 92/05, 107/07, 65/09 i 137/09), za koju se pravo na doplatka za djecu ostvaruje bez dohodovnog cenzusa.

Suradne institucije: Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

**Ukupno utrošena sredstva za mjeru B 3. iz Državnog proračuna iznose: 1.760.785.185,84 kuna.**

<b>Mjera B 4. Osigurati isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji</b>
--

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Aktivnosti:**

1. za korisnike doplatka za djecu uvesti pronatalitetni dodatak za treće i četvrto dijete u jedinstveni propis/zakon o sustavu obiteljskih potpora
2. utvrditi visinu iznosa pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete
3. provesti uvodne analize učinkovitosti mjere svake dvije godine, a cjelovitu analizu za pet godina od početka provedbe mjere

**Provedba mjere:**

Provedena.

♦ **Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti* je uz osnivanje *Radne skupine za analizu provedbe Zakona o doplatku za djecu* surađivalo s Nacionalnim uredom stalnog predstavnika Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) u izradi analitičkog izvješća *Uloga učinkovitosti dječjih doplataka i socijalne pomoći kao mehanizama socijalne sigurnosne mreže*. Izvješće iskazuje podatke iz kojih je, među ostalim, razvidno kako doplatka za djecu ima ulogu u smanjivanju dječjeg siromaštva općenito, a najviše u kućanstvima s četvero i više djece. Temeljem provedenih analiza, izvješće donosi i nekoliko preporuka za učinkovitiju raspodjelu sredstava za doplatka za djecu, koje bi, prema mišljenju stručnjaka osigurale bolju ciljanost doplatka za djecu. Za isplatu pronatalitetnog dodatka utrošeno je 363.789.000,00 kuna za 34.658 djece. Napomena: broj korisnika i sredstva za isplatu pronatalitetnog dodatka sadržani su u ukupnom broju korisnika i isplaćenih sredstava za doplatka za djecu.

Utrošena sredstva: 363.789.000,000 kuna osigurana su u okviru ukupnih izdataka za doplatka za djecu.

**Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje**

- *Za korisnike doplatka za djecu uvesti pronatalitetni dodatak za treće i četvrto dijete u jedinstveni propis/zakon o sustavu obiteljskih potpora.*

Planirana aktivnost provedena je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu (Narodne novine, 138/06), a Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od 1. siječnja

2007. u sklopu provedbe prava na doplatu za djecu provodi i ostvarivanje prava i isplatu pronatalitetnog dodatka za treće i četvrto dijete u obitelji.

Suradne institucije: Ministarstvo financija i Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva  
Za isplatu pronatalitetnog dodatka utrošeno je 363.789.000,00 kuna za 46.439 korisnika doplatka za djecu.

**Tablica 1. PRONATALITETNI DODATAK (čl. 18 ZDD-a) u 2009.**

U mjesecu	Broj korisnika doplatka za djecu	Ukupna sredstva za isplatu (kn)
0	1	2
siječnju	48611	30.785.000,00
veljači	48918	30.966.000,00
ožujku	49274	31.147.500,00
travnju	39071	25.099.500,00
svibnju	45424	32.675.000,00
lipnju	47683	32.323.500,00
srpnju	48412	31.391.500,00
kolovožu	48828	31.353.500,00
rujnu	49163	31.463.000,00
listopadu	41478	26.577.500,00
studenom	44577	29.965.500,00
prosincu	45827	30.041.500,00
<b>UKUPNO</b>		<b>363.789.000,00</b>
<i>Prosjek</i>	<i>46439</i>	<i>30.315.750,00</i>

#### *Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Krapinsko-zagorska županija** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć obiteljima za treće i svako daljnje novorođeno dijete u iznosu 1.000,00 kuna, sukladno Odluci o ostvarivanju prava iz programa socijalne skrbi Krapinsko-zagorske županije.

**Zagrebačka županija** je dostavila podatke vezane uz isplatu pronatalitetnog dodatka za jedinice lokalne samouprave koje su dostavile svoja izvješća kako slijedi:

**Općina Križ** isplaćuje za treće dijete 2.000,00 kuna. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Grad Sveti Ivan Zelina** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 1.500,00 kuna. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Grad Čazma** isplaćuje za treće i svako sljedeće dijete 1.000,00 kuna. Za ovu aktivnost te jednokratne novčane potpore za svako novorođenče utrošeno je ukupno 79.000,00 kuna za 80-ak obitelji. Napomena: u izvješću se ne navode pojedinačni podatci za različite kategorije korisnika/ca.

**Grad Dubrovnik** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 4.000,00 kuna.

**Grad Gospić** isplaćuje za treće dijete 5.000,00 kuna, a za svako sljedeće dijete naknada se uvećava za 1.000,00 kuna. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Grad Klanjec** od dana 30. lipnja 2009. godine, za drugo i svako sljedeće dijete isplaćuje 2.000,00 kuna (do tog dana dodatak je iznosio 800,00 kuna).

**Grad Korčula** za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 1.500,00 kuna.

**Grad Krapina** za treće dijete isplaćuje 3.000,00 kuna, a za svako sljedeće iznos pomoći uvećava se za 1.000,00 kuna.

**Grad Mali Lošinj** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 10.000,00 kuna, a za četvrto dijete u iznosu od 5.000,00 kuna.

Napomena: ukoliko se radi o obitelji čiji prosječni mjesečni prihodi nisu veći od cenzusa utvrđenog Socijalnim programom Grada Malog Lošinja, navedeni iznosi pronatalitetnog dodatka uvećavaju se za 2.000,00 kuna.

**Grad Orahovica** za treće dijete isplaćuje 3.000,00 kuna, za četvrto dijete 4.000,00 kuna, za peto i svako daljnje dijete 5.000,00 kuna te za rođenje blizanaca (uz zbrajanje iz naprijed navedenih iznosa) Grad Orahovica dodjeljuje i poseban poklon. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Grad Otočac** isplaćuje za treće i svako sljedeće dijete 3.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 36.000,00 kuna

#### **Grad Pakrac**

Prema Odluci o naknadi majkama novorođenog djeteta, svaka obitelj za treće i četvrto, odnosno svako sljedeće dijete dobiva naknadu u iznosu kako slijedi:

- za treće dijete 2.000,00 kuna,
- za četvrto i svako sljedeće dijete 3.000,00 kuna.

U 2009. godini isplaćeno je za treće, četvrto i peto dijete kako slijedi:

- 8 naknada za treće dijete – 16.000,00 kuna,
- 6 naknada za četvrto dijete – 18.000,00 kuna.

U 2009. godini Grad je naknadom pomogao 14 višečlanih obitelji.

Utrošena sredstva: 34.000,00 kuna

**Grad Požega** za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 2.000,00 kuna.

**Grad Slatina** isplaćuje za treće i svako sljedeće dijete 3.000,00 kuna. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Grad Slunj** za treće dijete isplaćuje 4.000,00 kuna, a za svako sljedeće iznos pomoći uvećava se za 1.000,00 kuna.

**Grad Vrbovsko** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 7.500,00 kuna

**Grad Zagreb**

Gradska skupština Grada Zagreba je donijela novu Odluku o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta dana 16. ožujka 2009. godine, kojom su značajno povećani iznosi novčane pomoći, naročito za treće i svako sljedeće dijete u obitelji. Roditelji su informirani obavijestima Ureda koje se dostavljaju zagrebačkim rodilištima, domovima zdravlja, a u suradnji s udrugom Roda informiranje je iscrpnije s tim da svaka majka – roditeljica dobiva i brošuru koju izdaje udruga Roda kao pomoć u podizanju i odgoju novorođenog djeteta.

Grad Zagreb za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje iznos od 66.000,00 kn u jednakim godišnjim obrocima kroz 6 kalendarskih godina.

**Općina Bedekovčina** za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 2.000,00 kuna.

**Općina Blato** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 60.000,00 kuna, a za četvrto i svako sljedeće dijete u iznosu od 72.000,00 kuna

**Općina Dobrinj** za treće i četvrto dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 2.500,00 kuna.

**Općina Đurmanec** za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 4.000,00 kuna.

**Općina Fužine** za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 10.000,00 kuna.

**Općina Gornja Vrba** za treće, četvrto i svako sljedeće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 1.500,00 kuna.

**Općina Ivankovo** isplaćuje 700,00 kuna za peto i svako sljedeće dijete. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Općina Jarmina** isplaćuje 600,00 kuna za treće i svako sljedeće dijete. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Općina Jesenje** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 15.000,00 kuna, a za četvrto dijete u iznosu od 20.000,00 kuna.

**Općina Kamanje** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 10.000,00 kuna, a za četvrto dijete u iznosu od 20.000,00 kuna.

**Općina Karlobag** isplaćuje za treće dijete 9.500,00 kuna i za četvrto 12.000,00 kuna. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Općina Lovas** isplaćuje za treće dijete 8.000,00 kuna, za četvrto i svako sljedeće dijete 10.000,00 kuna. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Općina Lumbarda** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 3.000,00 kuna, a za četvrto dijete u iznosu od 5.000,00 kuna.

**Općina Nova Bukovica** isplaćuje za drugo i svako sljedeće dijete od 1.500,00 do 3.000,00 kuna. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Općina Petrijevci** za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 3.000,00 kuna.

**Općina Pirovac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 3.000,00 kuna, te se pomoć uvećava za isti iznos za svako sljedeće dijete.

**Općina Punat** za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 5.000,00 kuna

**Općina Rakovica** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna, te se taj iznos za drugo i svako sljedeće dijete uvećava za 1.000,00 kuna

**Općina Skrad** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 2.000,00 kuna, a za četvrto dijete u iznosu od 2.250,00 kuna.

**Općina Stubičke Toplice** za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje novčanu pomoć u iznosu od 1.500,00 kuna.

**Općina Sv. Petar u Šumi** isplaćuje za treće i svako sljedeće dijete 7.000,00 kuna. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Općina Tinjan** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 5.000,00 kuna, a za četvrto dijete u iznosu od 10.000,00 kuna.

**Općina Viljevo** za treće i svako sljedeće dijete isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć u iznosu od 1.700,00 kuna.

**Općina Zdenci** isplaćuje za treće rođeno dijete 2.500,00 kuna, za četvrto dijete 3.000,00 kuna, a za svako sljedeće 5.000,00 kuna. Za četvrto dijete u obitelji, uz naknadu od 3.000,00 kuna isplaćuje se i 4.000,00 kuna na ime kumstva.

Utrošena sredstva: 12.000,00 kuna

**Općina Zlatar Bistrica** za treće dijete isplaćuje 3.000,00 kuna, a za svako sljedeće iznos pomoći uvećava se za 1.000,00 kuna.

**Općina Žakanje** za treće dijete isplaćuje pronatalitetni dodatak u iznosu od 5.000,00 kuna.

**Ukupno utrošena sredstva za mjeru B 4. iz Državnog proračuna iznose: 363.789.000,00 kuna.**

<b>Mjera B 5. Poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na isplatu dodatka za dijete</b>
---



**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. uvesti dodatak za dijete od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u jedinstveni propis/zakon o sustavu obiteljskih potpora
3. utvrditi visinu iznosa dodatka za dijete
4. provesti analizu učinkovitosti mjere kroz vremensko razdoblje od pet godina

**Provedba mjere:** Provedena

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti* kroz provedbu redovitih aktivnosti, posebice u području senzibilizacije i informiranja te provedbu natječaja „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“ osigurava jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave upoznavanje šire javnosti s pozitivnim učincima i mjerama koje poduzimaju.

**Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**

*Bjelovarsko-bilogorska županija* donijela je odluku o pomoći za opremu novorođenog djeteta u obitelji u visini 500,00 kuna za svako novorođeno dijete u Županiji.

Isplaćene su potpore za 1.000 novorođene djece na području Županije na način da su potpore isplaćivane obitelji, a gradovi i općine su još sukladno svojoj odluci isplaćivale dodatnu potporu obiteljima.

Iznos dodatka za novorođeno dijete od strane općina i gradova na području Bjelovarsko-bilogorske županije:

- |                              |             |
|------------------------------|-------------|
| 1. Grad Daruvar              | 500,00 kuna |
| 2. Grad Čazma                | 500,00 kuna |
| 3. Grad Bjelovar             | 500,00 kuna |
| 4. Grad Garešnica            | 500,00 kuna |
| 5. Grad Grubišno Polje       | 500,00 kuna |
| 6. Općina Đulovac            | 500,00 kuna |
| 7. Općina Berek              | 500,00 kuna |
| 8. Općina Dežanovac          | 500,00 kuna |
| 9. Općina Hercegovac         | 500,00 kuna |
| 10. Općina Ivanska           | 500,00 kuna |
| 11. Općina Kapela            | 500,00 kuna |
| 12. Općina Končanica         | 500,00 kuna |
| 13. Općina Nova Rača         | 500,00 kuna |
| 14. Općina Rovišće           | 500,00 kuna |
| 15. Općina Severin           | 500,00 kuna |
| 16. Općina Sirač             | 500,00 kuna |
| 17. Općina Šandrovac         | 500,00      |
| 18. Općina Štefanje          | 500,00 kuna |
| 19. Općina Velika Pisanica   | 500,00 kuna |
| 20. Općina Velika Trnovitica | 500,00 kuna |
| 21. Općina Veliki Grđevac    | 500,00 kuna |
| 22. Općina Veliko Trojstvo   | 500,00 kuna |
| 23. Općina Zrinski Topolovac | 500,00 kuna |

### ***Karlovačka županija***

U 2009. godini nastavljeno je s provedbom Odluke o pomoći za opremu drugog po redu novorođenog djeteta u obitelji, koja se isplaćivala kao jednokratna novčana pomoć u iznosu od 3.000,00 kuna (500,00 kuna mjesečno za razdoblje prvih šest mjeseci od rođenja djeteta). Jedinice lokalne samouprave na području Županije također su nastavile sa stimuliranjem pronatalitetne politike i to kroz jednokratne novčane pomoći za novorođenčad u okviru mogućnosti svog proračuna.

Iznos dodatka za novorođeno dijete od strane općina i gradova na području Karlovačke županije:

1. Grad Karlovac	1.000,00 kuna
2. Općina Duga Resa	1.000,00 kuna
3. Grad Ogulin	2.000,00 kuna
4. Grad Slunj	1.000,00 kuna
5. Grad Ozalj	1.000,00 kuna
6. Općina Barilović	2.000,00 kuna
7. Općina Plaški	1.250,00 kuna
8. Općina Ribnik	2.000,00 kuna
9. Općina Bosiljevo	5.000,00 kuna
10. Općina Josipdol	1.000,00 kuna
11. Općina Saborsko	5.000,00 kuna
12. Općina Kamanje	
- za prvo i drugo dijete	500,00 kuna
13. Općina Lasinja	2.000,00 kuna
14. Općina Generalski Stol	2.000,00 kuna
15. Općina Cetingrad	1.500,00 kuna
16. Općina Rakovica	2.000,00 kuna
- za drugo dijete se ovaj iznos povećava za	1.000,00 kuna
17. Općina Žakanje	
- za prvo i drugo dijete	1.000,00 kuna
18. Općina Netretić	2.000,00 kuna
19. Općina Krnjak	1.500,00 kuna
20. Općina Draganić	1.500,00 kuna
21. Općina Vojnić	1.000,00 kuna
22. Općina Tounj	3.000,00 kuna

U 2009. godini zaprimljeno je 423 zahtjeva obitelji za isplatu jednokratne novčane pomoći za opremu drugog po redu novorođenog djeteta, a isplaćeno je ukupno 1.269.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 1.269.000,00 kuna

### ***Osječko-baranjska županija***

Za 2.975 rođene djece obitelji su primile potporu u iznosu od 550,00 kuna na području Županije.

Suradne institucije: Hypo-Alpe-Adria-Bank d.d, Osijek, kroz program Hypo Limač štednje isplaćuje obiteljima 500,00 kuna na otvorenoj štednoj knjižici za dijete te je Osječko-baranjska županija dodala 50,00 kuna za svako dijete

Utrošena sredstva: 1.487.500,00 kuna

### ***Primorsko-goranska županija***

Iznos dodatka za novorođeno dijete od strane općina i gradova na području primorsko-goranske županije:

1. Općina Mrkopalj	1.500,00 kuna
2. Općina Ravna Gora	1.000,00 kuna
3. Općina Skrad	1.500,00 kuna za prvo, a 1.750,00 kuna za drugo dijete
4. Općina Fužine	
- za prvo i drugo dijete	3.000,00 kuna
5. Grad Bakar	2.000,00 kuna
6. Grad Kraljevica	1.000,00 kuna
7. Grad Kastav	1.000,00 kuna
(dodatno Grad provodi Program predblagdanskog darivanja novorođenčadi, predškolaca i učenika 1. razreda osnovne škole)	
8. Grad Vrbovsko	5.000,00 kuna za prvo, a 6.000,00 kuna za drugo dijete
9. Grad Novi Vinodolski	2.000,00 kuna
10. Grad Cres	2.000,00 kuna

**Zadarska županija** za 20 jedinica lokalne samouprave, koje su dostavile podatke (ukupno postoje 34 jedinice lokalne samouprave), izvješćuje o poteškoćama u prikupljanju i objedinjavanju podataka za mjere 4. i 5. u ovom području te navodi da su ukupno utrošena sredstva u iznosu od 2.043.000,00 kuna. Pojedinačni iznosi za jedinice lokalne samouprave s područja Zadarske županije iskazani su u Tablici broj 20.

Utrošena sredstva: 2.043.000,00 kuna

**Zagrebačka županija** izvijestila je kako će u što kraćem roku ustrojiti nadležnu službu za praćenje provedbe Nacionalne populacijske politike. Iz navedenog razloga nije dostavljeno objedinjeno izvješće po pojedinačnim mjerama Nacionalne populacijske politike za područje Županije. Županija je dostavila podatke vezane uz isplatu potpore za novorođeno dijete za jedinice lokalne samouprave koje su dostavile svoja izvješća kako slijedi:

**Općina Križ** za prvo dijete isplaćuje 1.500,00 kuna, a za drugo 1.700,00 kuna. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Stupnik** isplaćuje 2.000,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Farkaševac** isplaćuje 500,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Grad Sveti Ivan Zelina** za prvo dijete isplaćuje 1.000,00 kuna. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Grad Belišće** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Grad Čazma** isplaćuje pomoć u iznosu od 1.000,00 kuna jednokratno. Ovu naknadu je ostvarilo ukupno 80-ak obitelji, a utrošeno je 79.000,00 kuna. Napomena: U iznos od 79.000,00 kuna uključeni su i roditelji trećeg i svakog sljedećeg djeteta. U izvješću se ne navode pojedinačni podatci za različite kategorije korisnika/ca.

Utrošena sredstva (za mjeru 4. i 5.): 79.000,00 kuna

**Grad Donja Stubica** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Grad Donji Miholjac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Grad Dubrovnik** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za prvo novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna, a za drugo dijete 2.500,00 kuna.

Napomena: za svako novorođeno dijete, čiji roditelji imaju prebivalište u povijesnoj gradskoj jezgri i na području Elafitskog otočja, isplaćuje se iznos od 10.000,00 kuna.

**Grad Đakovo** je u 2009. godini izdvojio sredstva za jednokratnu novčanu pomoć roditeljima za novorođeno dijete s prebivalištem na području Grada Đakova. Ovom pronatalitetnom mjerom Grad želi učiniti pomak naprijed u mikrolokalnim demografskim kretanjima. Isplaćena je pomoć za 90 djece u iznosu 3.000,00 kuna po djetetu.

Ukupno je isplaćeno 270.000,00 kuna.

**Grad Gospić** isplaćuje za prvorođeno dijete 3.000,00 kuna, a za drugo dijete 4.000,00 kuna.

Utrošena sredstva (za mjeru 4. i 5.): 488.000,00 kuna

**Grad Ilok** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 66.000,00 kuna

**Grad Klanjec** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Grad Korčula** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

**Grad Krapina** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna, a za drugo dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

**Grad Kutjevo** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Grad Lipik** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Grad Mali Lošinj** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.500,00 kuna, a za drugo dijete u iznosu od 5.000,00 kuna.

Napomena: ukoliko se radi o obitelji čiji prosječni mjesečni prihodi nisu veći od cenzusa utvrđenog Socijalnim programom Grada Malog Lošinja, navedeni iznosi jednokratne novčane pomoći uvećavaju se za 2.000,00 kuna.

**Grad Našice** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Grad Novalja** isplaćuje 2.000,00 kuna za novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 70.000,00 kuna.

**Grad Nova Gradiška** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

**Grad Osijek** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 4.000,00 kuna.

**Grad Orahovica** isplaćuje 1.000,00 kuna za prvo dijete, a za drugo dijete 2.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 80.000,00 kuna

**Grad Oroslavje** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

**Grad Otočac** isplaćuje 1.000,00 kuna za prvo novorođeno dijete, a za drugo dijete 2.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 110.000,00 kuna

**Grad Otok** isplaćuje 1.500,00 kuna za novorođeno dijete.

Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Grad Pakrac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna, a za drugo dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

**Grad Požega** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za prvo i drugo novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Grad Rijeka** – Donesen je Zaključak Poglavarstva Grada Rijeke o visini iznosa jednokratne potpore za novorođenče u iznosu od 1.000,00 kuna. Isplaćeno je 1.073 jednokratne potpore te 204 poklon bonova za opremu novorođenčeta za korisnike/ce Socijalnog programa Grada Rijeke.

Utrošena su sredstva u iznosu od 1.073.000,00 kuna.

**Grad Senj** isplaćuje 1.000,00 kuna za prvorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Grad Slatina** za prvo dijete isplaćuje 1.500,00 kuna, a za drugo dijete 2.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 270.000,00 kuna

#### **Grad Slavonski Brod**

Sukladno Odluci o socijalnoj skrbi Grada Slavonskog Broda (Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije, 14/07) Grad isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Grad Sveta Nedelja** utrošio je 209.000,00 kuna za isplatu pomoći za opremu za novorođeno dijete. Pojedinačni iznos naknade nije naveden u izvješću.

**Grad Šibenik** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 400.000,00 kuna

#### **Grad Velika Gorica**

Grad Velika Gorica donio je 2004. godine *Odluku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na pomoć za opremu novorođenog djeteta* (Službeni glasnik Grada Velike Gorice, 1/04). Na taj je način Grad Velika Gorica osigurao sredstva i utvrdio kriterije za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći svoj novorođenoj djeci koja imaju prebivalište na području Grada. Kriteriji dodjele jednokratne pomoći su prebivalište novorođenog djeteta na području Grada Velike Gorice i podnošenje Zahtjeva za pomoć za opremu novorođenčeta u roku od 3 mjeseca od rođenja djeteta.

Otpriblike 750 djece sa prebivalištem u Gradu svake godine dobije na početku svog života jednokratnu novčanu pomoć u iznosu od 1.500,00 kuna,.

**Grad Vinkovci** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 395.000,00 kuna

**Grad Virovitica** nastavio je s isplatom jednokratne pomoći povodom rođenja djeteta u iznosu od 1.000,00 kuna po djetetu.  
Utrošena sredstva: 200.000,00 kuna

**Grad Vukovar** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 249.000,00 kuna

#### **Grad Zabok**

Grad odobrava novčane naknade roditeljima za svako novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna. U 2009. godini organizirana su dva prijma za roditelje novorođene djece, prilikom kojih su roditeljima dodijeljene novčane pomoći za djecu i prigodni pokloni.

#### **Grad Zagreb**

Grad isplaćuje novčanu pomoć za prvo dijete 3.600,00 kuna u jednakim obrocima kroz tri kalendarske godine  
Za drugo dijete isplaćuje 7.200,00 kuna u jednakim obrocima kroz 3 kalendarske godine.

Isplaćene novčane pomoći kako slijedi:

Za 7.064 pomoći korisnika prava iz I-XI. 2009. i korisnika prava za I. i II. dijete iz XII. 2008. isplaćeno je:

- za prvo dijete	3.405 pomoći	6.944.400,00 kn
- za drugo dijete	2.437 pomoći	9.560.400,00 kn
- za prvo i drugo dijete	80 pomoći	471.600,00 kn
- za treće i svako daljnje dijete	1.093 pomoći	11.179.000,00 kn
- za drugo i treće dijete	36 pomoći	516.000,00 kn
- za treće i četvrto dijete	10 pomoći	204.000,00 kn
- za prvo, drugo i treće dijete	3 pomoći	50.600,00 kn

**Dodatno:** U skladu s materijalnim mogućnostima, omogućuje se isplata jednokratne pomoći za novorođenu djecu od strane podružnica Zagrebačkog holdinga i drugih poslodavaca kao dodatne potpore obiteljima svojih zaposlenika.

Veća trgovačka društva i drugi poslodavci u skladu s kolektivnim ugovorima, koji reguliraju plaće i druge naknade zaposlenicima, daju različite iznose jednokratne pomoći za novorođenu djecu .

Utrošena sredstva: 28.926.000,00 kuna

**Grad Županja** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 83.000,00 kuna.

**Općina Antunovac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Bebrina** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Bedekovčina** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u visini 1.000,00 kuna, a za drugo dijete u iznosu od 1.500,00 kuna. Prilikom rođenja djeteta Općina dodjeljuje poklon djetetu – zlatni privjesak.

**Općina Biskupija** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Bizovac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Blato** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 5.000,00 kuna, a za drugo dijete u iznosu od 10.000,00 kuna

**Općina Bogdanovci** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 7.000,00 kuna.

**Općina Bogičevci** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 800,00 kuna.

**Općina Borovo** isplaćuje 500,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Bošnjaci** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 47.000,00 kuna

**Općina Brckovljani** isplaćuje 1.000,00 kuna za svako novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 93.000,00 kuna

**Općina Brinje** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 23.000,00 kuna

**Općina Brodski Stupnik** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Cerna** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Crnac** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 1.000,00 kuna

**Općina Čačinci** isplaćuje jednokratne novčane pomoći u iznosu od 1.000,00 kuna.  
Utrošena sredstva: 19.000,00 kuna

**Općina Čađavica** je tijekom 2009. godine isplaćivala 1.000,00 kuna po novorođenom djetetu. U izvješću nije naveden iznos ukupno utrošenih sredstava.

**Općina Čeminac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Davor** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Dežanovac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

**Općina Donji Lapac** isplaćuje jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 8.000,00 kuna

**Općina Dragalić** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Drenovci** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 48.000,00 kuna

**Općina Dubrava** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 33.000,00 kuna

**Općina Dubravica** isplaćuje 3.000,00 kuna za svako novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 33.000,00 kuna

**Općina Đulovac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

**Općina Đurđenovac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

**Općina Đurmanec** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna, a za drugo dijete u iznosu od 2.500,00 kuna

**Općina Erdut** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Ernestinovo** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Fažana** isplaćuje jednokratnu novčanu potporu u iznosu od 1.500,00 kuna.

Utrošena sredstva: 66.000,00 kuna

**Općina Feričanci** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Gorjani** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Gornji Bogičevci** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 800,00 kuna.

**Općina Gornja Stubica** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Gornja Vrba** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Gradec** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.



Utrošena sredstva: 35.000,00 kuna

**Općina Gradina** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 30.000,00 kuna

**Općina Gradište** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Hercegovac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

**Općina Hum na Sutli**

U 2009. godini isplaćeno je ukupno 158.000,00 kuna za potpore za novorođenu djecu.

**Općina Ivanska** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Levanjska Varoš** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Lobar** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna, te poklanja prigodni dar u iznosu od 500,00 kuna.

**Općina Lovinac** isplaćuje 3.000,00 kuna za novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 32.000,00 kuna

**Općina Lovran** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Lumbarda** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Lukač** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Jesenje** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna, a za drugo dijete u iznosu od 10.000,00 kuna.

**Općina Kaptol** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Karlobag** isplaćuje 4.500,00 kuna za prvo novorođeno dijete, a za drugo dijete 7.000,00 kuna.

Utrošena sredstva (za mjeru 4. i 5.): 46.500,00 kuna

**Općina Klinča Sela** isplaćuje 1.700,00 kuna za svako novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 90.100,00 kuna

**Općina Kloštar Ivanić** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Kneževi Vinogradi** roditeljima slabijeg imovinskog statusa isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1000,00 kuna te dodatnih 1.000,00 kuna oročenih do treće godine života djeteta.

Svim ostalim roditeljima isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna te dodatnih 1.000,00 kuna oročenih do treće godine života djeteta.

**Općina Končanica** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

**Općina Konjščina** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 800,00 kuna.

**Općina Kraljevec na Sutli** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Krapinske Toplice** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.300,00 kuna.

**Općina Kršan** isplaćuje 4.000,00 kuna za novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 68.000,00 kuna

**Općina Kumrovec** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Lovas** isplaćuje za prvo dijete 5.000,00 kuna, a za drugo dijete 6.000,00 kuna.

Utrošena sredstva (za mjeru 4. i mjeru 5.): 95.000,00 kuna

**Općina Luka** isplaćuje 1.500,00 kuna za svako novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 18.000,00 kuna

**Općina Mače** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna, te poklanja prigodni dar (zlatni nakit) u iznosu od 500,00 kuna.

**Općina Magadenovac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Markušica** isplaćuje 500,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Medulin** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

**Općina Mihovljan** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Negoslavci** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Nijemci** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.

Utrošena sredstva: 54.000,00 kuna

**Općina Nova Bukovica** za prvo dijete isplaćuje 1.000,00 kuna.  
Utrošena sredstva (za mjeru 4. i 5.): 31.000,00 kuna

**Općina Nova Kapela** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Nova Rača** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 500,00 kuna.

**Općina Nuštar** za svako novorođeno dijete isplaćuje naknadu u iznosu od 1.000,00 kuna.  
Utrošena sredstva: 61.000,00 kuna

**Općina Oriovac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Perušić** isplaćuje jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.  
Utrošena sredstva: 5.000,00 kuna

**Općina Petlovac**, od 1. lipnja 2009. godine isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna (do 1. lipnja 2009. godine jednokratna novčana pomoć za novorođeno dijete iznosila je 500,00 kuna)

**Općina Petrijevci** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna, a za drugo dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

**Općina Pirovac** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od visini 3.000,00 kuna.

**Općina Pitomača** za svako novorođeno dijete isplaćuje naknadu u iznosu od 1.000,00 kuna.  
Utrošena sredstva: 71.000,00 kuna

**Općina Pisarovina** isplaćuje 2.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 70.000,00 kuna

**Općina Plitvička Jezera** isplaćuje jednokratnu novčanu potporu za opremu novorođenog djeteta u iznosu od 2.000,00 kuna.  
Utrošena sredstva: 128.000,00 kuna

**Općina Podcrkavlje** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna.

**Općina Podgorač** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Pokupsko** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

**Općina Rakovica** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Rogoznica** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 3.000,00 kuna.

**Općina Satnica Đakovačka** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

**Općina Severin** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Sibinj** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Smokvica** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 5.000,00 kuna.

**Općina Sopje** za svako novorođeno dijete isplaćuje naknadu u iznosu od 2.000,00 kuna.  
Utrošena sredstva: 44.000,00 kuna.

**Općina Stari Mikanovci** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Strizivojna** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Stubičke Toplice** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za opremu prvog i drugog novorođenog djeteta u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Suhopolje** za svako novorođeno dijete isplaćuje naknadu u iznosu od 1.000,00 kuna.  
Utrošena sredstva: 57.000,00 kuna.

**Općina Sveti Križ Začretje** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

**Općina Sveti Lovreč** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 8.000,00 kuna

**Općina Sveti Petar u Šumi** isplaćuje 4.000,00 kuna za prvo dijete, a za drugo dijete 5.000,00 kuna.  
Utrošena sredstva: 71.000,00 kuna

**Općina Špišić Bukovica** za svako novorođeno dijete isplaćuje naknadu u iznosu od 1.000,00 kuna. Utrošena sredstva: 45.000,00 kuna.

**Općina Štitar** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 21.000,00 kuna.

**Općina Tinjan** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna, a za drugo dijete u iznosu od 3.000,00 kuna.

**Općina Tompojevci** isplaćuje 1.500,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošeno je 12.000,00 kuna.

**Općina Tordinci** isplaćuje 3.000,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Tovarnik** isplaćuje 7.000,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Trpinja** isplaćuje 2.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 108.000,00 kuna.

**Općina Udbina** isplaćuje jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete u iznosu od 1.300,00 kuna.  
Utrošena sredstva: 27.300,00 kuna

**Općina Veliko Trojstvo** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

**Općina Viljevo** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za prvo i drugo novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Vođinci** isplaćuje 1.000,00 kuna za novorođeno dijete.  
Utrošena sredstva: 32.000,00 kuna

**Općina Vrbanja** isplaćuje 1.500,00 kuna za novorođeno dijete. Ukupno utrošena sredstva nisu navedena u izvješću.

**Općina Zagorska Sela** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.000,00 kuna.

**Općina Zdenci** isplaćuje za prvo dijete 1.000,00 kuna, a za drugo dijete 1.500,00 kuna.  
Utrošena sredstva: 29.341,05 kuna

**Općina Zlatar Bistrica** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete u iznosu od 1.500,00 kuna, a za drugo dijete u iznosu od 2.000,00 kuna.

**Općina Župa Dubrovačka** isplaćuje jednokratnu novčanu pomoć za novorođeno dijete (za prvo i svako sljedeće dijete) u iznosu od 1.000,00 kuna.

<b>Mjera B 6. Rodiljnu naknadu zaposlene majke u vrijeme obveznoga roditeljnog dopusta vezati uz proračunsku osnovicu</b>
---

**Za potrebe provedbe mjere B 5. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.**

**Nositelji mjere:**

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Ministarstvo financija, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

**Aktivnosti:**

1. donijeti jedinstveni propis kojim bi se uredio sustav obiteljskih potpora
2. izraditi izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju
3. izraditi analizu učinkovitosti mjere za razdoblje od 2008. do 2012. godine

**Provedba mjere:** Provedena.

♦ **Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

Stupanjem na snagu Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, 85/08 i 110/08) mjera je provedena u cijelosti. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osigurat će izradu analize učinkovitosti mjere sukladno utvrđenom roku.

***Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje***

Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, 85/08 i 110/08) je utvrđeno pravo na naknadu plaće za vrijeme roditeljskog dopusta u visini 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Prema članku 42. stavku 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, 150/08) naknada plaće za vrijeme roditeljskog dopusta iznosi 100% od osnovice za naknadu i isplaćuje se bez limita.

Osnovica se utvrđuje prema prosjeku plaće isplaćene u razdoblju od šest mjeseci prije mjeseca u kojemu se otvara roditeljski dopust.

***Za potrebe provedbe mjere B 6. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera B 7. Isplatu naknade zaposlenim roditeljima u vrijeme korištenja dodatnoga roditeljskog odnosno roditeljskog dopusta vezati uz proračunsku osnovicu**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Ministarstvo financija*

**Aktivnosti:**

1. redefinirati dodatni roditeljski dopust u roditeljski dopust
2. donijeti jedinstveni propis kojim bi se uredio sustav obiteljskih potpora
3. urediti isplatu naknade zaposlenim roditeljima u vrijeme korištenja dodatnoga roditeljskog, odnosno roditeljskog dopusta i ugraditi je u Zakon o izvršenju Državnog proračuna
4. izjednačiti status majki i trudnica zaposlenih na ugovor o djelu i ugovor o volontiranju
5. izraditi Izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju

**Provedba mjere:**

Provedena.

♦ **Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

Stupanjem na snagu Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, 85/08 i 110/08) mjera je provedena u cijelosti.

***Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje***

Donesen je Zakon o roditeljskim potporama (Narodne novine, 85/08 i 110/08) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine. Redefiniran je roditeljski dopust od šestog mjeseca života djeteta do navršene godine odnosno tri godine starosti djeteta u roditeljski dopust.

Istim Zakonom naknada plaće za vrijeme roditeljskog dopusta vezana je uz proračunsku osnovicu na način da za prvih šest mjeseci korištenja roditeljskog dopusta za puno radno vrijeme ne može iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno, a za razdoblje nakon iskorištenih navedenih šest mjeseci naknada iznosi 50% proračunske osnovice mjesečno.

*- Izraditi Izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju*

Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, 150/08 i 94/09), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2009. godine, u cijelosti je usklađen sa Zakonom o roditeljskim potporama.

Nadalje, u članku 90. stavku 5. Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, broj 67/09, 116/09, 4/10 i 13/10), određuje se da se iznimno, u slučaju korištenja roditeljskog dopusta isti smatra neprekidnim bolovanjem, ako se započinje bez ijednog dana prekida nakon korištenja (između ostalog) i roditeljskog dopusta.

***Za potrebe provedbe mjere B 7. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera B 8. Omogućiti korištenje prava na roditeljsku naknadu svim majkama koje ne ostvaruju pravo kao zaposlene majke u vrijeme obveznoga roditeljskog dopusta u iznosu od najmanje 50% proračunske osnovice**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje*

**Aktivnosti:**

1. izraditi Izmjene i dopune Zakona o roditeljskom dopustu majki koje obavljaju samostalnu djelatnost i nezaposlenih majki
2. urediti korištenje predmetnog prava Zakonom o izvršenju Državnog proračuna
3. izraditi analizu učinkovitosti mjere

**Provedba mjere:**

Provedena.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

Stupanjem na snagu Zakona o roditeljskim potporama (Narodne novine, 85/08 i 110/08) mjera je provedena u cijelosti. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osigurat će izradu analize učinkovitosti mjere sukladno utvrđenom roku.

***Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje***

Zakonom o roditeljskim potporama (Narodne novine, 85/08 i 110/08) je utvrđeno pravo na roditeljsku i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu za: majke izvan sustava rada, nezaposlene roditelje, roditelje koji ostvaruju drugi dohodak te roditelje poljoprivrednike izvan sustava poreza na dobit koji ostvaruju pravo na roditeljsku poštedu od rada [u

trajanju od šest mjeseci + šest mjeseci (za prvo i drugo dijete), odnosno šest mjeseci + 30 mjeseci (za blizance, treće i svako sljedeće dijete), a koji se mogu koristiti sve do osme godine života djeteta].

***Za potrebe provedbe mjere B 8. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera B 9. Osigurati doprinose za mirovinsko osiguranje u visini bruto plaće zaposlenih majki i roditelja, u vrijeme korištenja obveznoga roditeljnog i dodatnoga roditeljnog, odnosno roditeljskog dopusta**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Ministarstvo financija*

**Aktivnosti:**

1. izraditi izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju
2. izraditi izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju
3. urediti korištenje predmetnog prava Zakonom o izvršenju Državnog proračuna
4. utvrditi visinu doprinosa za mirovinsko osiguranje
5. osigurati redovitu uplatu doprinosa za mirovinsko osiguranje

**Provedba mjere:**

Planirano u narednom razdoblju.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

Prema odredbama Nacionalne populacijske politike, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je glavni nositelj i koordinator provedbe *Mjere 9. Osigurati doprinose za mirovinsko osiguranje u visini bruto plaće zaposlenih majki i roditelja, u vrijeme korištenja obveznoga roditeljnog i dodatnoga roditeljnog, odnosno roditeljskog dopusta.* Sunositelji su Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo financija, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti uputilo je dopise sunositeljima provedbe mjera Nacionalne populacijske politike, kojim su zatražena imenovanja predstavnika u radnu skupinu. Zaključno s danom 19. rujna 2008. godine, svi sunositelji dostavili su zatražene prijedloge imenovanja. Vezano uz osnivanje navedene radne skupine Mjera 9. zahtijeva izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju, Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, uređivanje korištenja predmetnog prava prema Zakonu o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske te utvrđivanje visine doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Osnivanje ove radne skupine iziskivalo bi dodatna opterećenja Državnog proračuna, koja u ovom trenutku nisu moguća te iz tog razloga navedena radna skupina nije još osnovana.

***Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva***

Dopisom Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti od 7. kolovoza 2008. godine, kojim je zatraženo imenovanje člana radne skupine, potvrđeno je da će spomenuto Ministarstvo pristupiti osnivanju radne skupine za provedbu mjere 9. kako bi na



taj način zajedničkim radom djelovali u cilju provedbe mjera Nacionalne populacijske politike. Međutim radna skupina nije započela s radom, niti je članovima bio upućen zadatak u svezi provedbe navedene mjere.

Slijedom navedenog Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva nije u mogućnosti dostaviti izvješće o provedenoj mjeri.

#### ***Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje***

Uočena je potreba da se dopuni Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, 85/08 i 105/08) odredbom o mirovinskom osiguranju za vrijeme korištenja obveznoga roditeljskog i dodatnoga roditeljskog, odnosno roditeljskog dopusta. S tim u vezi je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje 12. ožujka 2009. uputio Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti dopis *Provedba Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama*.

Suradne institucije: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Ministarstvo financija

#### ***Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje***

Predstavnik Zavoda sudjelovao je u radnoj skupini za izradu posebnog zakona o sustavu obiteljskih potpora osnovanoj u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti tijekom 2008. godine. Predstavnica Zavoda sudjelovala je u radu Povjerenstva za praćenje provedbe Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, osnovanom tijekom 2009. godine, u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, 85/08 i 110/08) utvrđeno je da zaposleni ili samozaposleni roditelj, za vrijeme korištenja prava iz istog Zakona, ima prava iz obveznog mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

***Za potrebe provedbe mjere B 9. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera B 10. Uvesti mogućnost fleksibilnog korištenja dodatnoga roditeljskog odnosno roditeljskog dopusta za zaposlene roditelje do osme godine života djeteta**

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Državni inspektorat, Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova*

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi izmjene i dopune Zakona o radu
2. provoditi edukaciju i upoznavati potencijalne korisnike s pravima i zakonskim uređenjem
3. provoditi edukaciju poslodavaca o korisnim učincima fleksibilnog korištenja dodatnoga roditeljskog odnosno roditeljskog dopusta
4. izvršiti evaluaciju edukacija potencijalnih korisnika i poslodavaca

#### **Provedba mjere:**

Provedena.

#### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

Stupanjem na snagu Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, 85/08 i 110/08) osigurana je provedba mjere. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti kroz redovite aktivnosti i provedbu natječaja „Tvrтка prijatelj obitelji“ dodatno potiče poslodavce na korištenje poticajnih rješenja u području usklađivanja obiteljskog i poslovnog života.

***Za potrebe provedbe mjere B 10. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera B 11. Promicati novi sustav obiteljskih potpora, s naglaskom na uključivanju većeg broja očeva</b>
---

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, organizacije civilnog društva*

**Aktivnosti:**

1. senzibilizirati roditelje i upoznati ih s njihovim pravima u sustavu obiteljskih potpora
2. pripremiti i provesti medijsku kampanju za promicanje novog sustava obiteljskih potpora i poticanje očeva na korištenje jednog dijela roditeljskog dopusta
3. izraditi analizu učinka medijske kampanje

**Provedba mjere:**

Planirano u narednom razdoblju.

***♦ Postignuti rezultati u 2009. godini***

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti*, sukladno mjerama Nacionalne populacijske politike, s ciljem senzibilizacije i upoznavanja roditelja s njihovim pravima u sustavu obiteljskih potpora, planira započeti provedbu Kampanju za promicanje Nacionalne populacijske politike i obiteljskih vrijednosti te poticanje očeva na korištenje prava iz sustava obiteljskih potpora.

Planirane aktivnosti Kampanje jesu mjesečne radio emisije vezane uz prava iz Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, tiskanje informativnog letka, održavanje okruglih stolova, predavanja i edukativnih radionica u organizaciji obiteljskih centara.

S namjerom uspješnog postizanja ciljeva Kampanje, osvješćivanja potrebe za aktivnijom ulogom očeva u obiteljskom životu i senzibilizacijom očeva o važnosti sudjelovanja u najranijem razvoju djeteta, Ministarstvo u okviru planirane provedbe svih aktivnosti Kampanje, uključujući i edukaciju djelatnika obiteljskih centara, koji bi s roditeljima provodili radionice u sklopu programa „*Baby fitness*“, planira suradnju s uredom UNICEF-a.

U cilju provedbe kampanje izrađen je nacrt Programa Kampanje za promicanje nacionalne populacijske politike i obiteljskih vrijednosti te poticanje očeva na korištenje prava iz sustava obiteljskih potpora.

***Za potrebe provedbe mjere B 11. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

## C. POREZNE OLAKŠICE

### ♦ Ciljevi

- unaprijediti i proširiti sustav postojećih poreznih olakšica,
- uključiti porezne olakšice za rješavanje stambenog pitanja na temelju broja djece,
- razraditi sustav obiteljskih kredita za područja od posebnog državnog interesa, ruralna i depopulacijska područja
- unaprijediti kvalitetu obiteljskog života,
- uskladiti porezne olakšice s pravnom stečevinom EU.

**Mjera C 1. Povećati porezni odbitak iz plaće za prvo dijete, a za svako sljedeće dijete prema vrijednostima uređenim prije zadnjih izmjena, bez umanjivanja osnovnoga osobnog poreznog odbitka**

### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva*

### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za povećanje poreznog odbitka iz plaće na temelju broja djece
3. izraditi izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak
4. izraditi izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak
5. utvrditi iznos povećanoga poreznog odbitka
6. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

### **Provedba mjere:**

Provedena.

### ♦ Postignuti rezultati u 2009. godini

#### **Ministarstvo financija**

- *Analiza postojećeg stanja za razdoblje 1.1. 2005. – 30.6.2008.*

Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine, 177/04), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2005. godine, propisano je da se rezidentima ukupan iznos ostvarenog dohotka umanjuje za osnovni osobni odbitak za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez te da se osobni odbitak može uvećati za uzdržavane članove uže obitelji, za uzdržavanu djecu, za invaliditet poreznog obveznika i/ili invaliditet uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece ako su osobe sa 100% invaliditetom/tjelesnim oštećenjem i/ili radi invaliditeta/tjelesnog oštećenja imaju pravo na tuđu pomoć i njegu temeljem posebnog propisa. U sljedećoj tabeli iskazani su faktori osobnog odbitka te mjesečni i godišnji iznosi osobnog odbitka odnosno neoporezivog dijela dohotka koji su se primjenjivali od 1. siječnja 2005. do 30. lipnja 2008. godine, u skladu s navedenim Zakonom.

Faktori osobnog odbitka iskazani u tablici 2. primjenjuju se na uvećani osnovni osobni odbitak ako uzdržavani članovi uže obitelji i/ili djeca poreznog obveznika imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima. I faktori dijela osobnog odbitka po osnovi invaliditeta/tjelesnog oštećenja (0,3 ili 1,0) primjenjuju se na

uvećani osnovni osobni odbitak, ako su porezni obveznik i/ili njegovi uzdržavani članovi uže obitelji i/ili djeca osobe s invaliditetom/tjelesnim oštećenjem, uz uvjet da imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi ili brdsko-planinskim područjima.

**Tablica 2. OSOBNI ODBITAK – PREMA PROPISIMA KOJI SU BILI U PRIMJENI DO 30. LIPNJA 2008.**

OSOBNI ODBITAK	FAKTOR OSOBNOG ODBITKA	IZVAN PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLANINSKIH PODRUČJA	
		MJESEČNO	GODIŠNJE
osnovni osobni odbitak	1,0	1.600,00	19.200,00
osobni odbitak umirovljenika najviše do		3.000,00	36.000,00
invaliditet*	0,3	480,00	5.760,00
invaliditet 100% **	1,0	1.600,00	19.200,00
uzdržavani član uže obitelji	0,5	800,00	9.600,00
prvo dijete	0,5	800,00	9.600,00
drugo dijete	0,7	1.120,00	13.440,00
treće dijete	1,0	1.600,00	19.200,00
četvrto dijete	1,4	2.240,00	26.880,00
peto dijete ***	1,9	3.040,00	36.480,00
šesto dijete	2,5	4.000,00	48.000,00
sedmo dijete	3,2	5.120,00	61.440,00
osmo dijete	4,0	6.400,00	76.800,00
deveto dijete	4,9	7.840,00	94.080,00
deseto dijete	5,9	9.440,00	113.280,00

\* invaliditet poreznog obveznika i/ili uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece

\*\* invaliditet poreznog obveznika i/ili uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece ako su osobe s 100% invaliditetom i/ili radi invaliditeta imaju pravo na tuđu pomoć i njegu temeljem posebnog propisa

\*\*\* za uzdržavanu djecu: za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6; 0,7; 0,8; 0,9; 1,0...više u odnosu prema faktoru osnovnog osobnog odbitka za prethodno dijete.

**Tablica 3. OSOBNI ODBITAK (NEOPOREZIVI DIO DOHOTKA) NA PODRUČJIMA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLANINSKOM PODRUČJU**

OSOBNI ODBITAK	faktor	NA PODRUČJU POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLANINSKOM PODRUČJU					
		PPDS 1. SKUPINE		PPDS 2. SKUPINE		PPDS 3. SKUPINE I BPP	
		mjesečno	godišnje	mjesečno	godišnje	mjesečno	godišnje
osnov. osob. odb.	1,0	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
osobni odbitak umirov. najviše do		3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	3.000,00	36.000,00
invaliditet	0,3	1.152,00	13.824,00	960,00	11.520,00	720,00	8.640,00
invaliditet 100%	1,0	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
uzdrž. čl. uže ob.	0,5	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00

<b>prvo dijete</b>	0,5	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
<b>drugo dijete</b>	0,7	2.688,00	32.256,00	2.240,00	26.880,00	1.680,00	20.160,00
<b>treće dijete</b>	1,0	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
<b>četvrto dijete</b>	1,4	5.376,00	64.512,00	4.480,00	53.760,00	3.360,00	40.320,00
<b>peto dijete</b>	1,9	7.296,00	87.552,00	6.080,00	72.960,00	4.560,00	54.720,00
<b>šesto dijete</b>	2,5	9.600,00	115.200,00	8.000,00	96.000,00	6.000,00	72.000,00
<b>sedmo dijete</b>	3,2	12.288,00	147.456,00	10.240,00	122.880,00	7.680,00	92.160,00
<b>osmo dijete</b>	4,0	15.360,00	184.320,00	12.800,00	153.600,00	9.000,00	115.200,00
<b>deveto dijete</b>	4,9	18.816,00	225.792,00	15.680,00	188.160,00	11.760,00	141.120,00
<b>deseto dijete</b>	5,9	22.656,00	271.872,00	18.880,00	226.560,00	14.160,00	169.920,00

Ukupno iskorišteni osobni odbitak prema podatcima iz obrađenih godišnjih prijava poreza na dohodak za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu, a koji obuhvaća: osnovni osobni odbitak, dio osobnog odbitka za invaliditet poreznog obveznika i/ili njegovih uzdržavanih članova uže obitelji i djece, dio osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i uzdržavanu djecu, iznosi:

**Tablica 4. UKUPNO ISKORIŠTENI GODIŠNJI OSOBNI ODBITAK PREMA PODATCIMA IZ OBRAĐENIH POREZNIH PRIJAVA (PODATCI IZ INFORMACIJSKOG SUSTAVA POREZNE UPRAVE NA DAN 19. SIJEČNJA 2010. GODINE)**

r.br.	godina	broj obveznika	ukupno iskorišteni godišnji osobni odbitak (u kunama i lipama)
1	2005.	900.091	24.697.833.546,98
2	2006.	949.539	26.572.505.177,47
3	2007.	1.012.694	28.817.046.397,27
4	2008.	1.043.288	31.591.645.950,74

**Tablica 5. RAZLIKA OSOBNOG ODBITKA ZA PODRUČJE POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLANINSKO PODRUČJE (PODATCI IZ INFORMACIJSKOG SUSTAVA POREZNE UPRAVE NA DAN 19. SIJEČNJA 2010. GODINE)**

r.br.	godina	broj obveznika	razlika osobnog odbitka
1	2005.	112.923	2.051.441.621,99
2	2006.	103.879	1.949.365.688,19
3	2007.	164.015	2.874.313.935,41
4	2008.	172.476	2.783.214.750,93

– *Smjernice za povećanje osobnog odbitka iz plaće na temelju broja djece*

S ciljem povećanja osobnog odbitka za poreznog obveznika s uzdržavanom djecom, odnosno umanjena porezne obveze za obitelj s djecom, izvršene su određene simulacije i donesena je odluka o povećanju osnovnog osobnog odbitka sa 1.600,00 na 1.800,00 kuna mjesečno.

– *Izmjene Zakona o porezu na dohodak i izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak*

Na temelju izvršenih analiza donesen je Zakon o izmjeni zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, 73/08) kojim je od 1. srpnja 2008. godine povećan osnovni osobni odbitak sa 1.600,00 na 1.800,00 kuna mjesečno, a osobni odbitak umirovljenika najviše do 3.200,00 kuna mjesečno. Time se od 1. srpnja 2008. povećavaju i neoporezivi dijelovi osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji (900,00 kuna mjesečno), uzdržavanu djecu (za prvo dijete 900,00 kuna mjesečno, za drugo dijete 1.260,00 kuna mjesečno, za treće dijete 1.800,00 kuna

mjesečno i za svako daljnje dijete propisanom progresivnom metodom) i za invaliditet/tjelesno oštećenje (540,00 kuna mjesečno, odnosno 1.800,00 kuna mjesečno za invaliditet /tjelesno oštećenje po jednoj osnovi 100% i/ili ako po osnovi invaliditeta/tjelesnog oštećenja, prema posebnim propisima, imaju pravo na tuđu pomoć i njeđu).

**Tablica 6. RAZLIKA POVEĆANJA OSNOVNOG OSOBNOG ODBITKA SA 1.600,00 NA 1.800,00 KUNA MJESEČNO**

OSOBNI ODBITAK	FAKTOR OSOBNOG ODBITKA	IZVAN PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLANINSKIH PODRUČJA		RAZLIKA POVEĆANJA	
		mjesečno	godišnje	mjesečno	godišnje
<b>osnovni osobni odbitak</b>	1,0	1.800,00	21.600,00	200,00	2.400,00
<b>os. odb. umirovlj. najviše do</b>		3.200,00	38.400,00	200,00	2.400,00
<b>invaliditet</b>	0,3	540,00	6.480,00	60,00	720,00
<b>invaliditet 100%</b>	1,0	1.800,00	21.600,00	200,00	2.400,00
<b>uzdržavani član uže obitelji</b>	0,5	900,00	10.800,00	100,00	1.200,00
<b>prvo dijete</b>	0,5	900,00	10.800,00	100,00	1.200,00
<b>drugo dijete</b>	0,7	1.260,00	15.120,00	140,00	1.680,00
<b>treće dijete</b>	1,0	1.800,00	21.600,00	200,00	2.400,00
<b>četvrto dijete</b>	1,4	2.520,00	30.240,00	280,00	3.360,00
<b>peto dijete</b>	1,9	3.420,00	41.040,00	380,00	4.560,00
<b>šesto dijete</b>	2,5	4.500,00	54.000,00	500,00	6.000,00
<b>sedmo dijete</b>	3,2	5.760,00	69.120,00	640,00	7.680,00
<b>osmo dijete</b>	4,0	7.200,00	86.400,00	800,00	9.600,00
<b>deveto dijete</b>	4,9	8.820,00	105.840,00	980,00	11.760,00
<b>deseto dijete</b>	5,9	10.620,00	127.440,00	1.180,00	14.160,00

Na temelju navedene izmjene zakona o porezu na dohodak izvršene su i Izmjene pravilnika o porezu na dohodak te su Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine, 146/08) izmijenjeni svi članci Pravilnika koji se odnose na visinu osnovnog osobnog odbitka.

Osnovni osobni odbitak na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskom području nije se mijenjao.

Temeljem podataka iz tablice 6. vidljivo je da s povećanjem broja uzdržavane djece progresivno raste i razlika povećanja osobnog odbitka, a kako je od 1. srpnja 2008. godine povećan osnovni osobni odbitak, istodobno su povećani i dijelovi osobnog odbitka za uzdržavane članove obitelji i djecu.

*Primjerice:* porezni obveznik koji ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada, prosječnu mjesečnu bruto plaću 7.643,00 kuna, uzdržava jedno dijete i ima prebivalište na području grada Zagreba s propisanom stopom prireza porezu na dohodak od 18%, povećanjem osobnog odbitka ostvarit će veću mjesečnu neto plaću za 113,80 kuna, odnosno 1.365,60 kuna na godišnjoj razini.

Od 1. kolovoza 2009. godine na snagu je stupio Zakon o posebnom porezu na plaće, mirovine i druge primitke (Narodne novine, 94/09) kojim je kao izvanredna fiskalna mjera za prevladavanje gospodarske krize u Republici Hrvatskoj u porezni sustav uveden poseban

porez na plaće, mirovine i druge primitke za vremensko razdoblje od 17 mjeseci, odnosno poseban porez plaća se na sve isplate primitaka u razdoblju od 1. kolovoza 2009. do 31. prosinca 2010. godine ako je iznos primitka veći od 3.000,00 kuna ukupno u jednom mjesecu. To znači da će, primjerice u prethodnom slučaju, u navedenom razdoblju, iznos plaće za isplatu radniku biti umanjen za 2% posebnog poreza, odnosno za 110,20 kuna mjesečno.

Utrošena sredstva: povećanjem osobnog odbitka procijenjeno je smanjenje prihoda od poreza na dohodak i prireza u drugom polugodištu 2008. godine za 480.000.000,00 kuna ili nešto više od 9%, te u 2009. godini za 960.000.000,00 kuna

***Za potrebe provedbe mjere C 1. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera C 2. Mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom povećati najveći mogući iznos do kojeg se priznaju porezne olakšice za investicijsko održavanje postojećega stambenog prostora**

**Nositelj mjere:** *Ministarstvo financija*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za povećanje iznosa do kojeg se priznaju porezne olakšice za investicijsko održavanje postojećega stambenog prostora na temelju broja djece
3. izraditi Izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak
4. izraditi Izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak
5. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

**Provedba mjere:**

Provedena.

♦ **Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo financija***

– *Analiza postojećeg stanja*

Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine, 177/04 i 73/08), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2005. godine, i Pravilnikom o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 95/05, 96/06, 146/08, 2/09 i 9/09) propisane su porezne olakšice, odnosno pravo korištenja dijela osobnog odbitka za stambene potrebe i to za:

- održavanje postojećega stambenog prostora na području Republike Hrvatske u vlasništvu poreznog obveznika ili njegovoga bračnog druga, radi poboljšanja uvjeta stanovanja, a pod uvjetom da porezni obveznik u tom stambenom prostoru ima prebivalište i trajno boravi,
- za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stambene kuće ili stana) na području Republike Hrvatske za potrebe trajnog stanovanja,
- za iznos plaćene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca.

Porezni obveznik može koristiti ove porezne olakšice ako ispunjava uvjete za priznavanje dijela osobnog odbitka za stambene potrebe propisane Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o porezu na dohodak.

Osobni odbitak za stambene potrebe (pri čemu se kao dio osobnog odbitka priznaju izdatci za te namjene u visini stvarno nastalih izdataka i/ili plaćenih kamata po namjenskom stambenom kreditu za svrhe kupnje, gradnje ili održavanja, te izdatci slobodno ugovorene najamnine), za zdravstvene potrebe i za izdatke za uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja porezni obveznik može koristiti u ukupnom iznosu najviše do 12.000,00 kuna godišnje i to u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

U sljedećoj tabeli iskazani su podatci o dijelu osobnog odbitka za stambene potrebe, ukupno za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora za trajno stanovanje, održavanje postojećeg stambenog prostora radi poboljšanja uvjeta stanovanja i po osnovi plaćene slobodno ugovorene najamnine, prema podacima iz obrađenih godišnjih prijava poreza na dohodak za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu:

**Tablica 7. ISKORIŠTENI DIO OSOBNOG ODBITKA ZA STAMBENE POTREBE  
PREMA PODATCIMA IZ OBRADENIH POREZNIH PRIJAVA (PODATCI IZ  
INFORMACIJSKOG SUSTAVA POREZNE UPRAVE NA DAN 19. SIJEČNJA 2010.  
GODINE)**

r.br.	godina	broj obveznika	dio osobnog odbitka za stambene prilike
1	2005.	75.297	593.400.255,20
2	2006.	86.761	696.949.292,22
3	2007.	96.232	796.589.724,71
4	2008.	104.814	911.815.550,86

Prosječno umanjeње poreza na dohodak po osnovi neoporezivog dijela dohotka za stambene potrebe, uz primjenu prosječne stope poreza i prireza 22%, iznosi:

2005. godine:  $593.400.255,20 \times 22\% = 130.548.056,14$  kuna

2006. godine:  $696.949.292,22 \times 22\% = 153.328.844,29$  kuna

2007. godine:  $796.589.724,71 \times 22\% = 175.249.739,44$  kuna

2008. godine:  $911.815.550,86 \times 22\% = 200.599.421,19$  kuna

Primjenom propisanog uvećanja osobnog odbitka poreznog obveznika za stambene potrebe do 12.000,00 kuna godišnje (uz izdatke za zdravstvene usluge i premije životnog osiguranja, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja) te uvećanja osnovnog osobnog odbitka za uzdržavanu djecu, već su postignute veće porezne olakšice za mlade bračne parove i obitelji s uzdržavanom djecom. Primjerice, za 2007. godinu, porezni obveznik, koji ima troje uzdržavane djece, uvećava svoj osobni odbitak od 19.200,00 kuna godišnje za još 42.240,00 kuna godišnje za uzdržavanu djecu te do 12.000,00 kuna za dio osobnog odbitka za stambene potrebe, što ukupno čini 73.440,00 kuna osobnog odbitka, dok porezni obveznik, koji nema uzdržavanu djecu, ima pravo na osobni odbitak u visini od 31.200,00 kuna godišnje. Budući da je u 2008. godini osnovni osobni odbitak uvećan na 1.800,00 kuna, od 1. srpnja 2008., prema istom primjeru za 2008. godinu ukupni osobni odbitak za poreznog obveznika, koji uzdržava troje djece, iznosi 77.280,00 kuna (20.400,00 kuna osnovnog odbitka + 44.880,00 kuna odbitka za uzdržavanu djecu + 12.000,00 kuna za stambene potrebe), što je povećanje od 3.840,00 kuna. Dok u 2009. godini prema istom primjeru ukupni godišnji osobni odbitak iznosi 81.120,00 kuna (21.600,00 + 47.500,00 + 12.000,00), što je u odnosu na 2007. godinu povećanje od 7.680,00 kuna na godišnjoj razini, a u odnosu na 2008. godinu 3.840,00 kuna.



– *Smjernice za povećanje iznosa do kojeg se priznaju porezne olakšice za investicijsko održavanje postojećega stambenog prostora, za plaćene kamate po odobrenim stambenim kreditima te za uplaćene stanarine na temelju broja djece*

Obzirom da je zbog uvećanja osobnog odbitka sa 1.600,00 na 1.800,00 kuna mjesečno u 2008. godini procijenjeno smanjenje proračunskih prihoda u drugom polugodištu 2008. godine za 480 milijuna kuna, u tijeku 2009. godine izvršene su daljnje analize za mogućnost povećanja ove porezne olakšice te će samo provođenje ove mjere ovisiti o daljnjim kretanjima i brzini oporavka hrvatskog gospodarstva budući povećanje poreznih olakšica ima za posljedicu smanjenje proračunskih prihoda, posebice gradova i općina.

***Za potrebe provedbe mjere C 2. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera C 3. Povećati najveći mogući iznos do kojeg se priznaju porezne olakšice za plaćene kamate po odobrenim stambenim kreditima mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Hrvatska banka za obnovu i razvitak*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za povećanje iznosa do kojeg se priznaju porezne olakšice za plaćene kamate po odobrenim stambenim kreditima na temelju broja djece
3. izraditi izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak
4. izraditi izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak
5. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

**Provedba mjere:**

Provedena.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo financija***

Detaljan opis aktivnosti poduzetih s ciljem provedbe ove mjere pojašnjen je pod *Mjerom 2. Mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom povećati najveći mogući iznos do kojeg se priznaju porezne olakšice za investicijsko održavanje postojećega stambenog prostora*

***Hrvatska banka za obnovu i razvitak*** kao sunositelj aktivnosti za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike, nije ovdje izravno uključena, ali je voljna uključiti se u provedbu mjera odnosno pojedine aktivnosti za provedbu istih, unutar djelokruga svoje osnovne djelatnosti.

***Za potrebe provedbe mjere C 3. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera C 4. Povećati najveći mogući iznos do kojeg se priznaju porezne olakšice za uplaćene stanarine mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za povećanje iznosa do kojeg se priznaju porezne olakšice za uplaćene stanarine na temelju broja djece
4. izraditi izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak
5. izraditi izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak
6. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

**Provedba mjere:**

Provedena.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo financija***

Detaljan opis aktivnosti poduzetih s ciljem provedbe ove mjere pojašnjen je pod *Mjerom 2. Mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom povećati najveći mogući iznos do kojeg se priznaju porezne olakšice za investicijsko održavanje postojećega stambenog prostora*

***Za potrebe provedbe mjere C 4. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera C 5. Iznos koji roditelji plaćaju za usluge skrbi o djetetu u kući odbiti od osnovice za plaćanje poreza na dohodak**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo financija, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi smjernice za priznavanje porezne olakšice za uplaćene iznose za usluge skrbi o djetetu u kući
3. izraditi izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak
4. izraditi izmjene i dopune Pravilnika o porezu na dohodak
5. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

**Provedba mjere:**

Provedena u dijelu izrade analize postojećeg stanja i izrade smjernica za priznavanje porezne olakšice za uplaćene iznose za usluge skrbi o djetetu u kući.

### ♦ Postignuti rezultati u 2009. godini

#### *Ministarstvo financija*

Porezna olakšica za iznos koji roditelji plaćaju za usluge skrbi o djetetu u kući nije propisana poreznim propisima.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prema procjeni sredinom 2007. godine, u Hrvatskoj ima ukupno 689.388 djece u dobi do 14 godina.

**Tablica 8. STANOVNIŠTVO PREMA STAROSTI I SPOLU, PROCJENA SREDINOM 2007. GODINE**

R. BR.	STAROST	UKUPNO	%
1.	0-4	205.127	4,62
2.	5-9	229.007	5,16
3.	10-14	255.254	5,75
4.	ukupno	689.388	

Izvor: Državni zavod za statistiku, Žene i muškarci u Hrvatskoj 2009.

Prema važećim poreznim propisima osobe, koje pružaju usluge skrbi o djetetu u kući, obvezne su plaćati doprinose te porez na dohodak i prirez porezu na dohodak, uz pretpostavku da se radi o drugom dohotku. Ako pretpostavimo da je cijena takve usluge 2.000,00 kuna mjesečno, ukupan iznos koji bi roditelji trebali plaćati uz pripadajuće poreze i doprinose je sljedeći:

**Tablica 9. IZRAČUN POREZA, PRIREZA I DOPRINOSA ZA NETO ISPLATU DRUGOG DOHOTKA U IZNOSU 2.000,00 KUNA**

br.	primitak	doprinosi za obv. osiguranja 20%	dohodak	porez 25%	prirez 18%	ukupno porez i prirez	neto isplata	doprinosa za ZO 15%
1.	3.546,10	709,22	2.836,88	709,22	127,66	836,88	2.000,00	531,92

Iz navedenog izračuna vidljivo je da ukoliko pružatelj usluge traži neto isplatu od 2.000,00 kuna mjesečno, ukupan iznos koji isplatitelj, odnosno roditelj, mora platiti iznosi 4.078,02 kuna.

Prema cjeniku student servisa, posrednika pri zapošljavanju redovitih studenata, usluga čuvanja djece naplaćuje se 25,00 kuna po satu, što za roditelja praktički znači isto ukoliko se usluga skrbi djece u kući računa za 8 sati dnevno i 5 radnih dana u tjednu, bez obzira što se primitci studenata koje ostvaruju posredstvom student servisa ne oporezuju do 50.000,00 kuna godišnje.

– *Smjernice za priznavanje porezne olakšice za uplaćene iznose za usluge skrbi o djetetu u kući*

Zbog kompleksnosti i interdisciplinarnosti same porezne olakšice, koja bi predstavljala novinu u poreznom sustavu Republike Hrvatske, te mnogih neriješenih pitanja poput toga što bi se sve smatralo uslugama skrbi o djetetu u kući, na koji bi se način vršilo praćenje i kontrola korištenja ove porezne olakšice, u tijeku 2009. godine Ministarstvo financija, Porezna uprava, kao nositelj mjere, osnovalo je radnu skupinu čiji su članovi predstavnici: Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva financija (Sektora za pripremu i izradu proračuna države i pripremu financijskih planova, izvanproračunskih korisnika i Porezne

uprave), Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Utvrđeno je da kompleksnost mjere prije samog uvođenja u hrvatski porezni sustav zahtijeva i pomniju analizu i uključenost svih sudionika radne skupine, odnosno Ministarstava koje predstavljaju, te njihov doprinos prema njihovom djelokrugu rada.

Glavna pitanja, koja su se iskazala kao prioriteta u utvrđivanju ove mjere i koja se kontinuirano analiziraju kako bi se postigli željeni rezultati u smislu prava na korištenje olakšice za uplaćene iznose za usluge skrbi o djetetu u kući, ali i mogućnost kontrole pravilnog i zakonitog korištenja navedene olakšice od strane Porezne uprave jesu sljedeća:

1. određivanje starosne dobi djeteta do koje je potrebno pružati usluge skrbi o djetetu u kući (da li različito obuhvatiti djecu s posebnim potrebama), određivanje djece koju će se obuhvatiti ovom mjerom (prijedlog: djeca koja su upisana u vrtić, ali ostvaruju i skrb kod kuće, djecu u slučaju kad je roditelj na roditeljskom dopustu, a koristi i usluge pomoći u kući, djecu čija su oba roditelja zaposlena puno radno vrijeme i sl.); određivanje broja djece koja bi se obuhvatila navedenom mjerom,
2. definiranje osoba koje mogu pružati usluge skrbi o djetetu u kući (primjerice, osobe određenih prekvalifikacija, ograničene starosne dobi /od – do/ i sl.),
3. utvrđivanje načina na koji pozitivna zakonska regulativa uređuje pitanja pružanja usluge skrbi o djetetu u kući; analiziranje stručne literature, objašnjena, uputa, istraživanja kako bi se utvrdio razlog zašto je dobro poticati skrb o djetetu u kući ili zašto nije, ili je to nužno zbog nedostatka prostora za institucionalnu skrb o djeci. Shodno tome, definiranje osnovnih razloga koji će potkrijepiti osnovanost i svrsishodnost uvođenja ove porezne olakšice,
4. prijedlog i analiza visine možebitne porezne olakšice: progresivnost iznosa možebitne porezne olakšice sukladno broju uzdržavane djece; veći iznosi za djecu s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju; utvrđivanje iznosa do kojih se može priznati navedena olakšica (primjerice, iznos ograničiti do 12.000,00 kuna godišnje, odnosno 1.000,00 kuna mjesečno, uz olakšice za stambene i zdravstvene potrebe, te uplaćene premije osiguranja prema postojećim poreznim propisima); mogućnost korištenja navedene olakšice od strane samo jednog ili oba roditelja,
5. prijedlog uvjeta koji moraju biti ispunjeni za ostvarenje olakšice, primjerice prema dohodovnom cenzusu za roditelje (ukupni primitci ili samo oporezivi primitci prema godišnjoj prijavi poreza na dohodak); za djecu predškolske dobi: da dijete bude upisano na listi čekanja za vrtić, odnosno da nije upisano u vrtić s redovitim cjelodnevnom programom (utvrđivanje tko i na koji način će provoditi nadzor i dostavljati podatke Poreznoj upravi); da oba roditelja (odnosno samohrani roditelji) budu u radnom odnosu s punim radnim vremenom; obvezno dostavljanje godišnje porezne prijave za oba roditelja (ako je jedan od uvjeta visina ukupnih primitaka kućanstva); dostavljanje vjerodostojnih isprava koje potvrđuju izdatke roditelja za skrb o djetetu u kući (potvrda o isplati primitka i uplaćenog možebitnog poreza i prireza – nalog za uplatu, potvrda posrednika pri zapošljavanju redovitih studenata i sl.); da roditelj koji želi iskoristiti olakšicu živi u kućanstvu zajedno s djetetom i sl.,
6. utvrđivanje načina na koji će se vršiti kontrola pravilnog i zakonitog korištenja porezne olakšice kako bi se spriječile malverzacije pri prijavi osoba koje obavljaju skrb o djeci u kući (npr. fiktivno prijavi studenta, a usluge pruža baka i sl.).

Prijedloge na navedena glavna područja analize, koja se sustavno provodi unutar radne skupine, razmotrit će se na idućim sastancima radne skupine, čiji se rad nastavlja i u 2010. godini, kako bi se dobilo odgovarajuće rješenje za moguću primjenu navedene olakšice.

### Simulacija:

Prema podacima Informacijskog sustava Porezne uprave, broj uzdržavane djece u 2009. godini je bio 815.866. Ako bi uslugama skrbi o djetetu u kući obuhvatili 10% od uzdržavane djece te ako bi priznali „dio osobnog odbitka za usluge skrbi o djetetu u kući“ u visini do 12.000,00 kuna godišnje, uz pretpostavku da je cijena te usluge prosječno 2.500,00 kuna, te da se radi o drugom dohotku, simulacija smanjenja prihoda od poreza na dohodak je sljedeća (u izračun je uzeta prosječna stopa poreza i prireza 22%):

**Tablica 10. DIO OSOBNOG ODBITKA ZA USLUGE SKRBI O DJETETU U KUĆI**

r.br.	broj obveznika	dio osobnog odbitka za usluge skrbi o djetetu u kući	ukupni dio osobnog odbitka za usluge skrbi o djetetu u kući
1.	81.586	12.000,00	979.039.200,00
2.	Prosječna stopa poreza i prireza		22%
3.	Iznos smanjena poreza i prireza		215.388.624,00

Daljnje analize izvršit će se u tijeku 2010. godine.

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti* je na poziv Ministarstva financija imenovalo predstavnicu koja sudjeluje u radu Radne skupine.

***Za potrebe provedbe mjere C 5. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera C 6. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznos obiteljske potpore od strane poslodavaca u visini jedne proračunske osnovice osloboditi poreza na dohodak, a poslodavcu za taj iznos umanjiti poreznu osnovicu**

### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo financija, Hrvatska udruga poslodavaca*

### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu isplata jednokratne potpore za novorođenče i obiteljske potpore od strane poslodavaca
2. izraditi smjernice za oslobađanje poreza na dohodak za uplaćene jednokratne potpore za novorođenče i obiteljske potpore i umanjenje porezne osnovice poslodavca
3. izmijeniti propis kojim se uređuju ove isplate
4. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

### **Provedba mjere:**

Provedena u dijelu koji se odnosi na oslobađanje poslodavaca od poreza na dohodak za isplaćene jednokratne potpore za novorođenče u visini jedne proračunske osnovice.

### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo financija*

– Analiza postojećeg stanja

Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine, 177/04 i 73/08), koji se primjenjuje od 1. siječnja 2005. godine, a i prethodno važećim Zakonom o porezu na dohodak koji se primjenjivao do 31. prosinca 2004. godine, propisano je da se dohotkom ne smatraju, pa time ni ne podliježu oporezivanju, primitci fizičkih osoba ostvareni po posebnim propisima, a to su, među ostalim, socijalne potpore, doplatak za djecu i novčani primitci za opremu novorođenog djeteta.

Porezna olakšica za jednokratnu potporu za novorođenu djecu od strane poslodavaca nije bila propisana poreznim propisima sve do donošenja Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine, 68/07) koji je stupio na snagu 2. srpnja 2007. godine.

– *Smjernice za oslobađanje od poreza na dohodak za uplaćene jednokratne potpore za novorođenče i obiteljske potpore i umanjenje porezne osnovice poslodavca*

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u Republici Hrvatskoj je u 2008. godini rođeno 43.753 djece. Ako bi poslodavci za svu novorođenu djecu u tijeku jedne godine u Republici Hrvatskoj isplatili jednokratnu potporu za novorođenče u visini jedne proračunske osnovice, odnosno 3.326,00 kuna, simulacija smanjenja prihoda od poreza na dohodak i doprinosa za obvezna osiguranja je sljedeća (u izračun je uzeta prosječna stopa poreza i prireza 22%):

**Tablica 11. POTENCIJALNO GODIŠNJE SMANJENJE DOPRINOSA ZA OBVEZNA OSIGURANJA I POREZA NA DOHODAK I PRIREZA**

R.BR.	PRIMITAK	DOPRINOSI ZA OBV. MO 20%	DOHODAK	POREZ I PRIREZ	NETO ISPLATA	ZA ZO OZLJEDE NA RADU I ZAPOŠLJ. 17,2%
1.	5.330,13	1.066,03	4.264,10	938,10	3.326,00	916,78
ukupno za 43.753 dj.		46.642.010,59	186.567.167,30	41.044.689,30	145.522.478,00	40.111.875,34

– *Izmjena propisa kojim se uređuju ove isplate*

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine, 68/07), koji je stupio na snagu 2. srpnja 2007. godine, u članku 13. stavku 2. dodana je točka 22. kojom je propisano da se oporezivim primitcima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju iznosi što ih poslodavci isplaćuju svojim radnicima i to potpore za novorođenu djecu do visine jedne proračunske jedinice prema posebnom propisu (Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske propisuje se visina proračunske osnovice, te ona trenutno iznosi 3.326,00 kuna).

Izmjenom Pravilnika poslodavcima je omogućeno da neoporezivo isplate svojim radnicima naknadu za novorođeno dijete do visine propisane Zakonom.

#### **Utrošena sredstva:**

Budući da Ministarstvo financija nema konkretnih podatka koliko je poslodavaca doista isplatilo navedenu naknadu, daje se procjena prema broju novorođene djece kolika su utrošena sredstva i to u obliku smanjenja proračunskih prihoda od poreza na dohodak, te smanjenja prihoda od doprinosa za obvezna osiguranja. Iz prethodno navedene simulacije u tablici 11., te ukoliko se pretpostavi da je 50% poslodavaca isplatilo naknadu svojim radnicima u visini jedne proračunske jedinice, utrošena sredstva u tom slučaju u 2007. godini iznose 30.603.847,00 kuna (budući da se odredba primjenjuje od 2. srpnja) te u 2008. godini

61.207.694,00 kuna, i to 41.549.749,00 kuna od smanjenja doprinosa te 19.657.945,00 kuna od smanjenja poreza i prireza. Procjenjuje se da su utrošena sredstva i u 2009. godini isto tolika.

U 2007., 2008. i 2009. godini (procijenjeni iznos): 153.019.235,00 kuna

Na temelju navedene procjene smanjenja prihoda od poreza na dohodak i prireza za 2008. i 2009. godinu zbog oslobođenja poreza na dohodak za isplatu navedene naknade, isto se može primijeniti i za 2010. godinu i to kao procijenjeni podatak koliko bi bilo uplaćeno više poreza na dohodak i prireza da se oporezuje navedena naknada.

***Za potrebe provedbe mjere C 6. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera C 7. Jednokratnu potporu za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u visini jedne proračunske osnovice, osloboditi poreza na dohodak**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo financija, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu isplata jednokratnih potpora za novorođenče i obiteljskih potpora (dječji dodatak, višekratne pomoći) od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
2. izraditi smjernice za oslobađanje poreza na dohodak za isplaćene jednokratne potpore za novorođenče i obiteljske potpore od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
3. izraditi popis kojim se uređuju ove potpore
4. izraditi analizu učinkovitosti mjere od donošenja do 2012. godine

**Provedba mjere:**

Planirana u narednom razdoblju.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo financija***

*– Smjernice za oslobađanje poreza na dohodak za isplaćene jednokratne potpore za novorođenče i obiteljske potpore od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave*

Jednokratne potpore za novorođenčad i obiteljske potpore isplaćene od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bile bi oslobođene od plaćanja poreza na dohodak u visini jedne proračunske jedinice, u skladu s člankom 21. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske.

**Prijedlog A:**

Ovo pitanje potrebno je urediti na način da se jednokratne potpore za novorođenče i iznosi obiteljskih potpora od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave isplaćuju prema posebnim propisima kojima bi takve isplate bile precizno uređene, a u svrhe njihove jedinstvene primjene za sve građane, koji ta prava mogu koristiti, te mogućnost kontrole i usklađenosti s odredbama Zakona o porezu na dohodak koje se vežu uz posebne propise.

### **Prijedlog B:**

Zakonom o porezu na dohodak urediti isplate jednokratnih potpora za novorođenče i iznose obiteljskih potpora od strane jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Tijekom 2009. godine analizirani su navedeni prijedlozi te je izrađen radni materijal teksta Zakona o porezu na dohodak koji bi uređivao tu tematiku. U 2010. godini provest će se daljnje analize financijskih učinaka uvođenja navedenih mjera na Državni proračun Republike Hrvatske te proračun gradova i općina, a posebice u odnosu na utjecaj gospodarske krize na kretanja u gospodarstvu.

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Grad Pakrac***

Jednokratne potpore za novorođenče (obiteljske potpore) oslobođene su poreza na dohodak u cijelosti.

***Za potrebe provedbe mjere C 7. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera C 8. Uvesti povlaštene stope poreza na dodanu vrijednost na dječju odjeću, obuću, opremu, hranu i higijenske proizvode**

### **Nositelji mjere:**

***Ministarstvo financija, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu troškova i oporezivanja dječje odjeće, obuće, opreme, hrane i higijenskih proizvoda
2. izraditi smjernice za uvođenje povlaštene porezne stope na ovu skupinu proizvoda
3. izraditi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o porezu na dodanu vrijednost za ovu skupinu proizvoda, usklađen s pravnom stečevinom EU

### **Provedba mjere:**

Provedba mjere realizirat će se u okviru usklađivanja hrvatskih propisa s pravnom stečevinom EU, a pri tome će se posebno voditi briga o mladim bračnim parovima i obiteljima s uzdržavanom djecom.

### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

#### ***Ministarstvo financija***

Odredbama članka 98. Direktive 2006/112/EZ propisano je da države članice mogu primjenjivati jednu ili dvije snižene stope i to samo na isporuke dobara ili pružanje usluga koje su navedene u Dodatku III. Direktive 2006/112/EZ, međutim u spomenutom Dodatku ne navodi se dječja odjeća, obuća i oprema kao proizvodi na koje se može primijeniti snižena stopa poreza na dodanu vrijednost. Napominjemo da je odredbama članka 10a. stavak 1. točka b. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, 47/95 do 94/09) propisano da se porez na dodanu vrijednost plaća po stopi 0% na sve vrste mlijeka koje se stavlja u promet pod istim nazivom kao i na nadomjestak za majčino mlijeko.



U postupku pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji hrvatsko zakonodavstvo mora se uskladiti s pravnom stečevinom Europske unije, što podrazumijeva i područje oporezivanja porezom na dodanu vrijednost koje je potrebno uskladiti s Direktivom 2006/112/EZ te se ne mogu propisivati snižene stope poreza na proizvode koji nisu obuhvaćeni Dodatkom III Direktive 2006/112/EZ.

***Za potrebe provedbe mjere C 8. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u***

## **D. USKLAĐIVANJE OBITELJSKOG I POSLOVNOG ŽIVOTA**

***Državnom proračunu.***

### **♦ Ciljevi**

- stvoriti pretpostavke za punu zaposlenost radno sposobnog stanovništva,
- osigurati bolju usklađenost obiteljskog i poslovnog života,
- osigurati potpunu ravnopravnost spolova,
- osigurati uvjete za olakšan ulazak i izlazak s tržišta rada, posebice žena,
- poticati primjenu i implementaciju fleksibilnih oblika rada uređenih radnim zakonodavstvom.

**Mjera D 1. Osigurati subvencije države u plaćanju doprinosa kod korištenja skraćenog, odnosno nepunog radnog vremena roditelja za prvo i drugo dijete do treće godine života, a za treće i svako daljnje dijete ili blizance do osme godine života**

### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo financija, Hrvatska udruga poslodavaca*

### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu korisnika skraćenog odnosno nepunog radnog vremena
2. izraditi studiju o učincima koje bi imale izmjene u sadašnjem sustavu poreza na dohodak
3. utvrditi iznos subvencija u plaćanju doprinosa
4. izraditi prijedlog propisa kojim se uređuju subvencije države u plaćanju doprinosa kod korištenja skraćenog odnosno nepunoga radnog vremena roditelja
5. izraditi izvješće o učinkovitosti mjere

### **Provedba mjere:**

Provedena u dijelu koji se odnosi na izradu analize i usklađivanje propisa koji su ograničavajući u odnosu na fleksibilne oblike rada.

### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

#### ***Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva***

Izrađena je horizontalna analiza i usklađeni propisi koji su ograničavajući u odnosu na fleksibilne oblike rada. Donesen je novi Zakon o radu (149/09) koji je u primjeni od 1. siječnja 2010. godine, a koji svojim odredbama, među ostalim, uređuje pitanje rada u skraćenom radnom vremenu.

***Za potrebe provedbe mjere D 1. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera D 2. Poticati poslodavce na primjenu odredaba Zakona o radu i donošenje posebnih propisa koji se odnose na posebna poslovna utanačenja i fleksibilizaciju rada i mjesta rada (nepuno radno vrijeme, rad kod kuće i teleposlovanje, klizno radno vrijeme, dopusti)**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge sindikata, organizacije civilnog društva, javne ustanove*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu posebnih poslovnih utanačenja između korisnika i poslodavaca
2. izraditi analizu učinaka mjere u odnosu na demografski i gospodarski razvoj
3. osigurati valjane pretpostavke za zaposlenost radno sposobnog stanovništva bez obzira na rodnu pripadnost u odnosu na određenu vrstu poslova
4. organizirati edukacije za poslodavce i javne ustanove te promicati posebna poslovna utanačenja i fleksibilizaciju rada i mjesta rada (tisak brošura i letaka, kampanja)
5. izraditi propise za primjenu posebnih poslovnih utanačenja i fleksibilizaciju

**Provedba mjere:**

Provedena u dijelu koji se odnosi na izradu analize i usklađivanje propisa koji su ograničavajući u odnosu na fleksibilne oblike rada.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva***

Izrađena je horizontalna analiza i usklađeni propisi koji su ograničavajući u odnosu na fleksibilne oblike rada. Donesen je novi Zakon o radu (149/09) koji je u primjeni od 1. siječnja 2010. godine, a koji svojim odredbama, među ostalim, uređuje pitanje rada u skraćenom radnom vremenu.

***Hrvatski zavod za zapošljavanje***

Obrazac prijave potrebe za radnikom Hrvatskom zavodu za zapošljavanje sadrži opciju rada na nepuno radno vrijeme i time podsjeća poslodavca na takvu mogućnost izbora. Obrazac također omogućuje i isticanje drugih pogodnosti u pogledu radnog vremena. Upotreba spomenutog obrasca u procesu posredovanja pridonosi promicanju fleksibilnih oblika rada.

***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

***Grad Čazma*** omogućio je korištenje pauze za dojenje majkama koje rade, od 6 mjeseci starosti djeteta, u svim gradskim tvrtkama i ustanovama. Aktivnost je provedena u suradnji s gradskim ustanovama. U izvješću se ne navodi iznos utrošenih sredstava.

***Za potrebe provedbe mjere D 2. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera D 3. Uvesti pravo nezaposlenog roditelja s troje i više djece da odbije prihvatiti zaposlenje prema propisima o posredovanju i zapošljavanju, izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge sindikata, organizacije civilnog društva*

**Aktivnosti:**

1. izraditi izmjene i dopune Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti te prema potrebi i podzakonske akte
2. izraditi analizu učinkovitosti mjere

**Provedba mjere:**

Provedena.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini*****Hrvatski zavod za zapošljavanje***

Hrvatski je sabor donio Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti na svojoj sjednici 2. srpnja 2008. godine.

Prema odredbama stavka 3. članka 17., odredbe točaka 2. i 3. stavka 2. koje se odnose na brisanje iz evidencije nezaposlenih osoba koje odbiju ponuđeno zaposlenje izvan prebivališta ili uobičajenog boravišta, ne odnose se na: „...trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do 8. godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju prema posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje ili više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 15. godine života...“.

Što se tiče isplaćivanja novčane naknade, prema odredbama članka 47., isplaćivanje novčane naknade obustavlja se korisniku „za onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka odnosno dohotka s najnižom osnovicom na koju se obračunavaju doprinosi za obvezna osiguranja...“. Korisniku novčane naknade nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za ostatak razdoblja „pod uvjetom da se prijavi Zavodu u roku od 30 dana po prestanku okolnosti koja je dovela do obustave“.

***Za potrebe provedbe mjere D 3. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera D 4. Uvesti pravo roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 10. godine života, te jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju do 15. godine života, da odbije prihvatiti zaposlenje prema propisima o posredovanju pri zapošljavanju, izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge sindikata, organizacije civilnog društva*

**Aktivnosti:**

1. izraditi izmjene i dopune Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima u vrijeme nezaposlenosti te prema potrebi i podzakonske akte
2. izraditi analizu učinkovitosti mjere

**Provedba mjere:**

Provedena.

♦ Postignuti rezultati u 2009. godini

**Hrvatski zavod za zapošljavanje**

Detaljan opis aktivnosti poduzetih s ciljem provedbe ove mjere pojašnjen je pod Mjerom 3. Uvesti pravo nezaposlenog roditelja s troje i više djece da odbije prihvatiti zaposlenje prema propisima o posredovanju i zapošljavanju, izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta.

**Za potrebe provedbe mjere D 4. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.**

**Mjera D 5. Povećati visinu primitka koju nezaposleni roditelj uzdržavanog djeteta smije ostvariti svojim radom u vrijeme nezaposlenosti, a da pri tome ne gubi pravo na novčanu naknadu, odnosno da se ne briše iz evidencije nezaposlenih osoba, u visini proračunske osnovice**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruge sindikata*

**Aktivnosti:**

1. izraditi izmjene i dopune Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti te prema potrebi i podzakonske akte
2. izraditi analizu učinkovitosti mjere

**Provedba mjere:**

Djelomično provedena.

♦ Postignuti rezultati u 2009. godini

**Hrvatski zavod za zapošljavanje**

Detaljan opis aktivnosti poduzetih s ciljem provedbe ove mjere pojašnjen je pod Mjerom 3. Uvesti pravo nezaposlenog roditelja s troje i više djece da odbije prihvatiti zaposlenje prema propisima o posredovanju i zapošljavanju, izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta

**Za potrebe provedbe mjere D 5. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.**

**Mjera D 6. Provoditi ciljani inspekcijski nadzor u pravcu: suzbijanja sivog tržišta rada, nezakonitog sklapanja ugovora o radu na određeno vrijeme, prekovremenog rada, rada u dane tjednog odmora i zaštite na radu**

**Nositelji mjere:**

*Državni inspektorat Republike Hrvatske, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Republike Hrvatske, Hrvatska udruga poslodavaca, udruge sindikata*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. izraditi plan i program pojačanoga ciljanoga inspekcijskog nadzora
3. provoditi ciljani inspekcijski nadzor

4. izraditi analizu učinaka mjere u odnosu na suzbijanje nezakonitosti u primjeni odredaba Zakona o radu

**Provedba mjere:**

Provedena.

♦ **Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Državni inspektorat Republike Hrvatske***

**Područje radnih odnosa**

– *Intenziviranje nadzora inspektora rada za radne odnose nad primjenom postojećih propisa u cilju suzbijanja zapošljavanja neprijavljenih radnika (tzv. „rada na crno“)*

Tijekom 2009. godine inspektori rada utvrdili su da poslodavci nisu prijavili nadležnim tijelima mirovinskog i/ili zdravstvenog osiguranja ukupno 1.316 radnika, što je za 19 radnika manje nego u 2008. godini. U navedenom razdoblju inspektori rada su, među ostalim, privremeno zabranili obavljanje djelatnosti u trajanju od 30 dana kod 707 poslodavca kod kojih su zatekli 415 radnika-stranca koji su nezakonito radili (321 nije imao radnu dozvolu, 24 nisu imala poslovnu dozvolu, dok ih 70 nije imalo potvrdu policijske uprave o prijavi rada bez radne dozvole ili poslovne dozvole), 432 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno mirovinsko osiguranje (369 ih nije bilo uopće prijavljeno, a 63 nisu bili prijavljeni s prvim danom početka rada ili nisu bili prijavljeni na odgovarajuće radno vrijeme), te 443 radnika koji nisu bili zakonito prijavljeni na obvezno zdravstveno osiguranje (385 ih nije bilo uopće prijavljeno, a 58 nije bilo prijavljeno s prvim danom početka rada ili nisu bili prijavljeni na odgovarajuće radno vrijeme).

Suradne institucije: Porezna uprava Ministarstva financija, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ministarstvo unutarnjih poslova

Utrošena sredstva: Redoviti troškovi Državnog inspektorata

– *Intenziviranje nadzora u cilju otkrivanja nezakonitog sklapanja ugovora o radu na određeno vrijeme, prekovremenog rada, te rada u dane tjednog odmora*

Tijekom 2009. godine otkriveno je da je ukupno 3.437 radnika radilo u nezakonitom prekovremenom radu, od toga 1.841 žena, te da je ukupno 715 radnika bilo uskraćeno pravo na tjedni odmor. Utvrđeno je 487 prekršaja zbog nezakonitog sklapanja ugovora o radu na određeno vrijeme.

Suradne institucije: Porezna uprava Ministarstva financija

Utrošena sredstva: Redoviti troškovi Državnog inspektorata

– *Ustrojiti sustav izvješćivanja Službe nadzora u području rada i zaštite na radu o utvrđenim nepravilnostima iz nadležnosti inspektora rada za radne odnose na način da se specificiraju donesene upravne mjere po vrsti.*

S danom 1. rujna 2007. godine ustrojen je sustav izvješćivanja Službe nadzora u području rada i zaštite na radu o utvrđenim nepravilnostima iz nadležnosti inspektora rada za radne odnose na način da se donesene upravne mjere specificiraju po vrsti. Tijekom 2009. godine radilo se na pripremi e-očevidnika, a dana 1. siječnja 2010. godine stupio je na snagu Pravilnik o sadržaju, obliku i načinu vođenja očevidnika inspektora Državnog inspektorata

(Narodne novine, 134/09), kojim je propisan sadržaj, oblik i način vođenja e-očevidnika kojeg vode inspektori Državnog inspektorata, a koji sadrži podatke o obavljenim inspeksijskim nadzorima i poduzetim mjerama koje su obavili, odnosno poduzeli inspektori rada Državnog inspektorata, i vodi se isključivo na računalu u elektroničkom obliku.

#### Utrošena sredstva: Redoviti troškovi Državnog inspektorata

– *Izmjena postojećih dvomjesečnih izvješća o radu inspektora rada za radne odnose na način da se iskazivanje utvrđenih nepravilnosti ustroji na rodnom načelu.*

S danom 1. rujna 2007. godine izmijenjena su postojeća dvomjesečna izvješća o radu inspektora rada za radne odnose na način da je iskazivanje utvrđenih nepravilnosti ustrojeno na rodnom načelu. Iskazivanje utvrđenih nepravilnosti ustrojeno po rodnom načelu iskazano je i u e-očevidniku koji inspektori Državnog inspektorata počevši od 1. siječnja 2010. godine vode isključivo na računalu u elektroničkom obliku.

#### Utrošena sredstva: Redoviti troškovi Državnog inspektorata

– *Učinkovitija suradnja s drugim tijelima državne uprave, posebice s Ministarstvom financija (Poreznom upravom) u dijelu koji se odnosi na neprijavlivanje radnika nadležnim tijelima mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, neisplate plaća, neplaćanje prekovremenog rada i drugih utvrđenih dodataka na osnovnu plaću (za noćni rad, rad u drugoj smjeni, rad nedjeljom i u dane blagdana, za dvokratni rad s prekidom dužim od 1 sata)*

Tijekom 2009. godine inspektori rada, sukladno odredbama čl. 32. Zakona o Državnom inspektoratu, uputili su ukupno 3.975 obavijesti drugim nadležnim tijelima zbog toga što su tijekom nadzora iz svoje nadležnosti došli do saznanja o možebitnim nepravilnostima iz nadležnosti tih tijela (primjerice, obavijesti Ministarstvu financija o sumnjama u nezakoniti obračun i isplatu plaća, uključivo i uplatu poreza, prireza i doprinosa; isplatu plaća dijelom uz plaćanje poreza, prireza i doprinosa, a dijelom bez njihova plaćanja – isplatom „na ruke“; neplaćanje propisanih povećanja plaće za prekovremeni rad, za rad u dane blagdana te neradne dane; višemjesečna kašnjenja u obračunu i isplati plaće i slično, zatim centrima za socijalnu skrb, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, pravobraniteljici za djecu, Prosvjetnoj inspekciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvu unutarnjih poslova...). U odnosu na 2008. godinu, kada je drugim tijelima upućeno ukupno 3.470 obavijesti o mogućim nezakonitostima iz područja njihove nadležnosti, u 2009. godini se zapaža povećanje od oko 15%. Tijekom 2009. godine je pojačana suradnja s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, Poreznom upravom Ministarstva financija i Financijskom policijom, odnosno održano je više sastanaka s predstavnicima navedenih tijela državne uprave, vezano uz nadzor nad primjenom propisa iz područja radnih odnosa i zaštite na radu.

Suradne institucije: Porezna uprava Ministarstva financija, Ministarstvo unutarnjih poslova, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva

#### Utrošena sredstva: Redoviti troškovi Državnog inspektorata

#### Područje zaštite na radu

– *Nadzori inspektora rada za zaštitu na radu na mjestima rada.*

Inspektori rada u području zaštite na radu su tijekom 2009. godine obavili ukupno 8.983 nadzora kod poslodavaca na mjestima rada. Od ukupnog broja nadzora, obavljeno je 1.333 nadzora povodom smrtnih, teških, skupnih ozljeda i utvrđenih profesionalnih bolesti.

Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim nadzorima, inspektori rada za zaštitu na radu su tijekom 2009. g. godine, sukladno odredbama Zakona o Državnom inspektoratu i Zakona o zaštiti na radu poduzeli sljedeće inspeksijske mjere:

- donijeli 3.035 rješenja o otklanjanju 5.788 različitih nedostataka na mjestima rada,
- donijeli 2.508 rješenja o 3.480 zabrana na mjestima rada,
- donijeli 78 zaključaka o dozvoli izvršenja, nakon obavljenih kontrolnih nadzora izvršenja rješenja inspektora rada,
- naplatili 114 novčanih kazni radnicima i neposrednim rukovodiocima na mjestu izvršenja prekršaja,
- podnijeli 3.316 optužnih prijedloga zbog 6.635 počinjena prekršaja,
- podnijeli 84 kaznene prijave protiv 139 osoba,
- podnijeli 285 obavijesti različitim nadležnim tijelima o utvrđenim nezakonitostima za koje nisu ovlašteni postupati.

Tijekom 2009. godine u Republici Hrvatskoj je poginulo 36 radnika i 1 malodobni učenik na praktičnom dijelu naukovanja. Nadalje, od 36 poginulih radnika njih 9 (25%) nije imalo uređen odnos sukladno propisima (rad na crno).

#### Utrošena sredstva: Redoviti troškovi Državnog inspektorata

– *Nadzori inspektora rada za zaštitu na radu na gradilištima.*

Od ukupno obavljenih inspeksijskih nadzora, opisanih pod točkom 3.B.1., inspektori rada u području zaštite na radu su tijekom 2009. godine obavili 2.683 nadzora na gradilištima. Na temelju utvrđenih činjenica u obavljenim nadzorima, inspektori rada za zaštitu na radu su tijekom 2009. godine, sukladno odredbama ZDI-a i ZZR-a poduzeli sljedeće inspeksijske mjere:

- donijeli 654 rješenja o otklanjanju 1.083 različitih nedostataka na mjestima rada,
- donijeli 986 rješenja o 1.459 zabrana na mjestima rada,
- donijeli 10 zaključaka o dozvoli izvršenja, nakon obavljenih kontrolnih nadzora izvršenja rješenja inspektora rada,
- naplatili 88 novčanih kazni radnicima i neposrednim rukovodiocima na mjestu izvršenja prekršaja,
- podnijeli 1.226 optužnih prijedloga zbog 2.282 počinjena prekršaja,
- podnijeli 5 kaznenih prijave protiv 13 osoba,
- podnijeli 34 obavijesti različitim nadležnim tijelima o utvrđenim nezakonitostima za koje nisu ovlašteni postupati.

Od ukupno 36 smrtno stradalih radnika u 2009. godini, 16 radnika je smrtno stradalo u djelatnosti graditeljstva.

#### Utrošena sredstva: Redoviti troškovi Državnog inspektorata

– *Dopuna Naputka o radu i izvješćivanju inspektora rada za zaštitu na radu zbog izmjene propisa.*

Dopunjenim Napatkom je usklađen sustav izvješćivanja inspektora rada za zaštitu na radu s propisanim vrstama inspekcijskih nadzora i drugih obveznih poslova

#### Utrošena sredstva: Redoviti troškovi Državnog inspektorata

– Održane radionice u svim područnim jedinicama Državnog inspektorata s inspektorima rada za zaštitu na radu u svrhu detaljnijeg upoznavanja inspektora s novim propisima iz područja zaštite na radu koji su doneseni u postupku usklađivanja s direktivom EU.

Inspektori u nadzorima na mjestu rada kontroliraju provođenje novih propisa.

#### Utrošena sredstva: Redoviti troškovi Državnog inspektorata

***Za potrebe provedbe mjere D 6. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera D 7. Osigurati poslodavcu isplatu propisanog iznosa nadoknade za reedukaciju zaposlenika, nakon vraćanja roditelja na posao, ovisno o duljini trajanja roditeljskog dopusta i stupnju stručne spreme zaposlenika**

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija, Hrvatska udruga poslodavaca*

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja (potreba poslodavaca i zaposlenika nakon vraćanja na posao)
2. izraditi plan i program reedukacija zaposlenika
3. izraditi prijedlog za određivanje iznosa nadoknade za reedukacije (ovisno o duljini trajanja roditeljskog ili roditeljskog dopusta i stupnju stručne spreme)
4. izraditi poseban propis kojim se određuje iznos i isplate nadoknade za reedukaciju
5. uvesti redovitu isplatu propisanog iznosa nadoknade za reedukaciju zaposlenika
6. izraditi analizu učinaka mjere u odnosu na kvalitetu rada djelatnika po povratku s roditeljskog ili roditeljskog dopusta

#### **Provedba mjere:**

Planirana u narednom razdoblju.

#### **♦ Postignuti rezultati u 2009.**

#### ***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

Prema odredbama Nacionalne populacijske politike, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je glavni nositelj i koordinator provedbe *Mjere 7. Osigurati poslodavcu isplatu propisanog iznosa nadoknade za reedukaciju zaposlenika, nakon vraćanja roditelja na posao, ovisno o duljini trajanja roditeljskog dopusta i stupnju stručne spreme zaposlenika.* Sunositelji su Ministarstvo financija i Hrvatska udruga poslodavaca. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti uputilo je dopise sunositeljima provedbe mjera Nacionalne populacijske politike, kojim su zatražena imenovanja predstavnika u radnu skupinu. Zaključno s danom 19. rujna 2008. godine, svi sunositelji dostavili su zatražene prijedloge imenovanja. Vezano uz osnivanje navedene radne



skupine Mjera 7. uključuje izradu prijedloga za određivanje iznosa nadoknade za reedukacije (ovisno o duljini trajanja roditeljnog i roditeljskog dopusta i stupnja stručne spreme), izradu posebnog propisa kojim bi se odredio iznos i isplate nadoknade za reedukaciju te uvođenje redovite isplate propisanog iznosa nadoknade za reedukaciju zaposlenika.

Osnivanje ove radne skupine iziskivalo bi dodatna opterećenja Državnog proračuna, koja u ovom trenutku nisu moguća te iz tog razloga navedena radna skupina nije još osnovana.

***Za potrebe provedbe mjere D 7. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u***

## **E. SKRB O DJECI**

***Državnom proračunu.***

### ***♦ Ciljevi***

- stvoriti prostorne, kadrovske i druge pretpostavke za primjerenu skrb o djeci, prilagođenu različitim potrebama roditelja i djece, te dobi djece,
- podići kvalitetu institucionalne i izvaninstitucionalne skrbi za djecu,
- osigurati ravnomjernu dostupnost usluga namijenjenih djeci na području Republike Hrvatske,
- osnaživanje društvene brige o djeci,
- poboljšanje kvalitete života djece iz brojnih obitelji.

### **Mjera E 1. Izraditi nove predškolske standarde (normative) kojima se regulira rad predškolskih ustanova u dvije smjene**

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje*

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja (radno vrijeme ustanova, potrebe roditelja, vrijeme boravka djeteta u ustanovama, broj djece i odgajatelja u skupinama)
2. izraditi smjernice za poboljšanje skrbi u predškolskim ustanovama (uvođenje rada u dvije smjene u vrtiće)
3. izraditi ili izmijeniti Državne pedagoške standarde predškolskih ustanova

#### **Provedba mjere:**

Provedena sukladno Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe.

### ***♦ Postignuti rezultati u 2009. godini***

#### ***Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa***

Budući da je Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine, 63/08) – u daljnjem tekstu DPS, stupio na snagu 10. lipnja 2008. godine, u 2009. godini se njegove odredbe primjenjuju u svim dječjim vrtićima prema koeficijentima izvodljivosti, a u skladu s mogućnostima i financijskim sredstvima koje za tu namjenu osiguravaju jedinice lokalne samouprave, kao najčešći osnivači dječjih vrtića u Republici Hrvatskoj.

Nema dječjih vrtića koji rade u dvije smjene, nego oni svoj rad prilagođavaju potrebama zaposlenih roditelja i u pravilu rade od 5,30 do 20,00 sati, a neki iznimno do 22,30 sati. Važno

je istaknuti da djeca mogu boraviti najdulje do deset sati dnevno u programu vrtića, o čemu roditelji moraju osobito voditi računa.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje i Sindikatom radnika u predškolskim ustanovama Hrvatske organiziralo šest stručnih skupova s ravnateljima/cama, predstavnicima/cama osnivača dječjih vrtića, stručnim suradnicima/cama i odgojiteljima/cama dječjih vrtića na kojima su svi bili informirani o novim odredbama DPS-a i koeficijentima njihove izvodljivosti, tijekom 2009. godine.

Institucije koje surađuju na projektu: dječji vrtići, osnivači dječjih vrtića, uprave za društvene djelatnosti općina i gradova, službe društvenih djelatnosti i upravni odjeli za društvene djelatnosti u uredima državne uprave u županijama, fizičke osobe kao osnivači dječjih vrtića, Agencija za odgoj i obrazovanje i Sindikat radnika u predškolskim ustanovama Hrvatske.

Utrošena sredstva: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nije u Državnom proračunu za 2009. godinu planiralo ni trošilo nikakva dodatna sredstva za praćenje provedbe Državnog pedagoškog standarda

### ***Jedinice lokalne i područne(regionalne) samouprave***

**Grad Čazma** u izvješću navodi kako se redovito radi na analizi stanja u predškolskom odgoju te usklađivanju s pedagoškim standardima uz uvođenje novih sadržaja u vrtić. Prilagođeno je radno vrijeme vrtića, uvedena mješovita grupa, uveden je vjerski odgoj i učenje engleskog jezika u vrtiću te su smanjene grupe djece. Aktivnost se provodila u suradnji s Dječjim vrtićem Pčelica.

Ukupna sredstva: 300.000,00 kuna

**Grad Vinkovci** je osigurao rad vrtića u dvije smjene sukladno potrebama roditelja.

### ***Grad Zagreb***

U Gradu Zagrebu samo jedan vrtić (Dječji vrtić Bajka) radi u dvije smjene, prema iskazanim potrebama roditelja (jedan tjedan ujutro, jedan popodne), dok ostali vrtići organiziraju produženi boravak djece u popodnevnim satima (maksimalno do 20,00 sati), također prema potrebama roditelja.

***Za potrebe provedbe mjere E 1. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera E 2. Osigurati besplatne udžbenike za obvezno obrazovanje</b>
--

### **Nositelj mjere:**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

### **Aktivnosti:**

1. podjela udžbenika putem škola

### **Provedba mjere:**

Provedena prema Zakonu o izmjenama zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu.

### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

### **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa**

Zakonom o izmjenama zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, 86/09), koji je donesen 17. srpnja 2009., ukinuto je potpuno financiranje udžbenika i drugih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola iz sredstava Državnog proračuna radi nedostatka financijskih sredstava u proračunu.

Isti zakon je propisao mogućnost da Vlada Republike Hrvatske može, sukladno raspoloživim sredstvima Državnog proračuna, za svaku školsku godinu donijeti odluku o financiranju, odnosno sufinanciranju nabave udžbenika i drugih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola.

Sukladno navedenome, Vlada Republike Hrvatske je 24. srpnja 2009. godine donijela Odluku o financiranju nabave udžbenika i drugih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola i međumjesnog prijevoza za učenike srednjih škola u šk. god. 2009./2010. sukladno kriterijima propisanim člankom 57. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji te sukladno članku 77.g Zakona o socijalnoj skrbi korisnicima prava na stalnu pomoć i korisnicima prava na skrb izvan vlastite obitelji kojima je smještaj osiguran u udomiteljskoj obitelji, a polaznici su osnovne i srednje škole.

Agencija za odgoj i obrazovanje je sa skladišta udžbenika distribuiranih u sklopu Projekta besplatni udžbenici za učenike osnovnih škola i I. i II. razreda srednjih škola u školskoj godini 2008./2009. prije početka školske godine 2009./2010. dostavila u osnovne i srednje škole s područja posebne državne skrbi dostupne rabljene i nove udžbenike.

Procijenjena vrijednost distribuiranih novih udžbenika iznosi:

- za učenike osnovnih škola 62.074 komada udžbenika	2.916.184,53 kuna
- za učenika strukovnih škola 17.753 komada udžbenika	2.164.003,00 kuna
- za učenike gimnazija 17.753 komada udžbenika	1.733.166,00 kuna
Ukupno:	6.813.533,53 kuna

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je „Prosvjeti d.o.o“ prije donošenja novog Zakona o udžbenicima 29. lipnja 2009. za uvoz udžbenika za potrebe nastave na srpskom jeziku i ćirilicom pismu isplatilo 342.900,00 kuna.

Uz pomoć izdavačke kuće „Edit“ iz Rijeke u 2009. godini učenicima osnovnih i srednjih škola na talijanskom jeziku isporučeni su besplatni udžbenici koje je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u vrijednosti od 19.700,00 kuna.

Institucije koje surađuju na projektu: Agencija za odgoj i obrazovanje

Utrošena sredstva u 2009. godini: 7.176.133,53 kuna

### **Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**

**Grad Vinkovci** je sufinancirao nabavku školskih udžbenika za učenike/ce osnovne škole jednokratnim iznosom od 500,00 kuna po kriteriju visine prihoda u obitelji.

Utrošena sredstva: 206.500,00 kuna

#### **Grad Zabok**

U suradnji s Osnovnom školom Zabok i Centrom za socijalnu skrb sufinancirana je nabava školskih udžbenika za djecu iz obitelji slabijeg imovnog stanja.

Utrošena sredstva: 48.700,00 kuna

**Općina Gradec** je sufinancirala kupnju knjiga za 61 dijete, za što je utrošeno 21.743,40 kuna.

**Općina Karlobag** je za sufinanciranje osnovno-školskih udžbenika utrošila 11.794,88 kuna.

### ***Općina Medulin***

U 2009. godini bili su osigurani besplatni udžbenici za sve učenike prvih razreda osnovnih škola i po 300,00 kn za udžbenike učenike ostalih razreda osnovne škole.

Utrošena sredstva: 104.410,20 kn

***Općina Mrkopalj*** financirala je kupnju školskih udžbenika, za učenike od 1. do 8. razreda osnovne škole, iznosom od 30.500,00 kuna.

***Općina Punat*** sufinancirala je nabavu školskih udžbenika učenicima osnovnih i srednjih škola. Zaprimiteljeno je 110 zahtjeva za pomoć pri nabavci udžbenika za što je utrošeno 53.850,00 kuna.

***Općina Smokvica*** osigurala je financijska sredstva u visini 8.114,00 kuna za nabavu školskih udžbenika učenika osnovne škole (povrat troškova roditeljima učenika).

Utrošena sredstva: 8.114,00 kuna

### ***Općina Sveti Križ Začretje***

Iz proračuna Općine sufinancirana je nabava školskih udžbenika za djecu iz socijalno ugroženih obitelji.

Utrošena sredstva: 19.400,00 kuna

***Općina Sveti Lovreč*** je sufinancirala kupnju udžbenika, za što je utrošeno 17.200,00 kuna.

***Općina Vinodolska*** financirala je kupnju školskih udžbenika, za učenike osnovnih škola u Bribiru i Triblju iznosom od 211.886,00 kuna.

***Općina Vižinada*** sufinancirala je nabavku školskih udžbenika iznosom od 12.500,00 kuna.

***Ukupno utrošena sredstva za mjeru E 2. iz Državnog proračuna iznose: 7.176.133,53 kuna***

<b>Mjera E 3. Osigurati produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama</b>
---

### **Nositelji mjere:**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja (vrijeme boravka u osnovnoškolskim ustanovama i radno vrijeme zaposlenih roditelja, potrebe obitelji)
2. izraditi ili izmijeniti Državne pedagoške standarde osnovnoškolskih ustanova vezano uz uvođenje produženog boravka djece sukladno utvrđenim potrebama

### **Provedba mjere:**

Provedena prema Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva***

Sukladno mjeri iz Projekta „Poduzetništvo žena“ za 2009. godinu poduzetnicama početnicama sufinancirat će se troškovi čuvanja djece, odnosno 75% cijene troškova vrtića, 75% cijene troškova odgajateljice i 75% cijene troškova produženog boravka u školi, za razdoblje od jedne godine, a maksimalno do 10.000,00 kuna.

Suradna institucija: Hrvatska agencija za malo gospodarstvo

Utrošena sredstva: 4.500.00,00 kuna

### **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa sustavno prikuplja podatke i prati promjene vezane uz uključivanje učenika/učenica u produženi boravak. U školskoj godini 2009./2010. osnovnoškolski odgoj i obrazovanje ostvaruje se u 859 osnovnih škola i posebnih odgojno-obrazovnih ustanova. Analizom podataka utvrđeno je smanjenje upisanih učenica i učenika u prvi razred te smanjenje ukupnog broja učenica i učenika osnovnih škola (tablica 12.).

**Tablica 12. UKUPNO UPISANI I UPISANI U PRVI RAZRED  
U RAZDOBLJU 2001. - 2008.**

Školska godina:	UKUPNO UPISANI	UPISANI U I. RAZRED	% upisanih u prvi razred u odnosu na prethodnu godinu
	(I. - VIII. razred)		
2000./2001.	405.682	47.127	
2001./2002.	400.100	48.405	2,7
2002./2003.	395.702	48.626	0,5
2003./2004.	393.421	50.326	3,5
2004./2005.	391.744	49.608	-1,4
2005./2006.	382.681	46.151	-7,0
2006./2007.	384.261	44.439	-3,7
2007./2008.	380.542	43.997	-1,0
2008./2009.	355.941	38.503	-1,4
2009./2010.	339.884	34.035	-0,9

Izvor: MZOŠ, eMatica, siječanj 2010.

U gradskim sredinama i dalje je veći broj učenika, te škole rade u dvije ili tri smjene, a produženi boravak ostvaruje se na temelju potreba roditelja, ali i prostornih mogućnosti škola. Produženi boravak tijekom školske godine 2008/2009. te u školskoj godini 2009./2010. provodi se sukladno stavku 2. članka 49. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, 87/08 i 86/09). U skladu s navedenim člankom Zakona, odgojno-obrazovni rad u osnovnoj školi može biti organiziran kao poludnevni ili s produženim boravkom za učenike razredne nastave, a u školama koje rade u jednoj smjeni kao cjelodnevni. Sukladno stavku 3. članka 143. navedenoga Zakona, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu utvrditi šire javne potrebe u osnovnom školstvu (sufinanciranje prehrane učenika, produženi i cjelodnevni boravak učenika i slično), a za koje sredstva osiguravaju svojim proračunom.

U školskoj godini 2008./2009. produženi je boravak bio organiziran u 199 osnovnih škola (22,5%), odnosno u 609 razrednih odjela za 13.963 (3,65%) učenika/učenica od I. do IV. razreda osnovne škole. Analizom je utvrđeno da je produženi boravak najčešće organiziran u

većim gradskim središtima, gdje su i najveće potrebe. U tri županije nema ni jedne škole s organiziranim produženim boravkom, a najveća je uključenost učenika i učenica u velikim gradskim središtima i Gradu Zagrebu, gdje je produženi boravak organiziran u 90 (80%) osnovnih škola u 361 razredna odjela za 8.402 (2,196%) učenika i učenica. U većini su škole u produženi boravak najčešće uključeni učenici/ce prvoga razreda, jer zbog prostornih uvjeta ne postoje mogućnosti za rad većeg broja razrednih odjela. U gradu Rijeci program produženog boravka sufinanciran je u 25 osnovnih škola (89%) za 83 skupina za ukupno 1.903 učenika/ce. Slično je i u Istarskoj županiji gdje je produženi boravak organiziran u 70% osnovnih škola.

Broj učenika uključenih u produženi boravak tijekom školske godine 2009./2010. povećao se u odnosu na školsku godinu 2008./2009. Prema podacima škola i osnivača, produženi boravak nemaju samo dvije županije, a organiziran je u 212 osnovnih škola (25%). U navedenim školama produženi boravak ostvaruje se u 739 heterogenih ili homogenih odjela. Ukupno je u produženi boravak uključeno 15.666 učenika i učenica. Najveća je uključenost učenika i učenica u Gradu Zagrebu, gdje se produženi boravak provodi u 97 osnovnih škola, u 431 odjelu za 9.859 učenika.

Program produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada od 1. do 4. razreda na području grada Rijeke organizirat će se u 23 osnovne škole kojima je osnivač Grad Rijeka i dvije osnovne škole drugih osnivača. Programom će biti obuhvaćeno 2.015 učenika/ca koji su raspoređeni u 89 skupina (46 skupina produženog boravka i 43 razreda cjelodnevnog nastave). Sredstva za financiranje ovih programa financiranjem rada učitelja/ica (koji izvode program produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada za jednog učitelja/cu po skupini Programa, ukupno 87 učitelja/cu) u ukupnom iznosu do 2.610.000,00 kn u 2009. godini osigurana su u Proračunu Grada Rijeke za 2009. godinu, a planirana su sredstva u ukupnom iznosu do 7.830.000,00 kn za nastavak sufinanciranja u drugom obrazovnom razdoblju školske godine 2009./2010.

Produženi boravak financiraju jedinice lokalne samouprave. Primorsko-goranska županija programom iznad zakonskog standarda, iz izvornih sredstava, financira produženi boravak za učenike-putnike nižih razreda OŠ koji čekaju na prijevoz između jednog i tri sata, prema prijavama i potrebama škola.

U Istarskoj županiji produženi je boravak organiziran u 90% osnovnih škola te je u njega uključeno 1.280 učenika.

Uz produženi boravak organizirana je, u skladu s navedenim Zakonom, i cjelodnevna nastava. S ciljem poboljšanja kvalitete rada u produženom boravku, stavkom 8. članka 11. *Državnoga pedagoškoga standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja* (Narodne novine, 68/08) propisan je najmanji broj učenika u produženom boravku (14) te optimalni broj (20) učenika/ca.

Institucije koje surađuju na projektu: jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (osnivači), Agencija za odgoj i obrazovanje.

Utrošena sredstva: Sredstva osiguravaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te Ministarstvo nema informacije koliko je sredstava osigurano za produženi boravak učenika/ca osnovnih škola u Republici Hrvatskoj.

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Karlovačka županija***

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva provelo je natječaj za projekte socijalnog i gospodarskog oporavka područja posebne državne skrbi, putem kojeg je

Osnovna škola Barilović dobila financijska sredstva za uvođenje produženog boravka. Navedenu aktivnost sufinancirala je i Županija.

Utrošena sredstva: 53.572,00 kuna

**Šibensko-kninska županija** je za usklađivanje rada škola na području Županije s Državnim pedagoškim standardom i opremanje škola utrošila 12.160.000,00 kuna.

**Grad Dubrovnik** je financirao produženi boravak djece u osnovnim školama iznosom od 1.690.027,00 kuna.

**Grad Kastav** osim produženog boravka djece u osnovnoj školi Milan Brozović financira i aktivnosti i programe koji nisu financirani od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te je za tu namjenu utrošeno ukupno 491.350,00 kuna.

**Grad Kraljevica** sufinancira produženi boravak za 12 učenika u Osnovnoj školi Kraljevica te je za tu namjenu utrošeno 25.000,00 kuna.

**Grad Novi Vinodolski** sufinancira produženi boravak za 12 učenika u Osnovnoj školi I. Mažuranića te je za tu namjenu utrošeno 60.000,00 kuna.

#### **Grad Mali Lošinj**

Osiguran je produženi boravak za djecu u nižim razredima i to za formiranje dvije grupe učenika. Financira se 50 %, a 50% financiraju roditelji sami.

Utrošena sredstva: 260.000,00 kn

**Grad Rijeka** proveo je sljedeće aktivnosti:

- izrađena je analiza postojećeg stanja i potreba organiziranja produženog boravka/cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada,
- izrađena je Odluka o kriterijima i mjerilima za sufinanciranje produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama,
- osiguran je produženi boravak i/ili cjelodnevni odgojno-obrazovni rad za učenike/ce (od 1. do 4. razreda) u osnovnim školama sukladno utvrđenim potrebama
- osigurani su financijski uvjeti za produženi boravak i cjelodnevni odgojno-obrazovni rad za djecu u osnovnoškolskim ustanovama za djecu korisnike Socijalnog programa Grada Rijeke.

Postignuti rezultati:

– Donesena je Odluka o provođenju produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama Grada Rijeke. Ovom Odlukom uređuje se provođenje produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama na području Grada Rijeke kao šire javne potrebe, utvrđuje njihov opseg te način financiranja i mjerila za naplatu usluge. Ova Odluka donesena je radi važnosti i ujednačavanja provođenja ovih programa u osnovnim školama Grada Rijeke, statusa zaposlenih učitelja/ica s ostalim učiteljima/icama razredne nastave u riječkim osnovnim školama, kao i ujednačavanja financijskog opterećenja roditelja.

– Temeljem analize postojećeg stanja i potrebe za organiziranjem produženog boravka/cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada utvrđeno je:

U školskoj 2008./2009. godini u 24 gradske osnovne škole (od toga dvije privatne škole s pravom javnosti) bile su organizirane 83 skupine produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada, a u koje je bilo uključeno ukupno 1.891 učenika/ca, što je bilo

povećanje za 11 skupina, odnosno 305 učenika/ca više u odnosu na prethodnu školsku godinu.

U školskoj 2009./2010. godini 25 škola u Gradu Rijeci (od toga dvije privatne škole s pravom javnosti) predvidjelo je organizaciju Programa u 89 skupina, što je povećanje za 6 skupina, odnosno 152 učenika/ca više u odnosu na prethodnu školsku godinu. U obrazloženju razloga povećanja opsega provođenja i financiranja ovih Programa škole navode da povećan interes roditelja za ove Programe kontinuirano raste, što je vjerojatno rezultat trendova suvremenog obiteljskog života, u kojem poslovne obveze obaju roditelja postavljaju pred škole zahtjev preuzimanja sve veće uloge u brizi, obrazovanju i odgoju svojih učenika/ca. Veći interes roditelja za uključivanjem djece u ove Programe stoji i u činjenici da je od prošle školske godine on u Gradu Rijeci besplatan za roditelje učenika/ca s prebivalištem na području Grada Rijeke. Naime, ovi roditelji odnosno staratelji snose samo troškove prehrane te troškove provođenja terenskih i izvan-učioničkih aktivnosti uključenih učenika/ca. Subvenciju prehrane učenika/ca slabijeg materijalnog statusa odobrava Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb. Dok roditelj odnosno staratelj-korisnik/ca programa produženog boravka / cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada koji nema prebivalište na području Grada Rijeke sudjeluje u cijeni Programa u iznosu od 450,00 kn mjesečno, što je prosječna cijena Programa. Ovaj trošak snose i pojedine jedinice lokalne samouprave gdje učenik/ca ima prebivalište.

U školskoj 2009./2010. godini Godišnjim Planom i programom rada 25 škola u gradu Rijeci (od toga dvije privatne škole s pravom javnosti) predvidjelo je također organizaciju Programa u 89 skupine, od čega su 46 skupina produženog boravka i 43 skupina cjelodnevnog nastave i to: u 14 škola organizirane su skupine produženog boravka, u 4 škole razredni odjeli cjelodnevnog nastave, a u 7 škola mješovito: i skupine produženog boravka i razredni odjeli cjelodnevnog nastave. Programom je obuhvaćeno 2.043 učenika/ca, od čega je 1.938 učenika/ca (94,9%) s prebivalištem na području grada Rijeke i 105 učenika/ca (5,1%) iz drugih jedinica lokalne samouprave. Najviše učenika/ca iz drugih jedinica lokalne samouprave polazi OŠ N. Tesla (23 uč.) i OŠ Gelsi (20 uč.). Produženim boravkom (PB) obuhvaćeno je 1.258 učenika/ca (61,6%), a cjelodnevnu nastavu (CN) pohađa 785 učenika/ca (38,4%). Ovim je Programima obuhvaćeno 50,7% učenika/ca razredne nastave. U Programe je uključeno najviše učenika/ca iz prvih razreda i to 625 učenik/ca (30,6%). Slijede drugi razredi s 586 učenika/ca (28,7%), pa treći razredi s 494 učenika/ca (24,2%) i konačno četvrti razredi s 337 učenika/ca (16,5%).

– Osigurana besplatna prehrana u produženom boravku za prosječno 731 učenika/ca – korisnika/ca Socijalnog programa Grada Rijeke mjesečno.

Aktivnosti su provedene u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje i 24 škole na području Grada.

Utrošena sredstva: u Proračunu Grada Rijeke za 2009. godinu sredstva su bila osigurana za financiranje rada učitelja/ica koji izvode program produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada (plaće, naknade i druge prihode učitelja koje obračunava škola sukladno općim aktima odnosno kolektivnom ugovoru za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama) i to za 81 učitelja/icu u školskoj 2008./2009. godini odnosno za 87 uključenih učitelja/ica u školskoj 2009./2010. godini.

Za Program produženog boravka/cjelodnevnog nastave od 1. do 4. razreda u 2009. godini ukupno su isplaćena osnovnim školama Grada Rijeke sredstva u iznosu od 8.453.333,93 kn, i to za 23 gradske osnovne škole.

- Za prehranu učenika/ca – korisnika/ca Socijalnog programa Grada Rijeke u produženom boravku utrošeno je 1.397.115,99 kn.

Ukupno sredstava: 9.850.449,92 kuna



### **Grad Slavonski Brod**

Organiziran je program produženog boravka u Osnovnoj školi Antun Mihanović i Osnovnoj školi Hugo Badalić.

Utrošena sredstva: 250.000,00 kuna

**Grad Šibenik** je za programe produženog boravka u osnovnim školama utrošio 120.000,00 kuna.

### **Grad Velika Gorica**

Grad Velika Gorica osigurava produženi boravak za djecu u tri osnovne škole: Osnovnoj školi E. Kumičića, Osnovnoj školi N. Hribara i Osnovnoj školi Šćitarjevo. Pet učiteljica/a radi s grupom djece u navedenim produženim boravcima. Produženi boravak odnosi se na djecu koja pohađaju prvi i drugi razred osnovne škole.

Osiguranjem produženog boravka omogućava se strukturirano i kvalitetno provođenje vremena djece čiji su roditelji zaposleni i čije radno vrijeme ne prestaje regularnim završetkom jednog školskog dana.

Na takav se način utječe na prevenciju pojave rizičnih ponašanja kod djece koja su prepuštena sama sebi i nemaju strukturirano slobodno vrijeme.

Suradne institucije: osnovne škole s područja Grada Velike Gorice

Utrošena sredstva: 600.000,00 kuna

### **Grad Zagreb**

Produženi boravak učenika osnovnih škola u Gradu Zagrebu kontinuirano se povećava. Organiziran je u pravilu za učenike I., II. i III. razreda, a iznimno i za učenike IV. razreda o čemu odlučuje Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport na osnovi obrazloženog prijedloga škole. Odgojno-obrazovna skupina produženog boravka ustrojava se u pravilu od učenika istog razreda (redovita odgojno-obrazovna skupina), a iznimno i za učenike više razreda (kombinirana odgojno-obrazovna skupina).

Program produženog boravka provodi se:

- od 12,00 do 14,00 sati učenici provode slobodno vrijeme (objed, odmor te izvannastavne slobodne aktivnosti), a
- od 14,00 do 17,00 sati za učenike je organiziran odgojno-obrazovni rad i slobodne aktivnosti.

U II. polugodištu školske 2008./2009. godine ovim programom bilo je obuhvaćeno 9.181 učenika, raspoređenih u 405 odgojno-obrazovnih skupina u 93 osnovne škole, dok je u I. polugodištu školske 2009./2010. godine bilo obuhvaćeno 9.859 učenika u 431 odgojno-obrazovnoj skupini, u 97 osnovnih škola, što znači da je došlo do povećanja za 678 učenika, 26 odgojno-obrazovnih skupina i 4 škole, koje su prvi put ostvarile uvjete za organizaciju produženog boravka. Sredstva za ove potrebe osiguravaju se u gradskom proračunu.

Utrošena sredstva: 47.266.231,39 kuna

**Općina Čavle** sufinancira 50% cijene produženog boravka u osnovnoškolskim ustanovama za 22 djece.

Utrošena sredstva: 37.698,00 kuna

**Općina Dubravica** je za sufinanciranje produženog boravka utrošila 107.068,23 kuna.

**Općina Fažana** je za produženi boravak djece u osnovnoj školi utrošila 133.512,07 kuna.

**Općina Hum na Sutli**

Općina sufinancira produženi boravak u osnovnoj školi, za što je u 2009. godini ukupno utrošeno 90.179,32 kune.

**Općina Lovran** osigurava produženi boravak u osnovnoj školi Viktor Car Emin.

**Općina Medulin** sufinancira produženi boravak u osnovnim školama.

Suradne institucije: Osnovna škola Dr. M. Demarina, Osnovna škola Vidikovac, Područna škola Banjole

Utrošena sredstva: 412.445,50 kuna

**Općina Mrkopalj**

Općina sufinancira produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama te je za tu namjenu utrošeno 20.460,00 kuna.

**Ukupno utrošena sredstva za mjeru E 3. iz Državnog proračuna iznose: 4.500.000,00 kuna**

**Mjera E 4. Izraditi program za kontrolirani sustav izvaninstitucijske skrbi djece dojenačke i predškolske dobi**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe (oblici izvaninstitucijske skrbi, kvaliteta usluga, vrsta pruženih usluga, djelatnici, potrebe roditelja, troškovi)
2. izraditi smjernice za poboljšanje i uspostavu kontroliranog sustava izvaninstitucijske skrbi djece dojenačke i predškolske dobi (obrazovanje odgajatelja, stručna usavršavanja)
3. izraditi Program kontroliranog sustava izvaninstitucijske skrbi djece dojenačke i predškolske dobi
4. poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na sudjelovanje u financiranju izvaninstitucijske skrbi za djecu dojenačke i predškolske dobi
5. evaluirati učinke provedbe mjere

**Provedba mjere:**

Mjera nije provedena.

♦ **Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti će, u narednom razdoblju, kao nositelj navedene mjere, osnovati radnu skupinu u kojoj će s ostalim nositeljima izraditi analizu postojećeg stanja te razmotriti i utvrditi zakonske i financijske mogućnosti izvođenja aktivnosti ove mjere s ciljem utvrđivanja mogućnosti razvoja oblika izvaninstitucijske skrbi za djecu uzimajući u obzir kvalitetu usluga, vrstu usluga, potrebe roditelja i djelatnike.

***Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva***

Opis aktivnosti poduzetih s ciljem provedbe ove mjere pojašnjen je pod Mjerom 3. *Osigurati produženi boravak za djecu u osnovnoškolskim ustanovama.*

***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***  
***Grad Đakovo***

Grad je u 2009. godini izdvojio sredstva za financiranje udruga građana koje u svojem programu provode *skrb o djeci* na području športa, kulture, tehničke kulture, socijalnog programa, zdravstva, skrbi o djeci s posebnim potrebama i dr.

***Grad Rijeka*** je sukladno potrebama izvaninstitucijske skrbi djece podržao projekt pod nazivom "Dadilje" kojim se polaznice osposobljavaju za kvalitetnu skrb, njegu i odgoj djece od 6 mjeseci do treće godine života. Roditeljima će se pružiti mogućnost da o njihovom djetetu skrbi osoba koja je educirana za obavljanje poslova dadilje. Time će se osigurati alternativni, siguran i kvalitetan rad s djecom jaslične dobi uz kontinuiran nadzor i superviziju educiranih dadilja. Projekt "Dadilje" provodi Strukovna udruga za promicanje dobrobiti djece Portić i Narodno učilište – ustanova za obrazovanje i kulturu u Rijeci. Program obuhvaća ukupno 500 sati edukacije dadilja, što uključuje 250 sati teorije bazirane na suvremenim stručnim spoznajama o ranom razvoju djece i 250 sati prakse koja će se realizirati u Dječjem vrtiću Rijeka. Članovi udruge Portić su stručnjaci/kinje različitih humanističkih profila: pedagozi/ginje, psiholozi/ginje, defektolozi/ginje, socijalni radnici/ce, odgajatelji/ce, učitelji/ce, pedijatri/ce, medicinske sestre i dr. te roditelji djece predškolske dobi. U Proračunu Grada Rijeke za 2009. godinu nije bilo potrebno osigurati sredstva jer se čekala verifikacija programa osposobljavanja dadilja od nadležnog Ministarstva, a u 2010. godini su planirana sredstva u iznosu od 7.440,00 kn za troškove sanitarnog pregleda budućih dadilja. Kad prvih 14 dadilja dovrši školovanje, Grad Rijeka će sufinancirati mjesečno svakog roditelja koji za skrb o svom djetetu jaslične dobi izabere educiranu dadilju u iznosu od 900,39 kuna, kao što sufinancira i roditeljima boravak djece u vrtićima drugih osnivača.

***Općina Dragalić*** sufinancira Program predškole za djecu koja ne pohađaju vrtić. Temeljem mjesečnih zahtjeva Centru za predškolski odgoj „Grigor Vitez“ iz Nove Gradiške koji provodi program doznačeno je 14.428,62 kune.

***Općina Lovreč*** je sufinancirala ljetni kamp obuke neplivača u iznosu od 6.000,00 kuna.

***Za potrebe provedbe mjere E 4. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u***

<b>Mjera E 5. Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave</b>
--

***Državnom proračunu.***

**Nositelji mjere:**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica
2. osnažiti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za otvaranje predškolskih ustanova ili igraonica
3. poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za izradu plana otvaranja predškolskih ustanova i igraonica sukladno procijenjenim potrebama (broju djece)

**Provedba mjere:**  
U tijeku.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa*

**Tablica 13. USTANOVE, DJECA POLAZNICI I ZAPOSLENICI (2005., 2006., 2007., 2008., 2009. i 2010.)**

<b>A</b>	<b>B</b>	<b>C</b>	<b>D</b>	<b>E</b>	<b>F</b>
<b>Ustanove</b>	<b>Broj ustanova</b>	<b>Broj djece polaznika</b>	<b>Broj odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika, profesora i znanstvenika</b>	<b>Ostalo osoblje</b>	<b>(D+E) Ukupno</b>
<b>Dječji vrtići 2005.</b>	503*	144.980	8.451	4.529	12.980
<b>Dječji vrtići 2006.</b>	557*	145.800	8.770	4.758	13.528
<b>Dječji vrtići 2007.</b>	594*	146.592	8.775	4.367	13.142
<b>Dječji vrtići 2008.</b>	645*	149.300	9.733	5.425	15.158
<b>Dječji vrtići 2009.</b>	659*	149.477	9.996	5.941	15.937
<b>Dječji vrtići 2010.</b>	673*	151.514	10.021	6.112	16.133

- U Republici Hrvatskoj su u 2005. godini djelovala 503 matična dječja vrtića smještena u 1.098 objekata.
- U Republici Hrvatskoj je u 2006. godini djelovalo 557 matičnih dječjih vrtića smještenih u 1.140 objekata.
- U Republici Hrvatskoj su u 2007. godini djelovala 594 matična dječja vrtića smještena u 1.204 objekata.
- U Republici Hrvatskoj su u 2008. godini djelovala 645 matična dječja vrtića smještena u 1.289 objekata.
- U Republici Hrvatskoj je u 2009. godini djelovalo 659 matičnih dječjih vrtića smještenih u 1.338 objekata.
- U Republici Hrvatskoj u 2010. godini djeluju 673 matična dječja vrtića smještena u 1.598 objekata.

Za pedagošku 2009./10. godinu izrađena je analiza postojećeg stanja i obuhvata djece programima predškolskog odgoja i obrazovanja u 2009./10. godini te su i nadalje utvrđene potrebe za povećanjem smještajnih kapaciteta.

U 2009. godini otvorena su 44 nova dječja vrtića i 45 novih područnih objekata u postojećim dječjim vrtićima. Samo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, u partnerstvu s jedinicama lokalne samouprave, u 2009. godini opremilo 26 novih odgojnih skupina (po 25 djece) – dječjih vrtića uz potporu Svjetske banke. Time se povećao broj uključene djece u dječje vrtiće za 1.350 djece, pa je i obuhvat djece predškolske dobi porastao na 57,82%. Treba istaknuti da je i 26 udruga ustrojilo kraće programe za djecu predškolske dobi u onim sredinama gdje je za to postojala potreba.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je nastavilo poticati inicijativu iz 2008. godine o nespajanju radnih dana u vrijeme blagdana te je i u 2009. godini bio osiguran rad dječjih vrtića za prihvata djece prema potrebama roditelja, ali ne dulje od deset sati tijekom dnevnog boravka djeteta u vrtiću u predblagdanske dane. Time se pridonijelo kvalitetnijem životu obitelji (i djece u dječjem vrtiću i njihovih roditelja na radnom mjestu).

Radno vrijeme dječjih vrtića je usklađeno s potrebama roditelja. Dječji vrtići u pravilu rade od 5,30 do 20,00 sati, a kako većina djece predškolske dobi dolazi u dječje vrtiće između 7,30 i 8,00 sati ujutro, kao što većina roditelja dolazi po njih nakon njihova radnog vremena između 16,30 i 17,00 sati, usklađeni su i programi za djecu prema njihovim potrebama. Sva djeca, koja moraju doći ranije u dječji vrtić, provode vrijeme u jutarnjem programu (imaju jutarnji program) koji provodi uvijek isti odgojitelj/ica, kao i za djecu koja moraju ostaniti nakon 17,00 sati (poslijepodnevni program). U Gradu Zagrebu i u većim gradovima diljem Republike Hrvatske uvodi se takvo radno vrijeme dječjih vrtića. Znači, ni tijekom godine nema spajanja blagdana niti problema u dolasku i odlasku djece iz vrtića. No to je proces koji se mora ostvarivati u partnerstvu s roditeljima i lokalnom zajednicom, a Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa svojom stručnom pomoći usmjerava osnivače na ustrojavanje kvalitetnije skrbi o djeci predškolske dobi i promišlja najbolje programe za djecu rane i predškolske dobi radi njihova zdravog odrastanja u sigurnom okruženju dječjeg vrtića kao važnom segmentu pomoći zaposlenoj obitelji u Republici Hrvatskoj i potrebi svakog djeteta za organiziranim predškolskim odgojem i obrazovanjem.

Ističemo i pomak u ozbiljnijem pristupu u pružanju pomoći zaposlenim roditeljima, jer je svakom djetetu osigurano dovođenje i odvođenje u pratnji odrasle osobe, a ne kao što je često bilo da maloljetna djeca skrbe o mlađoj braći i sestrama, a sve to ide u prilog veće slobode u okrilju programa sigurnosti i protokolima postupanja u mogućim rizičnim situacijama.

Institucije koje surađuju na projektu: dječji vrtići, uprave za društvene djelatnosti općina i gradova, službe društvenih djelatnosti i uprave za društvene djelatnosti u uredima državne uprave u županijama, fizičke osobe kao osnivači dječjih vrtića, Agencija za odgoj i obrazovanje.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je u Državnom proračunu za 2008. godinu planiralo i utrošilo 26.500.000,00 kuna za programe javnih potreba u predškolskim ustanovama i 2.500.000,00 kuna za opremanje 26 novih dječjih vrtića. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa ne raspolaže podacima koliko su sredstava utrošile jedinice lokalne i područne samouprave, ali sigurno 10% više nego što su izdvojile u 2008. godini.

Utrošena sredstva: 29.000.000,00 kuna

### ***Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva***

U okviru Strategije razvoja ženskog poduzetništva razmatra se mogućnost osnaživanja ulaska u poduzetništvo u djelatnosti zbrinjavanja djece.

## ***Jedinice lokalne i područne(regionalne) samouprave***

### ***Brodsko-posavska županija***

S ciljem osiguravanja ravnomjerne dostupnosti programa predškolskog odgoja za djecu u godini prije polaska u školu Brodsko-posavska županija sufinancira provedbu programa za 26 općina s 4.000,00 kuna godišnje po općini.

Suradne institucije: dječji vrtići Ivana Brlić Mažuranić iz Slavenskog Broda i Grigor Vitez iz Nove Gradiške

Ukupno utrošena sredstva: 12.000,00 kuna

### ***Karlovačka županija***

U 2009. godini nastavljena je već pokrenuta akcija „Štedim i darujem“ u sklopu koje se namjerava prikupiti 1.000.000,00 kuna za izgradnju dječjeg vrtića u karlovačkom naselju Turanj. Partneri ovog projekta su, uz Županiju, Karlovačka banka i Grad Karlovac. U prosincu je održan humanitarni koncert za izgradnju spomenutog vrtića, za koji je Županija otkupila ulaznice u vrijednosti 5.000,00 kuna.

***Požeško-slavonska županija*** sudjeluje u sufinanciranju smještaja djece u vrtiće 10% od ekonomske cijene.

Utrošena sredstva: 50.000,00 kn

### ***Varaždinska županija***

Temeljem Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi, Skupština Varaždinske županije je donijela *Odluku o utvrđivanju mjerila za osiguravanjem sredstava za zadovoljavanjem javnih potreba u djelatnosti predškolskog odgoja* i sustavno na temelju planova mreže jedinica lokalnih samouprava na svojem području usklađuje razvitak mreže dječjih vrtića. Na području županije djeluje 10 vrtića čija osnivačka prava ostvaruju jedinice lokalne uprave i samouprave, 15 u privatnom vlasništvu i 2 vjerska vrtića.

***Virovitičko-podravska županija*** je u suradnji s jedinicama lokalne samouprave (Lukač, Čađavica, Mikleuš, Špišić Bukovica, Gradina), za nabavu opreme za početak rada predškolske ustanove pri osnovnim školama, utrošila 200.000,00 kuna.

### ***Grad Belišće***

Temeljem Odluke o plaćanju cijene troškova vrtića roditeljima s dvoje ili više djece koja pohađaju Dječji vrtić Maslačak u Belišću – za drugo dijete Grad plaća 30% cijene učešća, a za treće i svako sljedeće dijete u 100% iznosu.

Ako je jedan od roditelja ili oba roditelja osoba sa 100% invaliditetom, bez obzira na vrstu invaliditeta, Grad plaća 50% od cijene programa. Pravo na beneficije imaju roditelji čiji prihodi po članu ne prelaze 1.500,00 kn.

Suradne institucije: Dječji vrtić Maslačak, Belišće

Utrošena sredstva: 7.920,00 kuna

***Grad Čazma*** osigurao je izgradnju još jedne zgrade dječjeg vrtića, koja omogućuje upis većeg broja djece te poboljšanje pedagoških standarda. Aktivnost je provedena u suradnji s Dječjim vrtićem Pčelica, a za nju je utrošeno 1.000.000,00 kuna.

### ***Grad Dubrovnik***

Stvoreni su uvjeti za smještaj djece s područja Grada u dječji vrtić te u Gradu nema liste čekanja za upis djeteta u vrtić.

Kontinuirano se izvode radovi adaptacije i nadogradnje dječjih vrtića na području Grada.

Utrošena sredstva: 545.800,00 kuna.

***Grad Đakovo***

Grad kao osnivač Dječjeg vrtića Đakovo sufinancira boravak djece s područja Grada u jaslicama i vrtiću za 62 djece u jaslicama i 199 djece u vrtiću. Skraćeni program – igraonice pohađalo je 24 djece. Ukupno je u 2009. godini Dječji vrtić Đakovo pohađalo 285 djece.

Predškolski program u gradu i prigradskim naseljima pohađalo je ukupno 398 djece.

Grad posebno vodi brigu o proširenju kapaciteta dječjeg vrtića te je u 2009. godini gradski vrtić adaptiran i proširen za boravak još 100 djece. Kapaciteti zadovoljavaju potrebe cjelokupne populacije djece predškolske dobi.

U 2009. godini Grad Đakovo je izdvojio za dječji vrtić i jaslice sredstva u iznosu 2.404.117,65 kuna te za predškole u gradu i prigradskim naseljima 392.725,00 kuna.

Ukupno utrošena sredstva: 2.796.842,65 kuna

***Grad Cres*** je osigurao uvjete za smještaj sve djece s područja Grada u dječji vrtić.

Utrošena sredstva: 1.789.199,00 kuna

***Grad Gospić*** je izradio analizu stanja i utvrđivanje potpore za ostvarivanje programa za djecu s teškoćama u razvoju. U suradnji sa DV „Pahuljica“ otvoren je predškolski primarni program za djecu s teškoćama u razvoju.

Utrošena sredstva: 200.000,00 kuna

***Grad Lipik*** financira plaće zaposlenih u dječjem vrtiću „Kockica“.

Utrošena sredstva: 1.510.867,97 kuna

***Grad Mali Lošinj***

– *Subvencija troškova vrtića i jaslica – prema cenzusu*

Pravo ostvaruje 16 obitelji odnosno ukupno devetnaestoro djece po cijeni od 257,00 – 538,00 kuna mjesečno za petosatni program, te, uz opravdano mišljenje ustanove i cjelodnevni boravak u vrtiću.

Utrošena sredstva: 145.395,10 kuna

– *Subvencija troškova vrtića i jaslica – za treće i daljnje dijete*

Pravo ostvaruje 52 djece iz četrdeset obitelji po cijeni od 269,00 kuna mjesečno.

Utrošena sredstva: 89.062,40 kuna

Ukupno utrošena sredstva: 234.457,50 kuna

***Grad Novalja*** je za rad i dogradnju dječjeg vrtića „Carić“ utrošio 1.005.987,65 kuna.

***Grad Nova Gradiška*** sufinancira usluge predškolskog odgoja za 60 djece iz Gradskog proračuna za 2009. godinu u iznosu od 88.000,00 kuna.

***Grad Novi Vinodolski*** financirao je sve programe Dječjeg vrtića Fiolica iznosom od 3.063.400,00 kuna.

**Grad Orahovica** je, uz redovite izdatke za DV „Palčić“ (plaće za zaposlene), osigurao i adaptaciju i proširenje kapaciteta vrtića kako bi se zadovoljilo povećano zanimanje roditelja za boravak djece u vrtiću.

Utrošena sredstva: 1.178.936,14 kuna

**Grad Oroslavje** u suradnji s dječjim vrtićima sufinancira troškove smještaja djece u vrtićima i jaslicama u visini od 50% ekonomske cijene mjesečno po djetetu.

Utrošena sredstva: 963.035,57 kuna

**Grad Otočac** je osnivač DV „Ciciban“ i sufinancira njegov rad. Prema potrebi organizira predškole za pripremu djece za školu, malu školu engleskog jezika, program vjerskog odgoja. Grad Otočac u cijelosti plaća smještaj djece u dječji vrtić ukoliko su roditelji korisnici socijalne pomoći preko Centra za socijalnu skrb. Grad osigurava prijevoz djece s teškoćama u razvoju te u suradnji s Obiteljskim centrom Ličko-senjske županije provodi dva projekta namijenjena djeci dojenačke i predškolske dobi: Program rada za roditelje i Dobro je znati – *Baby fitness*.

Utrošena sredstva: 838.536,00 kuna

### **Grad Rijeka**

Analizom postojećeg stanja uočena je veća potreba djece za predškolskim odgojem na zapadnom i sjevernom djelu grada. Izrađen je plan izgradnje novih objekata i dogradnje postojećih objekata dječjih vrtića.

Postignuti rezultati: planirana izgradnja novog vrtića na Srdočima. Izrađena je kompletna projektna dokumentacija, izvršena dogradnja dječjeg vrtića Drenova, izrađen je idejni projekt za izgradnju novoga vrtića na Pehlinu te je u tijeku ishodenje lokacijske dozvole. Aktivnost je provedena u suradnji s Dječjim vrtićem Rijeka.

Utrošena sredstva: za izradu projektna dokumentacije dječjeg vrtića na Srdočima utrošeno je do sada 283.284,00 kuna, a ukupna vrijednost projekta je 472.140,00. Za dogradnju dječjeg vrtića Drenova utrošeno je 8.333.458,32 kuna. Za izradu idejnog projekta izgradnje novog dječjeg vrtića Pehlin utrošeno je 181.780,00 kuna.

Utrošena sredstva: 8.798.522,32 kuna

### **Grad Osijek**

– *Sufinanciranje smještaja djece iz socijalno ugroženih obitelji i djece s posebnim potrebama u dječje vrtiće*

Oko 70-ero djece iz socijalno ugroženih obitelji mjesečno je koristilo smještaj u vrtićima besplatno, a za oko 20-ero djece s posebnim potrebama smještaj je sufinancirao Grad Osijek, roditelji i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi.

Usluge smještaja pružao je Centar za predškolski odgoj Osijek (vrtići i jaslice).

Utrošena sredstva: 397.480,00 kuna

### **Grad Pakrac**

Grad Pakrac je kroz program obnove infrastrukture *EIB I* proveo projekt obnove objekta vrtića Kalvarija – zbog sustavnog pomanjkanja kapaciteta smještaja djece predškolske dobi u redovni program vrtića.

U 2009. godini završena je izgradnja novog Dječjeg vrtića u Pakracu – Kalvarije. Unutar objekta bit će smještene dvije odgojne skupine s otprilike 50 djece na površini od 476 m<sup>2</sup>. Ovim projektom osigurava se smještaj za svu djecu predškolske dobi u redoviti program vrtića, a prema projekcijama i trendovima (broj prijavljenih za upis u zadnjih 5 godina, broj novorođenih, migracijski indeksi...). Zaposlit će se novih 7 djelatnika/ca; 4 odgajatelja/ica, 1



domar/ka, 1 čistač/ica i 1 stručni/a suradnik/ca – sukladno novom Državnom standardu. Trenutno Grad planira opremu za objekt.

Utrošena sredstva: iz Programa EIB-a Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva - 4.546.534,30 kuna

### ***Grad Požega***

Na području Grada Požege djeluju tri predškolske ustanove, i to: proračunski korisnik Grada Požege – Dječji vrtići Požega, Privatni dječji vrtić Radost i Vrtić sv. Leopolda Mandića čiji je osnivač Župa Sv. Leopolda Mandića. U sva tri vrtića smješteno je oko 500 djece, a na listama čekanja se nalazi po 20-tak djece, što je trenutna situacija, koja se brzo rješava, zbog ispisa djece iz različitih razloga kao što su npr. bolest, roditeljni/roditeljski dopusti, preseljenja i slično tome.

U Dječjim vrtićima Požega provodi se program predškole kojim je godišnje obuhvaćeno 200 djece.

Grad Požega sufinancira rad voditeljice jedne skupine djece predškole u Mihaljevcima, za što je u 2009. godini utrošeno 22.500,00 kuna.

Utrošena sredstva: proračunskom korisniku – Dječjim vrtićima Požega, rashodi za rad odobravaju se putem lokalne riznice Grada Požege, te su im u 2009. godini rashodi iznosili 6.446.005,88 kuna, a za druga dva vrtića je osigurano 500,00 kuna po djetetu mjesečno, te je za Dječji vrtić Radost u 2009. godini utrošeno 491.562,00 kuna, a za Dječji vrtić sv. Leopold Mandić 578.016,00 kuna.

Utrošena sredstva: 1.092.078,00 kuna

***Grad Slatina*** izradio je analizu postojećeg stanja te je utvrđeno da uz postojeća dva vrtića ne postoji potreba osnivanja novog dječjeg vrtića.

### ***Grad Slavonski Brod***

U 2009. godini, u suradnji s dječjim vrtićem „Ivana Brlić Mažuranić“ vršeni su radovi s ciljem izgradnje dječjeg vrtića u naselju Andrije Hebranga.

Utrošena sredstva: 22.376.277,00 kuna

***Grad Sveta Nedelja*** je za rad dječjih vrtića na području Grada utrošio 9.875.695,00 kuna.

***Grad Šibenik*** je za sufinanciranje boravka djece u vrtićima u privatnom vlasništvu i u vlasništvu Grada utrošio 22.970.000,00 kuna.

***Grad Vinkovci*** je za institucijsko zbrinjavanje djece predškolske dobi utrošio 10.559.240,00 kuna.

***Grad Virovitica*** je u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva započeo dogradnju Dječjeg vrtića „Cvrčak“, za što je utrošeno 2.161.000,00 kuna.

### ***Grad Velika Gorica***

Na području Grada Velike Gorice postoje dvije ustanove predškolskog odgoja kojima je vlasnik i osnivač Grad Velika Gorica, a koje djeluju na 19 lokacija. To su Dječji vrtić Ciciban koji djeluje na 5 lokacija i Dječji vrtić Velika Gorica koji djeluje na 14 lokacija. U oba dječja vrtića program predškolskog odgoja ostvaruje oko 2.100 djece u 87 odgojnih skupina.

Programom javnih potreba u gradskim predškolskim ustanovama Grada Velike Gorice obuhvaćeni su sljedeći programi predškolskog odgoja:

1. redoviti programi njege, odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece predškolske dobi
2. posebni programi u sklopu redovitog programa
  - programi na stranom jeziku
  - program za djecu s teškoćama u razvoju
3. program predškole
4. kraći programi

Rad s djecom predškolske dobi ustrojava se u jasličkim i vrtičkim odgojnim skupinama. Veličina dječjeg vrtića, broj odgojnih skupina, broj djece u odgojnim skupinama, dob djece u pojedinim odgojnim skupinama određen je Državnim pedagoškim standardom. U svim velikogoričkim vrtićima upisan je najveći mogući broj djece uz obvezu poštivanja važećih normativa za broj upisane djece po dobnim skupinama.

Prema podacima o upisu u pedagošku godinu 2008./2009. vidljivo je da je jaslicama obuhvaćeno 446 djece u 22 skupine i 1.612 djece u dobi od 3 godine do polaska u osnovnu školu u 65 skupine.

Grad Velika Gorica kao jedan od svojih prioriteta postavlja skrb o djeci i mladima te svoja ulaganja usmjerava ka stvaranju preduvjeta sigurnog djetinjstva i kvalitetnog predškolskog odgoja za svu djecu predškolske dobi.

Suradne institucije: Dječji vrtići Grada Velike Gorice

Utrošena sredstva: 50.000.000,00 kuna

#### ***Grad Zabok***

Završeno je uređenje drugog kata predškolske ustanove čime je osiguran prostor za tri nove odgojne skupine u Dječjem vrtiću Zipkica i prostor namijenjen aktivnostima Društva Naša djeca. Na ovaj je način udovoljeno svim zamolbama roditelja za upis djece u vrtić.

Suradne institucije: Društvo Naša djeca

Utrošena sredstva: 3.460.000,00 kuna

#### ***Grad Zagreb***

U prošloj godini na području Grada završen je Dječji vrtić Lanište (27.000.000 kn) i Dječji vrtić Ententini, Sopnica Jelkovec (oko 57 mil. kn), te adaptacija Dječjeg vrtića Šumska jagoda (9,9 mil. kn), a u tijeku je izgradnja Dječjeg vrtića Sesevski Kraljevac (isplaćeno u 2009. 13.582.253,00kn)

U Zagrebu još nije oko 1.000 djece smješteno u institucijske oblike predškolskog odgoja, što se pretežito odnosi na nezadovoljene potrebe za smještajem u jaslice.

Utrošena sredstva: 40.582.253,00 kuna

***Općina Andrijaševci*** je za organizaciju „Male škole“ u suradnji s Osnovnom školom i Zajednicom športskih udruga utrošila 35.000,00 kuna.

***Općina Antunovac*** sufinancira smještaj 30-ero djece u Dječjem vrtiću Mali princ s 298.800,00 kuna.

#### ***Općina Bilje***

Izrađen je Plan mreže dječjih vrtića na području Općine Bilje.

Na području Općine osnovan je dječji vrtić za naselje Bilje i tri područna vrtića u naseljima Kopačevu, Vardarcu i Lugu. Unutar pravila o načinu i uvjetima sudjelovanja roditelja u cijeni programa vrtića:

- roditelji za drugo dijete ostvaruju pravo na umanjenje sudjelovanja u cijeni za 30%,
- za treće i svako sljedeće dijete roditelji se oslobađaju plaćanja u cijelosti.

Besplatno korištenje programa predškolskog odgoja ostvaruju djeca:

- iz obitelji kojima je novčana pomoć Centra za socijalnu skrb jedini izvor prihoda, a ukupna primanja obitelji su manja od najniže bruto osnovne plaće u Republici Hrvatskoj i
- poginulih pripadnika Hrvatske vojske, Ministarstva unutarnjih poslova i civilnih žrtava u Domovinskom ratu.

Utrošena sredstva za izgradnju dječjeg vrtića u Bilju: 38.293,48 kune

**Općina Blato** subvencionira 70% ekonomske cijene programa smještaja djece predškolske dobi u dječjim vrtićima.

**Općina Bošnjaci** je za aktivnosti vezane uz predškolski odgoj djece utrošila 74.676,00 kuna

**Općina Brestovac** sufinancira smještaj djece u dječje vrtiće – 50% ekonomske cijene smještaja, te financira program predškole.

Utrošena sredstva: 163.000,00 kn

**Općina Brinje** je kao osnivač osigurala sredstva za rad vrtića te je osigurana potpuna dostupnost predškolskog odgoja djeci s područja Općine Brinje.

Utrošena sredstva: 408.000,00 kuna

**Općina Brod Moravice** je financirala rad Dječjeg vrtića Brod Moravice iznosom od 168.300,00 kuna.

#### **Općina Čavle**

U tijeku je izgradnja nove zgrade za zbrinjavanje djece u predškolskoj dobi.

U postojećem dječjem vrtiću, Općina sufinancira boravak 80-ero djece te je za tu namjenu utrošeno 1.489.207,00 kuna.

#### **Općina Čeminac**

Predškolski odgoj na području Općine Čeminac od 1. siječnja 2009. godine organiziran je putem vlastite ustanove dječjeg vrtića „Ivančica“ Čeminac, koji je smješten u Čemincu u Ulici Ljudevita Gaja 2. Od 1. siječnja 2009. godine i naselje Čeminac dobilo je dječji vrtić, tako da je predškolski odgoj na razini općine organiziran u matičnom vrtiću u Čemincu, kroz desetsatni program, u jasličkoj i vrtićkoj skupini, te u područnim vrtićima u Grabovcu i Kozarcu, u kojima se i nadalje provodi šestosatni program predškolskog odgoja za djecu od 3 godine do polaska u školu. Uvjeti upisa definirani su Mjerilima za upis u dječji vrtić, a participacija roditelja iznosi 30% od utvrđene ekonomske cijene i iznosi:

- matični vrtić Čeminac – jaslička skupina 500,00 kuna mjesečno,
- matični vrtić Čeminac – vrtićka skupina 470,00 kuna mjesečno,
- područni vrtić Grabovac – 330,00 kuna mjesečno,
- područni vrtić Kozarac – 330,00 kuna mjesečno.

#### **Općina Darda**

Općina Darda je osnivač Dječjeg vrtića „Radost“ u Dardi i osigurava financiranje rada vrtića. Dječji vrtić u redovnim grupama pohađa oko 100 djece, a u jaslicama je oko 20 djece.

Utrošena sredstva: 1.113.000,00 kuna

### ***Općina Dragalić***

Općina ne provodi ovu mjeru, ponajviše zbog nedostatka proračunskih sredstava. Namjera je općinske uprave u narednom razdoblju započeti aktivnosti s ciljem pripreme projektne dokumentacije i ishođenja dozvola za građenje vrtića.

***Općina Drenovci*** je za financiranje predškole za 45 djece utrošila 234.974,82 kuna.

***Općina Dubravica*** je za sufinanciranje smještaja djece u vrtić utrošila 311.900,00 kuna.

***Općina Đulovac*** je za rad dječjeg vrtića Sunce u 2009. godini utrošila ukupno 450.000,00 kuna.

### ***Općina Đurđenovac***

Dječji vrtić Jaglac svakodnevno polazi 97 djece u više programa, s vrlo prihvatljivom cijenom koju određuje Općinsko vijeće Općine Đurđenovac (kratki boravak 76-ero djece: 250,00 kuna mjesečno, dugi boravak 16-ero djece: 400,00 kuna mjesečno, dugo-kratki boravak 5-ero djece: 325,00 kuna mjesečno).

Utrošena sredstva: cca 800.000,00 kuna godišnje

***Općina Erdut*** sufinancira boravak djece u dječjem vrtiću iznosom od 370.000,00 kuna.

***Općina Fažana*** je za troškove božićnih i novogodišnjih poklon-paketa te sufinanciranje boravka djece u predškolskim ustanovama utrošila 134.067,43 kuna.

***Općina Fužine*** je u 2009. godini financirala rad dječjeg vrtića iznosom od 391.545,00 kuna.

***Općina Gorjani*** financira provedbu predškolskih programa i igraonica u suradnji s Osnovnom školom Gorjani i Područnom osnovnom školom Tomašanci.

Utrošena sredstva: 38.858,67 kuna

### ***Općina Gornja Stubica***

Općina financira program male škole za svu djecu s područja Općine, koji se odvija u prostorijama Osnovne škole Matije Gupca.

Utrošena sredstva: 125.500,00 kuna

Općina je u tijeku izrade projektne dokumentacije i idejnog rješenja za izgradnju dječjeg vrtića.

***Općina Gradina*** je za analizu postojećeg stanja i utvrđivanje potreba utrošila 30.666,64 kuna.

### ***Općina Hum na Sutli***

Općina sufinancira rad dječjih vrtića te je u 2009. godini ukupno utrošeno 959.408,69 kuna.

Nadalje, općina sufinancira rad Male škole za koji je u 2009. godini utrošeno ukupno 38.586,97 kuna.

Utrošena sredstva: 997.995,66 kuna

***Općina Karlobag*** je osigurala potpunu dostupnost predškolskog odgoja kroz programe dječjeg vrtića „Pahuljica“ Gospić (područni ured Karlobag) za što je utrošila 533.714,04 kuna.

### ***Općina Kistanje***

Općina redovito, svake godine, uz stručnu pomoć djelatnika Osnovne škole Kistanje i njihovih prostorija, provodi program „Mala škola“, u koji je uključeno 35 djece predškolskog uzrasta.

Utrošena sredstva: 9.914,00 kuna

***Općina Kloštar Ivanić*** u suradnji s Dječjim vrtićem Proljeće, podmiruje troškove boravka u dječjem vrtiću, ako vrtić pohđa dvoje djece iz iste obitelji (primjerice dvije sestre). Za ovu je namjenu utrošeno 15.000,00 kuna.

### ***Općina Kneževi Vinogradi***

S ciljem cjelodnevnog boravka djece u vrtićima, proširene su usluge Dječjeg vrtića Zeko uvođenjem cjelodnevnog boravka u vrtić Kneževi Vinogradi uz postojeći poludnevni u 4 ostala dječja vrtića.

Utrošena sredstva: cca. 800.000,00 kuna

### ***Općina Konjščina***

Općina sufinancira boravak djece u Dječjem vrtiću Konjščina u iznosu od 55% za svu djecu, te olakšice za sljedeću djecu/skupine:

- olakšica za drugo dijete,
- besplatan boravak u vrtiću za treće dijete,
- olakšica za djecu hrvatskih branitelja i ratnih vojnih invalida i
- olakšica za djecu s posebnim potrebama.

Utrošena sredstva: 727.686,00 kuna

***Općina Koška*** je za sufinanciranje 7 korisnika Dječjeg vrtića Tintilinić, Koška utrošila u 2009. godini ukupno 100.678,30 kuna.

### ***Općina Kraljevec na Sutli***

Općinska uprava radi na ugovaranju pripreme i izrade projektne dokumentacije i ishodenju dozvola za građenje vrtića.

### ***Općina Krapinske Toplice***

Izrađena je analiza postojećeg stanja i utvrđeno da prostor, u kojem je smještena predškolska ustanova – Dječji vrtić Maslačak, osim što je u vlasništvu osnovne škole, prema procijenjenim potrebama ne zadovoljava potrebe Općine za zbrinjavanjem djece predškolske dobi. Svake godine na listi čekanja za upis ostaje 25-30 djece. Slijedom toga donijeta je odluka o izgradnji novog objekta za potrebe smještaja Dječjeg vrtića Maslačak. Izrađen je idejni projekt, ishodenja lokacijska dozvola te pokrenut postupak za izradu glavnog i izvedbenog projekta.

Utrošena sredstva: 78.429,49 kune

***Općina Lovas*** je u suradnji s općinama Tompojevci, Nijemci i Tovarnik te Uredom za međunarodnu suradnju – TINTL, za organiziranje „Male škole“ i „Radionice za djecu“ utrošila 20.000,00 kuna.

***Općina Lovran*** sufinancira rad dječjeg vrtića Lovran te smještaj djece u njemu.

Utrošena sredstva: 2.043.572,50 kuna

***Općina Lovreč*** je za sufinanciranje smještaja djece u vrtić utrošila 371.000,00 kuna.

**Općina Luka** je za sufinanciranje smještaja djece u vrtiće te održavanje male škole utrošila 321.000,00 kuna.

**Općina Mače**

Općina sufinancira rad Male škole, čiji se program održava u prostorijama Osnovne škole Mače.

Utrošena sredstva: 28.945,57 kuna

**Općina Medulin** sufinancira 50% cijene boravka drugog, trećeg i svakog sljedećeg djeteta u dječjem vrtiću.

Utrošena sredstva: 87.714,93 kuna

**Općina Mikleuš** je sufinancirala program predškolskog odgoja u trajanju od 150 sati, za što je utrošeno 16.003,50 kuna.

**Općina Negoslavci** je za opremanje novorođenčadi, učenika I. razreda osnovne škole, zbrinjavanje djece predškolske dobi i provođenje programa predškole utrošila 101.000,00 kuna. Napomena: u izvješću ovi troškovi nisu razdvojeni te se ovdje iskazuju objedinjeno kako bi se izbjeglo ponavljanje podataka.

**Općina Oriovac**

Osiguran je prostor i financijska sredstva za financiranje predškolskog odgoja djece s područja Općine. Općina financira troškove predškolskog odgoja u dječjem vrtiću Ivančica u Oriovcu. U 2009. godini za ovu aktivnost ukupno je utrošeno 24.500,00 kuna.

**Općina Petlovac** financira prijevoz petero djece u dječji vrtić s iznosom od 4.925,00 kuna.

**Općina Petrijevci**

Općina ulaže u održavanje zgrade i osnovnih sredstava dječjeg vrtića u Petrijevcima. Sufinanciranje troškova u radu zaposlenih i materijalnih troškova (voda, plin, struja i drugo).

Utrošena sredstva: 526.210,96 kuna

**Općina Pitomača** je za renoviranje DV Potočnica i pretvaranje privremene grupe u stalnu te uvođenje nove grupe polaznika utrošila 1.384.347,43 kune.

**Općina Punat**

U tijeku je osnivanje samostalnog Dječjeg vrtića Lastavica. Za ulaganje u prostor u 2009. godini izdvojeno je 50.400,00 kuna.

Općina sufinancira rad Dječjeg vrtića K. Frankopana te je za tu namjenu utrošeno 673.287,00 kuna.

Utrošena sredstva: 723.687,00 kuna

**Općina Rogoznica** sufinancira troškove boravka sve djece u dječjem vrtiću. U tijeku je izrada projektne dokumentacija za izgradnju nove zgrade Dječjeg vrtića.

Utrošena sredstva: 290.000,00 kuna

**Općina Rovišće**

U prostoru u vlasništvu Općine otvoren je dječji vrtić koji je započeo s radom u veljači 2009. godine. U vrtiću je organiziran program Male škole.

Suradne institucije: privatni dječji vrtić Pčelica i Bjelovarsko-bilogorska županija

Utrošena sredstva: 256.000,00 kuna

### **Općina Satnica Đakovačka**

Sva djeca predškolske dobi u oba naselja uključena su u program Male škole za što je u 2009. godini utrošeno 50.000,00 kuna.

### **Općina Skrad**

Na području Općine 36 godina djeluje dječji vrtić. U 2009. godini upisano je 20 djece, a vrtić je započeo s cjelodnevnom – 10 satnim programom.

Utrošena sredstva: 202.000,00 kuna

### **Općina Smokvica**

Općina je osigurala prostor i nabavu didaktičke opreme za dječji vrtić te financira rad vrtića. Sva djeca predškolskog uzrasta smještena su u vrtić.

Utrošena sredstva: 65.468,00 kuna

**Općina Stari Jankovci** sufinancira boravak djece u dječjim vrtićima (za 35 djece), za što je utrošeno 160.000,00 kuna.

### **Općina Stubičke Toplice**

Utvrđene su potrebe za smještaj 92 djece u vrtić te je s ciljem izgradnje dječjeg vrtića (dvije jasličke i četiri vrtićke grupe) otkupljeno zemljište za izgradnju vrtića i pristupnog puta te je pokrenut postupak za osnivanje navedene ustanove.

Utrošena sredstva: 3.554.067,60 kuna (sredstva za sufinanciranje pribavljena su putem programa – Integralni razvoj lokalne zajednice EIB II.)

**Općina Suhopolje** je za provedbu Male škole utrošila 7.440,00 kuna. Aktivnost je provedena u suradnji s Dječjim vrtićem i Osnovnom školom Suhopolje

**Općina Sv. Petar u Šumi** je za sufinanciranje rada vrtića u iznosu od 80%, za 32 polaznika/ce utrošila 660.052,00 kuna.

**Općina Štitar** je u suradnji s Dječjim vrtićem Cekin iz Slavenskog Broda, za sufinanciranje predškolskog programa odgoja, obrazovanja i skrbi djece s teškoćama u razvoju predškolske dobi i sufinanciranje troškova predškolskog odgoja u Općini Štitar utrošila 32.400,00 kuna.

### **Općina Tinjan**

Općina je s ciljem provedbe ove mjere provodila sljedeće aktivnosti:

- sufinanciranje dijela troškova predškolskog odgoja u visini od 25% za drugo i svako sljedeće dijete u obitelji,
- plaćanje ukupnih troškova predškolskog odgoja za socijalne slučajeve,
- sufinanciranje potrebnog materijala za rad u vrtiću.

U planu je izgradnja novog dječjeg vrtića te je u tijeku izrada projektne dokumentacije.

Utrošena sredstva: 10.962,40 kuna

**Općina Trnava** kupila je nekretninu za smještaj Male škole – dječjeg vrtića.

Suradne institucije: Dječji vrtić Đakovo

Utrošena sredstva: 250.000,00 kuna

**Općina Vinodolska** financira program dječjeg vrtića iznosom od 1.659.580,00 kuna.

**Općina Vižinada** je u 2009. godini za cjelodnevni boravak djece u dječjem vrtiću te za sufinanciranje boravka djece u dječjem vrtiću izdvojila ukupno 424.748,00 kuna.

**Općina Voćin** je sufinancirala program predškolskog odgoja u trajanju od 250 sati. Predškolski odgoj je organiziran u dvije skupine u Voćinu i Čeralijama. Tijekom 2009. godine izvršena je zamjena stolarije i sanitarnog čvora u Dječjem vrtiću Jelenko, Voćin u vrijednosti 110.000,00 kuna.

Utrošena sredstva. 515.000,00 kuna

**Općina Vođinci** je za osnovni i predškolski odgoj te za izgradnju i rad dječjeg vrtića utrošila 481.000,00 kuna.

#### **Općina Vrbnik**

Zbrinuta su sva djeca, s područja Općine, čiji su roditelji iskazali potrebu za smještaj djece u institucije – jaslice i vrtiće.

Suradne institucije: Dječji vrtići u Vrbniku, Puntu i Krku

**Općina Vrhovine** je za opremanje dječje igraonice utrošila 30.000,00 kuna.

**Općina Zdenci** u cijelosti financira boravak u dječjem vrtiću za svu djecu sa stalnim mjestom prebivališta na području Općine Zdenci (u iznosu 100%). Za djecu, koja nisu s područja Općine Zdenci, plaća se puna cijena vrtića u iznosu od 1.000,00 kuna po djetetu.

Utrošena sredstva: 245.014,46 kuna

**Ukupno utrošena sredstva za mjeru E 5. iz Državnog proračuna iznose: 33.546.534,30.**

### **Mjera E 6. Poticati otvaranje predškolskih ustanova i igraonica unutar velikih trgovačkih društava i korporacija**

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge sindikata, organizacije civilnog društva*

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica
2. osnažiti velika trgovačka društva i korporacije za otvaranje predškolskih ustanova ili igraonica
3. poticati velika trgovačka društva i korporacije na izradu plana otvaranja predškolskih ustanova i igraonica sukladno procijenjenim potrebama (broju djece)

#### **Provedba mjere:**

Provedba osigurana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi, koji omogućava osnivanje dječjih vrtića svim pravnim osobama u Republici Hrvatskoj i provedbom natječaja „Tvrтка prijatelj obitelji“.

#### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**



### ***Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa***

Prema analizi postojećeg stanja i obuhvata djece programima predškolskog odgoja i obrazovanja u 2009. godini i utvrđenih potreba za povećanjem smještajnih kapaciteta u sklopu trgovačkih društava ni jedno trgovačko društvo nije osnovalo dječji vrtić niti zatražilo mišljenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Ni jedna velika strana korporacija nije zatražila ustroj dječjeg vrtića za djecu svojih radnika u 2009. godini. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (Narodne novine, 10/97 i 107/07) omogućava osnivanje dječjih vrtića svim pravnim osobama u Republici Hrvatskoj i time su stvoreni i zakonski preduvjeti.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa napominje da je u listopadu 2007. godine stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (Narodne novine, 107/07) koji omogućava i stranim pravnim osobama osnivanje dječjeg vrtića te očekuje da će se javljati tvrtke koje imaju potrebu za smještajem djece svojih radnika u dječje vrtiće kojima će one biti osnivači.

Iako su svoje zanimanje za osnivanje dječjeg vrtića za djecu svojih radnika iskazali Zagrebačka banka, Privredna banka, Siemens i Pliva, oni do danas nisu podnijeli zahtjeve ni dostavili akte o osnivanju dječjeg vrtića, a time nisu mogli ni verificirati programe za rad s djecom predškolske dobi.

Institucije koje surađuju na projektu: dječji vrtići, uprave za društvene djelatnosti općina i gradova, službe društvenih djelatnosti i uprave za društvene djelatnosti u uredima državne uprave u županijama, fizičke osobe kao osnivači dječjih vrtića, Agencija za odgoj i obrazovanje i tvrtke, poduzeća.

Utrošena sredstva: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nema podatke koliko je sredstava utrošeno na predradnje i jesu li jedinice lokalne samouprave sudjelovale u partnerstvu s potencijalnim osnivačima.

***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti*** kroz provedbu natječaja „Tvrtka prijatelj obitelji“ potiče poslodavce na uvođenje novih rješenja naklonjenih obitelji i djeci te usklađivanju obiteljskog i poslovnog života.

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Grad Zagreb***

U Zagrebu vrtiće za djecu svojih zaposlenika imaju neki veći poslodavci i to: VIPNET, Ericsson Nikola Tesla i Hypo banka. VIPNET je još 2005. godine u okviru svog poslovnog kompleksa osnovao prvi korporativni dječji vrtić „Šuma Striborova“ (kapaciteta oko 70 djece), čiji se kapacitet povećava iz godine u godinu kako bi zadovoljio potrebe zaposlenika. Ericsson Nikola Tesla osigurao je vrtićki program s produženim boravkom za skupinu djece svojih djelatnika u prostoru DV Bajka, čije je osnivač Grad Zagreb.

Osnivanje vlastitih vrtića planiraju za sada ZABA, PBZ, Siemens i Pliva.

U budućnosti se očekuje da se svi veliki poslodavci pobrinu za stvaranje prostornih uvjeta za osnivanje barem manjih vrtića za djecu svojih zaposlenika, tim više što ovi zaposlenici kod privatnih poslodavaca nerijetko rade po cijeli dan.

### **Općina Bilje**

Provedba ove mjere na području Općine nije moguća iz razloga što na njezinom području ne postoji ni jedno veliko trgovačko društvo ili korporacija.

### **Općina Dragalić**

Provedba ove mjere na području Općine nije moguća iz razloga što na njezinom području ne postoji ni jedno veliko trgovačko društvo.

**Za potrebe provedbe mjere E 6. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.**

<b>Mjera E 7. Stvoriti pretpostavke za otvaranje predškolskih ustanova i igraonica u privatnom vlasništvu</b>
---

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatska udruga poslodavaca, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Udruge sindikata, organizacije civilnog društva*

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova i igraonica
2. stvoriti pravne pretpostavke za otvaranje predškolskih ustanova i igraonica u privatnom vlasništvu
3. osnaživati privatne vlasnike za otvaranje predškolskih ustanova ili igraonica
4. poticati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na izradu plana otvaranja predškolskih ustanova i igraonica sukladno procijenjenim potrebama (broju djece) u privatnom vlasništvu

#### **Provedba mjere:**

Provedba osigurana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi.

#### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

##### ***Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa***

U 2009. godini su se povećali smještajni kapaciteti i u privatnom vlasništvu.

Od 44 nova dječja vrtića u 2009. godini, 38 su osnovale fizičke osobe (većinom žene) odgojiteljice koje su ujedno i zaposlenice u svom dječjem vrtiću. To su mali dječji vrtići, uglavnom u obiteljskim kućama i u njima boravi do 80 djece s najviše četiri odgojno-obrazovne skupine.

Institucije koje surađuju na projektu: dječji vrtići, uprave za društvene djelatnosti općina i gradova, službe društvenih djelatnosti i uprave za društvene djelatnosti u uredima državne uprave u županijama, fizičke osobe kao osnivači dječjih vrtića, Agencija za odgoj i obrazovanje.

Utrošena sredstva: sredstva za početak rada za svih 44 dječja vrtića osigurali su osnivači i vlasnici tih dječjih vrtića. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nema podatke koliko su sredstava utrošile jedinice lokalne i područne samouprave, ali sve privatne vrtiće sufinanciraju i jedinice lokalne samouprave.

U 2009. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je sudjelovalo u sufinanciranju programa javnih potreba i u tim vrtićima s 98.000,00 kuna prema Pravilniku, kao što sudjeluje i u ostalim vrtićima koji imaju uključenu djecu u programe javnih potreba predškolskog odgoja i obrazovanja.

**Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti** u suradnji s Ministarstvom znanosti obrazovanja i športa, osigurava dostupnost podataka o predškolskim ustanovama i igraonicama, prema zaprimljenim zahtjevima. Isto tako, kroz izradu objedinjenog Izvješća o provedbi mjera Nacionalne populacijske politike, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osigurava široj javnosti upoznavanje s novostima koje su provedene u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

### ***Jedinice lokalne i područne(regionalne) samouprave***

#### ***Brodsko-posavska županija***

U vlasništvu Franjevačkog samostana u Slavonskom brodu osnovan je dječji vrtić Cekin. Dječji vrtić Cekin provodi odgojno-obrazovni program prema koncepciji Marie Montessori. Vrtić pohađa 122 djece od čega 36 djece s teškoćama u razvoju.

Županija sufinancira rad vrtića s 90.000,00 kuna godišnje.

Utrošena sredstva: 90.000,00 kuna

#### ***Varaždinska županija***

Na području Županije djeluje 15 dječjih vrtića u privatnom vlasništvu.

#### ***Grad Đakovo***

Grad sufinancira dva privatna vrtića: Montessori dječji vrtić Sunčev sjaj – Nazaret u vlasništvu časnih sestara Sv. Križa u Đakovu (kojeg pohađa 80 djece) iznosom od 240.000,00 kuna i Dječji vrtić Zvrk (kojeg također pohađa 80 djece) iznosom od 100.000,00 kuna. Ni jedan vrtić nema program jaslica, dok Montessori dječji vrtić radi i s djecom s teškoćama u razvoju koja imaju lakšu ili težu mentalnu retardaciju ili invaliditet.

Grad je sufinancirao i program novootvorene privatne igraonice u prigradskom naselju Piškorevci u vlasništvu Udruge Razigrani svijet sa 7.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 347.000,00 kuna

#### ***Grad Našice***

U 2009. godini sufinanciran je smještaj u privatnim vrtićima – jaslicama za ukupno 50 djece.

Utrošena sredstva: za ukupno 50 djece po 750,00 kuna za svako dijete mjesečno, utrošeno je ukupno 451.119,40 kuna

#### ***Grad Rijeka***

Utvrđene su potrebe za otvaranjem predškolskih ustanova u privatnom vlasništvu te se privatni vlasnici potiču na otvaranje predškolskih ustanova.

Temeljem utvrđene potrebe za predškolskim ustanovama na području grada Rijeke u postupku je otvaranje jedne nove odgojne skupine djece u privatnom vrtiću Pinokio. Podržana je privatna inicijativa za otvaranjem još jednog dječjeg vrtića na istočnom djelu grada.

Suradne institucije: dječji vrtići drugih osnivača

Utrošena sredstva: Grad Rijeka je sufinancirao svako upisano dijete u vrtićima drugih osnivača (kojih u Rijeci ima osam i još dva područna vrtića) mjesečnim iznosom od 900,39 kuna za cjelodnevni boravak ili 630,31 kuna za poludnevni boravak, i to u pedagoškoj 2008./2009. godini prosječno 327 djece u cjelodnevnom boravku i 29 djece u poludnevnom boravku.

Ukupno sredstava: 572.662,00 kuna

**Grad Slatina** sufinancira troškove rada privatnog vrtića Suncokret prema istim mjerilima i kriterijima kao i za Dječji vrtić Zeko (roditelji sudjeluju u plaćanju troškova boravka djeteta s manje od 60% ekonomske cijene).

Utrošena sredstva: 141.000,00 kuna

#### **Grad Slavonski Brod**

Grad sufinancira predškolski program u dječjem vrtiću Cekin te izgradnju prvog privatnog vrtića na području grada.

Suradne institucije: Dječji vrtić Ivana Brlić Mažuranić, Dječji vrtić Cekin i Dječji vrtić Lyra

Utrošena sredstva: 420.000,00 kuna

#### **Grad Požega**

Na području Grada Požege djeluje privatni dječji vrtić Radost.

#### **Grad Velika Gorica**

U Gradu Velikoj Gorici osnovan je privatni vrtić Prvi koraci s kojim je Grad sklopio ugovor o sufinanciranju predškolskog odgoja. Prednost imaju djeca predškolske dobi čiji su roditelji zaposleni.

Grad potpisivanjem ugovora o sufinanciranju predškolskog odgoja u privatnom vrtiću omogućava većem broju djece pristup predškolskom odgoju i obrazovanju.

Suradne institucije: privatni dječji vrtić Prvi koraci

Utrošena sredstva: 684.000,00 kuna

#### **Grad Zabok**

U Gradu ne postoji privatni vrtić, ali je osiguran i uređen prostor namijenjen aktivnostima Društva Naša djeca u kojem se organiziraju igraonice i drugi programi namijenjeni djeci. Posebno se ističe program Logopedski kabinet. Društvo tijekom godine organizira igraonice, obilježava razne prigode i organizira priredbe.

Utrošena sredstva: 250.000,00 kuna

#### **Općina Bedekovčina**

S ciljem zbrinjavanja djece jasličke dobi, s područja Općine, Općina je provodila aktivnosti s ciljem izgradnje novog objekta predškolskog odgoja te je za tu namjenu u 2009. godini utrošeno 76.397,86 kuna.

#### **Općina Bilje**

Općini do sada nije upućen ni jedan upit/pismo namjere vezano uz inicijativu gradnje/otvaranja privatnog vrtića ili igraonice.

**Općina Čadavica** je izradila plan otvaranja predškolskih ustanova i igraonica sukladno potencijalnim potrebama. Za ovu aktivnost nisu utrošena financijska sredstva.

#### **Općina Čavle**

Na području Općine pojavio se interes za otvaranje privatnog vrtića. Osigurana je mogućnost kreditiranja izgradnje prostora uz povoljne uvjete i sufinanciranje boravka djece u predškolskim ustanovama.

#### ***Općina Dragalić***

Područje Općine je povratničko, tijekom ratnih događanja svih šest naselja Općine bilo je izravno zahvaćeno vojnim aktivnostima. Centar djelovanja lokalnog stanovništva usmjeren je prema rješavanju osnovnih egzistencijalnih pitanja te je privatna inicijativa prema nekom vidu gospodarske aktivnosti uglavnom u začetku.

***Općina Fažana*** je za otvaranje privatnog dječjeg vrtića More osigurala donaciju u iznosu od 100.000,00 kuna.

***Općina Klinča Sela*** je za sufinanciranje ekonomske cijene vrtića u privatnom vlasništvu utrošila 712.178,87 kuna.

***Općina Mače*** sufinancira rad Društva Naša djeca u sklopu kojeg djeluje igraonica koju polazi 25-ero djece. Općina je Društvu besplatno ustupila prostor za rad igraonice, te snosi troškove grijanja, vode i struje.

Za navedenu aktivnost u 2009. godini utrošeno je ukupno 8.072,26 kuna.

#### ***Općina Rovišće***

Na području Općine Rovišće djeluje privatni dječji vrtić Palčica.

#### ***Općina Veliko Trojstvo***

Općina za svako dijete, koje pohađa dječji vrtić, iz Proračuna izdvaja potporu u visini 70% ekonomske cijene smještaja djece u dječje vrtiće.

Utrošena sredstva: 114.964,83 kune

***Za potrebe provedbe mjere E 7. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera E 8. Potaknuti otvaranje servisa za pomoć obitelji</b>
---

#### **Nositelji mjere:**

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, organizacije civilnog društva

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe za otvaranjem servisa za pomoć obitelji
2. izraditi prijedloge propisa kojima se uređuje djelatnost servisa za pomoć obitelji
3. izraditi plan otvaranja servisa za pomoć obitelji
4. uspostaviti mrežu servisa za pomoć obitelji

#### **Provedba mjere:**

Planirana u narednom razdoblju.

♦ **Postignuti rezultati u 2009. godini**

### ***Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva***

U okviru Strategije razvoja ženskog poduzetništva razmatra se mogućnost osnaživanja ulaska u poduzetništvo u djelatnosti zbrinjavanja djece.

***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti*** kroz provedbu redovitih aktivnosti i suradnju s organizacijama civilnog društva, ustanovama, vjerskim zajednicama i znanstvenim institucijama osigurava dostupnost podataka o sadržajima, programima i projektima koji su namijenjeni unaprjeđivanju kvalitete obiteljskog života, posebice u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Grad Zagreb***

Na razini Grada još nisu poduzete nikakve aktivnosti radi poticanja provedbe ove mjere uz pomoć sredstava iz gradskog proračuna ili na bazi javno-privatnog partnerstva, čija bi realizacija itekako dobro došla kao pomoć obiteljima, posebno zaposlenim ženama u gradu, u kojem većina žena ipak radi. Zbog nepostojanja dovoljnog broja ovih servisa na našem tržištu, u potpunosti privatnih, činjenica je da su oni preskupi za naš standard. Stoga je tek manji dio gradskih obitelji u mogućnosti pomoći na taj način zaposlenoj ženi u obavljanju različitih svakodnevnih poslova u domaćinstvu.

***Za potrebe provedbe mjere E 8. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera E 9. Osigurati isplatu naknada roditeljima za čiju djecu na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije osigurano institucijsko zbrinjavanje, u visini iznosa kojima se to zbrinjavanje sufinancira**

#### **Nositelji mjere:**

*Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja i utvrditi potrebe
2. izraditi plan i program isplata naknada roditeljima

#### **Provedba mjere:**

U tijeku.

#### ***♦ Postignuti rezultati u 2009. godini***

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

***Grad Novalja*** je za isplatu naknada roditeljima, za čiju djecu nije osigurano institucijsko zbrinjavanje, utrošio 34.000,00 kuna.

#### ***Grad Rijeka***

Aktivnost: sufinanciranje roditelja Grada Rijeke čija djeca borave u dječjim vrtićima na području drugih gradova i općina.

Postignuti rezultati: Odjel gradske uprave za odgoj i školstvo sukladno Odluci gradonačelnika Grada Rijeke sufinancira redoviti program za oko 50 djece predškolske dobi mjesečnim

iznosom po djetetu od 900,39 kuna za cjelodnevni program i 630,31 kuna za poludnevni program u predškolskim ustanovama izvan grada Rijeke.

Suradne institucije: dječji vrtići drugih gradova i općina ili drugih osnivača

Utrošena sredstva: Grad Rijeka je u 2009. godini sufinancirao boravak djece u vrtićima izvan grada Rijeke iznosom od 399.773,00 kuna.

### ***Grad Velika Gorica***

Grad Zagreb i Grad Velika Gorica potpisali su Sporazum o sufinanciranju programa predškolskog odgoja djece. Sporazumom je utvrđeno da roditelji djece sudjeluju u ekonomskoj cijeni programa u skladu s odlukom grada u kojem dijete ima prebivalište. Prema mjerilima za ostvarivanje prava na sufinanciranje programa predškolskog odgoja i naobrazbe u dječjim vrtićima Grada Zagreba, pravo na sufinanciranje programa imaju djeca s prebivalištem na području Grada Velike Gorice, čija su oba roditelja zaposlena u Zagrebu, kao i djeca koja ostanu neupisana u velikogoričke dječje vrtiće, a roditelji su zaposleni u Gradu Zagrebu.

Trenutačno zagrebačke vrtiće polazi 73 djece s prebivalištem na području Grada Velike Gorice. U velikogoričkim dječjim vrtićima program predškolskog odgoja ostvaruje 36 djece s prebivalištem na području Grada Zagreba.

Suradne institucije: Dječji vrtići Grada Zagreba

Utrošena sredstva: 750.000,00 kuna

### ***Grad Zabok***

Roditeljima, koji iz opravdanih razloga trebaju smjestiti dijete u vrtić ili jaslice izvan Zaboka (mjesto rada, na primjer) Grad Zabok plaća 50% ekonomske cijene vrtića – jednako i u zabočkom vrtiću.

Suradne institucije: dječji vrtići i jaslice izvan područja Grada Zaboka

Utrošena sredstva: 95.000,00 kuna

### ***Općina Bilje***

Na području Općine je za svu djecu osigurano institucijsko zbrinjavanje.

### ***Općina Čavle***

Općina sufinancira 50% cijene boravka 36 djece u vrtićima koji se nalaze izvan područja Općine.

Suradne institucije: javne ustanove ili privatni vrtići

Utrošena sredstva: 267.822,00 kuna

### ***Općina Gornja Stubica***

Općina sufinancira boravak djece (41 dijete) u vrtićima koji se nalaze izvan područja Općine.

Utrošena sredstva: 328.679,00 kuna

***Općina Klinča Sela*** subvencionira boravak svakog djeteta s prebivalištem u Općini, u predškolskoj ustanovi na području susjednih gradova i općina u iznosu u kojem subvencionira boravak djece u dječjim vrtićima na području Općine.

Utrošena sredstva: 154.950,00 kuna

***Općina Kraljevec na Sutli*** sufinancira 50% ekonomske cijene vrtića za svu djecu s područja Općine.

Utrošena sredstva: 271.036,00 kuna

### ***Općina Krapinske Toplice***

Općina financira troškove boravka (ekonomske cijene) djece s područja Općine Krapinske Toplice u predškolskim ustanovama izvan područja Općine u visini financiranja ekonomske cijene u predškolskoj ustanovi na području Općine (50% od ekonomske cijene, odnosno 750,00 kuna po djetetu). Trenutno predškolske ustanove izvan područja Općine koristi 21 dijete predškolske dobi.

Utrošena sredstva: 109.455,00 kuna

#### **Općina Mače**

Općina subvencionira troškove boravka djece s područja Općine Mače u predškolskim ustanovama izvan područja Općine.

U tu svrhu je u 2009. godini izdvojeno 112.220,00 kuna.

**Općina Špišić Bukovica** subvencionira troškove prehrane i režija roditeljima koji ne mogu financirati osnovne potrebe svoje djece.

Utrošena sredstva: 112.000,00 kuna

**Za potrebe provedbe mjere E 9. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.**

**Mjera E 10. Osnovati neprofitnu zakladu »Hrvatska za djecu« čijim bi se sredstvima pridonijelo razvoju poželjnog pronatalitetnog trenda i osnaživanju obitelji s većim brojem djece**

#### **Nositelji mjere:**

*Matica hrvatska, Hrvatsko demografsko društvo, Ministarstvo financija, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, organizacije civilnog društva*

#### **Aktivnosti:**

1. stvoriti pravne i financijske pretpostavke za osnivanje Zaklade
2. izraditi plan i program djelovanja Zaklade
3. senzibilizirati društvo za potrebe i podizanje kvalitete obiteljskog života višečlanih obitelji
4. izraditi kriterije i prioritete u sufinanciranju pojedinih programa (ljetovanje za obitelji s većim brojem djece, školski izleti, športski susreti, posjete kulturnim ustanovama i događanjima, stipendiranje darovite djece, izvannastavne aktivnosti, nabavka informatičke opreme i programa)
5. izraditi godišnje izvješće o radu Zaklade

#### **Provedba mjere:**

Provedena.

#### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

##### **Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti**

Zaklada „Hrvatska za djecu“ osnovana je 2009. godine, temeljem *Zakona o Zakladi „Hrvatska za djecu“* (Narodne novine, 129/08) sa svrhom prikupljanja sredstava u cilju razvoja poželjnog pronatalitetnog trenda i osnaživanja obitelji s većim brojem djece, a u sklopu aktivnosti Nacionalne populacijske politike.



*Zakon o Zakladi „Hrvatska za djecu“* ima za cilj stvaranje pravnih, financijskih, institucionalnih i organizacijskih pretpostavki, kroz koje Republika Hrvatska potiče postizanje poželjnog pronatalitetnog trenda te senzibilizaciju društva o potrebi podizanja kvalitete obiteljskog života višečlanih obitelji te osnaživanje obitelji s većim brojem djece kroz različite aktivnosti.

Iako je prvenstvena svrha Zaklade „Hrvatska za djecu“ osnaživanje obitelji s većim brojem djece, Zaklada svoju svrhu ispunjava i potporama obiteljima s manjim brojem djece kada im je radi novonastalih obiteljskih ili neočekivanih obiteljsko-socijalnih ili zdravstvenih okolnosti potrebna zakladna potpora radi svladavanja ili otklanjanja tih okolnosti.

Svrha Zaklade ostvaruje se kroz potpore u novcu, u stvarima i korištenju kulturnih, obrazovnih, športskih, rekreacijskih i sličnih sadržaja, kao i druge oblike potpora utvrđene općim aktima Zaklade.

Upravni odbor Zaklade „Hrvatske za djecu“ 21. listopada 2009. godine donio je Odluku o raspisivanju natječaja za dodjelu stipendija Zaklade za akademsku godinu 2009/2010. te je natječaj objavljen u javnim glasilima dana 31. listopada 2009. godine.

Javnim natječajem Zaklada „Hrvatska za djecu“ dodijelila je za razdoblje od 1. listopada 2009. godine do 31. srpnja 2010. godine 65 stipendija studentima/cama koji/e pohađaju javna visoka učilišta i ispunjavaju uvjete iz natječaja.

Studentska stipendija mjesečno iznosi 1.000,00 kuna. Za isplatu studentskih stipendija, Zaklada je osigurala ukupna sredstva u iznosu od 650.000,00 kuna.

Nadalje, Zaklada „Hrvatska za djecu“ je 2009. godine provela „Program novčanog darivanja djece iz višečlanih obitelji s osmero i više djece te djece bez oba roditelja povodom blagdana Svetog Nikole 2009. godine“.

Program je proveden na temelju službenih podataka dobivenih od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za korisnike doplatka za djecu s osmero i više djece te korisnike koji ostvaruju uvećani doplatka za djecu bez oba roditelja.

Iz sredstava Zaklade za navedeni Program ukupno je isplaćeno 450.840,00 kuna. Novčana potpora iznosila je 340,00 kuna po djetetu, a ostvarilo ju je 1.261 dijete iz višečlanih obitelji i 65 djece bez oba roditelja. Novčanu potporu ostvarilo je ukupno 1.326 djece.

Utrošena sredstva za potpore u 2009. godini: 722.508,00 kuna

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Grad Slavonski Brod***

S ciljem senzibilizacije društva za potrebe i podizanje kvalitete obiteljskog života višečlanih obitelji, Gradsko poglavarstvo grada Slavonskog Broda sufinanciralo je projekt Udruge Hrvatska budućnost iz Slavonskog Broda namijenjen pružanju pomoći obiteljima sa sedmero i više djece. U okviru projekta provodile su se aktivnosti s ciljem pružanja informatičkog i drugog obrazovanja članova brojnih obitelji te je sufinanciran edukativni program u sklopu organiziranog ljetovanja za djecu iz višečlanih obitelji.

***Ukupno utrošena sredstva za mjeru E 10. iz Državnog proračuna iznose: 722.508,00 kuna.***

## F. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJETETA

### ♦ Ciljevi:

- zaustaviti negativni trend i stvoriti pozitivan trend vitalnih procesa u Republici Hrvatskoj,
- podići razinu rodnosti,
- smanjiti smrtnost novorođenčadi, dojenčadi i djece,
- stvoriti pretpostavke za bolju i svima dostupnu zdravstvenu zaštitu, a posebice zdravstvenu zaštitu majke i djeteta,
- povećati kvalitetu zdravstvene skrbi za majke i djecu,
- poboljšati obuhvat i kvalitetu u području biološko-socijalnih i medicinskih činitelja koji djeluju na začeće, tijek trudnoće i uspješnosti poroda,
- poboljšati povezanost obitelji, stručnjaka i stručnih službi koje rade na zbrinjavanju djece,
- stvoriti pretpostavke za kvalitetno roditeljstvo.

### Mjera F 1. Osnovati Povjerenstvo za praćenje uzroka smrtnosti djece

#### Nositelji mjere:

*Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo*

#### Aktivnosti:

1. izraditi analizu postojećeg stanja i provesti istraživanje najčešćih uzroka smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece
2. izraditi prijedloge imenovanja članova Povjerenstva iz redova stručnog društva Hrvatskoga liječničkog zbora, nadležnih ministarstava i nevladinih organizacija
3. ustrojiti stručne timove Povjerenstva na regionalnoj razini (4 regionalna tima)
4. izraditi edukativne i medijske planove i programe djelovanja
5. izraditi smjernice za smanjenje smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece
6. izraditi godišnje izvješće Povjerenstva za praćenje uzroka smrtnosti djece

#### Provedba mjere:

Provedena kroz rad Povjerenstva za perinatalnu medicinu.

### ♦ Postignuti rezultati u 2009. godini

#### *Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi\**

Povjerenstvo za praćenje uzroka smrtnosti nije osnovano, ali je u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi formirano i djeluje Povjerenstvo za perinatalnu medicinu koje ima savjetodavnu ulogu u svrhu provođenja mjera potrebnih za unapređenje perinatalne zaštite u Republici Hrvatskoj.

U nadležnosti Povjerenstva za perinatalnu medicinu je i praćenje uzroka smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece.

Smrtnost novorođenčadi i perinatalna smrtnost – prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo

Najveći broj novorođenčadi (0-27 dana života) umre u prvom ili sljedećih nekoliko dana života, 77,4% umrle novorođenčadi. U dobi 0-6 dana umrlo je 61,0% dojenčadi (119 djece) od kojih je 32,8% umrlo u prva 24 sata života (64), a 28,2% u 1.-6. danu (55). Još 16,4% (32) ih je umrlo u kasnom novorođenačkom razdoblju, a svega 22,56 % (44) od 2. mjeseca do navršene prve godine.

Budući da su uzroci ovih smrti najviše vezani uz posljedice nezrelosti, posebice se prati i analizira perinatalna smrtnost, kao mjerilo kvalitete i provođenja antenatalne, partalne i novorođenačke skrbi.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku perinatalno je umrlo 295 djece ili 6,7/1.000 ukupno rođenih (u 2007. godini 296 ili 7,0/1.000 ukupno rođenih). Među perinatalno umrlima bilo je 176 mrtvorodenih (stopa mrtvorodenja 4,0) i 119 umrle novorođenčadi u dobi do sedam dana (stopa rane neonatalne smrtnosti 2,7). Vitalnostatistički podatci se prikupljaju za sve živorođene neovisno o težini, a za mrtvorodne od najmanje 500 grama težine te s najmanje 22 navršena tjedna gestacije (preporuka SZO-a za nacionalne statistike). Međutim, međunarodne usporedbe u perinatalnoj smrtnosti provode se samo za rođene i perinatalno umrle porodne težine iznad 1.000 grama. Stoga je perinatalni mortalitet u 2008. godini, prema metodologiji SZO-a za međunarodne usporedbe, iznosio 4,6/1.000 rođenih. Prosjek Europske unije za istu težinsku skupinu u 2007. godini iznosi 6,1/1.000 rođenih  $\geq 1.000$  grama porodne težine, a Europske regije 7,6/1.000 ukupno rođenih.

U 2008. godini je raspon stopa perinatalne smrtnosti prema vitalno-statističkim podacima (koji se ne prate prema težinskim kriterijima poput podataka iz zdravstva), među županijama od 0,9 u Karlovačkoj i 3,5 u Virovitičko-podravskoj do 9,5 Ličko-senjskoj županiji i 9,2 u Brodsko-posavskoj. Najveći broj županija grupiran je oko hrvatskog prosjeka s odstupanjem  $\pm 2,5\%$ . Od uspostave županijskog teritorijalnog ustrojstva 1993. godine stalno su prisutne veće unutar-županijske i među-županijske godišnje oscilacije, na koje utječe veličina teritorijalnih jedinica, broj poroda i perinatalnih smrti, jer u županijama s malim brojem poroda svaki slučaj perinatalne smrti značajno utječe na visinu stope smrtnosti.

U 2008. godini, prema podacima iz hrvatskih rodilišta, ukupni je perinatalni mortalitet za djecu  $\geq 22$  tjedna gestacije iznosio 7,2‰ (u 2007. godini 7,9‰), a za rođene  $\geq 28$  tjedana gestacije 4,8‰ (u 2007. godini 5,5‰). U ukupnom perinatalnom mortalitetu rana neonatalna smrtnost je iznosila 2,7‰, a fetalna 4,6‰.

U odnosu na rođene porodne težine (PT)  $\geq 500$  g perinatalna smrtnost u 2008. g je 7,04 ‰ (u 2007. godini 7,8‰), rana neonatalna 2,56‰ (iznosila je u 2007. godini 3,17‰), a fetalna 4,49‰ (iznosila je u 2007. godini 4,66‰). Prema osnovnom kriteriju za međunarodno izvješćivanje, na kojem se i temelje usporedbe među zemljama, a odnosi se na rođene iznad 1000 grama porodne težine, neovisno o trajanju gestacije, u Hrvatskoj je ukupni perinatalni mortalitet za djecu  $\geq 1000$  g iznosio 4,60‰, od toga fetalni 3,24‰, a rani neonatalni 1,36‰. Bilježi se poboljšanje u odnosu na vrijednosti u 2007. godini (perinatalna smrtnost za djecu porodne težine  $\geq 1000$ g 4,6‰, rana neonatalna 1,4‰, a fetalna 3,2‰).

**Tablica 14. UDIO NOVOROĐENAČKE I POSTNOVOROĐENAČKE SMRTNOSTI U DOJENAČKOJ SMRTNOSTI OD 1999. DO 2008. GODINE**

	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Umrlo doj.	350	324	315	282	251	245	242	215	234	195
< 24 sata	23,71	27,2	27,3	29,4	31,1	23,7	33,9	33,0	31,2	32,8
1-6 dana	33,71	29,3	31,8	27,7	31,5	32,6	26,5	27,9	26,9	28,2
7-27 dana	17,14	19,7	13,0	13,5	15,5	18,8	10,7	13,9	13,2	16,4
0-27 dana	74,57	76,2	72,1	70,6	78,1	75,1	71,1	74,9	71,4	77,4
28d.-364d.	25,43	23,8	27,9	29,4	21,9	24,9	28,9	25,12	28,6	22,6

Izvor podataka: Priopćenje. Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2009. godine (ISSN 1330-0350)

Obrada podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2009. god.

**Tablica 15. STOPE PERINATALNOG MORTALITETA U HRVATSKOJ OD 1999. DO 2008. GODINE PO ŽUPANIJAMA**

Županija	stopa / 1000 ukupno rođenih								
	1999.*	2000.*	2001.**	2002.**	2003.**	2004.**	2006.**	2007.**	2008.**
Grad Zagreb	8,4	9,3	8,8	7,1	9,2	9,2	7,2	6,8	7,3
Zagrebačka	9,6	5,1	11,2	7,2	8,9	7,5	7,5	7,7	4,4
Krapinsko-zagorska	12,6	13,2	7,3	13,8	5,7	7,3	8,3	8,2	7,0
Sisačko-moslavačka	10,9	7,7	9,5	8,0	9,8	7,0	10,4	6,6	5,6
Karlovačka	4,2	12,1	13,4	3,9	7,4	2,0	2,7	6,9	0,9
Varaždinska	8,8	8,6	10,6	7,7	10,6	6,4	7,3	4,1	6,4
Koprivničko-križevačka	10,2	9,0	5,8	8,5	8,1	5,4	6,2	5,2	5,7
Bjelovarsko-bilogorska	16,0	10,5	7,7	3,4	8,8	9,7	10,9	5,1	7,5
Primorsko-goranska	7,0	10,4	7,9	11,5	6,8	8,0	4,7	5,0	8,3
Ličko-senjska	16,2	15,7	22,6	7,2	11,5	7,4	17,8	20,8	9,5
Virovitičko-podravsk	9,6	16,1	2,3	12,6	4,7	11,8	8,5	4,7	3,5
Požeško-slavonska	11,7	14,7	11,7	4,7	13,3	12,5	8,6	7,3	4,6
Brodsko-posavska	9,9	7,6	11,9	10,9	9,5	7,4	12,9	10,6	9,2
Zadarska	9,2	9,4	10,3	5,8	5,9	5,8	5,4	5,4	3,9
Osječko-baranjska	11,1	7,3	7,7	11,3	9,6	9,2	7,5	6,9	8,0
Šibensko-kninska	7,3	12,7	9,3	11,4	5,3	12,3	11,0	8,7	9,0
Vukovarsko-srijemska	7,0	6,6	6,7	10,2	8,4	6,6	7,1	6,7	8,5
Splitsko-dalmatinska	6,8	10,3	12,4	10,3	8,4	6,8	6,3	7,5	6,5
Istarska	9,6	7,0	13,3	8,1	6,4	7,1	5,6	7,8	7,6
Dubrovačko-neretvanska	5,0	13,2	6,2	6,7	8,9	9,4	13,3	6,9	6,8
Međimurska	7,4	9,0	14,0	8,8	7,2	5,9	3,3	9,0	8,5
<b>HRVATSKA</b>	<b>8,9</b>	<b>9,4</b>	<b>9,8</b>	<b>8,7</b>	<b>8,5</b>	<b>7,8</b>	<b>7,5</b>	<b>7,0</b>	<b>6,7</b>

Izvor podataka: Priopćenje. Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2009. godine (ISSN 1330-0350)

Obrada podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2009. god.

#### Smrtnost dojenčadi

U Hrvatskoj je u 2008. godini umrlo 195 dojenčadi ili 4,5/1.000 živorođenih (u 2007. godini 234 odnosno 5,6/1.000). Razlike među županijama su velike: od 1,14 u Požeško-slavonskoj i 1,16 u Virovitičko-podravskoj, do 6,02 u Šibensko-kninskoj, 6,69 u Osječko-baranjskoj i 7,65 u Istarskoj. Najčešći uzroci ukupnih dojenačkih smrti su određena patološka stanja vezana uz

trudnoću ili porod (stanja iz perinatalnog razdoblja u udjelu od 57,0%) i kongenitalne anomalije (30,8%), slijede „Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo“ (3,1%), zatim zajedničko mjesto od po 2,1% dijele tri skupine bolesti – „Zarazne i parazitarne bolesti“, „Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma“ te „Bolesti dišnog sustava“, a svi ostali uzroci zajedno čine 3%. Od 195 umrle dojenčadi 2008. godine 123 odnosno 63,1% ih je umrlo od 10 vodećih uzroka smrti. Među vodećim uzrocima se izdvajaju bolesti nastale kao posljedice kratkog trajanja gestacije i nezrelosti, a najčešće vezano uz komplikacije majke u trudnoći (upalne i druge patološke promjene posteljice). Od druge vodeće skupine uzroka dojenačkih smrti, kongenitalnih malformacija, možemo izdvojiti kao vodeće kromosomopatije (sindrome Edwards i Patau), prirođenu dijafragmalnu herniju i ostale prirodene malformacije srca. Najveći broj novorođenčadi (0-27 dana života) umre u prvom ili sljedećih nekoliko dana života (77,4% umrle novorođenčadi). Kontinuirano smanjenje dojenačkih smrti je u zadnjih desetak godina u Hrvatskoj usporeno, jer je na uzroke vezane uz prerani porod i nezrelost ploda sve teže djelovati dostupnim medicinskim tehnologijama.

**Tablica 16. STOPE MORTALITETA DOJENČADI U HRVATSKOJ U RAZDOBLJU OD 1999. DO 2008. GODINE PO ŽUPANIJAMA**

Županija	Umrla dojenčad na 1000 živorođenih									
	1999.*	2000.*	2001.*	2002.*	2003.*	2004.*	2005.*	2006.*	2007.*	2008.*
Grad Zagreb	7,4	6,9	8,4	5,1	7,3	7,1	4,9	4,9	5,8	5,2
Zagrebačka	7,7	5,5	7,0	5,5	5,3	4,6	3,5	4,1	4,9	3,2
Krapinsko-zagorska	7,1	11,8	6,5	7,7	3,3	4,1	3,3	5,0	4,1	2,3
Sisačko-moslavačka	7,2	6,5	5,1	8,7	5,9	7,6	8,0	3,9	5,3	2,5
Karlovačka	6,8	9,5	8,1	3,9	8,3	2,0	8,0	6,3	3,5	1,7
Varaždinska	10,9	9,7	11,7	7,1	5,9	4,1	4,9	6,2	3,5	5,2
Koprivničko-križevačka	6,3	1,7	3,3	6,8	4,5	6,4	6,5	6,2	2,6	4,9
Bjelovarsko-bilogorska	12,4	9,8	8,5	3,4	2,7	7,1	4,0	5,9	4,3	3,3
Primorsko-goranska	7,4	8,3	7,1	9,8	5,9	8,1	5,5	3,8	4,6	4,3
Ličko-senjska	8,2	15,8	11,5	12,0	6,9	4,9	4,4	7,7	13,2	13,2
Virovitičko-podravska	8,6	13,0	5,8	6,9	5,9	14,2	7,7	3,7	3,5	1,2
Požeško-slavonska	11,8	13,7	8,2	7,1	12,2	8,8	4,8	7,4	7,4	1,1
Brodsko-posavska	6,0	7,7	9,2	7,5	10,1	4,4	5,1	5,9	8,3	5,2
Zadarska	9,8	8,3	7,3	9,0	2,7	3,2	2,2	7,8	4,8	2,2
Osječko-baranjska	8,6	5,5	5,8	7,0	8,2	6,1	8,8	5,8	4,5	6,7
Šibensko-kninska	7,3	6,4	5,2	5,2	4,3	7,9	6,3	6,6	9,8	6,0
Vukovarsko-srijemska	7,0	6,6	5,8	11,8	6,3	8,6	7,3	4,6	5,1	5,5
Splitsko-dalmatinska	4,7	5,6	8,3	7,6	4,1	4,2	6,6	4,1	4,9	4,5
Istarska	8,4	6,4	10,2	5,6	7,1	8,3	5,6	6,7	9,4	7,7
Dubrovačko-neretvanska	5,0	8,1	4,7	5,1	7,1	1,6	5,6	6,0	6,1	4,1
Međimurska	14,1	10,4	12,6	10,5	10,4	7,6	7,3	4,1	9,9	5,4
<b>HRVATSKA</b>	<b>7,7</b>	<b>7,4</b>	<b>7,7</b>	<b>7,0</b>	<b>6,3</b>	<b>6,1</b>	<b>5,7</b>	<b>5,2</b>	<b>5,6</b>	<b>4,5</b>

Izvor podataka: Priopćenja Državnog zavoda za statistiku (ISSN 1330-0350)

Obrada podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2007. god.

Napomena:\* Stope dojenačke smrtnosti po županijama za 1998. - 2007.g. izračunate na temelju broja živorođenih s boravkom majke na području te županije duže od jedne godine

**Tablica 17. STRUKTURA UZROKA DOJENAČKIH SMRTI PO SKUPINAMA BOLESTI  
2008. GODINE**

Skupina bolesti - stanja	BROJ	%	Rang
I Zarazne i parazitarne bolesti	4	2,1	4/5
II Novotvorine	2	1,0	7.
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	4	2,1	4/5
VI Bolesti cirkulacijskog sustava	1	0,5	8.
X Bolesti dišnog sustava	4	2,1	4/5
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	111	57,0	1
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	60	30,8	2.
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo	6	3,1	3.
XIX Osljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	3	1,5	6.
<b>UKUPNO</b>	<b>195</b>	<b>100</b>	

Izvor podataka: Priopćenje. Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2009. godine (ISSN 1330-0350)

Obrada podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, 2009. god

**Tablica 18. VODEĆI UZROCI SMRTI U DOJENAČKOJ DOBI U HRVATSKOJ  
PREMA POJEDINIM DIJAGNOZAMA U 2008. GODINI**

MKB -X šifra i dijagnoza	broj	% u ukupnim smrtima
P22 Respiracijski distress novorođenčeta	29	14,9
P36 Bakterijska sepsa u novorođenčeta	15	7,7
P01 Fetus i novorođenčad na koje djeluju komplikacije trudnoće u majke	14	7,2
P02 Fetus i novorođenče na koje djeluju kompl. posteljice, pupkovine i ovojnica	13	6,7
Q79 Prirodne malformacije mišićno-košt. sustava (dijafragmalna hernija)	11	5,6
Q 24 Ostale prirodne malformacije srca	8	4,1
P52 Intrakranijalno netraumatsko krvarenje u fetusa i novorođenčeta	7	3,6
Q89 Ostale prirodne malformacije, NSD	7	3,6
Q91 Edwardsov i Patauov sindrom	7	3,6
R95 Sindrom iznenadne smrti dojenčeta	6	3,1
P07 Kratko trajanje gestacije i niska porodna težina	6	3,1
<b>VODEĆI UZROCI SMRTI</b>	<b>123</b>	<b>63,1</b>
<b>BROJ UMRLE DOJENČADI</b>	<b>195</b>	<b>100</b>

Izvor podataka: Potvrde o smrti za 2008. godinu, DEM-2 obrasci vitalne statistike, Državni zavod za statistiku 2009. godine

Obrada podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo 2009. godine

Smrtnost u dječjoj dobi u 2008. godini

Smrtnost djece u dobi 1-4 godine je porasla u odnosu na prethodne tri godine: u 2008. godini je iznosila 25,36/100.000 djece te dobi, a u 2007. godini 21,45, u 2006. godini 23,82, u 2005. godini 23,23/100.000 djece. Velik udio u ukupnim smrtima djece čine ozljede (10/42 u 2008. godini; 16/35 u 2007. godini; 12/39 u 2006. godini; 10/38 u 2005. godini). Slična je struktura i u skupini djece u dobi 5-9 godina starosti (8/24 u 2008. godini; 12/33 u 2007. godini; 13/33 u 2006. godini i 12/31 u 2005. godini). U dobi 10-14 godina prevladavaju uzroci

smrti od ozljeda u više od pola djece u 2008. godini (51, 52% ili 17/33 ukupno umrlih), 18/32 u 2007. godini, 42,42% ili 14/33 u 2006. godini te u 37,14% slučajeva (13/35) u 2005. godini.. Osim ozljeda, među vodećim uzrocima smrti su malignomi i kongenitalne anomalije te neurološke bolesti u dobi 10-14 godina. Prema spolu nalazimo da je ukupna smrtnost veća u dječaka (17,69/100.000 u dobi 1-14 godina) u odnosu na djevojčice (13,13/100.000), što se može pripisati većim stradavanjima dječaka od ozljeda.

Treba napomenuti da bilježimo kontinuirani trend snižavanja ukupne smrtnosti u dječjoj dobi, ali je zabrinjavajući porast smrtnosti od ozljeda koje pripadaju preventabilnim uzrocima smrti. Stoga je u ovu svrhu neophodno razviti i primijeniti programe prevencije, prema modelima koji već postoje u brojnim zemljama EU-a, ali i prema vlastitim potrebama i mogućnostima. Nastavno na navedeno Stručna radna skupina Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi izradila je prijedlog Nacionalnog programa prevencije ozljeda kod djece, te će navedeni dokument biti upućen na redovnu proceduru usvajanja Vladi Republike Hrvatske.

*Smjernice za smanjenje smrtnosti novorođenčadi, dojenčadi i djece Republika Hrvatska izradila je na državnom planu u okviru Milenijskih ciljeva*

U okviru Milenijskih razvojnih ciljeva 4. i 5. definirane su aktivnosti na području perinatalne skrbi. Kao posebno važno područje, kojim se postiže poboljšanje u perinatalnoj skrbi, istaknuta je potreba za regionalizacijom perinatalne skrbi u tri razine.

\* Podatci Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi temeljeni su na statističkim podacima iz Priopćenja Državnog zavoda za statistiku, 2009. godine, koji su obrađeni od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u 2009. godini. Podatci za 2009. godinu bit će iskazani u izvješću za 2010. godinu itd.

***Za potrebe provedbe mjere F 1. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera F 2. Osigurati smanjivanje broja prijevremeno rođene djece i djece niske porođajne težine</b>
--

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu broja prijevremeno rođene djece i djece niske porođajne težine
2. izraditi plan i program prevencije
3. izraditi plan i program sustavnog praćenja i zdravstvenog nadzora prijevremeno rođene djece i djece niske porođajne težine

**Provedba mjere:**

Provedba mjere osigurana kroz provedbu elemenata strategije unaprjeđenja perinatalne skrbi.

### ♦ Postignuti rezultati u 2009. godini

#### **Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi\***

Udio prijevremeno rođene djece od kojih je i najviše onih s niskom porodnom težinom, ispod 2500 grama je već desetak godina isti i iznosi oko 5%. U 2008. godini, prema podacima iz hrvatskih rodilišta (prijave poroda) registrirano je 2.033 ukupno rođenih <2500g koji čine 4,6% svih rođenih. Međutim, u toj skupini rođenih je najveća smrtnost, jer djeca niske porodne težine čine 68,83% svih perinatalno umrlih.

Smrtnost u prvih sedam dana života prema pojedinim težinskim skupinama u 2008. godini (agregirani godišnji rodilišni podatci) je: za PT 500-999 g 36,8%, u skupini živorođenih 1000-1499 g 6,06%, u skupini 1500-1999 g 1,8%, u skupini PT 2000-2499 g 0,31% i 0,08% u živorođenih  $\geq$  2500 g porodne težine.

Iako na perinatalni mortalitet utječe niz isprepletnih činitelja, od onih socijalne i gospodarske naravi do bioloških, smatra se da dobra antenatalna skrb, koja podrazumijeva odgovarajući broj pregleda u trudnoći i kvalitetu pregleda, sigurno može utjecati na tijek i ishod trudnoće. Prema rodilišnim podacima u 2007. godini, udio roditelja s nekontroliranom ili nedovoljno kontroliranom trudnoćom (0-2 pregleda u trudnoći) je 4,74%, od toga ih je 3,48% s potpuno nekontroliranom trudnoćom (1.510), a 1,26% s 1-2 pregleda u trudnoći (547 roditelja). Najviše je roditelja (65,21%) s optimalnom antenatalnom skrbi odnosno standardnim brojem pregleda u trudnoći (9 i više pregleda, prema preporuci struke i Programu mjera zdravstvene zaštite).

Elementi strategije unaprjeđenja perinatalne skrbi koji mogu pridonijeti smanjenju smrtnosti prijevremeno rođene djece, posebice onih s izrazito i vrlo niskom porodnom težinom (do 1500 grama):

1. Antenatalna zaštita prema Programu mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, 121/06)
2. Regionalizacija perinatalne skrbi u tri razine
3. Razvoj neonatološke skrbi (jedinica za intenzivnu njegu i liječenje)
4. Edukacija na razini određenih subspecijalizacija (fetomaternalna medicina i neonatologija)

Evaluacija skrbi – praćenje skrbi prema razinama uvođenjem perinatalnog informacijskog sustava i provođenjem analiza stanja na razini rodilišta, županija i države

\* Podatci Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi temeljeni su na statističkim podacima iz Priopćenja Državnog zavoda za statistiku, 2009. godine, koji su obrađeni od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u 2009. godini. Podatci za 2009. godinu bit će iskazani u izvješću za 2010. godinu itd.

***Za potrebe provedbe mjere F 2. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera F 3. Provoditi preventivne mjere koje će pridonijeti snižavanju broja nasilnih smrti, invaliditeta djece i mladih</b>
--

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo*



♦ **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu uzroka nasilnih smrti i invaliditeta
2. izraditi plan i program preventivnih mjera za smanjenje broja nasilnih smrti i invaliditeta
3. izraditi analizu učinkovitosti mjere

**Provedba mjere:**

Provedena.

♦ **Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi***

Sukladno odredbama Nacionalne populacijske politike, a svjesni važnosti osiguranja unaprjeđenja tjelesnog i mentalnog zdravlja djece, kao jednog od čimbenika koji čini preduvjet za smanjenje broja nasilnih smrti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, sudjeluje u realizaciji projekta Centra za krizne situacije, Zagreb pod nazivom „Rano prepoznavanje simptoma i rizičnog ponašanja kod djece i mladeži“.

Cilj projekta je održavanjem seminara i edukativnih radionica, te podjelom tiskanog i edukativnog materijala u elektroničkom obliku povećati osposobljenost u ranom prepoznavanju depresivnih simptoma i rizika suicidalnog ponašanja svih stručnjaka na području zaštite mentalnog zdravlja djece, budući da rezultati novijih evaluacija preventivnih intervencija ne pokazuju važnost uloge samo zdravstvenih djelatnika, već i osoba iz djetetove okoline, nastavnika i drugih stručnjaka u školama.

Aktivnosti na projektu, koje su se provodile tijekom školske godine 2008/2009, su edukativne radionice i seminari u zdravstvenim, prosvjetnim i visokoškolskim ustanovama u pojedinom većim regionalnim središtima u Republici Hrvatskoj.

Provedene aktivnosti u 2009. godini

1. Izrada priručnika za praćenje Programa za stručnjake u prosvjeti (izrada tekstova, uređenje priručnika, grafičko oblikovanje, tisak u 2000 primjeraka)
2. Podjela priručnika (Agencija za odgoj i obrazovanje 200 primjeraka; neposredni korisnici 600 primjeraka; promotivne svrhe 200 primjeraka)
3. Izrada elektroničkih prezentacija za praćenje stručnih skupova (odgojno-obrazovna djelatnost)
4. Izrada i tiskanje upitnika provjere znanja i evaluacijskih upitnika
5. Interaktivna predavanja, seminari i radionice za odgajatelje i stručne suradnike u srednjim školama (ukupno 253 slušača; 9 sati predavanja, 21 sat seminara i 21 sat radioničkog rada):
  - Krapina, 16. siječnja 2009.
  - Karlovac, 23. siječnja 2009.
  - Varaždin, 30. siječnja 2009.
  - Split, 20. veljače 2009.
  - Bjelovar, 3. travnja 2009.
  - Osijek, 17. travnja 2009.
  - Rijeka, 24. travnja 2009.
  - Dubrovnik, 15. svibnja 2009.
  - Zagreb, 22. svibnja 2009.
6. Predavanje u sklopu Stručnog skupa za stručne suradnike pedagoge, psihologe i odgajatelje učeničkih domova; Zagreb, 16. ožujka 2009. (133 slušača)
7. Predavanje u sklopu Državnog skupa za voditelje županijskih stručnih vijeća hrvatskih osnovnih i srednjih škola, Poreč, 18. ožujka 2009. (40 slušača)
8. Organizacijske i administrativne aktivnosti

Svrha navedenog projekta je definiranje podloge za izradu Nacionalnog programa prevencije samoubojstava, te je Stručna radna skupina Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi izradila Nacrt programa, koji će u 2010. godini biti upućen una redovnu proceduru usvajanja Vladi Republike Hrvatske.

Vežano uz preventivne mjere, koje pridonose smanjenju broja invaliditeta kod djece, izvješćuje se kako se u rodilištima Republike Hrvatske od 2002. godine uspješno provodi probir novorođenčadi na oštećenje sluha. Ovaj probir provodi se temeljem u svijetu prihvaćenog stručnog stava kako se jedino sveobuhvatnim probirom novorođenčadi na oštećenje sluha može pravovremeno otkriti prirodno oštećenje sluha koje ubrajamo u jedno od najčešćih prirodnih oštećenja uopće. Prije uvođenja ovog probira, prosječna dob otkrivanja oštećenja sluha bila je dob od 2 do 3 godine. Sva rodilišta opremljena su aparatima za provjeru sluha. Sekundarni centri probira nalaze se u regionalnim centrima Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku. U slučaju i dalje pozitivnog nalaza, slijedi audiološka obrada i, ovisno o nalazu, rehabilitacija. Probirom se stječu preduvjeti za što ranije otkrivanje oštećenja sluha, a time i mogućnosti pravovremene terapije i rehabilitacije koja dovodi do smanjenja invaliditeta.

***Za potrebe provedbe mjere F 3. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera F 4. Osigurati uvjete za ujednačenu perinatalnu skrb u županijama i velikim gradovima</b>
--

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu stanja perinatalne zaštite u Republici Hrvatskoj
2. izraditi prijedlog mjera za ujednačavanje perinatalne skrbi u županijama i velikim gradovima

**Provedba mjere:**

U tijeku.

***♦ Postignuti rezultati u 2009. godini***

***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

***Grad Zagreb***

*– Kontinuirano pridonositi poboljšanju uvjeta rada i stručnom ekipiranju pedijatrijskih odjela odnosno zavoda pri domovima zdravlja i klinikama, odjelima za ženske bolesti i porode te ustanovama za smještaj i liječenje djece s posebnim potrebama, primjenjujući pri tome prijedlog mjera za ujednačavanje perinatalne skrbi Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi*

U svrhu provedbe ove mjere, a u cilju poticanja vitalnih demografskih procesa Grad Zagreb je u 2009. dodijelio na korištenje sredstva iz proračuna različitim nositeljima (Centar za pomoć

trudnicama „Djetešce, na sunašce“, Dom zdravlja Zagreb-Centar, Hrvatsko društvo za kliničku farmakologiju i terapiju HLZ-a, Hrvatsko katoličko društvo medicinskih sestara i tehničara, Udruga RODA i Hrvatsko društvo za optimalizaciju razvoja neurorizičnog djeteta „Osmijeh“) zdravstvenih programa/projekata u ukupnom iznosu od 181.100,00 kuna.

– *Trudnički tečajevi*

U 2009. godini na 12 lokacija pri domovima zdravlja Grada Zagreba provedeni su trudnički tečajevi pod nazivom „U očekivanju novog člana obitelji“. Cilj programa je podizanje demografske obnove, savjetovanje polaznika o načinu poboljšanja zdravlja u obitelji, zdravlja žena u trudnoći, podizanje razine znanja budućih majki i očeva o trudnoći, porodu, njezi djeteta, priprema za rađanje i podizanje zdravog potomstva, smanjenje partalnih i postpartalnih komplikacija majki i djece. Tijekom 2009. godine trudničkim tečajevima je nazočilo 1.360 bračnih parova i 1.490 trudnica.

Tijekom 2009. godine za provedbu trudničkih tečajeva utrošeno je 196.594,92 kuna iz proračuna Grada.

***Za potrebe provedbe mjere F 4. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera F 5. Osigurati sustavnu i cjelovitu provedbu programa „Rodilišta – prijatelji djece“</b>
---

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo*

**Aktivnosti:**

1. osigurati uvjete koji pridonose suvremenim metodama humanizacije bolničkog liječenja
2. uskladiti kriterije i donijeti smjernice za sustavnu i cjelovitu provedbu programa „Rodilišta – prijatelji djece“

**Provedba mjere:** Provedena.

♦ ***Postignuti rezultati u 2009. godini***

***Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi***

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi formiralo je Nacionalno povjerenstvo za promicanje dojenja, koje je pristupilo izradi Nacionalnog programa za zaštitu i promicanje dojenja. Dio članova Nacionalnog povjerenstva ujedno su i članovi projektnog tima za provođenje UNICEF-ovog programa „Rodilišta – prijatelji djece“.

Tijekom 2009. godine nastavljaju se aktivnosti usmjerene prije svega prema rodilištima u cilju realizacije programa „Rodilište – prijatelj djece“. U tom smislu izvršeni su sljedeći zadatci:

**a) izvidi**

U okviru programa promicanja dojenja u Hrvatskoj, posebno je educiran ocjenjivački tim, koji je, pored svoje osnovne zadaće ocjenjivanja rodilišta u provedbi „Deset koraka prema uspješnom dojenju“, angažiran i za povremene izvide u rodilištima s ciljem poticaja i pomoći u promicanju dojenja.

Preliminarni izvidi, odnosno procjene u 2009. godini izvršeni su u 6 rodilišta: **Nova Gradiška, Virovitica, Bjelovar, Osijek, Ogulin i Knin.**

## **b) ocjenjivanje rodilišta**

Tijekom 2009. godine 6 rodilišta je ocijenjeno i nakon toga su dobili naziv „Rodilište prijatelj djece“: **Slavonski Brod, Zadar, Varaždin, Karlovac Vinkovci i Osijek**

Valja naglasiti da je unatrag godine dana učinjen značajni napredak u svim rodilištima.

Važno je istaknuti da je kontinuirana edukacija ocjenjivača ključna za uspješnost provedbe programa te je tijekom 2009. godine provedeno više aktivnosti u tu svrhu. Osim individualnog savjetovanja ili rada u manjim skupinama, održan je i zajednički edukativni sastanak na kojem su ocjenjivačima za 2010. godinu najavljene prve re-evaluacije onih rodilišta koja su naslov „Rodilište – prijatelj djece“, stekla 2007. godine.

Tijekom 2009. godine projektni tim je također razvijao odrednice programa „Rodilište – prijatelj djece“ pod nazivom „Savjetovališta za djecu – prijatelji dojenja“ kao bi se podrška majkama, osobito u dojenju, osigurala nakon izlaska iz rodilišta. Potprogram je namijenjen ocjenjivanju pedijatrijskih ordinacija u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, s naglaskom na savjetovanišni rad, propisan Planom i programom mjera zdravstvene zaštite, a sastoji se od deset koraka, odnosno kriterija, koje će pedijatrijski tim trebati ispuniti da bi se stekao naslov „Savjetovalište za djecu – prijatelj dojenja“.

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

***Virovitičko-podravska županija*** – prema izvješću Opće bolnice Virovitica poduzete su sve aktivnosti za ispunjavanje kriterija za provedbu programa „Rodilište – prijatelj djece“ i „Bolnica – prijatelj djece“. Planira se provedba programa „Rodilište – prijatelj majke“.

### ***Grad Nova Gradiška***

Rodilište Opće bolnice u Novoj Gradiški nosi naslov „Rodilište – prijatelj djece“.

### ***Grad Rijeka***

Aktivnost: osigurati uvjete KBC-u Rijeka, Klinika za ginekologiju i porodništvo koje pridonose održavanju naziva "Rodilište – prijatelj djece"

Osigurana je kontinuirana provedba programa sukladno definiranim propozicijama.

Suradne institucije: KBC Rijeka, Dom zdravlja PGŽ, pedijatri, mediji

### ***Grad Zagreb***

Opća bolnica „Sveti duh“ stekla je status „Rodilište – prijatelj djece“.

Kontinuirano se provode mjere unaprjeđenja zdravstvene skrbi o novorođenim bebama u svim zagrebačkim rodilištima, poticanju privrženosti između majke i djeteta (program ranog dojenja i sl.).

***Za potrebe provedbe mjere F 5. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera F 6. Osigurati kvalitetniju zdravstvenu skrb za majke i djecu</b>
--

### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja zdravstvene skrbi za majke i djecu
2. izraditi plan i program sustavnog praćenja i zdravstvenog nadzora svih majki (u vrijeme trudnoće, porođaja i nakon porođaja) i djece (posebice rizične djece)
3. provoditi mjere stimulacije i habitacije u ranoj dojenačkoj dobi radi optimalnog razvoja djeteta
4. unaprijediti opremu, kadar i uvjete u zdravstvenim ustanovama

**Provedba mjere:**

U tijeku.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini*****Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi***

Planom i programom mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, 126/06 i 156/08) utvrđuju se subjekti koji su dužni provoditi mjere zdravstvene zaštite te način njihove provedbe. Programom mjera za djelatnost zdravstvene zaštite žena obuhvaćena je perinatalna zaštita kroz provedbu mjera antenatalne skrbi, zdravstvenog odgoja i prosvjećivanja trudnice, sistematskih i kontrolnih pregleda trudnice, praćenje rizične trudnoće, stručnu pomoć pri porodu i prijevozu do rodilišta, te kroz postpartalnu skrb.

***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave******Osječko-baranjska županija***

Županija je sufinancirala rad Rodilišta u Domu zdravlja Đakovo. Omogućeno je funkcioniranje Rodilišta i načelo dostupnosti zdravstvene zaštite. Đakovačko Rodilište financira se temeljem ugovora Doma zdravlja Đakovo i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, no sredstva ostvarena na taj način nisu dovoljna za njegov rad – nedostaje preko 55%.

Utrošena sredstva: 250.000,00 kuna

***Varaždinska županija***

Županija kontinuirano unaprjeđuje uvjete zdravstvene skrbi za trudnice, majke i djecu kroz programe „Bolnica – prijatelj obitelji“ u Općoj bolnici Varaždin. Županija, kao osnivač zdravstvenih ustanova, osigurava isti pristup i kvalitetu zdravstvene usluge za svu djecu te potiče provedbu humanizacije bolničkog liječenja djece.

***Virovitičko-podravska županija***

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije proveo je sljedeće aktivnosti: promociju Nacionalnih preventivnih programa (Nacionalni program ranog otkrivanja karcinoma dojke i Nacionalni program ranog otkrivanja karcinoma debelog crijeva), testiranje studenata/tica na tuberkulozu po zahtjevu studentskih domova, *screeninzi* školske djece 2., 3. i 6. razreda osnovne škole (vid, stopala, kralježnica, tjelesna težina i visina), provedba zdravstvenog odgoja sudjelovanjem na roditeljskim sastancima (1. i 8. razred OŠ i učenici/e i profesori/ce SŠ), pregledi djece za upis u školu; komisijski pregledi učenika/ca za primjereni oblik školovanja (kategorizacija), provođenje cijepljenja školske djece prema Kalendaru cijepljenja za 2009. godinu, obilazak školskih kuhinja i sanitarnih čvorova.

Suradne institucije: osnovne i srednje škole s područja Virovitičko-podravske županije, Služba za društvene djelatnosti Ureda državne uprave u Virovitičko-podravskoj županiji, studentski domovi, Gradska knjižnica i čitaonica grada Virovitice i grada Slatine.

Utrošena sredstva: sredstva za provedene aktivnosti osigurana su ugovorom u provedbi preventivnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece između Zavoda i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

U Općoj bolnici Virovitica rodilište je u cijelosti adaptirano i opremljeno, otvorena je trudnička ambulanta, opremljena je soba za sestre i ambulanta za njegu i pregled novorođenčadi, a sobe babinjača su prilagođene za njegu djeteta od strane majke uz nadzor medicinskog osoblja. Odjel za ženske bolesti i porodništvo i Odjel za dječje bolesti su kompletno klimatizirani. Nabavljena je veća količina spavaćica za trudnice-babinjače, te kapica i benkica za novorođenčad. Prostor rodilišta oplemenjen je umjetničkim slikama i fotografijama, što znatno utječe na ugodniji boravak roditelja. Sustavno se provodi edukacija zdravstvenih djelatnika/ca koji/e rade na zdravstvenom zbrinjavanju djece i trudnica. Jedan ginekolog je završio užu specijalizaciju iz fetalne medicine i opstetricije, što je znatno utjecalo na poboljšanje antenatalne skrbi, smanjenje perinatalnog mortaliteta i maternalnog mortaliteta i morbiditeta. U tijeku je jedna uža specijalizacija iz pedijatrijske endokrinologije, dijabetesa i bolesti metabolizma, što će utjecati na kvalitetniju zdravstvenu skrb dječje populacije.

#### ***Grad Kastav***

S ciljem pedijatrijske skrbi tijekom cijele godine, grad je financirao pedijatrijsku zamjenu u ambulanti u Kastvu. Za tu je namjenu utrošeno 28.239,00 kuna.

***Grad Novi Vinodolski*** provodi sufinanciranje zdravstvene knjižice djeteta.

***Grad Oroslavje*** je u suradnji sa Specijalnom bolnicom Krapinske Toplice, a s ciljem rješavanja govorničko-jezičnih teškoća predškolske djece, udružio sredstva za sufinanciranje logopedске službe.

Za ovu je namjenu u 2009. godini ukupno utrošeno 1.080.935,57 kuna.

#### ***Grad Rijeka***

Grad provodi sljedeće aktivnosti: 1. pratiti stanje zdravstvene skrbi za majke i djecu na području grada, 2. unaprijediti uvjete, opremu i kadar u zdravstvenim ustanovama, 3. osigurati uvjete koji pridonose suvremenim metodama humanizacije bolničkog liječenja i održavanju naziva „Bolnica – prijatelj djece“.

Suradne institucije: Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Klinički bolnički centar Rijeka, Hrvatska udruga primalja, mediji.

Postignuti rezultati: osigurana sredstva za adaptaciju prostora namijenjenog cjelodnevnom boravku roditelja bolesne djece na Klinici za dječje bolesti Kliničkog bolničkog centra Rijeka, sufinanciranje nabave laparoskopske opreme za potrebe Zavoda za dječju kirurgiju Kliničkog bolničkog centra Rijeka, sufinanciranje tiskanja časopisa Primaljski vjesnik, sufinanciranje organizacije stručnog skupa Međunarodnog udruženja dječjih ortopeda i kontinuirana provedba programa sukladno definiranim propozicijama.

Utrošena sredstva: 99.203,10 kuna

***Općina Lovran*** sufinancira prehranu dojenčadi.

Suradne institucije: Pedijatrijska ambulanta Lovran

Utrošena sredstva: 13.103,86 kuna

***Za potrebe provedbe mjere F 6. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

<b>Mjera F 7. Osnivati centre za planiranje obitelji i reproduksijsko zdravlje pri županijskim bolnicama, općim bolnicama i postojećim klinikama</b>
--

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. provoditi edukaciju stručnjaka
3. ustrojiti centre za planiranje obitelji i reproduksijsko zdravlje pri županijskim bolnicama, općim bolnicama i postojećim klinikama i poticanje razvoja mreže centara
4. ujednačiti standarde antenatalne skrbi, smanjenja perinatalnog i maternalnog mortaliteta i morbiditeta
5. pružati stručnu potporu, informirati i educirati buduće roditelje (savjetodavna pomoć roditeljima i promicanje zdravih načina rane skrbi za dijete)

**Provedba mjere:**

U tijeku.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi***

Planom i programom mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, 126/06 i 156/08) utvrđuju se subjekti koji su dužni provoditi mjere zdravstvene zaštite te način njihove provedbe.

Programom mjera za djelatnost zdravstvene zaštite žena obuhvaćeno je i planiranje obitelji koje uključuje promicanje reproduktivnog zdravlja, zdravstveni odgoj i prosvjećivanje stanovništva s metodama planiranja obitelji, suzbijanje i liječenje steriliteta.

Sukladno programu Nacionalne populacijske politike, Klinika za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra Zagreb nositelj je niza projekata za unaprjeđenje perinatalne skrbi i zaustavljanje daljnjeg pada nataliteta u našoj zemlji. Za nacionalnog koordinatora provedbe projekata imenovana je dr. sc. Vesna Elveđi Gašparović, specijalist ginekologije i opstetricije. Tečaj za trudnice provodi se u većini bolnica.

***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

Obiteljski centri u okviru svoje djelatnosti provode niz preventivnih i edukativnih aktivnosti usmjerenih na odgoj djece i mladih za partnerske i obiteljske odnose, roditeljstvo i obiteljski život. Zajednički cilj aktivnosti koje provode je poticanje pozitivnog ranog roditeljstva putem kontinuirane podrške u razvoju i poboljšanju roditeljskih kompetencija koja uključuje pripremu za roditeljstvo, poticanje emocionalne privrženosti roditelja i djeteta te rane stimulacije i razvoja djeteta, kao i edukaciju o oblicima primjerene skrbi za dijete, kvalitetnim odnosima u obitelji i pozitivnim odgojnim stilovima.

Tijekom 2009. godine obiteljski centri su provodili projekte/programe namijenjene pripremi partnera za brak, pripremi trudnica i budućih očeva za roditeljstvo te poticanju ranog rasta i razvoja djece. Pojedini obiteljski centri navedene projekte i programe provode u suradnji s organizacijama civilnog društva koje djeluju na području zaštite djece, mladih i obitelji i sa zdravstvenim ustanovama.

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Virovitičko-podravska županija***

Opća bolnica Virovitica je provodila sljedeća predavanja: iz područja spolnosti i maloljetničkih trudnoća u pojedinim srednjim i osnovnim školama na području matične i Bjelovarsko-bilogorske županije, iz područja materinstva, trudnoće i dojenja u suradnji s Obiteljskim centrom te u suradnji s Franjevačkim samostanom predavanja o spolnosti u okviru tečaja pripreme za brak. Kontinuirano se provodi stručna edukacija budućih roditelja putem Tečaja za trudnice. Na odjelu za ženske bolesti i porodništvo je dostupan promidžbeni materijal sa savjetima i obavijestima za trudnice i majke. Od strane pedijatar/ica majke se svakodnevno educiraju o njezi djeteta i važnosti dojenja, a o tome majke dobivaju i pisane upute. Utrošena sredstva: 250.000,00 kuna

***Vukovarsko-srijemska županija***, u suradnji s Gradom Vinkovcima, u sklopu Opće bolnice Vinkovci kontinuirano provodi tečajeve za trudnice. Utrošena sredstva: 12.000,00 kuna

#### ***Grad Đakovo***

Grad je sufinancirao projekt Gradskog društva Crvenog križa „Rodilište – prijatelj djece“ koji se provodio tijekom 2009. godine. U sklopu ovog projekta izdvojen je iznos od 22.000,00 kuna. Ovim projektom proveden je besplatni tečaj za trudnice kroz stručna predavanja ginekologa i pedijatra, a pohađalo ga je ukupno 75 osoba. Na taj način izvršena je stručna edukacija budućih roditelja o samom porođaju i o potrebnoj skrbi o novorođenčetu.

Utrošena sredstva: 22.000,00 kuna

***Grad Rijeka*** proveo je sljedeće aktivnosti: 1. osigurati edukaciju stručnjaka/inja i 2. osigurati uvjete za pružanje stručne potpore, informiranje i edukaciju budućih roditelja (savjetodavna pomoć roditeljima i promicanje zdravih načina rane skrbi za dijete). U sklopu Tečaja za trudnice pri Kliničkom bolničkom centru Rijeka bilo je uključeno ukupno 395 trudnica i 291 osoba muškog spola.

Suradne institucije: Klinički bolnički centar Rijeka, ginekolozi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, mediji

Utrošena sredstva: 70.000,00 kn

#### ***Grad Zagreb***

U Zavodu za javno zdravstvo Dr. Andrija Štampar djeluje Savjetovalište za mlade. Program ovog savjetovališta obuhvaća očuvanje i promicanje zdravlja, razvijanje odgovornosti prema zdravlju, uz razvijanje moralnih i etičkih načela i tolerancije. Programske aktivnosti, uz ostalo, obuhvaćaju program zaštite spolnog i reproduktivnog zdravlja koji se provodi putem zdravstveno-odgojnih i zdravstvenih mjera za zaštitu reproduktivnog zdravlja.

Indikatori kojima se prati provedba mjera:

- praćenje stanja genitalnog sustava radi pravovremenog otkrivanja i liječenja bolesti i poremećaja,
- sistematski ginekološki pregledi
- promicanje i primjena metoda i sredstava kontracepcije.

Utrošena sredstva: Program prevencije spolnog i reproduktivnog zdravlja 240.000,00 kuna



– *Provedba projekata i programa očuvanja reproduktivnog zdravlja školske populacije*

Projekt Zdravstveni odgoj mladih u zaštiti reproduktivnog zdravlja provodila je Klinika za dječje bolesti Zagreb, a cilj programa je edukacija mladih o očuvanju i unaprjeđenju reproduktivnog zdravlja. Projekt je namijenjen mladima u dobi od 13 do 17 godina, a edukaciju će provoditi liječnici specijalisti.

Osigurano je pružanje potpore projektima udruga i ustanova za predavanja, tribine, radionice i tematske tečajeve o spolnom ponašanju, reproduktivnom zdravlju, spolno prenosivim bolestima i vezanim temama, te izradu, tiskanje i distribuciju edukativnih publikacija.

Temeljem Natječaja za odabir programa promicanja zdravlja i prevencije bolesti u 2009. Grad je sufinancirao sljedeće programe: Centar za edukaciju i savjetovanje „Sunce“ – Program „Poticajna obitelj“ sa 100.000,00 kuna i Klinika za dječje bolesti Klaićeva – Zdravstveni odgoj mladeži u zaštiti reproduktivnog zdravlja s 30.000,00 kuna.

U Zagrebu pri Klinici za ženske bolesti i porode KBC-a Zagreb, Petrova, funkcionira jedini Centar za planiranje obitelji u okviru Zavoda za humanu reprodukciju i endokrinologiju. Programi ovog Centra u prošloj godini nisu subvencionirani iz gradskog proračuna.

Utrošena sredstva: 370.000,00 kuna

***Za potrebe provedbe mjere F 7. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

**Mjera F 8. Osnovati savjetovališta pri ambulantama radi bolje povezanosti stručnjaka i obitelji s ruralnih i teže dostupnih područja (otoci i brdsko-planinska područja)**

**Nositelj mjere:**

*Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

**Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja i potreba obitelji u ruralnim i teže dostupnim područjima
2. provoditi edukaciju stručnjaka za savjetovani rad
3. ustrojiti savjetovališta pri ambulantama i domovima zdravlja
4. osigurati povezanost stručnjaka savjetovališta i nadležnih službi koje rade na tom području
5. pružati stručnu potporu, informirati i educirati (buduće) roditelje (savjetodavna pomoć roditeljima i promicanje zdravih načina rane skrbi za dijete)

**Provedba mjere:**

U tijeku.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

***Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi***

Planom i programom mjera zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine, 126/06 i 156/08) utvrđuju se subjekti koji su dužni provoditi mjere zdravstvene zaštite te način njihove provedbe.

Sukladno programu mjera zdravstvene zaštite u općoj/obiteljskoj medicini, izabrani timovi opće/obiteljske medicine u suradnji s drugim djelatnostima primarne zdravstvene zaštite

putem individualnog rada ili rada u malim grupama provode zdravstveni odgoj i prosvjećivanje u cilju unapređenja zdravlja stanovništva i smanjenja proširenosti određenih rizičnih čimbenika, provode preventivno-zdravstvene mjere za osobe s povećanim rizikom po zdravlje putem savjetovanja i zdravstvenog nadzora.

Nadalje, programom mjera za djelatnost patronažne zdravstvene zaštite obuhvaćene su sve kategorije korisnika zdravstvene zaštite, uključujući trudnice, babinjače i novorođenčad, kronično bolesnu i rizično ugroženu djecu putem individualnog i grupnog zdravstvenog odgoja. Provodi se zdravstveni odgojni rad s malim grupama prema određenim zdravstvenim problemima.

Programom mjera za djelatnost zdravstvene zaštite žena obuhvaćeno je planiranje obitelji kroz individualno savjetovanje i distribuiranje tiskanih zdravstveno-odgojnih materijala, koji vrše izabrani timovi zdravstvene zaštite žena.

***Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti*** je u suradnji s Klubom trudnica i roditelja iz Splita proveo projekt „Znanjem do poroda bez straha“. Provedbom ovog projekta, u koji su bile uključene ustanove i institucije na području Splita i Splitsko-dalmatinske županije, osigurana je stručna edukacija trudnica i njihovih partnera, provedeno je senzibiliziranje i edukacija budućih roditelja o važnosti i potrebi dojenja te promovirana potreba za podizanjem razine perinatalne i postnatalne skrbi u lokalnoj zajednici. Utrošena sredstva: 20.000,00 kuna

Uloga obiteljskih centara je i razvijanje te jačanje partnerstva i suradnje u lokalnoj zajednici kako bi se pružilo integrirano zadovoljavanje potreba obitelji. Uključivanjem obiteljskih centara u aktivnosti lokalne zajednice i širenjem mreže stručnjaka, koji djeluju na području zaštite djece, mladih i obitelji, pridonosi se unaprjeđenju usluga namijenjenih korisnicima/ama te njihovoj lakšoj dostupnosti korisnicima/ama.

#### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

***Šibensko-kninska županija*** je za program sufinanciranja pedijatrijskog savjetovališta u Kistanjama utrošila 18.000,00 kuna.

***Vukovarsko-srijemska županija*** je u sklopu Opće bolnice Vukovar i u suradnji s Franjevačkim samostanom sv. Filipa i Jakova organizirala rad savjetovališta za planiranje obitelji.

Utrošena sredstva: 8.000,00 kuna

#### ***Grad Kastav***

U suradnji s KBC Rijeka, Klinikom za ginekologiju i porodništvo, više od 20 trudnica i mladih obitelji bilo je uključeno u Tečaj za trudnice i školu roditeljstva. U Domu zdravlja Primorsko-goranske županije u Savjetovalištu za prehranu dojenčadi provedeno je savjetovanje o prehrani. Putem ovog Savjetovališta, 15 dojenčadi se tijekom godine redovito opskrbljivalo prehranbenim proizvodima za dojenčad. U istom Domu zdravlja djeluje i Savjetovalište za djecu, mladež, brak i obitelj putem kojeg je provedena terapija s obiteljima i djecom s povećanim potrebama za uslugama savjetovališta.

Utrošena sredstva: 110.878,00 kuna

#### ***Grad Rijeka***

Aktivnost: 1. pratiti postojeće stanje i potrebe mladih i budućih roditelja, 2. podupirati edukaciju stručnjaka, 3. izraditi i usvojiti smjernice za pružanje potpore savjetovalištima i zdravstvenim ustanovama na području grada, 4. osigurati povezanost stručnjaka, 5.

informirati i educirati te pružati stručnu savjetodavnu pomoć adolescentskoj populaciji i budućim roditeljima

Postignuti rezultati:

- osigurana su sredstva za rad Centra za mlade – savjetovaništa otvorenih vrata pri Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (u 2009. godini usluge savjetovaništa u vezi zaštite reproduktivnog zdravlja koristilo je 8.254 korisnika/ca, usluge ginekološke ambulante koja djeluje u sklopu Centra za mlade ukupno je koristilo 686 korisnika),
- osigurana su sredstva za provedbu Tečaja pripreme trudnica za porod i roditeljsku funkciju pri Domu zdravlja Primorsko-goranske županije (ukupan broj polaznika tečaja je 386),
- osigurana su sredstva za rad Grupa za potporu dojenja u sklopu Doma zdravlja Primorsko-goranske županije (ukupan broj sudionika je 263),
- Savjetovanište za prehranu dojenčadi pri Domu zdravlja Primorsko-goranske županije imalo je 283 korisnika.

Suradne institucije: Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Dom zdravlja Primorsko-goranske županije, Klinički bolnički centar Rijeka, ginekolozi/ginekologinje i pedijatri/ce u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, mediji

Utrošena sredstva: 643.000,00 kn

### **Općina Čavle**

U suradnji s ustanovom primarne zdravstvene zaštite, organizirano je savjetovanište za trudnice. Tečaj je u 2009. godini prošao 70 trudnica.

Utrošena sredstva: 17.380,00 kuna

### **Općina Dragalić**

Na području Općine nema ambulante. Postoji plan općinske uprave kojem je jedna od osnovnih zadaća provođenje aktivnosti oko pripreme projektne dokumentacije za ishođenje dozvola za građenje ambulatnog prostora.

### **Općina Skrad**

U ambulanti Skrad organizirano je savjetovanište za mlade i buduće roditelje.

**Ukupno utrošena sredstva za mjeru F 8. iz Državnog proračuna iznose: 20.000,00 kuna.**

<b>Mjera F 9. Osigurati bolju povezanost stručnjaka i službi koje rade na zdravstvenom zbrinjavanju djece</b>
---

### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Stručna društva Hrvatskoga liječničkog zbora – Hrvatsko društvo za ginekologiju i opstetriciju, Hrvatsko društvo za perinatologiju, Hrvatsko pedijatrijsko društvo, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

### **Aktivnosti:**

1. izraditi analizu postojećeg stanja
2. provoditi sustavnu edukaciju stručnjaka koji rade na zdravstvenom zbrinjavanju djece
3. izraditi model suradnje i uspostaviti kvalitetniju suradnju stručnjaka (ginekolozi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, porodničari, neonatolozi, pedijatri, liječnici opće medicine u primarnoj zdravstvenoj zaštiti)

### **Provedba mjere:**

U tijeku.

#### ♦ Postignuti rezultati u 2009. godini

##### *Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave*

###### **Međimurska županija**

Županija u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Međimurske županije te osnovnim i srednjim školama s područja Županije financira i provodi Program prevencije ovisnosti.

Utrošena sredstva: 110.906,29 kuna

Osim navedenog, Županija podupire i provedbu Program Hrvatske mreže zdravih gradova i županija, kao sustav preventivnih programa proveden prema programu Mreže (sudjelovanje na Sajmu zdravlja u Vinkovcima, obilježavanje svih svjetskih dana sa temom zdravlja i prevencije).

Suradne institucije: Škola narodnog zdravlja „Dr. Andrija Štampar“, Zagreb

Utrošena sredstva: 40.000,00 kuna

**Vukovarsko-srijemska županija** je u suradnji s Gradom Vukovarom, u sklopu Opće bolnice Vukovar, provodila edukaciju medicinskih sestara i tehničara.

Utrošena sredstva: 10.000,00 kuna

###### **Grad Cres**

S ciljem povećanog zdravstvenog standarda stanovnika financira dodatni liječnički tim, te rad specijalističkih timova u iznosu od 175.813,00 kuna.

Suradne institucije: Dom zdravlja Primorsko-goranske županije i Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije

Utrošena sredstva: 175.813,00 kuna

U **Gradu Čazmi** je provedena analiza zdravstvene skrbi trudnica i djece, organizirani su tečajevi za trudnice, grupe za potporu dojenja te se provodi medijska kampanja kako bi se što veći broj osoba uključio u navedene programe. Aktivnost je provedena u suradnji s Domom zdravlja Bjelovarsko-bilogorske županije, Ispostava Čazma, patronažna služba. Aktivnost je financirana iz redovnih djelatnosti Doma zdravlja, a u izvješću se ne navodi iznos utrošenih sredstava.

###### **Grad Đakovo**

U Dječjem vrtiću Đakovo kontinuirano se provodi njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece. Zaposlene su medicinske sestre, a povremeno se organiziraju dolasci liječnika i stomatologa koji vrše preventivne preglede i edukaciju djece o brizi za higijenu i zdravlje.

Grad Đakovo sufinancira i rad Poliklinike za rehabilitaciju govora i sluha „Suvag“ iz Osijeka koji provodi svoj program u prostorijama Doma zdravlja u Đakovu za potrebe djece iz grada i prigradskih naselja. U tu svrhu izdvojeno je 3.846,48 kuna za troškove najma prostorija za rad.

U 2009. godini Grad je izdvojio sredstva za sufinanciranje projekta „Umrežavanje Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije i njegovih članova“. Umrežavanjem članova sa središnjicom ostvaruje se cilj zajedničkog djelovanja u svrhu pomoći ljudima u potrebi bržom protočnošću podataka i efikasnijim djelovanjem te jačanjem partnerstva s lokalnom upravom i samoupravom, kao i ministarstvima Republike Hrvatske. Na taj način dobila bi se potpunija socijalna slika na obuhvaćenom području djelovanja Caritasa i veća učinkovitost djelovanja. U tu svrhu Grad Đakovo izdvojio je 5.000,00 kuna.

Utrošena sredstva: 8.846,48 kuna

### **Grad Kastav**

Organizirano je dodatno cijepljenje predškolaca Prevenarom i djevojčica Cervarixom. Procijepljeno je više od 90 predškolaca i 3 djevojčice 7. razreda.

Suradne institucije: Dom zdravlja Primorsko-goranske županije, Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Osnovna Škola Milan Brozović

Utrošena sredstva: 50.000,00 kuna

### **Grad Zagreb**

Na planu zdravstvene zaštite predškolske i školske djece u Zavodu za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ u Službi za školsku i sveučilišnu medicinu na 16 lokacija u Gradu Zagrebu rade 34 tima. Timovi, specijalista školske medicine i (viša) medicinska sestra skrbe za prosječno 4.700 učenika osnovnih i srednjih škola te redovitih studenata. Služba za školsku i sveučilišnu medicinu Zavoda za javno zdravstvo Grada Zagreba provodi *screening* zbog ranog otkrivanja bolesti ili poremećaja s ciljem pravovremenog otkrivanja:

- poremećaja oštine vida i vida na boje za učenike 3. razreda, deformacije kralježnice i tjelesne visine za učenike 6. razreda, poremećaja sluha za učenike 7. razreda.

Nadalje, provodi se pregled za utvrđivanje zdravstvenog stanja i sposobnosti za nastavu tjelesne i zdravstvene kulture (pregled je namijenjen učenicima koji iz zdravstvenih razloga nisu u mogućnosti u punom opsegu sudjelovati na nastavi tjelesno zdravstvene kulture, te im se određuje odgovarajući prilagođeni program).

Provode se i higijensko-epidemiološka zaštita uz provođenje redovitog programa cijepljenja te kontrolni pregledi prilikom pojave zarazne bolesti u školi i poduzimanje manjih protuepidemijskih intervencija.

Kako bi se osigurala bolja povezanost stručnjaka i roditelja na zdravstvenoj pomoći djece s teškoćama u razvoju, tijekom 2009. održano je predavanje u Udruzi „Osmijeh“ koja je osnovana za edukaciju roditelja i djece s orofacijalnim rascjepom. Tema predavanja bila je „Ortodontska terapija kod djece s orofacijalnim rascjepom“.

U organizaciji Akademije za razvojnu rehabilitaciju pri Klinici za dječje bolesti, Zagreb, Klaićeva 16, bila su organizirana četiri tečaja namijenjena specijalistima medicine, fizijatrima, logopedima i ortodontima na kojima su educirali zdravstvene djelatnike koji se bave radom s osobama s teškoćama u razvoju, kako teoretski, tako i praktično.

Također su u srpnju 2009. Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba i Grad Zagreb organizirali edukaciju za medicinske sestre koje rade u Stomatološkoj poliklinici, Perkovićeve 3. Edukacija je održana u prostorijama Poliklinike, a tema edukacije je bila pristup u ophođenju s pacijentima koji su ujedno osobe s invaliditetom različitih vrsta oštećenja.

Utrošena sredstva: 450.000,00 kuna

### **Općine Čavle**

Sa Zavodom za zaštitu zdravlja organizirano je cijepljenje 59 djevojčica do 15 godina protiv HPV-a.

Suradne institucije: Zavod za zaštitu zdravlja, osnovna škola i ambulanta.

Utrošena sredstva: 69.200,00 kuna

### **Općina Skrad**

Općina Skrad u suradnji s Hrvatskim liječničkim zborom – Hrvatskim društvom za preventivnu i socijalnu pedijatriju 2009. godine je organizirala deseti po redu Simpozij preventivne pedijatrije.

*Za potrebe provedbe mjere F 9. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u*

## **G. SENZIBILIZACIJA I INFORMIRANJE**

*Državnom proračunu.*

### **♦ Ciljevi:**

- stvoriti pretpostavke za bolju i sveobuhvatnu spoznaju o demografskom razvoju hrvatskog stanovništva,
- osigurati sustavno praćenje demografskih pokazatelja i razvoja,
- pobuditi pozornost znanstvenih i stručnih krugova te šire javnosti o demografskim kretanjima na području Republike Hrvatske,
- informirati i educirati javnost o ciljevima populacijske politike,
- poticati znanstveno-istraživački rad na području demografije.

### **Mjera G 1. Senzibilizirati javnost za probleme demografije**

#### **Nositelji mjere:**

*Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Katedra za demografiju, Državni zavod za statistiku, Institut za migracije*

#### **Aktivnosti:**

1. izraditi plan i program za uvođenje demografije, kao obveznog kolegija, na fakultetima društvenih/humanističkih znanosti
2. poticati održavanje predavanja o demografiji u srednjim školama

#### **Provedba mjere:**

Provedena.

### **♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

#### ***Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa***

U skladu s odredbom članka 78. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju studiji se ustrojavaju prema studijskom programu koji donosi visoko učilište u skladu sa statutom i drugim općim aktima. Studijske programe koji se izvode na sveučilištu donosi senat sveučilišta. Na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu Katedra za demografiju kao posebna ustrojbeno jedinica Fakulteta osnovana je 1996. godine. Izučavanje demografije na Ekonomskom fakultetu ima polustoljetnu tradiciju. Sam kolegij *Demografija* uveden je u nastavni plan na Ekonomskom fakultetu 1953. godine, a nalazio se u sklopu Katedre za statistiku. Svrha *Demografije* na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu je da studentima pruži uvid u zakonitosti razvoja stanovništva, kretanje stanovništva i njegove sastavnice, promjene njegovih struktura s osobitim naglaskom na demografske aspekte ponude radne snage i zaposlenosti, te metode demografske analize. *Demografija* za ekonomiste osobito je značajna za one koji proučavaju problematiku privrednog razvoja, zaposlenosti, funkcioniranja privrede, gospodarsku i socijalnu politiku, analizu tržišta, potrošnje i potražnje i sl. U sklopu Katedre predaju se kolegiji na 3. i 4. godini sveučilišnog studija Ekonomije, i osim Demografije, tu su još i izborni kolegiji Ekonomika rada,

Ekonomska sociologija i Demografske metode i modeli. Na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu kolegij Demografija je na preddiplomskom sveučilišnom studiju *Geografija*, smjer: istraživački, na studiju *Povijest i Geografija*. Izborni kolegij *Demogeografska analiza malih prostora* je na diplomskom sveučilišnom studiju *Geografija*, smjer: istraživački i na diplomskom sveučilišnom studiju *Geografski informacijski sustavi*. Na Sveučilištu „Juraj Dobrila“ u Puli studenti mogu na diplomskom studiju *Povijest* (jednoprjedmetni i dvoprjedmetni) prema vlastitom izboru pohađati kolegij Povijesna demografija. Na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu na diplomskom sveučilišnom studiju Sociologija izvodi se kolegij Demografski razvoj Hrvatske.

Institucije koje surađuju na projektu: visoka učilišta

Utrošena financijska sredstva: Financijska sredstva za održavanje kolegija vezanih uz demografiju na visokim učilišta osiguravana su s aktivnosti redovne djelatnosti sveučilišta čije su znanstveno-nastavne sastavnice u Državnom proračunu za svaku godinu.

### ***Državni zavod za statistiku***

Državni zavod za statistiku u godišnjoj periodici prikuplja i obrađuje podatke o: broju rođenih, broju i određenim strukturama umrlih osoba, zaključenim i rastavljenim brakovima, doseljenima i odseljenima za razinu države kao i preseljenjima unutar Republike Hrvatske, podatke o broju i strukturi zaposlenih, broj i strukturu osoba koje su upisale i završile osnovnu, srednju školu, fakultet, magisterij i doktorat te druge pokazatelje o stanovništvu. Također se prikupljaju podatci o društveno-ekonomskim i demografskim značajkama kućanstava.

Popisima stanovništva svakih 10 godina prikupljaju se i obrađuju podatci o: broju stanovnika i teritorijalnoj rasprostranjenosti, dobnoj i spolnoj strukturi, narodnosti, vjeri, materinskom jeziku, državljanstvu, broju i strukturi doseljenih, obrazovnoj strukturi, strukturi stanovništva prema aktivnosti i zaposlenosti, osobama s invaliditetom te o strukturi kućanstava i obitelji. Državni zavod za statistiku raspolaže procjenama broja i dobno-spolne strukture stanovništva za razinu Republike Hrvatske i županija te projekcijama stanovništva.

Podatci o stanovništvu objavljuju se u:

1. Priopćenjima gdje su prikazani osnovni podatci za određena statistička istraživanja o stanovništvu
2. Statističkim izvješćima gdje su prikazani detaljni podatci, a sadrže i kratke analize prikazanih podataka
3. Mjesečnom statističkom izvješću
4. Statističkom ljetopisu.

Gotovo sve publikacije zavoda su dvojezične (na hrvatskom i engleskom jeziku). Podatci o stanovništvu dostupni su i na internetskim stranicama Zavoda [www.dzs.hr](http://www.dzs.hr), CD-u i u pisanom obliku. Temeljem podataka o stanovništvu, kojima Zavod raspolaže, izrađene su mnoge demografske analize, disertacije i drugi znanstveni radovi što je omogućeno posebnom obradom, prema zahtjevu korisnika.

Publikacijama i drugim načinima na koje je Zavod podatke o stanovništvu učinio javno dostupnim, Zavod pridonosi popularizaciji podatka o stanovništvu.

Primjeri publikacija:

- „Žene i muškarci u Republici Hrvatskoj“ – temeljem „Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova“, na godišnjoj razini, dostavlja se tijelima državne uprave koja se bave tematikom ravnopravnosti spolova, odborima i uredima Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog sabora

***Za potrebe provedbe mjere G 1. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

### **Mjera G 2. Osnovati Institut za demografska istraživanja**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Katedra za demografiju*

**Aktivnosti:**

1. održati osnivačku skupštinu
2. donijeti akt o osnivanju Instituta
3. donijeti akt o osnivanju Hrvatskoga demografskog društva
4. utemeljiti znanstveni demografski časopis

**Provedba mjere:**

Provedba osigurana u postojećim znanstvenim organizacijama.

***♦ Postignuti rezultati u 2009. godini***

***Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa***

Osnivanje Instituta je vrlo skupa investicija. Rad na demografskim istraživanjima uspješno se može provoditi u postojećim znanstvenim organizacijama (npr. Ekonomski fakultet u Zagrebu, Institut za migracije, Institut za društvena istraživanja, Institut „Ivo Pilar“, PMF - Geografski odsjek i sl.). Za potrebe vođenja učinkovitije Nacionalne populacijske politike isplativije je naručivati znanstvene studije od znanstvenika iz navedenih znanstvenih organizacija, nego osnivati poseban Institut.

***Za potrebe provedbe mjere G 2. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.***

### **Mjera G 3. Poticati demografska istraživanja u postojećim znanstvenim ustanovama**

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Institut za migracije*

**Aktivnosti:**

1. utvrditi potrebe i smjernice za jednokratna i longitudinalna istraživanja
2. osnažiti znanstveno-istraživački rad

**Provedba mjere:**

Provedena.

***♦ Postignuti rezultati u 2009. godini***

***Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa*** od 2007. godine novčano podupire šest znanstveno-istraživačkih projekata:

1. Istraživanje migracijskih i etničkih pojava i sistematizacija pojmova



2. Utjecaj migracija na regionalni razvoj Hrvatske
3. Demogeografske posebnosti hrvatskog priobalja i otoka
4. Demografski aspekti urbano-ruralne polarizacije Hrvatske
5. Utjecaj demografskih promjena na gospodarski razvoj
6. prostorne značajke demografskih resursa Hrvatske

Detalji o projektima mogu se vidjeti na adresi: <http://zprojekti.mzos.hr>

Rezultati istraživanja, odnosno objavljeni radovi, mogu se naći na adresi Hrvatske znanstvene bibliografije: <http://bib.irb.hr/>

Institucije koje surađuju na projektu: Ekonomski fakultet Zagreb, Institut za migracije i narodnost, Institut „Ivo Pilar“, Sveučilište u Zadru i Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odsjek, Zagreb

Utrošena sredstva: Godišnja ugovorena sredstva za ovih šest projekata iznose 267.000,00 kuna

**Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti** je u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu provodilo znanstveno-istraživački projekt „Povezanost fertiliteta i sektora zaposlenosti žena“. Prve rezultate ovog istraživanja, pod naslovom „Fertilitet i zaposlenost žena“, predstavio je prof. dr. sc. Anđelko Akrap na okruglom stolu, u organizaciji Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena, 8. ožujka 2009. godine. Isto tako, tijekom 2009. godine, u suradnji s Katedrom za psihologiju Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu, započela je provedba znanstveno-istraživačkog projekta „Obilježja obitelji u Republici Hrvatskoj i stavovi prema odgoju i korištenju represivnih metoda“, s ciljem poticanja znanstvenog pristupa pitanjima roditeljstva i obiteljskog odgoja te razvoja i primjene empirijski zasnovanih i vremenu prilagođenih pristupa obitelji i njenoj ulozi u podizanju i odgoju djece. Voditeljica znanstveno-istraživačkog projekta je prof. dr. sc. Ninoslava Pečnik, predstojnica Katedre za psihologiju Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu.

Utrošena sredstva: 111.500,00 kuna

### ***Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave***

#### ***Grad Zagreb***

Najozbiljnija demografska istraživanja na lokalnoj razini, znanstvenog i stručnog karaktera, još od 1998. provode se u okviru gradske uprave Grada Zagreba (Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, osnovana nadležna služba – Odjel za demografiju).

Izrađeno je više posebnih znanstvenih i stručnih studija o demografskom i socioekonomskom razvoju za područje Grada Zagreba i zagrebačke regije.

Izrađene su projekcije razvoja stanovništva istog područja za razdoblje do 2031. Ova istraživanja predstavljaju sastavni dio sadržaja prostornih, gospodarskih i društvenih planova razvoja Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Pored toga redovito se prate tekuća demografska kretanja. Na razini Grada još 2004. godine donijet je Program poticajnih mjera populacijske politike Grada, koji se od 2006. usklađuje s Nacionalnom populacijskom politikom.

Odjel za demografiju obavlja stručne poslove i koordinira izradu godišnjih izvješća o provedbi mjera populacijske politike.

Nakon izrade svih demografskih studija, analiza, programa i izvješća o provedbi mjera populacijske politike, materijali su upućivani Gradskom poglavarstvu odnosno

gradonačelniku, a zatim Skupštini grada na razmatranje i donošenje. Ova istraživanja također su prosljeđena svim gradskim uredima, službama i ustanovama, gradskim četvrtima i drugim korisnicima te javnosti.

**Ukupno utrošena sredstva za mjeru G 3. iz Državnog proračuna iznose: 378.500,00 kuna.**

<b>Mjera G 4. Provoditi medijsku kampanju za promicanje Nacionalne populacijske politike i obiteljskih vrijednosti</b>
--

**Nositelji mjere:**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatsko demografsko društvo, organizacije civilnog društva*

**Aktivnosti:**

1. izraditi edukativni i medijski plan i program djelovanja
2. provesti aktivnosti kampanje
3. izraditi analizu učinkovitosti mjere

**Provedba mjere:**

Provedena.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini**

*Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti* provedbu ove mjere vrši kontinuirano kroz redovite aktivnosti Ministarstva.

Dodatno: Opis dodatnih aktivnosti poduzetih s ciljem provedbe ove mjere pojašnjen je pod *Mjerom B 11. Promicati novi sustav obiteljskih potpora, s naglaskom na uključivanju većeg broja očeva*

**Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**

**Grad Nova Gradiška**

Javnom priredbom „Cvjetni korzo“ obilježen je Međunarodni dan obitelji – 15. svibnja.

**Grad Rijeka** je tiskao 2.000 komada letaka i 50 plakata o jednokratnoj potpori za novorođenče te ih distribuirao po ustanovama i udrugama, u suradnji s pedijatrijskim ordinacijama, Dječjim vrtićem Rijeka i KBC Rijeka.

Utrošena sredstva: 2.867,84 kuna

**Grad Zagreb**

Pored upoznavanja stručne, institucijske i druge javnosti, navedene pod prethodnom točkom, s mjerama i aktivnostima iz ovog Programa, šira medijska kampanja vršena je u prvom redu za dio mjera populacijske politike što se odnosi na potrebe upoznavanja stanovništva s mogućnostima za ostvarivanje nekih prava sadržanih u ovom Programu (isplatu pronatalitetnog dodatka, odnosno pomoći za novorođenu djecu, produženi boravak u vrtićima i školama, stipendiranje učenika i studenata, gradsku stambenu izgradnju, subvencije kredita za obrt i malo poduzetništvo i dr.).

**Za potrebe provedbe mjere G 4. nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.**

<b>Mjera G 5. Definirati i pokrenuti Nacionalni pokret brige o djeci u Hrvatskoj koji uključuje demografski aspekt i podizanje kvalitete obiteljskog života</b>
---

**Nositelji mjere:**

*Matica hrvatska, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Hrvatska matica iseljenika, Hrvatsko demografsko društvo, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska udruga poslodavaca, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, organizacije civilnog društva, vjerske organizacije*

**Aktivnosti:**

1. osnovati organizacijski odbor za provedbu Nacionalnog pokreta o djeci
2. izraditi plan i program djelovanja Nacionalnog pokreta
3. pripremiti tematske plakate, letke, brošure i organizirati javno predstavljanje aktivnosti Nacionalnog pokreta
4. izraditi kriterije za odabir tvrtke s najkvalitetnijim rješenjima u postizanju prijateljskog radnog okruženja za zaposlene majke i obitelji
5. provesti natječaj za odabir tvrtke s najkvalitetnijim rješenjima u postizanju prijateljskog radnog okruženja za zaposlene majke i obitelji
6. provoditi zadane aktivnosti pokreta
7. izraditi analizu učinkovitosti mjere

**Provedba mjere:**

Provedena.

**♦ Postignuti rezultati u 2009. godini*****Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti***

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u 2009. godini povodom obilježavanja Međunarodnog dana obitelji 15. svibnja te u svrhu unaprjeđenja odnosa između države, lokalne zajednice i gospodarstva raspisalo nacionalne natječaje pod nazivom „Tvrтка prijatelj obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“, za odabir tvrtke s najkvalitetnijim rješenjima u postizanju prijateljskog radnog okruženja za zaposlene majke i obitelji te općine, grada i županije, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s najkvalitetnijim rješenjima i aktivnostima u osnaživanju i usmjeravanju intervencija društva u pravcu stvaranja prijateljskog okruženja za obitelj i djecu u 2008. godini.

Ove godine uvedena je novost u obliku podjele trgovačkih društava u tri kategorije: mala tvrtka (do 50 zaposlenih), srednja tvrtka (od 51 do 250 zaposlenih) te velika tvrtka (više od 250 zaposlenih).

Ciljevi dodjele priznanja „Tvrтка prijatelj obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“ su:

- podizanje svijesti javnosti o važnosti dostojnog položaja obitelji u društvu,
- stvaranje pozitivnog ozračja za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike,
- informiranje javnosti o ciljevima Nacionalne populacijske politike,
- unaprjeđivanje odnosa između obitelji i lokalne zajednice te usmjeravanje intervencija društva u pravcu stvaranja prijateljskog okruženja za obitelj i djecu,
- stvaranje uvjeta usmjerenih ka osnaživanju položaja obitelji i stvaranju mehanizama koji će zaštititi i poduprijeti obitelj u lokalnoj zajednici,
- podizanje svijesti javnosti o važnosti dostojnog položaja obitelji u društvu,
- poticanje društva na zaštitu i osnaživanje uloge obitelji,
- poticanje bolje usklađenosti obiteljskog i poslovnog života,
- osiguravanje potpune ravnopravnosti spolova te
- stvaranje pretpostavki za bolju i sveobuhvatnu spoznaju o demografskom razvoju hrvatskog stanovništva.

Priznanje „Tvrtka prijatelj obitelji“ dodjeljuje se maloj, srednjoj i velikoj tvrtki s najkvalitetnijim rješenjima u postizanju prijateljskog ozračja prema zaposlenicama/ima i njihovim obiteljima uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

1. Zaposlenici trgovačkog društva:

- broj zaposlenih žena,
- broj zaposlenica/ka s invaliditetom,
- broj zaposlenih žena na rukovodećim mjestima i/ili u upravi,
- broj zaposlenica/ka s djecom do 12. godina života,
- broj zaposlenica/ka koji su zadržali istu razinu poslova i radnog mjesta nakon povratka s roditeljnog/roditeljskog dopusta,
- broj zaposlenica/ka s 3 i više djece,
- broj zaposlenica/ka – roditelja koji samostalno skrbe o djeci;

2. Radno vrijeme, oblici rada i zaštita materinstva:

- radno vrijeme trgovačkog društva,
- mogućnost korištenja i broj korisnica/ka nepunog radnog vremena,
- mogućnost korištenja kliznog radnog vremena,
- broj zaposlenica/ka koji koriste pravo na roditeljni dopust do 6 mjeseci, 1 godine ili 3 godine života djeteta,
- broj zaposlenica koje koriste pravo na stanku za dojenje;

3. Rješenja namijenjena zaposlenicama/ima nakon povratka s roditeljnog/roditeljskog dopusta radi lakšeg uključivanja u rad;

4. Rješenja koja su ponuđena na korištenje zaposlenicama/ima u skrbi o djeci predškolske dobi;

5. Dodatne usluge koje osigurava trgovačko društvo vezano uz pitanja zaposlenika i njihovih obitelji.

Priznanje „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“ dodjeljuje se općini, gradu i županiji, odnosno jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave s najkvalitetnijim rješenjima i aktivnostima u osnaživanju i usmjeravanju intervencija društva u pravcu stvaranja prijateljskog okružja za obitelji i djecu uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

1. Izrađen lokalni Program za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike;
2. Ukupan broj i naziv mjera obuhvaćenih lokalnim Programom za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike;
3. Ukupan broj i naziv aktivnosti koje se provode u sklopu provedbe mjera Nacionalne populacijske politike;
4. Ukupan iznos uloženih financijskih sredstava u lokalni Program za provedbu mjera Nacionalne populacijske politike;
5. Broj i iznos financijske potpore projektima organizacija civilnog društva usmjerenih afirmaciji uspješnog roditeljstva i kvaliteti obiteljskog života;
6. Broj i vrsta provedenih dodatnih mjera poput dodatka za dijete i jednokratne potpore za novorođenče;
7. Broj i iznos financijske potpore za aktivnosti usmjerene ka osiguranju kvalitetnih sadržaja za slobodno vrijeme djece i mladih u zajednici;
8. Oblici i načini osiguranja dostupnosti informacija o edukativnim programima, projektima i aktivnostima namijenjenim obiteljima, koje se provode u lokalnoj zajednici.

Natječaji su bili objavljeni 16. travnja 2009. godine u dnevnom tisku – Vjesniku, te na internet stranicama Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrvatske udruge poslodavaca, Hrvatske gospodarske komore te obiteljskih centara.

Nakon objave natječaja, u svibnju 2009. godine osnovano je stručno povjerenstvo za odabir „Tvrtnke prijatelja obitelji“ i „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“ koje se sastojalo od predstavnika Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Hrvatske gospodarske komore, Koordinacije sindikalnih središnjica, Hrvatske udruge poslodavaca i Udruge „Roda“ – Roditelji u akciji, koje je provelo postupak ocjene pristiglih prijava na Natječaj.

U Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti ukupno je zaprimljeno 10 prijava za Natječaj za dodjelu priznanja „Tvrtnka prijatelj obitelji“ i 15 prijava za Natječaj za dodjelu priznanja „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“. Prijave su pristizale na posebno izrađenim obrascima za prijavu na natječaj, koji sadržavaju pitanja sastavljena temeljem kriterija propisanih Natječajima.

Članovi Povjerenstva održali su dva sastanka, na kojima su temeljem pristiglih obrazaca, javnim glasovanjem, odlučili o prijedlozima za dodjelu priznanja. Svečano uručivanje priznanja održalo se 15. svibnja 2009. godine u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Priznanje „Tvrtnka – prijatelj obitelji“ pripalo je tvrtkama – Algebra u kategoriji male tvrtke te IN2 d.o.o. informacijski inženjering u kategoriji srednje tvrtke.

U kategoriji velike tvrtke nije izabrana ni jedna tvrtka iz razloga što ni jedna od prijavljenih tvrtki nije u svojim prijavama na Natječaj ponudila nova rješenja u svrhu postizanja prijateljskog ozračja prema svojim zaposlenicima i obiteljima ili unaprijedila već postojeća rješenja, a koja bi ih izdvojila kao primjer društveno odgovornih poslodavaca.

Priznanje „Lokalna zajednica prijatelj obitelji“ pripala je Općini Dubrovačko primorje i Gradu Solinu.

Kako je obilježavanje Međunarodnog dana obitelji bila jedna od aktivnosti provedene Nacionalne kampanje protiv tjelesnog kažnjavanja djece, na kraju svečanosti premijerno je prikazan edukativni spot Kampanje „Trebam ljubav“.

***Ukupno utrošena sredstva za mjeru G 5. iz Državnog proračuna iznose 23.695,90 kuna.***

## 4. PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Prema podatcima dostupnima iz pristiglih izvješća, izdvajamo dobre primjere provođenja mjera Nacionalne populacijske politike u 2009. godini:

### **Sustav obiteljskih potpora**

#### *Posebnim propisom/zakonom institucionalizirati sustav obiteljskih potpora*

Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama, koji je u primjeni od 1. siječnja 2009. godine, uvedene su brojne novosti:

- propisano je da sve roditelje/roditelji imaju pravo na roditeljsku potporu u iznosu od najmanje 1.663,00 kuna (50% proračunske osnovice), bez obzira na radno pravni status u trenutku rođenja djeteta,
- zaposlenim roditeljima omogućuje se fleksibilno korištenje roditeljskog dopusta do 8. godine života djeteta, na način da ga mogu koristiti u obliku skraćenog radnog vremena, istovremeno oba roditelja ili naizmjenično, a sve prema međusobnom dogovoru,
- samozaposleni roditelji dobili su pravo na dopust do 8. godine života djeteta ili pravo na rad u skraćenom radnom vremenu za skrb o djetetu s težim smetnjama u razvoju
- osigurano je pravo majkama/roditeljima koji ostvaruju drugi dohodak, poljoprivrednicima i nezaposlenim roditeljima na roditeljsku potporu od rada te na novčanu naknadu za vrijeme korištenja tih prava,
- pravo na novčanu pomoć tijekom roditeljske brige o novorođenom djetetu ostvaruje i *majka/roditelj izvan sustava rada* pod uvjetima propisanim ovim Zakonom,
- nezaposlene majke koje koriste pravo na roditeljsku potporu od rada imaju pravo, za slučaj zaposlenja, ovo pravo prenijeti na drugog nezaposlenog roditelja, ili neiskorišteni dio prava na roditeljsku potporu od rada nastaviti koristiti za slučaj ponovne nezaposlenosti,
- pravo na posvojiteljski dopust sada imaju svi posvojitelji (dosad samo zaposleni kod poslodavca),
- osigurana je isplata jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta u visini 70% proračunske osnovice,
- povećava se iznos naknade za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta u trajanju od 6 mjeseci sa sadašnjih 2.500,00 kuna na 80% proračunske osnovice, odnosno 2.668,20 kuna.

Pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti osnovano je Povjerenstvo za praćenje provedbe Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, koje čine predstavnici/e: Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatske obrtničke komore, Hrvatske udruge poslodavaca i Koordinacije sindikalnih središnjica.

Pokrenut je i postupak za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, koji ima za cilj dodatno usklađivanje odredbi ovog Zakona s pravnom stečevinom Europske unije u području "Socijalna politika i zapošljavanje" i hrvatskim propisima u području rada i zaštite na radu koji su usvojeni tijekom prošle godine.

Za provedbu Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama u 2009. godini iz Državnog proračuna utrošeno je ukupno 2.103.312.943,82 kuna.

## **Skrb o djeci**

### Osigurati besplatne udžbenike za obvezno obrazovanje

Zakonom o izmjenama zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, 86/09), koji je donesen 17. srpnja 2009., ukinuto je potpuno financiranje udžbenika i drugih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola iz sredstava Državnog proračuna radi nedostatka financijskih sredstava.

Ipak, pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su sukladno svojim raspoloživim sredstvima sufinancirale i pomogle nabavku školskih udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola.

**Grad Vinkovci** je sufinancirao nabavku školskih udžbenika za učenike/ce osnovne škole jednokratnim iznosom od 500,00 kuna po kriteriju visine prihoda u obitelji.

**Grad Zabok** je u suradnji s Osnovnom školom Zabok i Centrom za socijalnu skrb, sufinancirao nabavu školskih udžbenika za djecu iz obitelji slabijeg imovnog stanja.

**Općina Medulin** u 2009. godini osigurala je besplatne udžbenike za sve učenike prvih razreda osnovnih škola i po 300,00 kn za udžbenike učenike ostalih razreda osnovne škole.

**Općina Mrkopalj** financirala je kupnju školskih udžbenika, za učenike od 1. do 8. razreda osnovne škole.

**Općina Punat** sufinancirala je nabavu školskih udžbenika učenicima osnovnih i srednjih škola.

**Općina Smokvica** osigurala je financijska sredstva u visini 8.114,00 kuna za nabavu školskih udžbenika učenika osnovne škole (povrat troškova roditeljima učenika).

**Općina Sveti Križ Začretje** je iz proračuna Općine sufinancirala nabavu školskih udžbenika za djecu iz socijalno ugroženih obitelji.

### Osigurati institucijsko zbrinjavanje za svu djecu predškolske dobi na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su i u 2009. godini nastavile provoditi aktivnosti kako bi osigurale uvjete za institucijsko zbrinjavanje djece predškolske dobi na svojem području.

Tako su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sudjelovale s financijskim sredstvima kao osnivači vrtića te osiguravale djelomično ili potpuno oslobađanje od sudjelovanja u plaćanju ekonomske cijene u dječjim vrtićima u vlasništvu jedinice.

**Karlovačka županija** je u 2009. godini nastavila već pokrenutu akciju „Štedim i darujem“ u sklopu koje se namjerava prikupiti 1.000.000,00 kuna za izgradnju dječjeg vrtića u karlovačkom naselju Turanj. Partneri ovog projekta su, uz Županiju, Karlovačka banka i Grad Karlovac. U prosincu je održan humanitarni koncert za izgradnju spomenutog vrtića, za koji je Županija otkupila ulaznice u vrijednosti 5.000,00 kuna.

**Grad Čazma** osigurao je izgradnju još jedne zgrade dječjeg vrtića, koja omogućuje upis većeg broja djece te poboljšanje pedagoških standarda. Aktivnost je provedena u suradnji s Dječjim vrtićem Pčelica, a za nju je utrošeno 1.000.000,00 kuna.

**Grad Đakovo** kao osnivač Dječjeg vrtića Đakovo sufinancira boravak djece s područja Grada u jaslicama i vrtiću za 62 djece u jaslicama i 199 djece u vrtiću. Skraćeni program – igraonice pohađalo je 24 djece. Ukupno je u 2009. godini Dječji vrtić Đakovo pohađalo 285 djece.

Predškolski program u gradu i prigradskim naseljima pohađalo je ukupno 398 djece.

Grad posebno vodi brigu o proširenju kapaciteta dječjeg vrtića te je u 2009. godini gradski vrtić adaptiran i proširen za boravak još 100 djece. Kapaciteti zadovoljavaju potrebe cjelokupne populacije djece predškolske dobi.

**Grad Gospić** je izradio analizu stanja i utvrđivanje potpore za ostvarivanje programa za djecu s teškoćama u razvoju. U suradnji sa Dječjim vrtićem Pahuljica otvoren je predškolski primarni program za djecu s teškoćama u razvoju.

Osigurati isplatu naknada roditeljima, za čiju djecu na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije osigurano institucijsko zbrinjavanje, u visini iznosa kojima se to zbrinjavanje sufinancira

**Grad Rijeka** putem Odjela gradske uprave za odgoj i školstvo, a sukladno Odluci gradonačelnika Grada Rijeke sufinancira redoviti program za oko 50 djece predškolske dobi mjesečnim iznosom po djetetu od 900,39 kuna za cjelodnevni program i 630,31 kuna za poludnevni program u predškolskim ustanovama izvan grada Rijeke.

Suradne institucije su dječji vrtići drugih gradova i općina ili drugih osnivača.

**Grad Velika Gorica** i Grad Zagreb potpisali su Sporazum o sufinanciranju programa predškolskog odgoja djece kojim je utvrđeno da roditelji djece sudjeluju u ekonomskoj cijeni programa u skladu s odlukom grada u kojem dijete ima prebivalište. Prema mjerilima za ostvarivanje prava na sufinanciranje programa predškolskog odgoja i naobrazbe u dječjim vrtićima Grada Zagreba, pravo na sufinanciranje programa imaju djeca s prebivalištem na području Grada Velike Gorice, čija su oba roditelja zaposlena u Zagrebu, kao i djeca koja ostanu neupisana u velikogoričke dječje vrtiće, a roditelji su zaposleni u Gradu Zagrebu.

Osnovati neprofitnu zakladu „Hrvatska za djecu“ čijim bi se sredstvima pridonijelo razvoju poželjnog pronatalitetnog trenda i osnaživanju obitelji s većim brojem djece

Zaklada „Hrvatska za djecu“ osnovana je 2009. godine, temeljem *Zakona o Zakladi „Hrvatska za djecu“* (Narodne novine, 129/08) sa svrhom prikupljanja sredstava u cilju razvoja poželjnog pronatalitetnog trenda i osnaživanja obitelji s većim brojem djece, a u sklopu aktivnosti Nacionalne populacijske politike.

Iako je prvenstvena svrha Zaklade „Hrvatska za djecu“ osnaživanje obitelji s većim brojem djece, Zaklada svoju svrhu ispunjava i potporama obiteljima s manjim brojem djece kada im je radi novonastalih obiteljskih ili neočekivanih obiteljsko-socijalnih ili zdravstvenih okolnosti potrebna zakladna potpora radi svladavanja ili otklanjanja istih.



Svrha Zaklade ostvaruje se kroz potpore u novcu, u stvarima i korištenju kulturnih, obrazovnih, športskih, rekreacijskih i sličnih sadržaja, kao i druge oblike potpora utvrđene općim aktima Zaklade.

Upravni odbor Zaklade „Hrvatske za djecu“ je dana 21. listopada 2009. godine donio Odluku o raspisivanju natječaja za dodjelu stipendija Zaklade za akademsku godinu 2009/2010. te je natječaj objavljen u javnim glasilima dana 31. listopada 2009. godine.

Temeljem javnog natječaja Zaklada „Hrvatska za djecu“ dodijelila je za razdoblje od 1. listopada 2009. godine do 31. srpnja 2010. godine 65 stipendija studentima/cama koji/e pohađaju javna visoka učilišta i ispunjavaju uvjete iz natječaja.

Studentska stipendija mjesečno iznosi 1.000,00 kuna. Za isplatu studentskih stipendija, Zaklada je osigurala ukupna sredstva u iznosu od 650.000,00 kuna.

Nadalje, Zaklada „Hrvatska za djecu“ je 2009. godine provela „Program novčanog darivanja djece iz višečlanih obitelji s osmero i više djece te djece bez oba roditelja povodom blagdana Svetog Nikole 2009. godine“.

Program je proveden na temelju službenih podataka dobivenih od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za korisnike doplatka za djecu s osmero i više djece te korisnike koji ostvaruju uvećani doplatka za djecu bez oba roditelja.

Iz sredstava Zaklade za navedeni Program ukupno je isplaćeno 450.840,00 kuna. Novčana potpora iznosila je 340,00 kuna po djetetu, a ostvarilo ju je 1.261 dijete iz višečlanih obitelji i 65 djece bez oba roditelja. Novčanu potporu ostvarilo je ukupno 1.326 djece.

Tijekom 2009. godine iz sredstava Zaklade za potpore je ukupno isplaćeno 722.508,00 kuna.

### **Senzibilizacija i informiranje**

Obzirom na potrebu sustavnog znanstveno-istraživačkog rada, edukacije i senzibilizacije stručne i šire javnosti o području demografije te planiranog i cjelovitog pristupa populacijskoj politici na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini istaknuli bi provedbu sljedeće dvije mjere iz ovog područja:

#### *Poticati demografska istraživanja u postojećim znanstvenim ustanovama*

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa od 2007. godine novčano podupire šest znanstvenoistraživačkih projekata:

1. Istraživanje migracijskih i etničkih pojava i sistematizacija pojmova
2. Utjecaj migracija na regionalni razvoj Hrvatske
3. Demogeografske posebnosti hrvatskog priobalja i otoka
4. Demografski aspekti urbano-ruralne polarizacije Hrvatske
5. Utjecaj demografskih promjena na gospodarski razvoj
6. Prostorne značajke demografskih resursa Hrvatske

Institucije koje surađuju na projektu su Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Institut za migracije i narodnost, Institut „Ivo Pilar“, Sveučilište u Zadru i Geografski odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

**Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti** je u suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu provodilo znanstveno-istraživački projekt „Povezanost fertiliteta i sektora zaposlenosti žena“. Prve rezultate ovog istraživanja, pod naslovom „Fertilitet i zaposlenost žena“, predstavio je prof. dr. sc. Anđelko Akrap na okruglom stolu, u organizaciji Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, povodom

obilježavanja Međunarodnog dana žena, 8. ožujka 2009. godine. Isto tako, tijekom 2009. godine, u suradnji s Katedrom za psihologiju Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, započela je provedba znanstveno istraživačkog projekta „Obilježja obitelji u Republici Hrvatskoj i stavovi prema odgoju i korištenju represivnih metoda“, s ciljem poticanja znanstvenog pristupa pitanjima roditeljstva i obiteljskog odgoja te razvoja i primjene empirijski zasnovanih i vremenu prilagođenih pristupa obitelji i njenoj ulozi u podizanju i odgoju djece. Voditeljica znanstveno-istraživačkog projekta je prof. dr. sc. Ninoslava Pećnik, predstojnica Katedre za psihologiju Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

**Grad Zagreb** – demografska istraživanja na lokalnoj razini, znanstvenog i stručnog karaktera, provode se još od 1998. u okviru gradske uprave Grada Zagreba (Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, osnovana nadležna služba – Odjel za demografiju).

Izrađeno je više posebnih znanstvenih i stručnih studija o demografskom i socioekonomskom razvoju za područje Grada Zagreba i zagrebačke regije.

Izrađene su projekcije razvoja stanovništva istog područja za razdoblje do 2031. godine. Ova istraživanja predstavljaju sastavni dio sadržaja prostornih, gospodarskih i društvenih planova razvoja Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Pored toga redovito se prate tekuća demografska kretanja. Na razini Grada još 2004. godine donijet je Program poticajnih mjera populacijske politike Grada, koji se od 2006. usklađuje s Nacionalnom populacijskom politikom.

Odjel za demografiju obavlja stručne poslove i koordinira izradu godišnjih izvješća o provedbi mjera populacijske politike.

## 5. ZAKLJUČAK

Nacionalna populacijska politika u primjeni je od siječnja 2007. godine i tijekom njene provedbe uočljivi su značajni pomaci u ostvarivanju ciljeva na području demografske obnove i pomlađivanja stanovništva.

Od donošenja Nacionalne populacijske politike u studenom 2006. godine i prve primjene njenih mjera od siječnja 2007. godine vidan je pozitivan pomak u porastu broja novorođene djece.

Osobito su vidljivi sveukupni učinci pronatalitetnih mjera u razdoblju srpanj 2004. – prosinac 2009. godine u kojem je broj novorođene djece, s vrlo zabrinjavajućih 39.668 u 2003. godini porastao na 44.577 novorođene djece u 2009. godini.

Ovaj pozitivni pomak učinak je provedbe sveukupnih mjera Nacionalne populacijske politike, a osobito u području sustava održivog gospodarskog razvoja, obiteljskih potpora i skrbi o djeci.

Pokazatelji dobiveni od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave vrlo su ohrabrujući kako poradi ukupno izdvojenih sredstava usmjerenih kroz mjere populacijske politike tako i poradi sve većeg broja onih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje se uključuju u ovaj transgeneracijski proces.

Ovo dokazuje da su naponi Vlade Republike Hrvatske i njenih resornih tijela prepoznati i u ovim sredinama te je 2009. godine postignut vrlo zadovoljavajući pronatalitetni uspjeh, unatoč prisutnoj gospodarskoj recesiji.

Ohrabrujuća 2009. godina, kao i prethodna 2008. godina, u pomlađivanju stanovništva, stvara obvezu Vladi Republike Hrvatske, resornim ministarstvima, tijelima izvršne vlasti županija, gradova i općina da, unatoč otežanim gospodarskim okolnostima, ustraju u održanju postojeće razine potpora usmjerenih na provedbu mjera Nacionalne populacijske politike.

Prepoznavanje potrebe osnaživanja obitelji u lokalnoj zajednici i pružanje različitih oblika potpora obitelji s djecom jeste jedan od najznačajnijih čimbenika Nacionalne populacijske politike, koji, zajedno s mjerama na razini države, jedino može dati očekivani učinak i spriječiti negativna i potaknuti pozitivna demografska kretanja. U tom smislu ulaganje u razvoj gospodarstva i potrebne infrastrukturne sadržaje, uz sustav obiteljskih potpora i skrb o djeci je izazov kojem je izuzetno važno pokloniti svu pozornost u narednom razdoblju.

Daljnji napredak očekuje se i u provedbi mjera vezanih uz zdravstvenu zaštitu majke i djeteta i senzibilizaciju javnosti, a područje sustava poreznih poticaja zaslužuje iscrpnu analizu, uzimajući u obzir dosadašnji učinak mjera iz ovog sustava po standardu obitelji s djecom, te usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije i praksom drugih država članica Europske unije.

Pozivaju se svi nositelji i sunositelji provedbe mjera Nacionalne populacijske politike da u svim svojim planovima razvoja i proračunskim planovima, pitanju demografskih kretanja i pomlađivanja stanovništva poklone punu pozornost, te na taj način pridonesu

ostvarivanju ukupnih ciljeva iz ovog nacionalnog dokumenta, a osobito u sprečavanju iseljavanja, poticanja nataliteta, održanja i rasta kvalitete života obitelji kao i u stvaranju uvjeta za održanje i povećanje zaposlenosti mladih i roditelja s djecom.

**Napomene:**

*1. Pojedine mjere nemaju navedene postignute rezultate iz razloga što im je rok provedbe do 2012. godine ili nositelji nisu dostavili traženo izvješće o provedbi.*

*2. U izvješćima pojedinih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije na svim mjestima odvojeno iskazano da li su financijska sredstva jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osigurane u vlastitom proračunu, ili su financijska sredstva djelom osigurana i iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.*

## 6. PRILOZI

### 6. 1. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

**Tablica 19. PRONATALITETNI DODATAK U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE**

JEDINICA LOKALNE/PODRUČNE SAMOUPRAVE	IZNOS NOVČANE POTPORE	NAMJENA NOVČANE POTPORE
Jarmina	600,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete
Ivankovo	700,00 kuna	za peto i svako sljedeće dijete
	1.000,00 kuna	za drugo i svako sljedeće dijete
Čazma	1.000,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete
	1.000,00 kuna	za četvrto i svako sljedeće dijete
Sveti Ivan Zelina,	1.500,00 kuna	za treće dijete u obitelji
Nova Bukovica	1.500,00- 3.000,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete
Križ,	2.000,00 kuna	za treće dijete
Slatina, Otočac, Senj, Petrijevci	3.000,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete
Zagreb	9.000,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete, svake godine u razdoblju do navršene šeste godine
Zdenci	2.500,00 kuna 7.000,00 kuna 5.000,00 kuna	za treće dijete za četvrto dijete (3.000,00 kn + 4.000,00 kn na ime kumstva) za peto i svako sljedeće dijete (3.000,00 kn + 2.000,00 kn)
Orahovica	3.000,00 kuna 4.000,00 kuna 5.000,00 kuna	za treće dijete za četvrto dijete za peto i svako sljedeće dijete Napomena: roditelji blizanaca uz navedene naknade dobivaju i poseban poklon.
Klanjec, Požega, Bedekovčina	2.000,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete
Sv. Petar u Šumi	7.000,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete
	2.000,00 kuna 3.000,00 kuna	za treće dijete za četvrto dijete Napomena: za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 1.000,00 kuna
Jesenje	15.000,00 kuna	za treće dijete Napomena: za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 5.000,00 kuna
Krapina, Zlatar Bistrica	3.000,00 kuna	za treće dijete Napomena: za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 1.000,00 kuna
Rakovica	2.000,00 kuna	za treće dijete Napomena: za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 1.000,00 kuna
Đurmanec	4.000,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete
Karlobag	9.500,00 kuna 12.000,00 kuna	za treće dijete za četvrto dijete
Slunj, Gospić	5.000,00 kuna	za treće dijete Napomena: za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 1.000,00 kuna
Žakanje, Punat	5.000,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete
Kamanje	10.000,00 kuna 20.000,00 kuna	za treće dijete za četvrto dijete
Lovas	8.000,00 kuna 10.000,00 kuna	za treće dijete četvrto i svako sljedeće dijete
Dubrovnik	4.000,00 kuna	za treće dijete

Korčula, Gornja Vrba, Stubičke toplice	1.500,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete
Mali Lošinj	10.000,00 kuna 5.000,00 kuna	za treće dijete za četvrto dijete Napomena: ukoliko se radi o obitelji čiji prosječni mjesečni prihodi nisu veći od cenzusa utvrđenog Socijalnim programom Grada Malog Lošinja, navedeni iznosi pronatalitetnog dodatka uvećavaju se za 2.000,00 kuna
Pakrac	2.000,00 kuna 3.000,00 kuna	za treće dijete za četvrto i svako sljedeće dijete
Slunj	4.000,00 kuna	za treće dijete Napomena: za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 1.000,00 kuna
Vrbovsko	7.500,00 kuna	za treće dijete
Blato	60.000,00 kuna 72.000,00 kuna	za treće dijete za četvrto i svako sljedeće dijete
Dobrinj	2.500,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete
Fužine	10.000,00 kuna	za treće i svako sljedeće
Lumbarda	3.000,00 kuna 5.000,00 kuna	za treće dijete za četvrto i svako sljedeće
Pirovac	3.000,00 kuna	za treće dijete Napomena: za svako sljedeće dijete iznos se uvećava za 3.000,00 kuna
Skrad	2.000,00 kuna 2.250,00 kuna	za treće dijete za četvrto dijete
Tinjan	5.000,00 kuna 10.000,00 kuna	za treće dijete za četvrto dijete
Viljevo	1.700,00 kuna	za treće i svako sljedeće dijete

\* Podatci u tablici pripremljeni su prema zaprimljenim izvješćima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za *Izvješće o provedbi mjera Nacionalne populacijske politike za 2009. godinu*

**Tablica 20. JEDNOKRATNE NOVČANE POTPORE ZA NOVOROĐENO DIJETE**

JEDINICA LOKALNE/PODRUČNE SAMOUPRAVE	IZNOS JEDNOKRATNE NOVČANE POTPORE
<i>Bjelovarsko-bilogorska županija</i> , Markušica, Gračac, Borovo, Farkaševac, Daruvar, Čazma, Bjelovar, Garešnica, Grubišno Polje, Đulovac, Berek, Dežanovac, Hercegovac, Ivanska, Kapela, Končanica, Nova Rača, Rovišća, Severin, Sirač, Šandrovac, Štefanje, velika pisanica, Velika Trnovitica, Veliki Grđevac, Veliko Trojstvo, Zrinski Topolovac, Đurđenovac, Markušica,	500,00 kuna
Osječko-baranjska županija	550,00 kuna
Gornji Bogičevci, Konjščina	800,00 kuna
Čazma, Rijeka, Čačinci, Čadavica, Crnac, Virovitica, Špišić Bukovica, Suhopolje, Zdenci, Pitomača, Orahovica, Ilok, Nuštar, Županja, Štitar, Vukovar, Vođinci, Vinkovci, Nijemci, Drenovci, Šibenik, Župa Dubrovačka, Benkovac, Biograd na Moru, Pag, Jasenice, Kolan, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Škabrnja, Tkon, Vrsi, Zemunik Donji, Gradec, Dubrava, Brckovljani, Sveti Lovreč, Nova Bukovica, Lukač, Bogdanovci, Bošnjaci, Cerna, Gradište, Negoslavci, Stari Mikanovci, Brinje, Otočac, Senj, Donji Lapac, Perušić, Sveti Ivan Zelina, Karlovac, Duga Resa, Slunj, Ozalj, Josipdol, Žakanje, Vojnić, Ravna Gora, Kastav, Kraljevica, Belišće, Donja Stubica, Donji Miholjac, Ilok, Klanjec, Krapina, Kutjevo, Lipik, Našice, Pakrac, Slavonski Brod, Orahovica, Šibenik, Zabok, Županja, Antunovac, Bebrina, Bedekovčina, Biskupija, Bizovac, Crnac, Čeminac, Davor, Dragalić, Erdut, Ernestinovo, Feričanci, Gorjani, Gornja Stubica, Gornja Vrba, Ivanska, Levanjska Varoš, Lobar, Lovran,	1.000,00 kuna

Lumbarda, Jesenje, Kaptol, Kloštar Ivanić, Kneževi Vinogradi, Kraljevec na Sutli, Kumrovec, Magadenovac, Mlhovljan, Nova Kapela, Oriovac, Petlovac, Petrijevi, Podgorač, Sibirj, Strizivojna, Viljevo, Zagorska Sela, Rakovica, Stubičke Toplice	
Plaški	1.250,00 kuna
Udbina, Krapinske Toplice	1.300,00 kuna
Ličko-senjska županija, Tompojevci, Nin, Obrovac, Bibinje, Sveti Filip i Jakov, Luka, Otok, Vrbanja, Križ, Fažana, Cetingrad, Krnjak, Draganić, Mrkopalj, Skrad, Dubrovnik, Korčula, Nova Gradiška, Oroslavje, Velika Gorica, Podcrkavlje, Zlatar Bistrica	1.500,00 kuna
Klinča Sela	1.700,00 kuna
Sopje, Trpinja, Zadar, Polača, Poveljana, Pisarovina, Novalja, Plitvička Jezera, Stupnik, Ogulin, Barilović, Ribnik, Lasinja, Generalski Stol, Netretić, Bakar, Novi Vinodolski, Cres, Đurmanec, Mače, Medulin, Pisarovina, Pokupsko, Satnica Đakovačka, Sveti Križ Začretje, Tinjan, Veliko Trojstvo	2.000,00 kuna
Mali Lošinj	2.500,00 kuna
Posedarje, Dubravica, Tordinci, Lovinac, Fužine, Đakovo, Gospić, Zagreb, Gospić, Tounj,, Rogoznica	3.000,00 kuna
Kršan, Sv. Petar u Šumi (za prvo dijete), Osijek	4.000,00 kuna
Karlobag	4.500,00 kuna
Lovas, Saborsko, Bosiljevo, Vrbovsko, Blato, Smokvica	5.000,00 kuna

\* Podatci u tablici pripremljeni su prema zaprimljenim izvješćima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za *Izvješće o provedbi mjera Nacionalne populacijske politike za 2009. godinu*

## 6.2. Tablični prikaz utrošenih sredstava po područjima i mjerama Nacionalne populacijske politike

**Tablica 21. PRIKAZ UTROŠENIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA NACIONALNE POPULACIJSKE POLITIKE**

MJERA	DRŽAVNI PRORAČUN	PRORAČUN JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	OSTALO	UKUPNO
<b>PODRUČJE A. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ, TEMELJNE I RAZVOJNE PRETPOSTAVKE</b>				
MJERA 1.	1.690.064.505,45	197.766.279,07	**	<b>1.887.830.784,52</b>
MJERA 2.	363.338.488,86	319.964.172,80	*	<b>683.302.661,66</b>
MJERA 3.	240.232.814,71	122.443.037,55	*	<b>362.675.852,26</b>
MJERA 4.	8.772.817,00	2.000.000,00	*	<b>10.772.817,00</b>
MJERA 5.	4.516.451.916,90	27.269.669,31	50.000.000,00	<b>4.593.721.586,21</b>
MJERA 6.	***	9.865.828,00	*	<b>9.865.828,00</b>
MJERA 7.	49.637.689,38	53.615,96	*	<b>49.691.305,34</b>
MJERA 8.	4.211.850,00	159.481,83	*	<b>4.371.331,83</b>
MJERA 9.	145.180,00	*	*	<b>145.180,00</b>
MJERA 10.	**	*	*	-
MJERA 11.	**	76.759.497,51	*	<b>76.759.497,51</b>
MJERA 12.	**	119.406,00	*	<b>119.406,00</b>
<b>UKUPNO</b>	<b>6.872.855.262,30</b>	<b>756.400.988,03</b>	<b>50.000.000,00</b>	<b>7.679.256.250,33</b>

\* Nema podataka.

\*\* Nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.

<b>PODRUČJE B. SUSTAV OBITELJSKIH POTPORA</b>				
MJERA 1.	2.004.071.898,00	*	*	<b>2.004.071.898,00</b>
MJERA 2.	99.240.508,06	*	*	<b>99.240.508,06</b>
MJERA 3.	1.396.996.185,84	*	*	<b>1.396.996.185,84</b>
MJERA 4.	363.789.000,00	161.000,00 <sup>1</sup>	*	<b>363.950.000,00</b>
MJERA 5.	**	39.592.741,05	*	<b>39.592.741,05</b>
MJERA 6.	**	*	*	-
MJERA 7.	**	*	*	-
MJERA 8.	**	*	*	-
MJERA 9.	**	*	*	-
MJERA 10.	**	*	*	-
MJERA 11.	**	*	*	-
<b>UKUPNO</b>	<b>3.864.097.591,90</b>	<b>39.753.741,05</b>	-	<b>3.903.851.332,95</b>
<b>PODRUČJE C. POREZNE OLAKŠICE</b>				
<b>Napomena:</b>				
a) Državni proračun: Nema iskazanih podataka, obzirom da za mjere u ovom području nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu.				
b) Proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave: nema podataka				
c) Ostalo: nema podataka				
<b>PODRUČJE D. USKLAĐIVANJE OBITELJSKOG I POSLOVNOG ŽIVOTA</b>				
<b>Napomena:</b>				
a) Državni proračun: nema iskazanih podataka, obzirom da za mjere u ovom području nije bilo potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu				
b) Proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave: nema podataka				
c) Ostalo: nema podataka				
<b>PODRUČJE E. SKRB O DJECI</b>				
MJERA 1.	**	300.000,00	*	<b>300.000,00</b>
MJERA 2.	7.176.133,53	540.098,48	*	<b>7.716.232,01</b>
MJERA 3.	4.500.000,00	73.627.993,43	*	<b>78.127.993,43</b>
MJERA 4.	**	20.428,62	*	<b>20.428,62</b>
MJERA 5.	33.546.534,30	208.694.306,08	3.554.067,60	<b>245.794.907,98</b>
MJERA 6.	**	*	*	-
MJERA 7.	**	3.967.395,22	*	<b>3.967.395,22</b>
MJERA 8.	**	*	*	-
MJERA 9.	**	2.614.935,00	*	<b>2.614.935,00</b>
MJERA 10.	722.508,00	*	*	<b>722.508,00</b>
<b>UKUPNO</b>	<b>45.945.175,83</b>	<b>289.765.156,83</b>	<b>3.554.067,60</b>	<b>339.264.400,26</b>
<b>PODRUČJE F. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJETETA</b>				
MJERA 1.	**	*	*	-
MJERA 2.	**	*	*	-
MJERA 3.	**	*	*	-
MJERA 4.	**	377.694,92	*	<b>377.694,92</b>
MJERA 5.	**	*	*	-
MJERA 6.	**	1.471.481,53	*	<b>1.471.481,53</b>
MJERA 7.	**	724.000,00	*	<b>724.000,00</b>
MJERA 8.	20.000,00	797.258,00	*	<b>817.258,00</b>
MJERA 9.	**	914.765,77	*	<b>914.765,77</b>
<b>UKUPNO</b>	<b>20.000,00</b>	<b>4.285.200,22</b>	-	<b>4.305.200,22</b>

<sup>1</sup> Iskazana sredstva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu ukupna sredstva utrošena za provedbu ove mjere, obzirom da je većina navedenih jedinica u svojim izvješćima iskazivala pojedinačne iznose koje isplaćuju za pronatalitetni dodatak za dijete.



<b>PODRUČJE G. SENZIBILIZACIJA I INFORMIRANJE</b>				
MJERA 1.	**	*	*	-
MJERA 2.	**	*	*	-
MJERA 3.	378.500,00	*	*	<b>378.500,00</b>
MJERA 4.	**	2.867,84	*	<b>2.867,84</b>
MJERA 5.	23.695,90	*	*	<b>23.695,90</b>
<b>UKUPNO</b>	<b>402.195,90</b>	<b>2.867,84</b>	-	<b>405.063,74</b>
<b>SVEUKUPNO UTROŠENA SREDSTVA ZA PROVEDBU MJERA NACIONALNE POPULACIJSKE POLITIKE U 2009. GODINI</b>				
	<b>Državni proračun</b>	<b>Proračun JLiP(R) samouprave</b>	<b>Ostali izvori</b>	<b>Sveukupno</b>
<b>NACIONALNA POPULACIJSKA POLITIKA, 2009.</b>	<b>10.783.320.225,90</b>	<b>1.090.207.953,97</b>	<b>53.554.067,60</b>	<b>11.927.082.247,40</b>

**Tablica 22. PRIKAZ BROJA NOVOROĐENE DJECE U RAZDOBLJU OD 2000. DO 2009. GODINE**

<b>Godina</b>	<b>2000.</b>	<b>2001.</b>	<b>2002.</b>	<b>2003.</b>	<b>2004.</b>	<b>2005.</b>	<b>2006.</b>	<b>2007.</b>	<b>2008.</b>	<b>2009.</b>
<b>Broj novorođene djece</b>	43.746	40.993	40.094	39.668	40.307	42.492	41.446	41.910	43.753	44.577

